

~~25-11=3.~~ 34=4

91-1

40-r,

Gab 111[20]

N° 117

PHARMACOPOEIA MATRITENSIS

Regii, ac Supremi Hiſpaniarum

PROTOMEDICATUS

AUCTORITATE, JUSSU ATQUE AUSPICIIS

Nunc primùm elaborata.

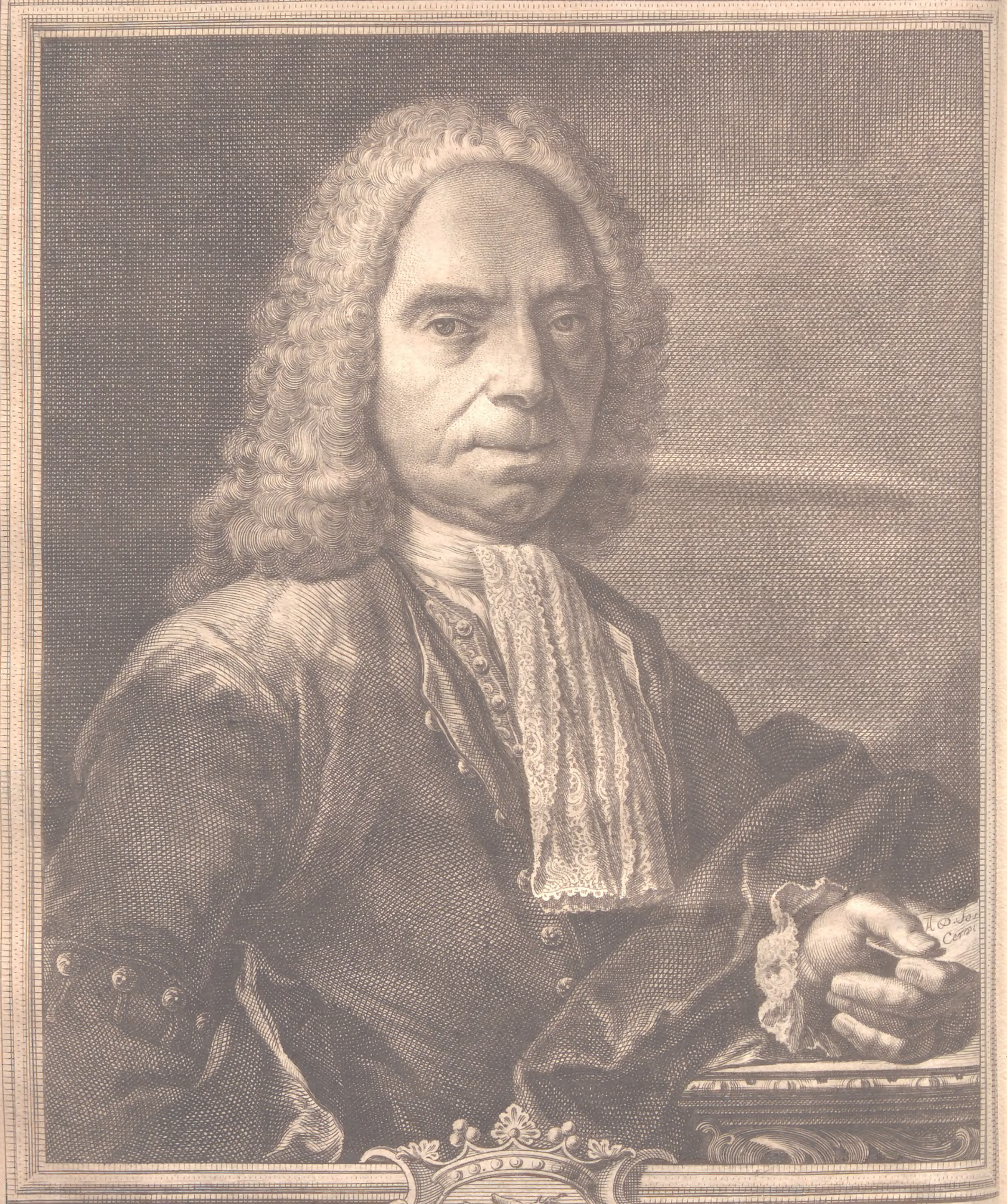
Quæ non prosunt singula, multa juvant.

MATRITI

E TYPOGRAPHIA REGIA

D. MICHAELIS RODRIGUEZ.

MDCCXXXIX.

D.D. Josephus Cervi Eques Parmensis
PHILIPPI V. HISP. REGIS,
ET ELISABETHÆ FARNESIÆ REGINÆ
Archiater, et Consiliarius,
Regii Hispan. Protomedicatus Præses &c.
Ætat. ann. LXXV.

Valerius Iriarte delin. *I.s à Palom.o sculptor Reg.s M.ti incid.*

ILLUSTRISSIMO VIRO

D. D. JOSEPHO CERVIO,

EQUITI PARMENSI,

MEDICINÆ APUD PARMENSES
PRIMARIO PROFESSORI,
HISPANIARUM REGIS, AC REGINÆ
ARCHIATRO,
REGIOQUE CONSILIARIO:
SUPREMÆ MEDICORUM CURIÆ
PRÆSIDI:
EXERCITUUM, CATALONIÆ AC CERRETANIÆ,
OMNIUMQUE AFRICÆ PRÆSIDIORUM
REI MEDICÆ PRÆFECTO:
REGIÆ HISPALENSIS SOCIETATIS,
MEDICÆQUE ACADEMIÆ MATRITENSIS
PRÆSIDI:
LONDINENSIS ITIDEM SOCIETATIS,
PARISIENSISQUE SCIENTIARUM ACADEMIÆ
SOCIO CLARISSIMO, &c.

SUPREMA MEDICORUM CURIA

S. P. D.

T*uo, VIR ILLUSTRISSIME, consilio, tuo elaborata jussu, tuis*

(ut par est) PHARMACOPOEIA NOSTRA *prodit auspiciis, omnium sanè quae hactenus prodiere, vel hoc uno visa fortunatior, quod eundem nacta sit Auspicem & Patronum, quem Humana Salus Auctorem ac Vindicem longè maximum.*

Ex tanti patrocinii commendatione quos illa induat animos, quos spiritus! Quantam hauserit famae fiduciam, quantam salubritatis fidem! Quid enim unquam CERVII *nomine vel audiit, vel sensit Natura majus? quid ad mortalium opem, sanitatemque divinius?*

Nihil suos jam LACUNAS, *nihil* VALLESIOS, *nihil* MERCATOS *meminit, aut curat Hispania, ex quo Te, clarissimum Medicinae lumen, gremio accipere & complecti meruit. Nunc, si quando, nunc pulcherrimè intelligit quantùm exteris Principibus debeat, quorum*

alter

alter è Gallia MARTIS *disciplinam , altera* APOLLINIS *artem ex Italia, Te comitante, sibi feliciter invexit. Inter cæteras nimirum Regionis illius opes, delicias, decora, miracula, quibus Hispaniam ornatam, excultam, amplificatam voluit AUGUSTISSIMA FARNESIA, Virum donare placuit, cujus adolescentiam amœniorum Litterarum, sive Poetices, sive Eloquentiæ studiis florentem, Juventutem Matheseos, Philosophiæ, ac præsertim beatissimæ hujus propaginis, Medicinæ proventibus exuberantem, provectiorem denique ætatem omni reconditioris doctrinæ copia, maturisque & rationis & experientiæ fructibus gravem non modo Parmensis Academia, sed universa certatim Italia mirabunda suspexit: Virum (quid multis) excellentium virorum & Auditorem & Magistrum, in eodem Athenæo*

cùm

cùm Doctoris apice insignem; tùm Medicæ Facultatis professione principem, undequaque instar Oraculi aditum, consultum, responsisque, (ni veraciora hæc forent, ac minimè ambigua) creditum Apollinem.

Præclarum sanè munus! magnificentissimæ Auctoris animo planè dignum! Cujus apud nos, quandiu apud mortales SALUTI *litabitur, tandiu gratia constabit.*

Igitur ex Italia, amplissimo illo doctrinarum omnium Theatro, ad Hispaniæ celebritatem translatus, è Cathedra ad Solium ob scientiæ principatum admotus, quot & quanta edideris, edasque, Regiæ salutis custos, vel consummatæ peritiæ, vel incredibilis vigilantiæ testimonia: quàm præclaram promovendæ, illustrandæ apud nostrates rerum Naturalium disciplinæ operam impendas, quàm soli-

da

da hujuſce ſtudii fundamenta jeceris, Nobis profectò (ſinerent Epiſtolæ anguſtiæ) memorare promptiſsimum: nihil enim veremur inopia dicendi laborare, cum tuorum meritorum præconia tam longè latèque pateant, quàm ipſa merita, id eſt univerſam impleant Hiſpaniam.

Quoties enimverò Regem Optimum Maximum teterrimis, ac difficillimis morbis ope tua expeditum illa Tibi gratulata? Quoties Tibi ægritudinum, malorum, peſtium triumphatori plauſit? Quoties ſuum te Soſpitatorem læto clamore conſalutavit? Ita eſt, SAPIENTISSIME CERVI, quod tam ſtrenuè valeant Principes Noſtri, ut quos majeſtate, ac potentia vincunt, eoſdem ſanitate, ac robore ſuperent: quod SALUS *ipſa humilibus aſſueta caſis, jam Regum amet ſubire penetralia, Regio aſsidere lateri, inter Auguſta capita*

ver-

versari, id tuæ nimirum industriæ, sollicitudini, providentiæ prorsùs inauditæ referendum.

At non supremi capitis cura ita in unius valetudinis obtutu defixum tenet, ut ad universum Reipublicæ corpus aciem deflectere minimè patiatur; imò verò nihil habet excelsum illud, quod insides dignitatis fastigium, tibi dulcius, amœniusvè, quàm quod Populorum omnium incolumitati latius inde, meliusque prospicias. Quamobrem quidquid apud AUGUSTISSIMUM PHILIPPUM Musarum Juxta patrem, ac Martis filium, quidquid apud SERENISSIMAM ELISABETHAM cognominum Reginarum sive magnitudine animi, sive rerum gestarum gloria facilè Principem, gratiæ, amicitiæ, auctoritatis obtines, id omne ad saniorem Hispano solo Medicinam feliciter inserendam, propagan-

dam-

damque depromis ultrò, ac prodigus elargiris.

Hinc rerum Physicarum studiosus quisque, ac de Natura optimè meritus, quà stipendiis, quà honoribus à Te invitantur, accenduntur: tum in Societates atque Academias, id est, eruditas Cohortes, sive litteratas Phalanges, Te imperatore, coeunt, quò & Veritatis signa propugnent alacriùs, & Erroris turbæ validiùs obsistant, tuisque tandem auspiciis MEDICINÆ BARBARICÆ *monstra vel omnino debellentur, vel ad Africam, unde in nos irrupere, æternùm fugata detrudantur.*

Testis HISPALENSIS SOCIETAS, *Regiis per Te munita privilegiis, honoribus aucta, dotata minervalibus, institutis denique sapientissimis composita; è cujus assidua Naturæ investigatione, luculentis in Arte Medica pro-*

 gres-

greſsibus jam liceat haud temerè augurari Civitatem Hiſpalim non minùs Scientiarum copia ac celebritate nobilem futuram, quàm Orbis utriuſque commercio & opibus olim extitiſſe memoratur.

Teſtis ACADEMIA MEDICA MATRITENSIS *Te parente, velut illa educatore, feliciſsima: tua pariter opera Regio nuper titulo, & Auguſtæ dignationis ornata patrocinio. Quæ quidem, ut Mæcenatis ſui favore, ac Principis munificentia, ita Naturalium obſervationum labore, atque induſtria beatiùs in dies adoleſcit, robuſtam demum maturitatem, ac decoris ſummam tàm à duobus illis Auctoribus, quàm à* RATIONE *&* EXPERIENTIA *ſperare non dubitat.*

Quid verò de Noſtra, vel Tua potiùs CURIA? *Nihil quod tua, ſive perſona, ſive mo-*

deſtia

destia, sive æquitas abnuat, prædicare possumus. Vera, justa, publica, qualia & ad Supremum Tribunal, & ad gravissimum Præsidem deferenda sunt, apertè profitebimur: egregia scilicet huic Tribunali, Te Præside, jura restituta, insignia privilegia, summam auctoritatem, amplissimos ditionis fines, nuperrima præsertim EXPEDITIONE VALENTINA *accessisse: ad hæc integerrimis decretis, sapientissimis legibus tùm Magistratus nostri reverentiam & sanctitatem assertam, tùm universo Medicorum Ordini, ac Facultatis bono quàm optimè consultum. Rem sanè maximi ponderis, severissimi examinis, religiosissimæ consultationis! Cùm enim Themidis libra duo potissima,* RES & SALUS *expendi soleant, quantò hæc illa potior, tantò accuratius, quæcunque ad hanc pertinent, tractanda sunt, ac*

moderanda: Judicemque adeò postulant longè integerrimum, sagacissimum, consultissimum, qualem Naturæ negotia, multò Civilibus perplexiora, gravioraque desiderant, qualem Te, VIR ILLUSTRISSIME, nobis præesse gratulamur, qualem & Medicorum industria & Medicaminum potestas explorata, coercitæ Pharmacorum vel fraudes, vel novitates, Agyrtæ, cæterique id genus animarum negotiatores, aut multati, aut pulsi, tum sua singulis Professoribus Artis regio attributa, tota denique Medicorum bene morata Respublica testantur.

Cujus providentiæ partem haud minimam sibi vindicare videtur MATRITENSIS *hæc* PHARMACOPOEIA, *eo nimirum consilio à te concinnari, ac publici juris fieri Jussa, ut Nostratibus præstò sit parandi conficiendique Pharmacorum norma quædam tuta, atque expedita,*

cujus

cujus beneficio ARS MEDICAMENTARIA *cùm Facultatis Nostræ præscriptis fideliùs obtemperet, tùm infirmitatis Humanæ necessitatibus præsentius opituletur.*

Hanc Tibi, VIR ORNATISSIME, & muneris tui Jure, & clientelæ devotionisque nostræ nomine dedicatam habeas, multis etiam aliis nominibus dedicandam. Neque enim aut Medicæ disciplinæ Antistiti, aut Regio Archiatro, aut Supremæ Medicorum Curiæ Præsidi duntaxat, honor à nobis præstandus: longè plurium, quos unus ipse animo complexus es, Virorum senatus occursat. Hinc ingeniorum, scriptorumque Æstimator egregius, hinc Politicæ, idemque Aulicæ prudentiæ Magister, inde urbanioris cultus, & elegantiarum Pater, tùm omnium humanitatis officiorum, artiumque Professor, tùm alii, atque alii

pro-

promiscuo agmine confluunt, è quibus Socium sibi, ac Præfectum Academiæ, Doctorem & Patronum Litteræ, Proceres Amicum, Reges Conscium, Familiaremque fidelissimum adsciscunt.

At qui tot titulis unum suppetat opusculum? Qui tot nomina, tot personas munus unum impleat? Quando itaque nihil mediocritas Nostra valet tanto meritorum, ac virtutum concilio dignum edere, contenti omnino simus hoc qualicunque observantiæ ac reverentiæ testimonio, quantùm Magistratus tibi Noster, quantùm Res Medica, quantùm Regia & publica salus debeat, saltem innuisse. Scilicet laudum ac præconiorum abunde Tibi domi, forisque conferunt, sive insignia titulis atque honoribus Marmora, quæ & ACADEMIA, & ORDO PARMENSIS, *illa*

Docto-

Doctori incomparabili, hic ornatissimo, longeque post hominum memoriam rarissimo Civi tàm splendido sumptu, quàm libenti animo decrevere, sive tot præclara saluberrimæ doctrinæ monumenta publicè apud Nos pèr Tè constituta, quæ quidem non CERVIANO tantùm Nomini, sed universæ etiam Hispaniæ æternùm fore vitalia confidimus.

Vale, VIR ILLUSTRISSIME, Vale

O et præsidium, & dulce decus nostrum.

MATRITI *Kal. Februar.* ANNO MDCCXXXIX.

LECTO-

LECTORI S. P.

PEriculoſæ plenum opus aleæ *Iatrice.* Eam præ cæteris Artibus circumſpectam eſſe decet, trepidamque quodammodo, cui concredita ſit rerum humanarum maximè pretioſa, juxtaque irreparabilis *Vita.* Meritò igitur publicæ ſemper intenta ſaluti *Regia Proto-Medicatus Matritenſis Curia*, indefeſſa ſollicitudine proſpexit hactenus, atque pro injuncto ſibi munere invigilandum duxit, nequid detrimenti ex præpoſtero Medicinæ uſu Reſpublica patiatur.

Cautum jam pridem eſt, ut nequis ad tractandas Artis hujus, aliarumve ipſi ſubjacentium partes, uſpiam admittatur, quin priùs convenientis ſcientiæ, atque peritiæ ſpecimina ſeveriori examine præſtiterit. Antiquis Regni ſanctionibus novæ leges additæ, quibus abuſus præcaveri oportuit, atque ad vivum, quoad fieri poſſet, reſecari.

Et verò in tergemino ordine, quo *Iatrice* tota

conti-

continetur, experientiſsimos adeſſe ſibi viros Hiſpania noſtra jure glorietur: ſive quos dignoſcendis, curandiſque morbis *Medica Diſciplina* inſtituit, ſive quos in affectas corporis partes benignè ſævire, ſolers edocuit *Chirurgiæ* dexteritas, ſive quos miſcendis, temperandiſque medicaminibus *Pharmaceutice* erudivit.

Atque in hac potiſsimum parte florere convenit Noſtrum hoc Naturæ, ac Fortunæ donis locupletiſsimum Imperium, cui *Novus Orbis* intimos aperit ſinus, ac ſalubres tùm vegetabilium, tùm mineralium ſuorum merces Medicinæ ſuppeditat, dum vectigales Auguſtiſsimis Regibus ſubmittit gazas. Eò collimantibus dudum Sapientiſsimi *Proto-Medicatus* Conſiliis, providit ille ut in Urbe Regia, cæteriſque paſsim *Pharmacopolia* genuinis abundarent medicamentis, iis maximè, quorum virtutem & efficaciam Ratio, Experientia duce, comprobavit. Indictæ ſtatis temporibus inſpectiones ſcrutandis Apothecarum ſcriniis, ut ſiqua in iis occurrerent aut vitiata ſitu, aut vetuſtáte obſoleta, aut per-

¶¶¶ pe-

peram elaborata, expertorum judicio amandarentur.

Unum adhuc, aut alterum supereſſe viſum eſt, quò vigiles intendat curas. Primum quidem *Pharmacopoliorum* ſuperflua multitudo, quæ, ut apud exteros penè omnes, ita & apud Noſtrates non ſine damno excrevit, ad juſtos ſenſim limites pro locorum neceſsitate revocanda. Quæ momenta eò inclinent, perpendere non eſt hujus loci. Secundum eſt, nimium diſcrepans, ac velut arbitraria medicamentorum in variis Officinis elaboratio ac temperatura, & quæ inde neceſſariò oritur, medicaminis ejuſdem apud ſingulos mirum in modum diverſa vis, ac poteſtas.

Cui equidem malo obviam eundum tantò impenſiùs, quantò majore ſerpit publicæ ſalutis detrimento. Enim verò, quis ferendum putet, ut cuivis Pharmaceutices Artifici medicamina liceat pro arbitrio confingere, & nova rerum experimenta è ſuo cerebro nata, non ſuo luenda periculo, ægris immerentibus ingerere?

At

At verò fac Pharmacopœos omnes, vel solo conscientiæ, ac probitatis instinctu ab hac damnosa temeritate prorsùs alienos, non nisi certas, ac probatas, atque ex optimæ notæ Auctoribus desumptas adhibere præparationes: quis tamen non videt earum varietate tam multiplici, praxin medicam in ambages conjici inextricabiles? Nemini ignotum quàm diversa sit *Mercurialium*, v. g. *Stibialiumque* confectio: quantò *Lemeriana* dosis, aut *Scroderiana* sit *Paracelsica* lenior; quantò acrior vulgò *Anglicana*, vel *Parisiensi*, vel *Italica*. Quid si Medicus *Lemerianam* intendens, scrupulos octo præscripserit, quos novit ægri, morbique viribus attemperatos; Pharmacopola interim totidem obtrudat *Paracelsianos*? præsens, pro salubri remedio, toxicum. In tantâ profectò unius ejusdemque remedii anomaliâ, graduque virium diverso Medicum, quantumvis sagacem, fluctuare necessum est: ac nisi priùs scrutari per se singula voluerit, in incertum definire, ancipitem eventum cæco casui permittendo.

Efficiendum itaque fuit; atque omni ope enitendum, ut uniformis quædam ubivis Hispaniarum, ac sibi semper constans induceretur cujusque medicamenti ratio, atque temperatio: qui specialis fuit Collectionis hujus Pharmaceuticæ scopus.

Prætermissum nihil, quò numeris omnibus absoluta prodiret, normamque exhiberet *Pharmacopœis* Nostratibus tutam, luculentam, ac locupletissimam. Cautum est nequid deesset, vel enumerationi ad utilitatem, vel ordini ad claritatem, vel delectui ad securitatem. Illius conficiendæ cura eruditioribus demandata tùm Facultatis Medicæ Doctoribus, tùm peritissimis Collegii Pharmaceutici Sociis, atque Examinatoribus, quos omnes in Physica experimentali, & Iatrica speculatione versatissimos oppidò notum omnibus. Excussæ, quotquot in manus nostras venire potuerunt, Tractationes Pharmaceuticæ, summâque diligentiâ cum nuperis observationibus collatæ: materiarum, atque medicaminum genera tam multiplicia, tam diversa, ad proprias quæque revocata classes, & in ordinem

dinem

dinem digesta; resecta inutilia quædam, aut parum profectura: singulorum vera, ac genuina præparatio, seu confectio enucleatiùs exposita, atque ex probatissimis Auctoribus tradita. Siquando inter variantes sententias hæsitatum (quod quidem, ut in rebus implexis, & abstrusis, haud infrequens accidit) non privato alicujus judicio standum visum est; omnia collatis studiis accuratiùs disceptata, nonnunquam etiam in congressibus, ac consultationibus ad id specialiter indictis.

Uno verbo, summo studio susceptum opus, cura majore confectum; auctore potissimum, ac promotore, cujus sub auspiciis prodire gestit, Illustrissimo Viro, nec satis unquam pro meritis laudando Tribunalis hujus Præside *D. D. IOSEPHO CERVI*, Regis, ac Reginæ Medico Primario, necnon Consiliario Intimo: cui quantùm hactenus debuit pro optatissima Augustorum Capitum incolumitate Hispania, tantumdem penè debebit in posterum pro eâ, quâ publicæ saluti prospicit, indefessâ providentiâ, studioque vigilantissimo.

Habe-

Habebit igitur in hoc volumine, quoad in rebus humanis ſperari poteſt, *Pharmacopœia Hiſpanica* Regulam generalem, cujus beneficio Medici certitudinem, Ægroti ſecuritatem nanciſcantur.

Quapropter, quod felix fauſtumque ſit, *Suprema Proto-Medicatus Matritenſis Curia*, auctoritate ſibi abs Regibus conceſſâ, in iis quæ Medicam praxin ſpectant, ad vitanda incommoda, quæ ex præfatâ varietate, ac diſcordiâ emergere poſſunt, omnibus ac ſingulis, non Matritenſibus modò, ſed & totius Regni, adjacentiumque Provinciarum *Pharmacopolis*, indicit, mandat, decernit:

I. Ut Librum hunc, quem *Pharmacopœiam Matritenſem* inſcripſimus, penès ſe habeant ac ſervent; ita ut illius exhibitio ſit *Articulus reſidentiæ* in Generali, quæ juxta regni ſtatuta peragitur, Viſitatione.

II. Necui in poſterum liceat, in remediorum cujuſcunque generis præparatione, elaboratione, temperatura, doſi, operari ac procedere contra quàm in hac *Pharmacopœia* præſcriptum habetur; aut ſecùs

ela-

elaborata, ac fortè jam confecta, adhibere, venundare, aut ullo modo distribuere.

Absit tamen, ut tenore præsentis inhibitionis alienas à nostris opiniones ac methodos alibi gentium usitatas sugillare, vel reprobare ullatenùs videamur: nec enim inficias ibimus Artem, ut Naturam, multiplici sæpè viâ ad optatos effectus pervenire. Verùm tot ac tantas inter varietates fixum quid atque ratum oportuit. Ad hæc eorum fuit habenda ratio, quæ pro cœli, solique ingenio, & indigenarum habitu, longo usu comperta sunt magis expedire. *Non omnis fert omnia tellus*: non eadem ubique conveniunt.

DECRE-

DECRETO
DEL TRIBUNAL
DEL REAL PROTO-MEDICATO,

AUXILIADO POR EL REAL, y Supremo Consejo de Castilla, para que todos los Professores Boticarios se arreglen en la composicion de los Medicamentos por lo dispuesto en esta Pharmacopea Matritense, &c.

DON PHELIPE, por la Gracia de Dios, Rey de Castilla, de Leon, de Aragon, de las dos Sicilias, de Jerusalèn, de Navarra, de Granada, de Toledo, de Valencia, de Galicia, de Mallorca, de Sevilla, de Cerdeña, de Cordova, de Corcega, de Murcia, de Jaen, Señor de Vizcaya, y de Molina, &c.

A todos los Corregidores, Asistente; Governadores, Alcaldes Mayores, y Ordinarios, y otros Juezes, Justicias, Ministros, y Personas de todas las Ciudades, Villas, y Lugares de estos nuestros Reynos, y Señorìos, à quien lo contenido en esta nuestra Carta tocare, y fuere notificada; y à cada uno de vos, en vuestros Lugares, Distritos, y Jurisdicciones, salud, y gracia. Sabed, que Pedro de Rueda Ossorio, en nombre del Real Proto-Medicato de esta nuestra Corte, Nos hizo relacion, que en cumplimiento de lo mandado por las Leyes de estos nuestros Reynos, se havia trabajado, è impresso un Libro intitulado: *Pharmacopœia Matritensis*, para que por èl se hiciessen, y executassen por todos los Boticarios las Medicinas, que debian tener en sus Boticas, assi Galenicas, como Chymicas, para la curacion de las enfermedades, en mayor beneficio del Publico, y de todos los Professores, y que unos, y otros viviessen arreglados à ella: y para la puntual, y debida observancia de lo contenido en dicho Libro, havia mandado el Proto-Medicato su parte, que todos los Boticarios dependientes de su jurisdiccion en estos nuestros Reynos, le tuviessen precisamente, con la calidad de que su falta fuesse Capitulo de Residencia en las Visitas que diessen; y que à todos los que en adelante se examinassen de Boticarios, se

les entregasse con el Titulo de su aprobacion la referida Pharmacopea, pagando su importe, segun la tassa, y con otras providencias, que de el Despacho, que en debida forma exhibia, resultaban: Por lo que nos suplicò le huviessemos por exhibido, y en su virtud fuessemos servido mandar librar nuestra Carta, y Provision Auxiliatoria de èl, para su mas exacto cumplimiento, y que todo lo referido se incorporasse impresso en el expressado Libro: y con la dicha Peticion se hizo presentacion del Despacho que se sigue:

Nos los Doctores Don JOSEPH CERVI, del Real Consejo de su Magestad, su primer Medico, y de la Reyna nuestra Señora, Presidente, y Proto-Medico de el Real Proto-Medicato, Alcalde Examinador Mayor en todos sus Reynos, y Señorìos, y assimismo Presidente perpetuo de la Real Sociedad de Sevilla, Supremo Proto-Medico del Principado de Cataluña, y de los Reales Exercitos de su Magestad, Socio de la Real Sociedad Londinense, y Presidente perpetuo de la Academia Matritense; y Don JOSEPH SUñOL, del Real Consejo de su Magestad, su Medico de Camara, y Proto-Medico del Real Proto-Medicato, &c. Considerando la grande utilidad que se seguirìa à la Salud Publica, de que huviesse un methodo fixo,

y

y conſtante, por donde ſe trabajaſſen los Medicamentos, que eſtàn en uſo en eſtos Reynos para la curacion de las enfermedades; y eſtando prevenido por una Real Pragmatica de el Rey Don Phelipe Segundo de el año de mil quinientos y noventa y tres, incorporada en las Leyes de el Reyno, que ſe hicieſſe una Pharmacopea general para remediar los daños, que entonces ſe experimentaban, y que por ella, y no por otra alguna particular, fueſſen viſitados los Boticarios; no obſtante las providencias dadas por nueſtros Anteceſſores, no ſe ha podido lograr: y eſtando à nueſtro cuidado la Salud Publica, y el precaver los graves inconvenientes que ſe ſiguen de que los Profeſſores Boticarios trabajaſſen los Medicamentos ſin el conſtante methodo que es neceſſario; hemos mandado diſponer una *Pharmacopea*, que intitulamos *Matritenſe*, la qual contiene el methodo, que ſe ha de obſervar en la elaboracion de los Medicamentos, aſsi Galenicos, como Chymicos; y haviendo ſido aprobada por Nos, y conſiderando ſer muy conveniente, que ſe practìque, y obſerve en todas las Provincias, y Reynos ſujetos en lo facultativo à eſte nueſtro Tribunal, conforme à las Leyes del Reyno, y Decretos de ſu Mageſtad, exhortamos à todos los Corregidores, Alcaldes Mayores, y Ordinarios, y demàs Tri-

¶¶¶¶ 2 bu-

bunales, y Justicias de ellos: y mandamos à los Visitadores, y Ministros de este Tribunal, à quien toque este encargo, que requieran, y hagan requerir à todos los Professores Boticarios de sus respectivos distritos, tengan dentro de seis meses, que se empezaràn à contar desde el dia de la fecha, el Libro intitulado *Pharmacopœia Matritensis*, y se arreglen en todo à las disposiciones, y methodos, que en ella estàn dispuestos para la elaboracion de los Medicamentos, assi Galenicos, como Chymicos, sin apartarse de alguna de sus reglas en la composicion de ellos, ò del methodo particular que tiene, pena, que lo contrario haciendo, incurriràn por el hecho mismo en la pena de doscientos ducados, y privacion de oficio: quedando advertidos desde ahora, que las Visitas que se hicieren de sus respectivas Boticas, han de ser por lo ordenado en dicha Pharmacopea, la qual han de tener precisamente, siendo su falta Articulo de Residencia en la referida Visita: y por lo que mira à los que en adelante se ayan de examinar de Boticarios, se les entregue con el Titulo de Examen la dicha Pharmacopea, pagando su importe, segun la tassa; y siendo esta providencia tan util, y conveniente, y tan conforme al servicio de su Magestad, y causa publica, zelaràn con mucho cuidado todos los dichos Juezes, y

Jus-

Juſticias en ſu obſervancia ; y reconociendoſe que por alguno , ò algunos de ellos no ſe executa aſsi , darèmos cuenta à ſu Mageſtad , para que tome la ſevera providencia , que juzgare conveniente ſu Real Juſtificacion. Fecho en el Real Sitio del Pardo à veinte y ocho dias del mes de Enero de mil ſetecientos y treinta y nueve años. *Doctor D. Joſeph Cervi. D. D. Joſeph Suñol. Joſeph de Queſada.*

Y viſto uno , y otro por los de el nueſtro Conſejo , por Decreto que proveyeron en cinco de eſte mes , ſe acordò dàr eſta nueſtra Carta : Por la qual os mandamos à todos , y à cada uno de vos , en vueſtros Lugares , Diſtritos , y Juriſdicciones , que ſiendo con ella requeridos , veais el Deſpacho expedido por el Doctor Don Joſeph Cervi , primer Medico de nueſtra Real Perſona , y de la Reyna , mi muy cara , y amada Muger , Preſidente , y Proto-Medico de el Real Proto-Medicato , y el D. D. Joſeph Suñol , Medico de Camara de nueſtra Real Perſona , y Proto-Medico de dicho Real Proto-Medicato , en veinte y ocho de Enero proximo paſſado , que queda incorporado ; y le guardeis , cumplais , y executeis , y hagais guardar , cumplir , y executar en todo , y por todo , ſegun , y como en èl ſe contiene , ſin le contravenir , permitir , ni dàr lugar que ſe contravenga en manera alguna ;

antes

antes bien deis, y hagais dàr para ſu puntual obſervancia las ordenes, y providencias que ſe requieran, que aſsi es nueſtra voluntad, y no hagais lo contrario, pena de la nueſtra merced, y de cada cinquenta mil maravedis para la nueſtra Camara: ſo la qual mandamos á qualquier Eſcrivano, que ſea requerido con eſta nueſtra Carta, la notifique à quien convenga, y de ello dè teſtimonio. Y querèmos, que al traslado impreſſo de ella, firmado del infraſcripto nueſtro Secretario, Eſcrivano de Camara mas antiguo, y de Govierno del nueſtro Conſejo, ſe le dè la miſma fee, y credito que à la original, y que para que à todos conſte, ſe imprima, è incorpore en el Libro *Pharmacopea Matritenſe*. Dada en Madrid à ſeis de Febrero de mil ſetecientos y treinta y nueve años. *El Cardenal de Molina. Don Andrès Gonzalez de Barcia. Don Antonio Franciſco Aguado. Don Pedro Juan de Alfaro. Don Juan Franciſco de la Cueva.*

Yo Don Miguèl Fernandez Munilla, Secretario del Rey nueſtro Señor, y ſu Eſcrivano de Camara, la hize Eſcrivir por ſu mandado, con acuerdo de los de ſu Conſejo.

Regiſtrada. Don Miguèl Fernandez Munilla. Por el Chancillèr mayor, Don Miguèl Fernandez Munilla.

INDEX

INDEX
CAPITUM, QUÆ IN HOC opere continentur.

PARS PRIMA.

CA-

PARS SECUNDA.

CA-

PARS TERTIA.

PARS QUARTA.

PARS QUINTA.

para-

PARS SEXTA.

DE OPERATIONIBUS CHYMICIS.

PARS SEPTIMA.

tabi-

PHAR-

PHARMACOPOEA MATRITENSIS

JUSSU SUPREMI MEDICINÆ TRIBUNALIS CONCINNATA.

PARS PRIMA.

CAPUT PRIMUM.

QUID, ET QUOTUPLEX SIT PHARMACIA, ac de eius subjecto, & objecto.

PHARMACIA est Ars, quæ medicamenta seligere, præparare, & miscere docet.

PHARMACIA dici solet: GALENICA, & CHYMICA.

PHARMACIA GALENICA est Ars, quæ rectè præparando Simplicia, & miscendo Composita, in majori mole Medicamina minùs subtilis, & actuosæ indolis ministrat.

PHARMACIA CHYMICA eſt Ars, quæ plerumque ignis ope principia corporum ſeparando, in minore mole MEDICAMENTA citiora, efficaciora, & forſan jucundiora elicit.

SUBJECTUM, circa quod utraque PHARMACIA verſatur, eſt Corpus quodcumque naturale, ex tribus ita dictis Regnis (Animali nempe, Vegetali, & Minerali) depromptum.

OBJECTUM utriuſque, ſive finis eſt Medicamentum, ex hiſce rectè tractatis reſultans, quod interiùs, exteriùſve adhibitum, præſentem ſanitatem ſervare, vacillantem firmare, & jam collapſam reſtituere, citò, tutò, & jucundè potens eſt.

DOCTRINA PHARMACEUTICA triplicem complectitur operationem: Electionem nempe, Præparationem, & Miſtionem.

Sub Electione comprehenduntur: Collectio, Miſtio, Repoſitio, & Simplicium Duratio.

Sub Præparatione omnes artificioſæ Elaborationes, tum Galenicæ, tum Chymicæ.

Sub Miſtione, methodus exactè miſcendi Simplicia, & Compoſita.

MEDICAMENTUM, quod eſt Objectum, ſeu finis Pharmaciæ, aliud eſt Naturale, aliud Artificiale.

NATURALE eſt, quod nativam formam, & figuram, ſibi à natura inditam, retinet: cujus notitia, & deſcriptio ab hiſtoria naturali Simplicium, vel à propria cujuſque obſervatione peti debet.

MEDICAMENTUM ARTIFICIALE eſt, quod ex diverſis ſimplicibus permiſtis, vel ex uno artificiosè tractato emergit.

Medicamentum artificiale, aliud dicitur Simplex, aliud Compoſitum.

SIMPLEX, quod ex unico ſimplici artis miniſterio emergit.

COM-

COMPOSITUM eſt, quod ex duobus, aut pluribus ſimplicibus arte miſtis reſultat.

COMPOSITUM etiam vocatur ſimplex, quando comparatum ad aliud ejuſdem nominis minori gaudet compoſitione.

CORPORA, tam naturalia, quàm artificialia, item à Medicis in Alimentum, Medicamentum, & Venenum dividuntur.

ALIMENTUM eſt, quod partibus corporis appoſitum in ſimilem ſubſtantiam convertitur, ac proinde earum deperditionem reſtaurat.

MEDICAMENTUM eſt, quod ægrotanti quomodolibet adminiſtratum, ipſum alterare, & à ſtatu præternaturali in naturalem reducere aptum eſt.

VENENUM eſt, quod interiùs, exteriùſve infuſum non utcumque naturam alterat; ſed ipſam inſenſibili corpuſculorum figura, & modo, ita vehementer corrumpit, ut ſæpè ſæpius ipſius omnimoda deſtructio ſubſequatur.

CAPUT II.

DE SIMPLICIBUS OFFICINALIBUS, ET EORUM Collectione, Exiccatione, Repoſitione, & Duratione.

SIMPLICIA OFFICINALIA dicuntur omnia ea Corpora, quæ ex triplici Regno Animali, Vegetali, & Minerali ad uſum medicum trahuntur. Hæc corpora in Pharmacopoliis reponuntur ad Medicamentorum elaborationem: primò autem debent eligi.

ELECTIO.

ELECTIO itaque eſt perfecta cujuslibet ſimplicis cog-

nitio juxta propria ejus ſpeciei ſigna, magnitudinem ſcilicet, figuram, colorem, odorem, ſaporem, & conſiſtentiam.

SIMPLICIA, quæ in noſtra regione naſcuntur, ſuis nativis locis ſunt colligenda, vegetiora, & floridiora, utpotè præſtantiori virtute prædita. Exotica verò juxta regulas deſignatas tertio Capite eligantur.

Quoad Vegetalia obſervandum eſt, quòd radices initio veris, ubi prima pullulaverint folia evellantur, tunc enim copioſo, & bene coćto ſucco turgent, ſuperfluoque humore quàm minimùm ſcatent: hujus perfećtionis nota eſt, quòd nec valde flaccidæ, & humidæ; nec nimis lignoſæ, & duræ ſint.

Herbæ colligendæ ſunt, dum magnitudine, colore, & odore folia vigent, præcipuè ſub meridiem, & Cœlo ſereno.

Flores in ſuæ perfećtionis vigore carpere oportet, præter flores ROSARUM, qui ad Conſervam efficiendam, & ad alios uſus ante apertionem ſunt decerpendi.

FRUCTUS juſtam debent nanciſci maturitatem, priuſquam evellantur; niſi inmaturi deſiderentur, ut MESPILI, CYDONIA, SORBI, & alii.

SEMINA, perfećta dum fuerint, frućtuſque, quibus includuntur, debitam naćti fuerint maturitatem, colligantur, & ſicco, non autem calido loco ſerventur.

CORTICES (dum Arbores maximè vigent) ſunt abſcindendi; hoc tamen diſcrimine, quod craſsiores, ſi leviter inhæreant, ipſa manu; ſi verò tenaciùs, cultro ſunt avellendi; tenues, & membranoſi, veluti SAMBUCI, FRAXINI, & ſimiles cultello radantur.

RESINÆ, & GUMMI media æſtate colligantur: LIGNA veris initio: VISCA denique dum majora, & vegetiora ſint.

ANIMALIA Animaliumque partes autumno, aut vere (quo præcipuè tempore ſolent eſſe magis nutrita, & valida) comparentur.

MINERALIA, quocumque anni tempore, ritè extrahun-

huntur: Aquæ verò minerales æſtate media præſtantiores ſunt, utpotè mineralibus particulis, tunc temporis maximè onuſtæ.

Poſt electionem, & collectionem (hoc eſt Simplicium jam electorum cumulationem) ſequitur exiccatio, quæ nil aliud eſt, quàm eorum ab humiditate ſuperflua purgatio. Exiccantur autem in ſolem expoſita, quæ tenaciorem humiditatem habent, ut ROSÆ, flores BORRAGINIS, MALVÆ, & ſimiles, à quibus nil volatile expetitur, præterea-que, humore viſcido citiùs avolante, commodiùs ad pulveriſationem, & alios uſus medicos aptantur.

Exiccantur ad umbram, aut levem calorem pleraque VEGETABILIA, quorum expetita virtus in particulis volatilibus ſita eſt, veluti flos, ANTHOS, SALVIÆ, CHAMÆMELI, & ſimilium, ne vehemens calor unà cum humore vires eorum diſsipet.

Animalia, & eorum partes in hypocauſto, aut clibano (poſt panis extractionem) exiccentur, ſuorum enim principiorum, nimia humiditate immerſorum, motum inductum abſdubio inſequeretur putrefactio; niſi prompta & violenta fieret exiccatio: ejus exemplum habetur in JECINORIBUS, & PULMONIBUS LUPORUM, VULPIUM, & aliorum hujuſmodi, quæ, ſi ſemel furno immiſſa, ſatis exiccata non fuerint, quamcitiùs iterùm immittantur, ut optimè exiccentur.

Hìc obiter animadvertendum occurrit, ea, quæ aeri, vel ſoli ad exiccationem exponuntur, ut uniformiter penituſque ſiccitatem acquirant, frequenter revolvi oportere, ne forſan ab aliqua latente humiditate, poſtmodum putredinem contrahant.

Exiccata ſimplicia reponi debent commodo loco; id eſt, frigido, & ſicco, ad uſum ſervanda; alioquin motu ab aere inducto, vel putreſcunt, vel inſectis corroſa, evaneſcunt, aut (ſi pinguia ſint) rancida fient.

Hinc provenit ipſorum duratio, nam tandiu durant, quàn-

diu

diu ſuas vires immunes, & integras conſervant, quibus præter ſubſtantiæ modum, non parum loci commoditas opitulatur: ſuarum autem virium durationem indicat (juxta uniuſcujuſque ſpeciem) odor ipſe, color, & ſapor, unde eò validiorem ſervabunt virtutem, quò propiùs ad ſui naturam accedant.

Ad præcavenda Simplicia Inſectis obnoxia, ut RHABARBARUM, radicem Chinæ, & ſimilia, ſolent plerique, non ſine fructu, cera undequaque eadem obducere, ut præpedito aeris commercio (quo medio volitantia Inſectorum ſemina in Vegetalibus, velut in Matrice, conſidere ſolent) per plures annos à carie, aut alia noxa ſerventur immunia.

REGNI VEGETALIS STIRPES, HERBÆ, & folia magis uſualia.

A

ABrotanum mas.
Abſinthium vulgare.
Adiantum, ſeu Capillus veneris.
Agrimonia, ſeu Eupatorium.
Alchimilla, ſeu Pes Leonis.
Amaracus, ſeu Majorana.
Anagallis aquatica, ſeu Beccabunga.
Anethi ſummitates.
Anthos, ſeu Ros marinus.
Apiaſtrum, ſeu Meliſſa, ſeu Citrago.
Artemiſia.
Aſplenium, ſeu Cæterach.

Bar-

B

BArdana, ſeu Lappa major.
Beta alba.
Betonica.
Biſmalva, ſeu Althæa.
Branca urſina.
Brunella, ſeu Conſolida minor.
Bugloſſum.
Buphtalmum.

C

CAlamintha.
Calendula, ſeu Caltha.
Capillus Veneris.
Carduus benedictus.
Cauda Equina, ſeu Equiſetum.
Centaurii minoris ſummitates.
Centumnodia, ſeu Polygonum.
Ceterach, ſeu Aſplenium.
Chamædrys, ſeu Triſſago.
Chamæmelum.
Chamæpitys, ſeu Iva arthritica.
Chelidonium.
Cichorium.
Cicuta.
Citrago, ſeu Meliſſa.
Cynogloſſum.

D

DEns Leonis, ſeu Taraxacum.
Diapenſia, ſeu Sanicula.
Dictamnus Creticus.
Dipſacus ſilveſtris, ſeu Virga Paſtoris.

Endi-

E

ENdivia, ſeu Cichorium latifolium.
Epithymus.
Equiſetum, ſeu Cauda equina.
Eryſimum.
Eupatorium, ſeu Agrimonia.
Euphraſia.

F

FOlium, ſeu Malabathrum.
Fragaria.
Fumaria.

G

GAlega, ſeu Ruta capraria.
Gallium.
Geniſta.

H

HEdera terreſtris.
Hepatica, ſeu Lichen.
Hyoſcyamus albus.
Hyperici ſummitates.

J

JUncus odoratus, ſeu Schœnanthum.

L

LAvendula.
Lauri folia.
Lingua cervina, ſeu Phyllitis.
Lupulus.

Majo-

M

MAjorana, seu Sampsucus, seu Amaracus.
Malabathrum, seu Folium indicum.
Malva.
Marrubium, seu Prasium album.
Marum Cortusi.
Matricaria.
Melilotus, seu Trifolium odoratum.
Melissa, seu Apiastrum.
Mentha sativa.
Mercurialis.
Millefolium.
Muscus arboreus, seu Lichen cinereus.

N

NArdus Celtica, seu Spica Celtica.
Nardus Indica, seu Spica Indica.
Nardus germanica, seu Lavendula.

O

OCimum citratum, seu Basilicum.
Origanum.

P

PArietaria, seu Helxine.
Persicaria urens, seu Hydropiper aquaticum.
Phyllitis, seu Lingua cervina.
Pilosella major.
Pimpinella.
Plantago.
Polium montanum.
Prasium, seu Marrubium.
Primula veris, seu Verbasculum odoratum, seu Herba paralysis.

Pulegium.
Pulmonaria foliis Echii.
Pulmonaria maculoſa.
Pyrola.

R

ROris marini ſummitates.
Ruta.
Ruta capraria, ſeu Galega.

S

SAnicula.
Sabina.
Salvia.
Sampſucus, ſeu Majorana.
Scabioſa.
Schœnanthum, ſeu Juncus odoratus.
Scordium.
Sennæ folia.
Spica celtica, ſeu Nardus celtica
Spica indica, ſeu Nardus indica.
Spica germanica, ſeu Lavendula.
Stœchas.
Sumach.

T

TAmariſcus.
Thè.
Thymi ſummitates.
Tilia cum floribus.
Triſſago, ſeu chamædrys.
Tuſsilago, ſeu Farfara.

V

Verbascum, seu Thapsus barbatus.
Verbena.
Veronica.
Vinca Pervinca.
Virga aurea.
Ulmaria.

FLORES.

A

Anthos, seu Roris marini.
Aurantiorum, seu Naphæ.

B

Balaustiarum.
Borraginis.
Buglossi.

C

Calendulæ.
Carthami, seu Cnici.
Centaurii.
Chamæmeli vulgaris.
Chamæmeli romani.
Croci Sativi.

G

Genistæ.

L

Lavandulæ.
Lupuli.

M

MAlvæ.

N

NYmphææ albæ, ſeu Nenupharis.
Naphæ.

P

PÆoniæ.
Papaveris erratici.

R

ROris marini, ſeu Anthos.
Roſarum rubrarum.

S

SAmbuci.
Schœnanthi.
Stœchados arabicæ.

T

TIliæ.
Tunicæ, ſeu Caryophylli hortenſis.

V

VIolarum.

SEMINA.

A

ACetoſæ.
Agnicaſti, ſeu Viticis.
Althææ, ſeu Biſmalvæ.

Ammeos

Ammeos Cretici.
Amomi racemosi.
Anethi.
Anguriæ, seu Citrulli.
Anisi.
Apii.
Asparagi.
Atriplicis hortensis.

B

BAsilici, seu Ocimi citrati
Bombacis.

C

CAffè.
Cardamomi majoris, seu Granorum Paradisi.
Cardamomi medii.
Cardamomi minoris.
Carthami, seu Cnici.
Carvi.
Cichorii.
Citri, seu Limonis.
Citruli, seu Anguriæ.
Coriandri.
Cubebæ.
Cucumeris.
Cucurbitæ.
Cumini.
Cydoniorum.

D

DAuci cretici.

Endi-

E

ENdiviæ, ſeu Scariolæ.

F

Fœniculi.
Fœnugræci.
Fraxini, ſeu Linguæ avis.
Fumariæ.

G

GOſsypii, ſeu Bombacis.

H

HOrdei.
Hyoſciami albi.

L

LActucæ.
Linguæ avis, ſeu Fraxini.
Lini.
Lupini.

M

MAlvæ.
Melonis.
Milii Solis, ſeu Lithoſpermi.

N

NApi, ſeu Buniados.
Naſturtii.
Nigellæ.

O

OCimi, ſeu Baſilici.
Orobi, ſeu Ervi.

P

PÆoniæ.
Papaveris albi.
Paſtinacæ.
Petroſelini Macedonici.
Petroſelini vulgaris.
Plantaginis.
Portulacæ.
Pſyllii.

R

RAphani.
Ruſci, ſeu Bruſci.
Rutæ.

S

SAntonici, ſeu Seminis Sancti, aut Seminis contra.
Seſeleos Maſilienſis.
Sinapi.
Staphyſagriæ.

T

THlaſpios.

V

URticæ

FRUCTUS.

A

ALkekengi, ſeu Halicacabi.
Amygdalæ amaræ.
Anacardi.

Baccæ

B

BAccæ Berberis.
Ebuli.
Juniperi.
Lauri.
Myrti.
Sambuci.

C

CAcaò.
Capita Papaveris albi.
Caryophylli.
Caſsia fiſtula.
Colocynthis.

D

DActyli.

F

FAba Sancti Ignatii.
Ficus paſſæ, ſeu Caricæ.

G

GAllæ.
Glandes.

J

JUjubæ.

M

MYrobalani bellerici.
Chebuli.
Citrini.
Emblici.
Indici.

Nuces

N

NUces Cupreſsi.
Moſchatæ.

P

PAſſulæ majores.
Minores.
Piper album.
longum.
nigrum.
Pruna.

S

SEnnæ folliculi.

T

TAmarindi.

LIGNA.

A

AGallochum, ſeu Lignum aloes.

C

COrylinum.

G

GUajacum, ſeu Lignum Sanctum.

N

NEphriticum.

R

RHodium.

S

Santalum album.
citrinum.
rubrum.

Sassafras.

V

Viscum quercinum.
Tiliaceum.

RADICES.

A

Acori veri.
Althææ.
Apii.
Ari.
Aristolochiæ longæ.
tenuis.
rotundæ.
Asari.
Asparagi.

B

Bistortæ.
Bryoniæ.
Butuæ, seu Parreiræ brabæ.

C

Carlinæ, seu Chamælei albi, seu Cardopatii.
Chinæ.
Contrayervæ.
Costi arabici.

Curcu-

Curcumæ.
Cynoglofsi.
Cyperi longi.
rotundi.

D

DIctamni albi, feu Fraxinellæ.

E

EBuli.
Efulæ.

F

Fœniculi.

G

GAlangæ.
Gentianæ.
Glycyrrhifæ.
Graminis.

H

HElenii, feu Enulæ Campanæ.
Hellebori nigri.
albi.
Hermodactylorum.

J

JIalappæ, feu Jalappæ.
Imperatoriæ, feu Aftrantiæ vulgaris.
Ipecacuanhæ.
Iridis Florentinæ.
Hifpanicæ.

M

MAndragoræ.
Mechoacanæ.
Meu Athamantici.

O

ONonidis, seu Restæ bovis.

P

PArreiræ brabæ, seu Butuæ.
Pæoniæ maris.
Pentaphylli, seu Quinquefolii.
Petroselini.
Peucedani.
Phu, seu Valerianæ.
Polypodii quercini.
Pyrethri.

R

RHabarbari.
Rhapontici.
Rubiæ tinctorum.
Rusci, seu Brusci.

S

SArsaparrillæ, seu Zarzaparrillæ.
Sassafras.
Saxifragæ.
Scillæ.
Scorzoneræ, seu Viperariæ Hispanicæ.
Spicæ nardi.
Celticæ.

T

TOrmentillæ.
Turbith, ſeu Turpethi veri.
Tuſsilaginis.

Z

ZEdoariæ.
Zingiberis.

CORTICES.

A

AUrantiorum.

C

CApparum.
Caſcarillæ, ſeu Chacarillæ.
Caſsiæ ligneæ.
Caſtanearum.
Cinnamomi.
Citrei, ſive citrii.

F

FRaxini.

G

GLandium Calices.
Granatorum.
Guajaci.

K

KInaKinæ.

M

MAcis.

Tama-

T

TAmarisci.

V

UVinterani, seu Canellæ albæ, seu Magallanicæ.

FUNGI, SEU EXCRESCENTIÆ.

Agaricus fœmina.
Kermes grana.
Spongia sambuci, seu Auricula Iudæ.

FARINÆ.

Amyli.
Fabarum.
Fœnugræci.
Hordei.
Lupinorum.
Seminis Lini.

SUCCI LIQUIDI.

A

ACeti vini.
Agrestæ, seu Omphacii.

C

CIchorii.
Cydoniorum.

F

FUmariæ.

Grana-

G

GRanatorum acidorum.

L

LImonum.

R

ROſarum pallidarum.
Roſarum rubrarum.
Roſarum pallidarum infuſio.
Roſarum rubrarum infuſio.

GUMMI, RESINÆ, BALSAMA, & ſucci inſpiſſati.

A

ABſinthii ſuccus inſpiſſatus.
Acacia vera, ſeu Ægyptiaca.
Acacia vulgaris, ſeu Succus inſpiſſatus Prunorum ſilveſtrium.
Aloe ſuccotrina.
hepatica.
Aſſa foetida.

B

BAlſamum Coppaibe.
Peruvianum.
de Tolu, ſeu Tolutanum.
Bdellium.
Benzoinum.
Bitumem Judaicum, ſeu Aſphaltum.

C

Camphora, seu Caphura.
Cathecu, seu Terra Japonica.
Centaurii succus inspissatus.
Colophonia, seu Pix græca.

E

Elaterium, seu Succus fructuum Cucumeris asinini inspissatus.
Eupatorii succus inspissatus.
Euphorbium.

G

Galbanum.
Glycyrrhisæ succus inspissatus.
Gummi Ammoniacum.
Anime.
Caranna.
Elemi.
Fœniculi.
Hederæ.
Juniperi.
Tacamahaca.
Tragacanthum.
Gutta gamba, seu Gutta Jemeù, seu Gutta gamandræ.

H

Hypocistidis succus inspissatus.

L

Lacca.
Labdanum, seu Ladanum.
Liquidambar.

Manna.

M

MAnna.
Mastiche.
Myrrha.

O

OPium.
Opoponax.

P

PIx Græca, seu Colophonia.
nigra.

R

REsina pini.

S

SAccharum album.
Candum.
Sagapenum.
Sanguis Draconis.
Sarcocolla.
Scammonium.
Styrax Calamita.
liquida.

T

TArtarum.
Terebinthina Veneta.
communis.
Terra Japonica, seu Catechù
Thus masculum, seu Olibanum.

ANIMALIA, EORUM PARTES, & excrementa.

A

ASelli, ſeu Millepedes.

B

BUfones exiccati.
Butyrum majale.

C

CAncrorum oculi.
Cantharides.
Cera flava.
alba.
Caſtorei teſticuli.
Coccinella.
Cornu cervi.
Cranium humanum.

D

DEns Apri.
Elephantis, ſeu Ebur.

E

EXuviæ Serpentis.

H

HIrci Sanguis præparatus.
Hirundinis Nidus.

J

JChthiocolla.

Kermes

K

KErmes Grana.

L

LAcca.
Lapis bezoardicus Orientalis.
bezoardicus Occidentalis.
Lucii mandibulæ.

M

MEl.
Mumia.

O

OEsypus.
Ossa è corde Cervi.

P

PRiapus Cervi.
Tauri.
Pulmo Vulpis.

S

SCinci.
Sepiæ Ossa.
Sperma Ceti.
Spodium ex Ebore.

V

UNgula Alcis.
Unicornu.

Z

ZIbethum.

ADEPS, AXUNGIA, ET PINGUEDO.

Anſeris.
Caponis.
Cuniculi.
Equi.
Gallinæ.
Porci.
Sevi hircini.
Viperarum.
Urſi.

METALLA, LAPIDES, ET RELIQUA mineralia.

A

ÆRugo.
Alabaſtrum.
Alumen rupeum.
uſtum.
Antimonium.
Argenti folia.
Argentum vivum, ſeu Hydrargyrus.
Arſenicum.
Auripigmentum.
Auri folia.

B

BOlus Armena.
alba, ſeu Creta.
vulgaris.
Borrax.

Ceruſſa.

C

Cerussa.
Chalcitis.
Chalybis limitaturæ.
Cinnabaris.
Crystallus.

F

Ferri limaturæ.

G

Granatus Lapis.

H

Hyacinthus.

L

Lapis Calminaris, seu Cadmia.
Hæmatites.
Judaicus.
Lazuli.
Rubinus.
Saphyrus.
Sardonicus, seu Carneolus.
Smaragdus.
Topazius.
Lithargyrus.

M

Magnes lapis.
Marcasita.
Minium.

Plumbum

P

PLumbum uſtum.

S

SAl Ammoniacum.
Gemma.
Nitrum.
Stannum.
Sulphur commune.
vivum.

T

TErra Lemnia, ſeu Sigillata.
Tuthia officinarum.

V

VItriolum album.
viride, ſeu commune.
cæruleum, ſeu Cypreum ſeu Lapis Lipis.

MARINA.

A

AMbra griſea.

C

CArabe, Succinum album.
flavum.
Corallina.
Corallum album
rubrum

Marga-

M

MArgaritæ.
Mater Unionum(vulgò)Perlarum.

P

PUmex Lapis.

S

SPongia.

CAPUT III.

DE SIMPLICIBUS EXOTICIS, ID EST de eorum historia, electione, & virtutibus.

ACACIA : Succus est, è fructu inmaturo, siliquarum instar (ex arbore parva spinosa, in Ægypto nascente, quæ apud Botanicos ACACIA ÆGYPTIACA VOCATUR) expressus, & inspissatus ; saporis acerbi, & adstringentis, tenuibus vesicis exceptus, & in rotundas pilas redactus, quarum quælibet quatuor, vel sex, interdùm septem, aut octo uncias pendet, & sic ad nos ab Ægypto transmittitur.

Optimus est solidus, durus, & ponderosus, saporis prædicti, & coloris intrinsecùs rufescentis, seu fulvi, extrinsecùs verò nigricantis.

Ejus virtus refrigerans incrassans, & adstringens est : solus, raro præscribitur ; sed Theriacam ingreditur.

ACORUS VERUS, SEU CALAMUS AROMATICUS OFFICINARUM: Oblonga, & aliquantulùm depressa radix, exteriùs geniculata & rubella; interiùs verò alba, & spongiosa, odoris fragrantis, & aromatici ; saporis amari, & acris.

Hæc radix in paludosis locis crebriùs nascens, longa viridia-

ridiaque folia (inſtar Iridis)habet, fructuſque Piperi longo ſimiles profert, ad nos è Bohemia, Lituania, & Turingia advehitur.

Optima cenſetur, quæ recens, benè nutrita, ac tenax eſt, à filamentoſis radiculis probè mundata, non carioſa; ſed ſupradictis notis prædita.

ACORUS, valde ſtomachicus, & cardiacus eſt, flatus à pituita enatos reſolvit, & ob ſuum ſal volatile oleoſo-aromaticum, colicæ, pleuritidi, aſthmati, ſpaſmo, obſtructionibuſque uteri, lienis, ac hepatis prodeſt.

AGALLOCHUM, LIGNUM ALOES, ſeu XILO-ALOES: lignoſa ſunt fragmenta interioris medullæ cujuſdam arboris Olivæ ſimilis, in Regnis Conchinchinæ, Lao, & Sinæ naſcentis, ex quibus regionibus ad nos transferuntur.

Quamvis verum Lignum Aloes rariſsimum ſit; melioris verò notæ illud eſt, quod ſolidum compactum & ponderoſum ſuavemque, ſi fricetur, odorem ſpirans, ſapore aromatico, & ſubamaro præditum, ex nigro purpuraſcens, venis cinerei coloris ſit diſtinctum: quod accenſum, non ſtatim deflagret; ſed copioſo (inſtar reſinæ) exſudante humore ſit refertum, & quod prunis impoſitum, prius liqueſcat, quàm comburatur.

Ob balſamicam ſuam ſubſtantiam, & aromaticum, ac ſubamarum guſtum, cerebrum, cor, ſtomachum, reliquaque viſcera roborat, ſpiritus vivificat, veneno reſiſtit, ſudores, & menſtrua ciet.

AGARICUM: ex truncis, ramiſque Laricum, & veterrimarum Quercuum, excreſcentia fungoſa eſt in Delphinatus, & Tridentini Sylvis, maximè abundans.

Quidam duplex eſſe Agaricum exiſtimant, marem nempè, & fœminam. Primum, ponderoſum, lignoſum, flavum, & ob ſui malignitatem reiiciendum: Secundum uſitatiſsimum in medicina, quod FOEMINA VOCATUR, primò guſtu dulce, mox amarum, & ſtipticum eligendum eſt.

Purgat præcipuè pituitam craſſam, in glandulis conten-

rentam, & bilem utramque, ſuiſque particulis volatilibus obſtructiones aperit, & urinam excitat.

ALOES, SEU ALOE. Succus inſpiſſatus cujuſdam plantæ, ejuſdem nominis, qui in pellibus ovillis, vel magnis cucurbitis, ex Orientali India, & America aſportatur.

Tres hujus ſucci ſpecies Medicamentarii diſtingunt, ſcilicèt: SUCCOTRINUM, HEPATICUM, ET CABALLINUM, quorum hic ultimus, propter impuritatem, & fœtorem non eſt in uſu medicinæ, omnium præſtantiſsimus eſt SUCCOTRINUS, ſeu lucidus, maximè ex Succotra, aut Soccotera Indiæ Orientalis inſula allatus, qui pulcher nitidus, rarus, levis, friabilis, translucidus, ex rubro rufeſcens, bonoque odore, myrrham æmulans, arenularum expers, facilè liqueſcens, eximiæ amaritudinis, & in Medicina uſitatiſsimus eſt: HEPATICUS (ſic vocatus propter colorem, & conſiſtentiam hepati ſimilem) ex America adducitur, differt à ſuccotrino in colore, odore, & conſiſtentia, pro quo in ejus defectu ſubrogatur.

Vim purgantem obtinet, ac exiccantem calefacientemque: quapropter obſtructiones aperit, meatus reſerat, hæmorrhoides, & menſtrua provocat, ventriculum roborat, vermes enecat, & expellit, bilioſoſque, & pituitoſos humores ſubducit: hinc omnium catharticarum pilularum baſim conſtituit.

ALUMEN eſt ſubſtantia ſalina, alba, & cryſtallina, ſaporis acris auſteri, & adſtringentis, quod ad nos communiter ex Aragonii Regno, in fruſtis diverſæ magnitudinis tranſparentibus aſportatur.

Ab Authoribus ALUMEN RUPEUM vocatur; ſed ſi ex Civitavechia advehitur, & Anglia, tunc ALUMEN ROMANUM, ſeu ANGLICANUM dicitur.

Exiccat, adſtringit, incraſſat, & hœmorrhagias ſiſtit internè ſumptum, & externè carnes ſuperfluas in ulceribus conſummit.

ALUMEN SACCHARINUM, artificiale eſt; fit cum

prædicto alumine, aqua rosarum, albumine ovi ad debitam consistentiam cocto, & in parvas pyramides (saccharo haud dissimiles) formato, unde nomen saccharinum venit.

ALUMEN PLUMEUM, seu TRICHITES, Sal minerale est (instar parvæ plantæ) formatum, salsum austerum, & aluminosum saporem habens, in ore solvitur, & defluit; sed rarò invenitur, ab aliquibus authoribus cum lapide AMIANTHO confunditur.

AMBRA GRYSEA. Massa est diversæ magnitudinis, quæ in Occeano Indico, ut in plurimum undis agitata, invenitur, & ad nos affertur, de cujus origine lis est: aliqui bitumen quoddam è fundo maris emergens esse judicant; alii massam quamdam esse, ex cera & melle conflatam, ex rupibus in Indicum mare effluentem, saleque marino, & fluctuum agitatione eleboratam, ac in Ambræ naturam, qualem ipsam videmus, conversam.

Optima censetur odoratissima, sordium expers, aut cinericia, vel quæ ex venulis, marmoris instar, nunc cinereis, nunc candicantibus, & punctis nigris constat: levis, pinguis, & cujus frustulum, si candenti laminæ applicetur, veluti oleum resolvatur.

Quod ad usum attinet: ob volatiles balsamicasque particulas, vi valdè calefaciente, confortanteque pollet, qua, ad languidum spirituum motum reficiendum, valet: ideò, ad vitam sanam longamque tuendam commendatur: quamobrem capitis affectibus, apoplexiæ, vertigini, epilepsiæ, paralysi, lipothymiæ aliisque cordis, & cerebri passionibus mirificè prodest.

AMMI, seu AMMEOS: semen est cujusdam plantæ Fœniculo, Anetho, aliisque umbelliferis, haud absimilis, quæ post albos, parvosque flosculos semen profert, quod nunc ex Alexandria, & Creta ad nos advehitur.

Eligenda sunt maximè semina recentia, parva, plena, striata (Petroselino minori similia) splendidè rufescentia, acri amariusculo, aromatico sapore prædita, fortique odore, qui

partim

partim Origanum, partim Thymum referat: ex Creta asportatur; & inter semina minora calida recensetur, pro Theriaca inservit.

Colicos dolores, flatus uteri, renum, aliosque dissipat.

AMMONIACUM, est Gummi ex quaddam planta ferulacea stillans, quæ FERULA AMMONIFERA vocatur, & ex Jovis Ammonis Oraculo, circa cujus delubrum, aut templum in Libiæ regione, præcipuè nascitur, nomen accepit, indeque ad nos transfertur.

Optimum est magnum, album, flavum (& instar Olibani) granulatum, odore molesto (Castoreum æmulans) sapore amaro, paleisque, & arena defœcatum.

Præstantissimum remedium est, ad tenacem, & lentam pituitam, saburramque in stomacho, intestinis, pulmonibus, ac liene stabulatam, incidendam, leniterque educendam: propterea in diuturnis morbis splenicis (vulgò dictis) & in difficultatibus respirandi, crebrò usurpari solet: emollit, digerit, resolvit, maturat, & album movet.

AMOMUM RACEMOSUM, thecæ sunt, seu siliquæ rotundæ tripartitæ, semina angulosa, rugosa, nigra, & aromatica claudentes, quæ uvarum instar, racematim ex uno pendent petiolo, cui firmiter adhærent: sicque in Europam ex India advehuntur in granis, & in racemis.

Eligantur rotundæ, sublutei coloris, ponderosæ, granisque repletæ, quæ folliculos habeant, magnumque semen, idque acri, & aromatico sapore Cardamomo simili.

Grana, sive semina, ad Theriacam, & alia medicamenta eligenda sunt: quamobrem apertis folliculis, nigra, rugosaque rejicienda; gravia viridioris coloris, saporeque aromatico præcellentia, ut suprà, eligenda. Ut verò tenues pelliculæ, quibus disterminantur, separari queant, manibus fricentur, & supra chartam ventilari permittantur.

Vi sua incidunt, veneno resistunt, stomachum roborant, appetitum movent, flatus dissipant, & menstrua provocant.

ANACARDIUM: Niger, splendidus, & compactus fru-

ctus est, aviculæ corculum repræsentans, & ex arbore ÆPA-TA vocata, proveniens, qui sub duplici cortice, album, & subdulcem nucleum continet: inter ipsos verò cortices obscure rubram, oleosam, & acrem, ac quasi melligeneam mucilaginem habet. Ex India Orientali, scilicet ex Malabara, Canonora, & Cambaja ad nos traducitur.

Optima sunt Anacardia magna, recentia, benè nutrita, intusque nucleum, eleganter candidum, nostrisque amygdalis consimilem includentia; parva verò, & rugosa sunt rejicienda.

Anacardia, nimis recentia, adhuc viridia, pro veneno reputantur, ob nimiam calefaciendi, & quasi urendi vim; exiccata, verò non ita acria, & corrosiva sunt: ob sal valde volatile, oleumque, nimis dissipabile vim habent rarefaciendi pituitam, & resolvendi; cerebrum confortandi: ideoque cephalicis, senum morbis, apoplexiæ, paralysi, memoriæ debili, similibusque conferunt.

ANTIMONIUM, durum, ponderosum, ac fragile semimetallum est, & instar plumbi nigricans, striis longis splendentibusque ornatum: in Gallia, Germania, præcipueque in Hispania fodinæ inveniuntur.

In Pharmacia, pro multis medicamentis conficiendis, inservit: in Metallurgia ad purganda metalla utitur. Veteres crudo Antimonio vim adstringendi, exiccandi, meatusque corporis deobstruendi, excrescentias carnosas absumendi, cicatrices obducendi, oculorum ulcera, & sordes mundificandi attribuerunt.

ANIME, seu GUMMI ANIME lacryma resinosa est Arboris mediocris magnitudinis, folia myrtinis ferè similia ferentis, quæ lacryma per incisionem collecta ex America adducitur.

Eligenda, magnis albis, nitidisque frustis, minimè rubicundis, sed perlucidis, friabilibusque, & saporis resinosi, quæ dum accenditur, odorem, satis fragrantem expirat.

Aliud Gummi Anime ex India Orientali defertur, quod neque

neque tam candidum, neque tam pellucidum: ideò Occidentale præfertur.

Calefacit, attenuat, & resolvit: ejus præcipuus usus est externus, & in Capitis, ac nervorum affectibus frigidis, dolorificis, catarrhosis, flatulentisve, maximè juvat.

ARSENICUM ALBUM est substantia mineralis, albicans, dura, ponderosa, lucida, saporis acris, & exurentis, facta ex Cobalto sublimato.

Artificiale Arsenicum fit ex floribus albis Cobalti, seu nativæ Cadmiæ (in summitate furni ad hanc operationem consulto facti) collectis, in figulino vase fusis, & in massam redactis, quæ ex Germania ad nos transportatur. Eligendum Arsenicum, album, Crystallinum, & ponderosum.

Inter venena corrosiva recensetur: quare solùm exteriùs in Medicina ad usum venit, ad carnes superfluas, & callosas absumendas.

ASSA DULCIS, seu BELZOINUM: Officinarum, dura, creberrimisque globulis, partim flaventibus, partim candicantibus permista resina est, quæ ex valde crassis procerisque arboribus fluit, quarum folia Citreum malum æmulantur: in India Orientali, præsertim in Siam, & Sumatra, unde ad nos transfertur, maximè abundat.

Eligatur Benzoinum, Amygdalinum, purum, nitidum, granis flaventibus, & candicantibus respersum, sapore resinoso, & odore valde fragranti.

Vires habet (sale suo balsamico) acres catarrhos dulzorandi, omnesque inde productas pulmonum, & asperæ arteriæ læsiones corrigendi, adeoque interne ad tussim, anhelitum, & phthisim; externè ad corizam, aliosque catarrhos, summopere prodest.

ASSA FOETIDA: est Gummi resinosum, quod in frustis colore exfusco flavescente, odore gravi, & sapore mordaci, ex Libia, Siria, Media, India, & Persia, intra Palmæ folia, aut vasa fictilia ad nos transportatur.

De Vegetabili, unde hoc Gummi manat, adhuc ambigitur:

gitur : receptissimum est arborem esse mediocris magnitudinis, cujus folia à rutæ folijs non multùm abludunt, ex cujus trunco Gummi, fervida tempestate, sponte exudat.

Optimum est recens, purum, siccum, & flavum, granis, seu lacrymis albis refertum, pellucidum, & fœtidum, Allium redolens saporeque mordaci; antiquum verò unctuosum, nigrum, opacum, arenulis, corticibusve impurum, aut adulteratum rejiciendum.

ASSA fœtida, licèt nimis vehementer fœteat, ad ferè omnes condiendos cibos, Indiis in deliciis est; at in Europa ad usus medicos, tantùm usurpatur: nam sale volatili oleoso, quo pollet, potentèr resolvit, incidit, emollit, detergit, proindeque in doloribus, & suffocationibus hystericis, cholicis, & similibus, internè externèque adhibita, egregium specificum est.

ASPALATHUS: Lignum est compactum ponderosum, unctuosum, & aromaticum, purpurei obscuri, marmorei coloris, amari, & acuti gustus, crasso, griseoque cortice cinctum.

Arbor, Regnumque, à quo excipitur, ignotissima sunt, propptereaque sæpius cum ligno Rhodino confunditur.

Eligi debet, ponderosum, unctuosum; non autem resinosum, sed aromatici saporis odorisque, ligno Aloes valde similis. Sed quia, vix invenitur, in trochiscis Hedychroi, pro eo lignum Aloes, vel Santalum citrinum, quorum virtutes ferè æquiparantur, substituuntur.

ASPHALTUM, seu BITUMEN JUDAICUM: nigra, siccaque resina est, nigræ pici similis, in Lacu, seu Mari mortuo Judeæ innatans, invenitur, ubi Sodoma, & Gomorra creduntur extitisse.

Præfertur nitidum, compactum, pice durius, colore nigro splendenti, ac sinè odore.

Discutit, glutinat, emollit, putredinem arcet (unde ad condienda cadavera usurpatur) sanguinem coagulatum resolvit, & menstrua promovet.

AURIPIGMENTUM, seu ARSENICUM FLAVUM, spe-

ſpecies Arſenici eſt, quod vel ex Saxonicis metalli fodinis eruitur: vel artefactum extat: artificiale, ex miſtione unius partis ſulphuris communis, cùm decem partibus Arſenici albi, igne fuſis, & frigore condenſatis, reſultat, & ſic, ad nos in flavis, ſeu citrinis fruſtis tranſvehitur.

AURIPIGMENTUM naturale, mineraleve, magnopere antecellit artificiali; deligendum verò, aureo colore micans, tenuibuſque ſquamis conflatum, facilè fuſibile, ſaporis acris, odoris ingrati, minimèque lapillis, ſive terra impurificatum.

Ob ſuam acrimoniam, & malignitatem, pro corroſivo veneno recenſetur: ideoque interiùs non venit ad uſum medicinæ; exteriùs ad fungoſas, calloſaſque carnes abſumendas, frequenter applicatur.

BALSAMUM VERUM SIRIACUM, ÆGYPTIACUM, GILEADENSE, JUDAICUM, DE MECHA, SEU OPOBALSAMUM: ſubſtantia eſt liquida, oleoſa, limpida, albicans, ſaporis acris, & aromatici, odoris fragrantis, quæ interdum, quamvis raròin plumbeis lagenulis, è Turcis per Maſsiliam hùc advehitur.

Frutex, è quo Balſamum profluit anguſtis, rubicundis, nodoſiſque ramuſculis ornatus, qui abſciſi, & in faſciculos ligati, à Turcis mittuntur, & à Materialiſtis XILOBALSAMUM vocantur. Ex hiſce ramulis pauca folia, Rutæ haud multùm diſsimilia, quamvis candidiora, ſemperque virentia progerminantur: floſculique exigui albi, teneri, fere inſtar florum Acaciæ, quibus rotundæ, rubicundæ, & fragrantes baccæ, fulvi coloris in rubrum vergentis tenui tunica contectæ, piſis paulò minores, ſuccedunt, quæ in Officinis CARPOBALSAMUM vocitantur.

BALSAMUM menſe Junio, Julio, & Auguſto, aut alio ex calidioribus colligitur.

Bonitatis ſuæ examen eſt, quod aqua tepida infuſum totam ipſius ſuperficiem tegat, refrigerata verò aqua ſe ſe rurſum contrahat: Item, quod late inſtillatum coaguletur: tandem

demque quod in vestem laneam effusum, nullam relinquat maculam.

Vi balsamica in phthisi, & hectica prodest. Asthmati, aliisque chronicis morbis, tam internis, quàm externis fert opem.

XILOBALSAMUM eligi debet exiguis fragilibusque ramusculis, hisque rectis nodis, inæqualiter interpositis, cortice extrinsecùs rubescente; intrinsecùs viridi, cui subjacet lignum subalbum, & medullosum, quod fractum, gratum admodum emittit odorem Opobalsamum emulantem.

Cephalicum, & Stomathicum est, veneno resistit, atque ideo in infirmitatibus contagiosis maximè inservit, & in plures pharmaceuticas compositiones ingreditur.

CARPOBALSAMUM, seu fructus arboris balsami recens, aromaticum est, tenui tunica fulvi in rubrum vergentis coloris obvolutum, interiùsque crassioribus aliis membranis, in quibus semen latet, flavo, & melligineo succo refertum, asperoque, & quatuor striis interstincto cortice cinctum.

Carpobalsamum vi sua aromatico-balsamica stomachum firmat, appetitum excitat, coctionem juvat, & Theriacam complet.

Notandum intereà OPOBALSAMUM, XILOBALSAMUM, & CARPOBALSAMUM, cum ad nostras Oras rarò perveniant, in nostris Officinis vìx inveniri: ideoque Balsamum Tolutanum, Agallochum, & Cubebæ pro his subrogantur.

BALSAMUM de COPAYBA: per incisionem ex arbore in diversis Brasiliæ locis nascente colligitur, quæ BALSAMIFERA BRASILIENSIS FRUCTU MONOSPERMO vocatur, unde per Lusitaniam, oblongis fictilibus lagenis ad nos advenit.

Eligi debet album, limpidum, & resinosum terebinthinæ instar, fragranti odore, sapore acri amaro, & aromatico.

Externè appositum vulnera consolidat, & detergit, ner-

vos

vos confortat, putredini resistit, internè commendatur in phthisi, nephritide, dysenteria, diarrhæa, gonorrhæa, dysuria, fluore albo, lueque venerea.

BALSAMUM MARIÆ, sive OLEUM MARIÆ resina mollis est, quæ ex Carthagine in America, nunc Calamis, nunc Cucurbitis, aliisvè vasibus inclusa ad nos transfertur: Arbores ex quibus promanat, inter Pini species reponuntur, è quibus vulneratis æstivo tempore, Balsamum hoc profluit.

Optimum censetur, tenax, purum, recens, molle, obscurè viridiusculum, odoris aromatici boniquè saporis.

Sua balsamico-tenaci substantia vulneribus mirificè medetur, anodinum, & resolutivum est externè applicatum, potenter stomachum confortat, & internè in pulmonum affectibus summopere commendatur.

BALSAMUM PERUVIANUM: substantia liquida est mellis consistentiæ, odorisque fragrantissimi, quæ ex America affertur. Arbuscula hoc balsamum eructans, Malo Citreo consimilis est, ejusque folia amygdalinis, paulo majora sunt, latiora etiam, oblonga, & acuminatiora: flos in longum folliculum extenditur, in quo unum saltem idque in curvum semen reconditur. Tota planta à Mexicanis HOITZILOXITI nuncupatur, & à Botanicis ARBOR BALSAMIFERA, seu INDICI BALSAMI.

Balsamum hoc ab incolis, è ligno ramisque arbusculæ, in aqua decoctis, extrahitur, postquam enim frigescere permittitur, Balsamum supernatat.

Conquirendum est recens densum, ponderosum, mellis consistentiæ, colore ex-rufo ad nigrum vergente, odoris maxime fragrantis, saporis subacris & mordacis, & quod neque cum aqua; imò neque cum oleo permisceri possit.

Exiccat, resolvit, & digerit: interiùs exhibitum in asthmate prodest, frigidam quoque ventriculi intemperiem corrigit, inveteratos viscerum languores emendat: exteriùs applicatum recentia sanat vulnera, ab eisque

putredinem arcet; cancerosa, aliaque sordida ulcera mundificat.

BALSAMUM DE TOLU, SEU TOLUTANUM: nil aliud est, quàm resina quædam ex incisis Arboribus Balsamiferis (Pinos referentibus) ferventissimo sole profluens: adducitur ex Provincia quadam Americæ inter Carthaginem, & NOMBRE DE DIOS sita, Tolu ab Indis dicta.

Eligendum est, coloris aurei splendentis, pellucidi, mollis, & glutinosæ consistentiæ, qualis resinæ, saporis grati aliquomodo dulcis, odoris valde fragrantis, & ad Limonum odorem accedentis.

Vires habet calefaciendi, siccandi, resolvendi, vulnera & ulcera consolidandi: intùsque in asthmate, tussi, phthisi, & in ventriculi doloribus à cruditate maximi est adjumenti.

BDELIUM: tenax, ac pingue Gummi est lacrymis condensatum, extrinsecùs ferrugineum, rubrum, & ad myrrham accedens, cujus infracta frustula, quodam modo pellucida sunt, sapore subacri, & amaro, odore non suavi, & quod, cùm accenditur, diu flammam fovet.

Procreatur præcipuè in Asia, unde ad nos transfertur. Arbor, à qua promanat, spinosa est, foliis quercinis similibus; sed magis longis, angustisque.

Eligendum est optimum ex claris pellucidis frustis, signis supra notatis præditum, pingue, facilè liquescens, quod si digitis subigatur, mollescat, extraneis sordibus expers, & albis maculis (quales in unguibus humanis apparere solent) respersum, saporeque & odore myrrham referens.

Calefacit, siccat, simulque emollit: internè in pectoris affectibus, tussi, & anhelitu prodest, urinam ciet, similiterque menstrua movet; externè vulnera recentia, mirificè sanat, hernias discutit, induratosque nervos, articulorumque tophos emollit.

BEZOAR LAPIS OCCIDENTALIS: plerumque cinereus, aut subalvido-citrinus, diversæ figuræ, & magnitudinis, multisque invicem super impositis lamellis coagmentatus

tatus (crassioribus tamen quàm in Orientali) ex Indiæ Occidentalis Regno Peruviano ad nos advehitur.

Lapides isti in diversis animalibus reperiuntur ; sed præcipuè in stomacho, & ventre Rupicaprarum, quas vernacula voce VICUNIZAS, SEU TARAGUAS indigitant, seu appellant.

Præstantiores sunt coloris cinericei, aut ex albo-citrini laminis super incumbentibus (cæparum instar) concreti inodori, saporis terrei, mediocris magnitudinis, intusque plura,& heterogenea veluti paleas,& similia, sæpius continentes.

Lapis hic Alexipharmacus reputatur, ideoque utilis in peste, malignis febribus, vertigine,epilepsia, lipothymia,cordis palpitatione, & similibus morbis.

BEZOAR ORIENTALIS: tenerrimus, & levissimus lapis est, variæ figuræ, & magnitudinis, multòque tenuioribus lamellis, quàm occidentalis constans, colore viridiusculo, seu potiùs ex viridi nigricante, simulque splendente : ad nos ex Persia, Indiaque Orientali transfertur : in stomacho, & ventre animalis cujusdam, quod CAPRICERVA, aut GAZELA INDICA vocatur, & in prædictis regionibus degit, plerumque invenitur.

Verus, & genuinus Lapis, exterius maximè politus, & quasi lævigatus apparet, obscurè veridiusculus,interiùs multis mollibus, subtilibusque lamellis, sibi invicem incumbentibus (ut in cæpa) compactus : in meditullii centro concavus est, in cujus cavitate pulvisculus paleæ, tenuis festuca, vel simile quidpiam continetur. Superficies lævis, & splendens, odor nullus, magnitudo, & pondus varia, & si super chartam priùs creta illitam fricetur, viridem relinquit colorem. Adulteratus verò laminis destituitur, quod si in aqua immersus, de suo pondere aliquid amittat, vel ponderosior reddatur, statim rejiciendus.

Alexipharmacus, & sudorificus est, proindeque in variolis, diarrhæa, dysenteria, vertigine, cordis palpitatione, peste, & similibus commendatissimum remedium.

BORAX CHYSOCOLLA, CAPISTRUM, AURICOLLA, TINKAR, seu GLUTEN AURI: est sal minerale quoddam; colore, & transparentia, sali gemmeo non absimile, saporis acris, & lixiviosi, quod ex fodinis Persiæ, Insulæ Zeilam, & aliarum Indiæ Regionum excipitur, deindeque in Venetiis, & in Holandia per dissolutionem, filtrationem, & crystallizationem purificatur.

Eligantur frusta alba, pellucida, dura, siccaque, crystallum æmulantia.

Vires incidendi, & penetrandi obtinet, ob idque glandularum mesenterii, hepatis, & aliorum viscerum infarctus aperit, simulque ad partum promovendum, & fœtum mortuum pellendum, menstruaque provocanda, maximè laudatur.

CALAMINARIS LAPIS, sivè CADMIA LAPIDOSA, aut ÆRARIA: Lapis est fossilis subalbus, medius inter lapidosam, & terream consistentiam, terreique saporis; excipitur è terræ fodinis, cujus duæ inter Materialistas distinguuntur species: una rubella, aut flavescens, albis lineis respersa, cui subgravia, rotunda, aut dura granula, instar piperis adherent. Alia est rubra, Bolo non dissimilis, sed durior, quæ ex Galliæ, Germaniæ, Angliæque fodinis educitur.

Moderatè siccat, detergit, & adstringit, ulcera carne replet, cicatricem inducit: quapropter in unguentis, & emplastris ad hunc finem, creberrimus illius usus est.

CALAMUS AROMATICUS VERUS, sive CALAMUS AMARUS, arundinis species est, quæ sicca ad nos ex Orientali India asportatur: longum habens exsectumque caulem, calami scriptorii crassitiem æquantem, duobus ex adverso locatis foliis superiùsque in parvos ramusculos divisum, qui nigrum, illudque exiguum semen proferunt.

Optimus Calamus censetur, qui crassos, recentesque cau-les habet, à parvis surculis, seu stolonibus mundatus: & qui forinsecùs rubicundus, intus fungosus, medullam albam, ara-

aranearum telis similem continens, sapore amaricante, & aromatico præditus.

Aperit, & menstrua provocat, veneno resistit, ideoque ad Theriacæ compositionem exigitur.

CAMPHORA, seu CAPHURA, resina est (nitri instar) candida, & pellucida, saporis acris amariusculi aromatici, & penetrantissimi, odoris fragrantis, & gravis, quæ ex Orientali India affertur. Resina hæc granullatim stillat (ex arbore Camphorifera dicta, quæ in Insula Borneo, & Japon, abundè crescit;) postmodùmque sublimatione purificatur, flores sublimati, & lento igne fusi, in panes orbiculares formantur, sicque à Pharmacopolis emuntur.

Optima eligitur, quæ eleganter candida, pellucidaque sit, levissima, friabilis, odore forti prædita, gustu ingrato, facilèque in igne inflammabilis: hinc propter nimiam volatilitatem ab aere defendi debet, quare in vesicis Chimicis, intrà lini semina, aut alia similia oleosa asservari convenit, ne facilè expiret, & avolet.

Diaphoretica, & Alexipharmaca est: ideoque in febribus petechialibus, & pestilentialibus administratur: suis oleosis volatilibus particulis anodinam, etiam somniferamque vim habet, unde cephalalgiam, aliosque dolores, narium hæmorrhagiam, gonorrhæam, ac febricitantium deliria sedare valet; sed præ cæteris in hystericis affectionibus magni est usus, & emolumenti.

CANTHARIDES, seu MUSCÆ HISPANICÆ, parvæ, & oblongæ muscæ sunt, foris virides, pulchræ, & splendentes, non aliter, ac si inauratæ essent, & desuper eleganti virore depictæ, sapore acri, & urenti, odore nimis fœtido. In omnibus Europæ Regionibus nascuntur, sed præcipuè ex Italia ad nos transmittuntur.

Eligendæ sunt recentes, integræ, benè exiccatæ, & prædictis notis distinctæ.

Ex eis omnia ferè vesicatoria conficiuntur, & ob suum mordax, & causticum sal, internè numquàm præscribendæ,

sed

ſed ab illis tanquàm à veneno corroſivo fugiendum.

CARAGNA, ſeu CARANNA. Gummi eſt, aut Reſina, dum recens, tenax, & mollis; dum inveterata, dura, & friabilis: coloris exteriùs ex flavo-nigricantis, interiùs picis inſtar, ſaporis viſcidi, & amari, odoriſque fragrantis. Ex Americana quadam arbore, CARAGNA vocata, profluit, illincque ex nova Hiſpania in magnis, latiſque fruſtis, palmæ foliis convolutis, ad nos pervenit.

Quò clarior, & purior, eò cenſetur melior: præſertim, ſi mollis, & velut emplaſtrum conquaſſabilis ſit, odoriſque fragrantis.

Reſolvit, & rarefacit humores viſcidos, doloreſque, ab eis in articulis ortos, diſsipat; nervos confortat, ulceraque mundat, & ſolidat.

CARDAMOMUM MAJUS, GRANUM PARADISI, MALAGUETTA, ſeu MILEGUETTA: Triquetra, & parva grana ſunt exteriùs è rubro-fuſca, intùs prorſus alba, ſaporis acris, & fervidi, piperino ſimilis: fructus ſunt cujuſdam plantæ, MALAGUETTA dictæ, folliculis figuræ ficus, qui ex Melega Africæ oppido, aliiſque locis advehuntur.

Recentes benè nutriti, & colore, ſapore, notiſque ſupradictis præditi, ſunt eligendi.

Eorum virtus eadem eſt, ac piperis, quamvis debilior.

CARDAMOMUM MINUS, ſeu CARDAMOMUM ABSOLUTE DICTUM: Grana ſunt, quæ plerumque in parvis, hiſque triquetris, aliquantulum oblongis ſiliquis, ex India per Bataviam ad nos mittuntur, interiùs incana, ſtriata, & exiguo petiolo prædita. Planta ex qua ſumuntur, adhuc ignota eſt.

Eligantur ſiliquæ quàm maximè recentes, ponderoſæ, plenæque; & grana pro uſu medicinæ à corticibus, ſeu pelliculis ſeparari debent.

Notandum, quòd CARDAMOMUM MEDIUM in ſiliquis longinquis, etiam ad nos tranſportatur, & in uſu pharmaceutico indiſcriminatim, cum minori uſurpatur.

Stoma-

Stomachum roborant, flatus dissipant, & ideo in colica, uterique morbis proficiunt, simul ac in vertigine, aliisque Capitis ægritudinibus, tùm etiam ad reficiendam memoriam commendantur.

CARYOPHYLLI AROMATICI, seu GARIOPHYLLI, nil aliud sunt, quàm longiusculum principium cujusdam immaturi fructus arboris, spontè nascentis in Insulis Moluccis, & in Amboyna à Batavis translatum; & clavi figuram referens superiùs quatuor aculeos, sive apices habens, in quorum medio rotundus globus, sive oculosus flos eminet: inferiùs verò turbinatum obtusum, & quadantenus rugosum coloris ex rubro-fusci, saporis acris amaricantis, & valde aromatici, odorisque fragrantissimi. Ex India Orientali per Amstelodamum ad nos defferuntur. Arbor, à qua procedunt, CARYOPHYLLUS à Botanicis vocitatur, folia oblonga, lata, glabra, & splendentia (foliis Lauri simillima) proferens; flos primò albus, deinde viridis, tandemque ruber evadit, à quo fructus in principio albidi, postmodum rubicundi progerminantur, qui antequàm maturescant, & fusci fiant, baculis concutiuntur ab Insulanis, & in sole ritè exiccantur.

Optimi sunt eligendi, satis nigri, aut fusci obscuri integri, sicci, friabiles, superioribus apicibus instructi, & qui in unguibus interpressi, vel aqua calida perfusi, aliquid olei suppeditent, simulque fragrantissimi sint, saporeque aromatico-acri.

Caryophylli vehementer calefaciunt, penetrant, ac resolvunt: Caput, cor, stomachum, & nervos potentissimè roborant, propterea in vertigine, ventriculi cruditate, lipothymia similibusque morbis proficui sunt, & etiam in odontalgia à frigido catarrho orta commendatissimi.

CASSIA LIGNEA, CASSIA ODORATA, XILOCASSIA: Cortex est, figura, sapore, & odore Cinnamomo similis; sed crassior, saporeque, & odore debilior.

Arbor ex qua cortex excipitur, ab arbore Cinnamomi

ferè

ferè non multum abludit, jugiterque in Zeilam Indiæ Orientalis Insula invenitur, quamvis alii credant hunc corticem excipi ex arbore Canellifera crescenti in Insula Malabar, & Javà.

Optimus est recens, colore rubicundiore, Cinnamomo simili, odore, saporeque aromatico, & acuto, & qui ore masticatus solubilis sit.

Vires Cinnamomo equiparantur, sed aliquantisper debiliores.

CASSIA FISTULA, CASSIA SOLUTIVA, vel CASSIA FISTOLA: Siliquæ sunt rotundæ, longæ, cylindricæ, diversæ magnitudinis, nigro, duro, lignosoque cortice externè munitæ, internè verò nigricantem, dulcemque substantiam, sive glutinosam pulpam continentes, in diversis cellulis dispositam, in quibus nitida semina reconduntur.

Eligendæ sunt siliquæ recentes, integræ, crassæ, ponderosæ, & copiosa pulpa repletæ. Arbor ex qua decerpuntur Iuglandi similis, in Ægypto, Nova Hispania, atque Orientali India germinat.

Pulpa usitatissima est in Medicina ad humores biliosos leniter subducendos; flatus tamen excitat, quapropter Medici in ægris flatuosis ejus usus reformidant.

CANELLA ALBA, sive CORTEX, UVINTERANUS SPURIUS, COSTUS CORTICOSUS: solidus convolutus cortex est, forinsecùs tegumento cinereo muscoso, multis rimis hiante, ac inæquali obductus, intrinsecùs coloris subfusci, saporis acris, odoris aromatici, ac fragrantissimi. Ex India Occidentali transportatur, & Arbor de qua cortex devellitur à Botanicis CANNELLA LAURI FOLIA MAGELLANICA appellatur. Alius reperitur cortex crassus solidus, & convolutus, qui à Materialistis pro vero Uvinterano cortice venditur, & ex Jamaica asportatur: hic cortex interiùs, exteriùsque albidus est, saporis aromatici, & acris, fragrantis odoris, & superficie lævis. Cortices eligendi sunt recentes, compacti, ponderosi, bene nutriti, & primò dictis notis præditi.

Cale-

Calefaciunt, discutiunt, stomachum roborant, crassum, & scorbuticum sanguinem attenuant, sanguinisque circuitum promovent.

CASTOREUM (quod vocamus) oblongæ glandulæ, seu folliculi sunt, ovi magnitudinem æquantes, forinsecùs fusci, intrinsecùs materiam, partim ad Cinnamomi colorem accedentem, partim pinguedinosam continentes, saporis, & odoris gravis, & acerrimi: in inguinibus, & sub testiculis animalis cujusdam (FIBER, aut CASTOR ab authoribus appellati) protuberantes. Hoc Animal amphibium est, inter Quadrupedem, & Piscem, aliquid de utroque participans, quod in Rusia, Lithuania, Canadà, alijsque locis procreat, quibus in Regionibus anteriores ejus partes pro carne; posteriores verò pro pisce eduntur.

Eligendi sunt folliculli, magni, ponderosi, & prænarratis signis notati, materia friabili, dura, citrino-fusca, tenuissimisque tunicis intertexta, referti.

Communiter cum Gummi ammoniaco, sagapeno, opoponaco, aliisque similibus pauco Castoreo malaxatis adulterantur; sed pro sinceris habentur, qui materiam multis, parvisque fibris, aut pelliculis intersectam, includunt; adulterini verò, & qui ab his notis recedunt, abjiciantur.

Castoreum sale multò volatili, oleosoque abundat ut ex ejus sapore, & odore demonstratur, ideoque calefacit, siccat, resolvit, & aperit; flatus potenter discutit, genus nervosum specificè roborat; & in aplopexia, hemiplexia, epilepsia, paralysi, aliisque morbis capitis, at præcipuè in hysterica suffocatione, mirè præstat.

CATECHU, seu TERRA JAPONICA: Gummosus, & inspissatus (ex fructu ARECÆ) succus est, exteriùs ex rubro-fuscus, saporis austeri, & adstringentis; sed aliquomodo dulcis, & grati; odorisque nullius, qui ex India ad nos advectatur.

Catechu virtute adstringenti & fortificanti pollet, quapropter in alvi fluxu, vomitu, hæmorrhagia, similibus-

que morbis prodesse creditur ; & tandem ad fortifican-dos dentes , & ad corrigendum oris halitum , & ulcera commendatur. Sunt , qui ad gustum gratiorem , cum isto succo Moschum , Ambram , Liquiritiæ succum miscent, posteaque cum mucilagine Tragacanthi parvos trochiscos conficiunt , quos CACHOU vocant.

CERUSSA, Calx plumbi est : fitque ex subtilibus laminis, seu foliis plumbi circumvolutis, in ollaque optimo aceto se-miplena , super parvos baculos impositis , ita ut acetum non attingant : tùnc olla bene cooperta, intra fimum equinum per triginta dies collocatur : quo elapso tempore, excipitur olla, in qua ab aceto corrosum apparebit plumbum , prorsusque friabile , & albescens : folia, seu laminæ ita præparatæ , in aere , probè exiccantur, & dein pulverisantur, & ad usum ser-vantur.

Cerussa frequenter cum creta alba , ab aliquibus adulte-ratur ; bonæ tamen notæ judicatur , quæ intensè alba , tene-ra , sicca , & valdè ponderosa est , è contra dura , aspera, le-vis , sordibusque inquinata rejicitur.

Exteriùs in Unguentis , & emplastris , creberrimè usurpa-tur : siccat , refrigerat , absorvet , adstringit , ulceraque miri-ficè cicatrizat.

CHERMES , KERMES, KERMEN , COCCUM IN-FECTORIUM , vel GRANUM , & COCCUS BAPHICA, SCARLATUM , seu GRANA TINCTORUM , nil aliud est , quàm rubra , levia , ac velut squamosa grana , seu po-tiùs vermiculorum receptacula , sapore subacri , & amaro, odore non ingrato , magnitudineque pisum æquantes.

Grana hæc species Gallæ sunt , quæ in truncis , ramis, foliisque arboris cujusdam (ILEX ACULEATA COCCI-GLANDIFERA) vocatæ , ad modum excrescentiarum adhæ-rentia inveniuntur , originemque ducunt , à punctis quibus-dam albis , in arbore prædicta , veris initio repertis, tandem-que in talia cocca , seu rubentia grana , insensibiliter abeun-tibus , quæ interiùs multa continent parva , & rubicundissi-

ma

ma ova: hæc revivificantur, & generati vermiculi ex granis effugiunt. Copiosè inveniuntur hæc grana in Bætica,& Murcia, aliisque calidis Regionibus, ut in Lusitania, & Provinciis Galliæ meridionalibus.

Eligenda sunt grana magna, integra, recentia, quæ obscuro-rubra, medullosa, plenaque sint; levia, cariosa, aut sinè medulla improbantur: ex contusis granis tabellæ fiunt, modo enim isto, vermiculi contusi non effugiunt, viresque eorum integræ servantur.

Cardiaca, sub adstringentia, & confortantia sunt, vires animales, & vitales in lipothymia reficiunt, in palpitatione, & aliis cordis affectionibus subveniunt; morbillorum eruptionem promovent, abortum impediunt, & in hæmorrhagiis, & alvi fluxibus, summopere prosunt.

CHINA CHINÆ, CHINA CHANA, KINA KINA, QUINQUINA, CORTEX PERUVIANUS; Arboris cujusdam Peruvianæ, amarus, & subadstringens cortex est, exteriùs flavescens, & aliquantulùm muscosus, interiùs, exteriùsque penitùs cinnamomum referens.

Arbor à qua provenit GANANAPERIDE ab incolis appellata in America crescit, præsertim in Quito, Provincia Regni Peruviani, montibusque urbi Loxæ finitimis, magnitudine Cerassum nostrum æquat: rotunda, fibrosaque folia instar Pruni profert, longum rubrum, rotundumque florem.

Cortex melioris notæ compactus est, colore cinnamomo æmulans, odore pauco ad mucidum accedente, sapore valde amaro, non tamen nimis ingrato, aut sylvestri præditus.

Specificum antifebrile est, ideoque in omnibus febribus intermittentibus, fœliciter administratur, sicuti etiam in continuis periodicis, & aliis morbis per circuitus repetentibus, ut Epilepsia, Podagra, Hysterismo, Cholico dolore, & similibus.

CHINA: tuberosa, crassa, glabra, & lignosa radix est, extrinsecùs colore flabo-fusco, intrinsecùs candicans, (& car-

nis instar) subrubescens, gustu insipido, odore nullo. Ex Orienti, præsertim ex China (ubi nascitur, & unde nomen accepit) advehitur. Plantaque à qua excipitur, species Smilacis est, cujus folia corculi figuram repræsentant.

Optima habetur insipida, crassa, ponderosa, compacta, vermibus & carie expers, integraque.

Calefacit, siccat, anti-hydropica, & sudorifera est, proindeque in morbo venereo, podagra, arthritide, hemicrania, malignis ulceribus, scabie, similibusque morbis lymphaticis maximi est adjumenti.

Ex Mexico, itidem ad nos adfertur Radix alia CHINA MEXICANA, seu COZOLMECATEL indigitata, quæ valde spongiosa, fibrosa, rubicundi coloris, nulliusque odoris, & saporis est, & ad prædictos profligandos morbos, etiam usurpatur.

CINNAMOMUM, seu CANELLA CEYLANICA tenuis, & à superioribus liberatus cuticulis, ac in longas cannullas convolutus est cortex, flavi, ac rubicundi coloris, odoris fragrantissimi, saporis subdulcis aromatico-acris, non tamen insuaviter pungentis. Ex India Orientali, præcipuè ex Insula Zeylan per Bataviam ad nostras Oras advenit. Arborque ex qua Cortex avellitur, magnitudine, crassitieque TILIAM NOSTRAM æmulatur, magna, semperque virentia folia, Citro simillima producens, parvos, albosque exapetalos, & stellatos flores proferens, tandemque parvas glandes, instar Olivæ præstans.

Laudantur Cinnamomi cortices, tenues, teneri, saporis acuti subdulcis, & subadstringentis, odoris fragrantissimi, colorisque ex flavo subrufentis.

Particulis suis oleoso-volatilibus vires vitales reficit, siccat, aperit, discutit, vique sua calefacienti, & modicè adstringenti, stomachum, uterum, aliaque viscera roborat: quapropter in cardialgia, & ventriculi dolore, in passione hysterica, & similibus morbis, non sinè successu usurpatur; nec minùs in capitis affectionibus, apoplexia, catarrho, aliisque à

vitio

vitio stomachi præsertim ortis, maximè commendatur.

CINNABARIS NATIVA: Lapis est ponderosus, durus, & compactus, splendens, & ruber, qui è fodinis DEL ALMADEN in nostra Hispania, copiosè eruitur, ac in diversis, etiam Galliæ, & Germaniæ locis reperitur. Hic lapis è sulphureis, mercurialibusque exhalationibus, per subterraneum ignem sublimatis, ac cum particulis terrestribus permistis exurgit.

Cinnabaris Hispanica nativa (inter reliquas) optima censetur: præfertur ponderosa, rubri saturati coloris, splendens, & lapillis expers.

Cinnabaris factitia ex duabus Mercurii partibus, & una sulphuris, exactè permistis, & sublimatis conficitur.

Vires Cinnabaris nativæ, ad morbos epilepticos, artuum convulsiones, uterique affectiones à practicis laudantur.

COCHINILLA, COCCINILLA, COCCINELLA: parvum, ac quasi subrotundum insectum est, externè argentei coloris, interiùs rubri, quod ex Nova Hispania ad nos defertur. Insecta hæc in diversis plantis procreant, quæ Indi colligunt, simulque secum ad TUNAM transferunt, ut ejus rubro succo, ibi præparato, nutriantur, quæ Insecta, priùs in aqua frigida suffocata, ad umbram siccantur.

Eligantur crassa, tersa, benè nutrita, sicca, & ponderosa, coloris externè argentei, & nitidi; internè obscurè rubescentis.

Cardiaca, sudorifera, alexipharmaca, & antifebrilia sunt, ac ideò in peste, & febribus petechialibus sæpissimè exhibentur. Diuretica sunt, & in alvi fluxibus, præcavendoque abortu magnum remedium esse creditur.

CONTRAYERVA, seu DRAKENA: Radix est oblonga, nodosa, & fibrosa, foris russa, intùs pallida, saporis adstringentis, odoris aromatici. Ex Provincia Peruviana (Charcas vulgò dicta) ad nos transportatur.

CONTRAYERVA ALBA MAJOR: radix est carnosa, oblon-

longa, ovi figuræ haud multum dissimilis, exteriùs coloris fusci, intus subalbidi, odoris, & saporis suavis aromatici.

Vires utriusque alexipharmacæ sunt; adstringentes, & incidentes, quare cor, & stomachum roborant, venena, & noxia expellunt, & febres omnes tollunt.

CORALLINA: Muscus quidam est, in Mari super rupes, conchasque vegetans, & adhærens, undè etiam MUSCUS MARINUS appellatur, nilque aliud est, quàm parva planta, multis exiguis tenuibus, ac quasi capillaribus, sibi invicem adhærentibus squamulis conflata, nunc cinerei coloris, nunc rubicundi, sæpius herbacei, odoris ad pisces inclinantis, saporis salsi, ingratique.

Eligatur integra, pura, & à pulverulentis superfluitatibus separata, viridis coloris, notisque supradictis insignita.

Adstringit, & Lumbricos enecat.

CORALLIUM, vel CORALLUS: Lapidea est planta ramis plena, foliis tamen expers, quæ in Mediterranei fundo super rupes, instar minorum arbuscularum, sæpe ad pedis altitudinem exsurgit.

Coralliorum tres noscuntur species; rubrum scilicet, album, & nigrum, sed ad Medicinæ usum rubrum, & album duntaxàt veniunt.

Rubrum eligi debet compactum, ponderosum, lapidosum, politum, splendens, colorisque rubicundissimi.

Album compactum, etiam durum, ponderosum, politum, candidissimumque: in ejus defectu utitur Corallio albo oculato officinarum, seu Madrepora vulgari.

Nigrum eligaturque iisdem notis; nigerrimum tamen, & nitidum, raró invenitur.

Corallium rubrum in Medicina reliquis præfertur, vimque dulzorandi acida possidet, qua, nostri corporis morbosa acida, temperat, effervescentiamque qualemcumque in dysenteria, diarrhæa, hæmorrhagiis, ab humorum acredine proficiscentem, mirificè compescit.

CORNALINA, CARNALINA, CORNELUS, vel SARDIUS

DIUS LAPIS: gemma est non splendens; sed semiperspicua colore loturam carnis,seù carnem sanguinolentam æmulans, quandoque etiam citrina: frequenter in Sardinia, Bohemia, Ægypto, Arabia, multisque aliis locis reperitur.

Seligatur ponderosa, lævis, notisque præsuppositis prædita.

Cornalina in pulverem redacta contra quascumque hæmorrhagias summopere commendatur, quinariumque pretiosiorum lapidum numerum complet.

COSTUS ARABICUS: Radix est longa, & crassa buxei coloris, saporis acris subamari, & aromatici, odoris fragrantissimi, ad florentinam Iridem accedentis, quæ ex Orientali India ad nos mittitur. In tres, plerumque species dividitur: in Costum, videlicet Arabicum, Dulcem, & Amarum: sed omnes ferè Botanici, ex una eademque planta, omnes Costi radices proficisci constanter credunt: quæ planta TESSIANAKUA, vernaculo sermone, & SINACHIANFOU vocatur.

Radix est eligenda, recens, densa, aromatica, ac subamara.

Calefacit, siccat, aperit, resolvit: qua propter in stomachi imbecillitate, obstructione hepatis, uteri, & renum maximè prodest. Et in Theriacæ compositione non infimum occupat locum.

CRANEUM HUMANUM: apud Pharmaceuticos, est ossea pars, quæ cerebri partem superiorem contegit, illudque ab aere, & aliis exterioribus injuriis defendit.

Eligendum recens, ex inhumato Juvene optimè temperato, violentaque morte interempto.

Creditur specificum esse anti-epilepticum, & anti-apoplecticum, in cæterisque Capitis infirmitatibus, maximè laudatur; venenis obsistit, humorum transpirationem promovet; ventrisque fluxum cohibet.

CRYSTALLUS: Lapis est mineralis, pellucidusque in multis Hispaniæ fodinis reperitur, & Montana appellatur.

Eli-

Eligatur ponderosus, sat durus, & instar Adamantis pellucidus.

Virtutem habet absorventem, ideo ad lactis coagulationem in infantibus, lactisque retrocessum in Nutricibus, & in suppresione urinæ, feliciter usurpatur.

CUBEBÆ: fructus sunt parvi, rotundi, sicci, piperique nigro similes, exteriùs rugoso cortice, exiguoque petiolo instructi; interiùs parvum, & rotundum nucleum continentes, odoris fragrantis, saporis aromatici, & subamari. Ex Java, Mascarena, & Borbon, Indiæ Orientalis Insulis, advehuntur. Plantaque ex qua colliguntur, CONVOLVULI SPECIEM esse creditur. Seligantur Cubebæ recentes, crassæ, & bene nutritæ.

Cerebrum, stomachum, reliquaque viscera roborant, appetitum excitant, flatus discutiunt, frigidisque uteri affectionibus auxiliantur.

CURCUMA, seu TERRA MERITA OFFICINARUM, oblonga, dura, & tuberosa radix est, Cingiberis speciem referens, crocei coloris, saporis subacris, & amaricantis, odorisque non ingrati, ex diversis Indiæ Orientalis locis adducitur. Planta à qua derivatur, ab Indis CACHA, seu KUA; à Botanicis CYPERUS INDICUS, sive CURCUMA, vel CROCUS INDICUS vocitatur; CURCUM ab Arabibus dicitur: ampla, virentiaque folia, Helleboro albo similia, floremque purpureum subinde proferens.

Optima putatur, recens, resinosa, dura, & non cariosa, croceoque colore tincta.

Viribus detergendi, attenuandi, discutiendi, menstrua movendi, obstructionesque viscerum reserandi gaudet: Urinam provocat, calculum expellit, & ideo in hydrope, nephritide, ictero, cachexia, aliisque morbis chronicis pro specifico reputatur.

DAUCUS CRETICUS, seu SEMEN DAUCI CRETICI, oblongum acuminatum, incanum, hirsutumque est semen, boni saporis, & odoris, quod ex Creta Insula traducitur;

tur; Plantaque, ex qua colligitur, plantæ fœniculi ſimillima, inter lapidoſa, rupeaque loca excreſcit.

Probatur ſemen recens, benè nutritum, modicè lanuginoſum, ſuavi odore, acrique ſapore inſignitum.

Carminativum, diureticum, & uterinum eſt: quapropter menſtrua ſuſcitat, flatus pellit, urinam, & arenas ciet; venenis etiam reſiſtere creditur; unde ad Theriacæ compoſitionem, inter alia, recipitur.

DICTAMNUS CRETICUS, ſeu ORIGANUM CRETICUM LATIFOLIUM TOMENTOSUM: Craſſa, alba, lanuginoſa folia ſunt cuiuſdam plantæ in Inſula Creta creſcentis, unde nomen habet: hæc planta rotunda, & utrinque lanuginoſa folia, fragranteſque purpureos floſculos (inſtar LUPULI) convolutos, cum caulibus nigris profert, & tandem ex Creta ad nos advehitur.

Folia eligantur recentia, lata, & lanuginoſa, ſapore, & odore grato, cum floribus intermiſta: Caveatur quoque ne cum Pſeudo-dictamno adulterata ſint.

Uterina, & Alexipharmaca ſunt, ideo ad promovendum partum, menſtruaque mirificè proſunt, & Theriacam ingrediuntur.

GUMMI ELEMMI: candida, pellucida, flaveſcens, & viridiuſcula reſina eſt, odoris ſuaviſſimi, dum accenditur; in fruſtis, foliis arundinis munitis ex America defertur: & ex arbore EXSURINAMA, ſive AMERICANA MYRTI LAUREÆ foliis profluit.

Gummi elemi eligatur, exteriùs ſiccum, interiùs molle, purum, coloris ſubalbidi, in viridem inclinantis, odoriſque grati.

Emollit, digerit, & maturat: vulneribus capitis, nervorumque, valde ſpecificum eſt.

EUPHORBIUM, flaveſcens, friabile, & in parvis fruſtulis cavernoſis, reſinoſum Gummi eſt, ſapore acerrimo, fervido, nauſeabundoque pollet, odore non adeò notabili: ex India Orientali, & Africa affertur: elicitur per inciſionem ex

quadam planta ſpinoſa (ferulæ haud diſsimili) ejuſdem nominis, & à Botanicis, inter genera THYTIMALORUM, verè enumeratur.

Eligendum in lachrymis recentibus, puris, ſiccis, etiamque friabilibus, coloris ſubalvido-citrini, & ſuprà dicti ſaporis.

Gummi hoc callidiſsimum, acerrimumque eſt, quare inter purgantia quoque annumeratur; ejus tamen internus uſus, non adeò tutus eſt; nimis enim impetuosè, fortiterque operationem exercet, & internas producit inflammationes, at verò in emplaſtris, unguentis, & oleis, quæ externè applicantur, maximi eſt uſus.

FABA SANCTI IGNATII, ſive FABA FEBRIFUGA, parvus, & nimis durus fructus eſt, raró rotundus, potiùs longiuſculus (Hermodactyli ad inſtar) foris levi cuticula ſubalbida, ſive coloris fuſci circundatus, intus ex flavo fuſco, & tandem ſaporis amari: ab inſulis Philipinis in Europam tranſportatur.

Creditur hanc Fabam ſemen eſſe cujuſdam fructus, MELONIBUS pauló majoris, in cujus centro invenitur.

Eligatur integra, minimè carioſa, & ſupradictis notis ornata.

Virtute pollet calefacienti, bezoardica, & carminativa, qua ſtomachum, inteſtina, nervoſque roborat, ac etiam in febribus intermittentibus, convulſionibus, præcordiorum anguſtiis, colica, ſpaſmo, inteſtinorum dyſenteria, affectibus uterinis, ſimilibuſque egregiam præſtat opem, & ſi larga doſi propinetur, alvum ſubducendi habet virtutem.

FOLIUM INDICUM, ſeu MALABATHRUM: oblongum, craſſum, leve, latum, ſuperiùs tamen accuminatum folium eſt, odoris fragrantis, inſtar Caryophyllorum, ſaporiſque ſubaromatici: per ejus longitudinem tres fortiores fibræ excurrunt: pro certò habetur Malabathrum arboris CINNAMOMI folium eſſe; ſed alii dicunt eſſe arboris CANELLÆ MALABARICÆ, & præcipuè ex India Orientali affertur.

Folia

Folia eligantur recentia, magna, lata, integra, & viridia, ſapore & odore ſupradictis.

Folii vires cum Nardo conveniunt, & ad Theriacam etiam inſervit.

GALANGA: Radix eſt, quæ ex Indiis Orientalibus tranſportatur, & in duas ſpecies dividitur, ſcilicet in Galangam majorem, & minorem. Major eſt Radix nodoſa, tuberoſa, unius duorumve pollicum craſsitie, ex rubro-fuſco cortice contexta, intuſque medulla palleſcente, ſaporis acris aromatici, & ſubamari, odoris, valde fragrantis: ex Java, & Malabara affertur.

Colligitur ex quadam planta, quæ folia (ad modum Iridis) emittit.

Galanga minor: groſſa, ut pollex, eſt radix, & ad nos defertur in parva inciſſa fruſta, externa facie ad priorem accedit; præterquamquòd minor ſit; exteriùs, interiùſque rubeſcens, ſaporis, & odoris magis acris, & aromatici, quàm Galanga major: à fructice (cujus folia Myrto ſunt ſimilia RAGONTI dicto) provenit, & in China præcipuè creſcit.

Hæ radices eligendæ ſunt ponderoſæ, recentes, benè nutritæ, compactæ; minimè carioſæ, coloris vividi, fragrantis odoris, aromaticique ſaporis, ſed in Medicina minore uti debet.

Stomachicæ, uterinæ, & Cephalicæ ſunt: appetitum acuunt, cruditates incidunt, flatus expellunt, menſtrua movent, & ſimul veneno reſiſtunt.

GALBANUM: molle, & ceræ ad inſtar reſinoſum Gummi eſt, quod candelæ admotum flagrat, veluti reſina; attamen ſola aqua diſſolvitur, & inter reſinas, & Gummi mediam ſubſtantiam tenet. Communiter ad nos adfertur in fruſtis craſsis, viſcoſis, & mollibus, cum feſtucis, ſeminibus, & aliis impuritatibus permiſtum, coloris citrino-obſcuri, ſaporis amari, acris, & fortis, tandemque ingrati odoris; aliquando autem in pulchris, citrinis, & puris granis ejuſdem ſaporis, ac odoris, etiam affertur.

Planta, ex qua per incisionem extrahitur FERULA GALBANIFERA appellatur, in Arabia, Syria, Indiaque crescit.

Galbanum, quod in granis puris pulchris pellucidisque affertur, electius est, quàm quod advehitur in frustis: ex hoc autem eligantur frusta sicca, & ab impuritatibus liberata, coloris citrini, aliquando pellucidi, odorisque ingrati.

Galbanum, internè sumptum, menstrua movet, vapores hystericos consopit, veneno resistit, externeque applicatum tumores mollificat, & resolvit, & vapores uteri quoquè compescit.

GRANATUS, pellucida, splendida, & rubra (instar succi pomi granati) gemma est: hujus lapidis diversæ species inveniuntur, & secundum duritiem, ponderositatem, pelluciditatem, coloremque splendentem distinguntur; à Pharmacopolis verò in duas species dividuntur; in Orientales, videlicet, & Occidentales. Orientales, qui ex India Orientali, ab Æthiopia afferuntur, ponderosiores, duriores, & elegantiores sunt, quàm Occidentales, qui in diversis Hispaniæ locis inveniuntur. Eligi debent ponderosi, ac duri, coloris instar ignis, seu Cinnabaris nativæ.

In melancholia, sputo sanguinis, malignitate humorum, cordis palpitatione, fluxu ventris, ac hæmorrhagiis utiliter administrantur.

GUAJACUM, sive LIGNUM SANCTUM OFFICINARUM, valdè solidum, durum ponderosum, resinosum lignum est: exteriùs coloris ex albo-flavi, interiùs, seu in meditullio obscuro-fusci, aut viridiusculi est, & sapore acri pollens. Arbor ex qua scinditur magna est, corticem crassum resinosum, & cinericium juglandi similem habens, elegantibusque crassis, ac rotundis foliis constans, & flores coronatos, pallidos flavescentes, ac ex longis petiolis propendentes profert, ex quibus siliquæ, seu fructus nascuntur.

Hæc arbor copiosissimè in Nova Hispania, & Insula Sancti Dominici crescit, unde in magnis, longisque frustis af-

fer-

fertur: in Medicina, lignum, cortex, & resina (quæ per incisionem extrahitur) valde usitata sunt.

Lignum eligi debet compactum, resinosum, & à parte alba, & exteriori mundatum: Cortex ponderosus, durus, lignosus, simulque resinosus, quasi è multis lamellis compositus, foris canescens, & veridiusculis maculis aspersus; intus verò sub-pallidus sit, sapore acri, ac amaro, & odore non ingrato gaudeat.

Usus ligni, & corticis in curando morbo venereo celebris est: sudorem, & orinam validè promovet, propterea multis in aliis morbis, maximè arthritide, catarrhis, hydrope, scabie, & similibus, ad sanguinemque purificandum usurpatur.

GUAJACI GUMMI, subnigra, pellucida, ac friabilis resina est, saporis acris, & odoris fragrantis. Hoc Gummi, ex arbore prædicta per incisionem excipitur, simulque in frustis diversæ magnitudinis asportatur.

Eligi debet purum, splendidum, pellucidum, ac friabile, coloris ex rubro-fusci, saporis acris, odorisque grati: hujus virtutes calidiores, & magis activæ sunt, quàm corticis, & ligni, sed in supradictis morbis magnopere inservit, præsertim in curanda gonorrhœa maligna.

GUMMI ARABICUM, THEBAICUM, BABILONICUM, ACHANTINUM, SARRACENICUM: ex albo-flavum, clarum, & pellucidum Gummi est, saporis aquosi, ac viscidi: ex Arbore quadam (ACACIA ÆGYPTIACA vocata) mediante incisione spontè exudat.

Gummi Arabicum verum in officinis hodie non invenitur (ut ingenuè Materialistæ confitentur) & hoc sub nomine, GUMMI SENICA, seu de SENEGA venditur. GUMMI de SENEGA, Arabico Gummi simile est, sed multò majoribus, & magis flavis frustis asperis constat, sapore aqueo, & glutinoso, nullius odoris. Hoc Gummi ex arbore, quæ est Acacia, siliquis compressis fluit: ex Guinea Africana, juxta Senegam fluvium à Gallis asportatur.

Eli-

Eligendum album, clarum (inſtar vitri) pellucidum, purum, in ore glutinoſum, viſcidum, ſolidum, nitidum, ac ferè inſipidum. Subſtantia ſua viſcido-glutinoſa acres humores demulcet, & inſpiſſat: propterea ad tuſsim, raucedinem, ruborem oculorum, acrimoniam urinæ, dyſenteriam, & ſimiles morbos uſurpatur.

GUMMI GUTTA, GUTTA GAMANDRA, GUTTA GAMBA, GHITTA GEMOU, CATAGAUNA, GUMMI PERUVIANUM, GUMMI DE PERU, GUMMI DE GEMU: durum, leve, & quaſi aureum, & reſinoſum Gummi eſt, ſapore acri, & valdè ingrato: in groſsis fruſtis ex Siam ad nos defertur. Ejus origo ab arbore quadam (PULLI vocata) deducitur, quæ fructus Aurantiis ſimiles profert; ac per inciſionem excipitur.

Eligendum ſiccum, friabile, purum, leve, & flavum, ſaporis acris, & nauſeoſi.

Per ſuperiora, & inferiora humores ſeroſos, aquoſoſque potenter expurgat; maximè in hydrope, ſcabie, morbo Gallico, & ſimilibus prodeſt; ſed cautè uſurpari debet.

HÆMATITES: Lapis ſanguineus, fulvus, compactus, durus, & ponderoſus lapis eſt, è longis acubus, ſtriiſque coagmentatus, coloris fuſco-rubri, & in pulverem redactus, ſanguinis colorem referens; in fodinis ferri Hiſpaniæ, Galliæ, Germaniæ, ſimulque Angliæ, & aliis locis reperitur.

Optimus eſt, qui in Hiſpania in pulchris ſtriis, & exornatis fruſtis, inſtar Cinnabaris, colore ſaturatè rubro invenitur. Hic lapis, nil aliud eſt, quàm quædam ſpecies mineræ ferri: & ideo exiccat, adſtringit, glutinat, humoreſque acres edulcorat, in hæmorrhagiis, & fluxibus alvi, ſanguineiſque valdè prodeſt.

HERMODACTYLUS: oblonga, rotunda, tuberoſa, & quaſi compreſſa radix eſt, cordis figuram referens; exterius ex rubello-albida, interiùs verò prorſus alba, ſaporis ſubdulcis, ac glutinoſi, nulliuſque odoris: ex Syria, Smirna, &

Aleppo

Aleppo ad nos affertur; radix est cujusdam plantæ (IRIS TUBEROSA) vocatæ, folia angulosa, & flores obscurè virides habentis, & in prædictis locis nascentis.

Optimi, magni sunt, perfecti, recentes benè exiccati, crassi, ac ponderosi, & extrinsecùs rubelli; intrinsecùs verò albi, & minimè cariosi.

Pituitam tenacem, & acres humores ex artubus educunt, propterea ab Authoribus Anima articulorum sunt vocati, & in arthritide, chiragra, podagra maximè prosunt.

HYACINTHUS GEMMA: pellucidus colore ex-aureo rubenti, ignisque flammam simulans, lapis est. Communiter in duas species dividitur, in Orientalem, & Occidentalem: Orientalis splendens est, coloris coccinei, ex India Orientali affertur; Occidentalis verò minus durus, ponderosus, & splendens est, coloris citrini, seu succini instar: ex Sylesia, ac Bohemia asportatur, ad Medicinam verò Orientales eligi debent.

Hyacinthus Lapis humores acidos edulcorat, propterea convulsionem, fluxum sanguinis, ventris, aliasque hæmorrhagias compescit.

JALAPA, GIALAPPA, JALAPIUM, JALAP: oblonga, crassa, ac resinosa radix est, quæ sicca, & orbiculatim incissa, ex India Occidentali ad nos affertur, colligitur ex planta Jalappa, quæ in officinis FRUCTUS RUGOSUS, & vulgariter (DON DIEGO DE NOCHE) vocatur: & in Insula DE LA MADERA copiosè crescit.

Eligatur in taleolis densis, compactis, resinosis, simulque ponderosis, quæ manibus non facilè confringantur, exteriùs coloris fusci nigricantis: interiùs subalbidi cinericei, & saporis acuti, denique nauseosi.

Hæc radix purgat omnes humores, præsertim serosos; propterea in hydrope, podagra doloreque rheumatico valde proficua est.

IPECACUANHA, RADIX DYSENTERICA, CHINA DYSEN-

DYSENTERICA, HYPOACANNA, BEGUQUELLA, CAGOSANNA, RADIX BRASILIENSIS: parva, inſtar calami ſcriptoris, radix eſt: extrinſecus cinericia, & geniculata; intrinſecùs ſubalbida, & reſinoſa, ſaporis acris, & amari, nulliuſque odoris. Planta, ex qua colligitur, partim repens, & partim erecta eſt, oblongè acuminatis foliis (parietariæ haud diſsimilibus) prædita, quæ flores albicantes, flaventeſque baccas (maturitate fulvas evadentes) profert, & in India Occidentali, præſertim in Perù, & Braſilia creſcit, unde ad nos transfertur.

Cæterùm diverſæ dantur hujus radicis ſpecies: & ab authoribus verè tres numerantur, ſcilicet cinericia, fuſca, ſeu nigra, & alba; ſed cinericia dicta communior, & utilior in Medicina eſt.

Eligatur recens, tenax, compacta, reſinoſa, & craſſo cortice circundata, ab exterioribuſque fibris ſeparata, & quæ per medium, ſeu tractum, nervum tranſmittat, colore flavo-obſcuro, ſapore acri, amaro, & nauſeoſo.

Hæc radix ſpecifica eſt in dyſenteria cruenta, & alba, etiam ſummè maligna, & contagioſa, per vomitum humores educit, ita tamen ut adſtringentem ſimul virtutem relinquat, & per poros cutis quoque vitioſum expellat, quæ omnia à particulis ſalinis, volatilibus, & ſulphureis, oriuntur. In febribus intermittentibus perutilis obſervatur, & in omnibus morbis, in quibus emeticum videtur eſſe neceſſarium, ſola, vel aliis medicamentis miſta, præſcribitur.

IRIS, ſeu IRIS FLORENTINA, IRIS ILLIRICA: alba, & oblonga, nodoſa, paululumque compreſſa radix eſt, quaſi unius digiti craſſa, ſaporis acris, odoris fragrantis inſtar violarum: planta Iridis ſylveſtris ſpecies eſt, in Italia ſponte naſcens: longa, viridia, & gladiolum æmulantia folia, floremque album habens: ex Florentia ſicca, & excorticata in taleolis ad nos aſportatur.

Eligatur ponderoſa, benè nutrita, compacta, pura, alba, ſapo-

saporis acris, & amari, odoris valde suavis, & instar violarum grati: in omnibus pectoris affectibus, à tenaci pituita ortis maximè præscribitur: humores crassos incidit, simulque attenuat, & ad faciliorem illorum ejectionem disponit: veneno resistit, urinam, & menstrua excitat, & movet.

KARABE SUCCINUM, seu CARABE, ELECTRUM, GLESSUM, AMBRA CITRINA: dura, citrina, seu alba, pellucida, benè olens, & splendens substantia resinosa est, quæ ex bitumine, seu petroleo, ex fundo Maris ad littora Prusiæ rejecta, reperitur. Succinum etiam invenitur minerale in fodinis Siciliæ, Sueciæ, & Galliæ.

Succinum eligatur in frusta magna, dura, & pellucida, boni odoris, saporis resinosi, ac amari, coloris albi, seu citrini: Minerale impurum, & opacum est, coloris obscuro-rubri; & in Medicina ad oleum extrahendum in usu venit.

Adhibetur utiliter in catarrhis, apoplexia, lethargo, epilepsia, suffocatione uterina, vertigine, & similibus in quibus, propter suum sal volatile, & oleum balsamicum dissolvit, ac demulcet acrem salsamque lympham; adstringens etiam est, & ideo in diabete, diarrhoeis, hæmoptoe, feminisque profluvio valde utile remedium est.

LACCA, seu GUMMI LACCA: dura, & fiabrilis, ac rubicunda, paululùm pellucida substantia resinosa est, saporis resinosi, & odoris, dum accenditur, fragrantis, quæ ex Bengala, Malabar, & Pegù Provinciis Indiæ Orientalis defertur: hæc à Formicis alatis, seu Muscis, ex floribus, arboribus, herbisque colligitur, & super ramulos, quarumdam arborum apponitur, ac instar favi elaborantur, & ista Insecta in alveolis sua ova ponunt, & eadem materia rite obturant.

Vera, & naturalis Lacca est, quæ in ramulis affertur, & ex ipsa, ab ovis purgata, fit illa, quæ IN GRANIS vocatur, posteà grana (igne lento) fusa in massis, Lacca appellatur; at in Medicina usurpari debet solùm, quæ in ramulis affertur.

Eligatur resinosa, dura, aliquomodo friabilis, superficie inæquali, quasi granulata, colore rubicundo, sapore resinoso, odore, dum accenditur, grato; & quæ masticata salivam colore rubro tingit. Aliæ duæ species pro usu Medico debilioris virtutis existimantur; quia spoliatæ sunt à particulis animalibus, in quibus potior virtus est.

Calefacit, attenuat, aperit, & sanguinem purificat, sudorem ciet, urinam movet: & ideo in variolis, morbillisque maximè prodest: propterea viscerum obstructiones aperit; hydropi, asthmati, & similibus valde utilis est: externè singularis est efficaciæ ad gingivarum laxitatem, putredinem, & fœtorem oris, carnemque amissam reparandam.

LAPIS JUDAICUS, SYRIACUS, PHOENICITES, TECOLITHUS: oblongè rotundus lapis est, oleæ similis, multis (secundùm longitudinem) descendentibus lineis, striisque circumcirca ornatus, exterius colore cinereo, seu subrubro; interiùs subalbido; nullius odoris, & saporis: olim ex Judea asportabatur, sed hodie in Hispania, & aliis Europæ locis, etiam invenitur.

Eligatur oblongus, instar oleæ, colore subalbido, aut cinericio; edulzorans est, propterea in difficultate urinæ, & fluxu ventris prodest.

LAPIS LYNCIS, DACTYLUS IDOEUS, BELEMITES: longiusculus, teres, & tanquam sagitta acuminatus lapis est, in multisque Hispaniæ locis reperitur.

Eligatur splendens, coloris flavi, quadam linea, plerumque quasi distinctus, ubi facilè findi patitur. Virtutes eædem sunt, ac Lapidis Judaici.

LAPIS PORCINUS: valdè pretiosus Lapis est, variè formatus, & coloratus, similis magnitudine Nuci Avellanæ: à Lusitanis, Batavisque ex India Orientali affertur. Iste verò lapis in perpaucis Histricibus, hisque ægris invenitur: qui propterea valde rarus, & pretiosus est.

Histrix Erinacei species est, & in India Orientali nascitur, magnitudine bimestris Porcelli; ore Cuniculo haud absi-

absimilis; pedibus anterioribus Taxum, posterioribus verò Ursum æmulans; cæterùm toto corpore, longos, & acutos aculeos (duorum, triumve palmorum magnitudine) gerens; versicolores, & articulatim, mox albicantes, mox ex fusco-nigricantes, quos ira percitus cum rauco quodam murmure, in adversarium insurgens, erigit, simulque projicit. Lapis supra dictus in vesica fellea prædicti animalis crescit, & generatur simili modo, ac lapides bezoares in ventriculo, & intestinis Capri-Cervi generantur.

Tres species hujus Lapidis inveniuntur, & inter se differunt in colore, sapore, & consistentia: à diversisque Provinciis Indiæ Orientalis asportantur: Prima ex Malaca affertur, & est coloris paleæ, consistentiæ duriusculæ, saporis amari, non nimis ingrati: secunda ex Regno Bona transportatur, coloris fusci, durioris consistentiæ, & valde amari; tertia verò est coloris nigricantis, substantiæ mollis, ac impuræ, saporis ingratissimi amari, & ex Insula Zeylan affertur.

Lapis primæ speciei cæteros antecellit, & eligi debet, Saponis ad instar, levis, nonnullis cicatricibus notatus, foveas à variolis relictas referentibus, & è lamellis, sibi invicem impositis, conflatus, saporisque amari: in defectu hujus lapidis, secunda specie utimur; tertia verò debilis virtutis est.

Lapis primæ speciei magnarum virium est: præcipua virtus alexipharmaca, & diaphoretica est, à suoque sale sulphureo volatili pendens; ideò in variolis, morbillis, febribus petechialibus, malignis, pestilentialibus, & in ipsa peste, verè specificum est.

LIQUIDAMBAR, seu LIQUIDAMBRA: liquidum Balsamum est, instar Terebinthinæ liquidæ, odoris fragrantis, coloris clari, seu citrini-obscuri, saporis amariusculi, & in parvis doliolis, ex Nova Hispania affertur: per incisionem ex Arbore (ab Indianis OCOCOL, seu OCOSOL appellata) profluit.

Eligatur recens, purum, clarum, boni odoris, & supra dictis notis præditum. Calefacit, exiccat, caput, nervosque

confortat, acres humores, seu catarrhos resolvit, vulnera consolidat, & denique dolores rheumaticos, podagricosque demulcet.

LITHARGYRIUM, seu LITARGYRUS: nil aliud est, quàm plumbum in scorias redactum, mediante calcinatione, in purificatione cupri: & ex Polonia, Suecia, & Dania ad nos advehitur.

Optimum eligendum in frustis parvis, simulque ponderosis, coloris citrini, seu rubicundi, beneque calcinatis: in unguentis, & etiam in emplastris exiccantibus, ac refrigerantibus magni est usus.

MAGNES (vulgò) IMAN, LAPIS HERACLIUS, LAPIS SYDERITIS, seu LAPIS NAUTICUS: compactus, durus, nec tamen adeò ponderosus Lapis est: coloris nigri, fusci, aut violacei obscuri, qui in fodinis ferri Indiæ, Æthiopiæ, Italiæ, Sueciæ, Germaniæ, Galliæ, Hispaniæque reperitur, & simul ex collibus Sancti Laurentii (vulgò del Escorial) ad nos affertur.

Eligatur hic lapis, purus, compactus, ponderosus, ferrum, vel alium magnetem ad se trahens, & qui prædictis notis ornatus sit.

In Nautica, & aliis artibus inservit; in Medicina verò in emplastris, & unguentis adstringentibus usurpatur, sive dispensatur.

MANNA: succus est gummosus fraxini Arboris, calore Solis condensatus in granis diversæ magnitudinis, & figuræ, instar Sacchari; quamvis mollior sit, saporis subdulcis, aliquomodo pinguis, debilisque odoris. Ex fraxinis, quæ in Calabria, & Sicilia crescunt, Manna mensibus Junii, Julii, & Augusti sponte, vel incisione profluit, & sole condensata ab incolis maxima colligitur diligentia, & in Scatulis servata, ad nos transmittitur.

Optima est recens, siccata, levis, eleganter alba, saporis dulcis, nullis magnis grumis, aut etiam parvis quisquiliis defœcata; sed quoad fieri potest, in granulis concreta. Notandum

dum verò est majora grana, & grumos non debere abjici, si pura sint, præsertim si in mediis grumis, aut granis aliquis succus (instar Syrupi) contineatur, quia tunc verum est indicium, quòd Manna sit recens.

Manna temperata est, leniter humores educit, tutò exhibetur, senibus, pueris, & denique fœminis delicatis, & in ipsa infantia ab uncia semis, vel semise, usque ad tres, & quatuor in adultis.

Nota illud quòd Tereniabin, ab Avicena, Serapione, & ab aliis antiquis vocatum, Mannæ species est, quæ in Georgia, & aliis Persiæ Provinciis, ex planta Halhagi Maurorum, seu Ginesta spinosa vocata, colligitur.

MARGARITÆ, UNIONES, seu PERLÆ: parvi, & granulati lapilli sunt, nunc prorsus rotundi, nunc angulares, albicantes, & quodammodo pellucidi, saporis terrei, nulliusque odoris; isti vero Lapilli in Ostreis, ut alii in aliis animalibus) sive in earum carne generantur, & ex eis extrahuntur: ut plurimum è Persia, Indiaque Orientali, & Occidentali ad nos deferuntur, quamquàm etiam in diversis maritimis locis, fluviisque Europæ inveniantur.

Margaritæ ratione splendoris, & coloris in Orientales, Occidentalesque dividuntur: Orientales verò sunt compactæ, ponderosæ, albæ, duræ, & splendidæ, saporis terrei, & absque odore; sed Occidentales, minùs compactæ, duræ, pallidæ, & sine tanto splendore sunt, & in Medicina eliguntur Orientales, sed in earum defectu Occidentales.

Margaritæ in pulverem subtilissimum redactæ omnem humorem acrem, acidumque in corpore contentum edulzorant, & simul absumunt: ideò in omnibus febribus, hæmorrhagiis, & affectibus ab acido ortis, mirabiliter prosunt.

MATER, sive NACRA PERLARUM, vel MARGARITARUM: species est Concharum, nomen à Margaritis ducentium, quia inibi frequentiùs, quàm in reliquis inveniuntur: & nihil est aliud, quàm ipsa Concha, in qua reperiuntur Perlæ. Constat, enim, ex observatione, Ostream (Concham quo-

que

que dictam) lympha , ſeu liquore limpido , roſcido , & perſpicuo abundare , qui dum fluit , ſi intra ſpatiola carnis effundatur , ibique retineatur , & ſenſim coaguletur , abit in Perlas , quæ ſenſim , ſenſimque per pelliculas augentur ; ſi verò liquor dictus expuatur extra Concham , coagulatur ibi , & in teſtam concreſcit Conchæ , quæ Mater perlarum vocantur. Itaque clarò liquet Nacræ, & Perlarum eandem eſſe materiam; perlæ autem magis depuratæ, ac defœcatæ ſunt, quàm Mater.

Eligatur magna , dura , ſolida, ponderoſa , modicè cava, non utrimque ; ſed tantùm ex altera parte; exteriùs ex convexo plana , & aliquantulùm ſubcinericia; intùs lævis, ſplendens, & argentei coloris , ſaporis terrei,& nullius odoris.

Differentia Matris Perlarum , ſive Concharum eadem ac Margaritarum eſt , & cum ipſis ferè convenit in virtute , eaſdemque vires habet : abſorvet namque acidum, urinam movet , & eſt medicamentum vulnerarium ; licèt rarò , pro tali ſcopo adhibeatur à Medicis.

MASTIX , ſeu MASTICHE : reſina eſt pellucida , ex flavo-albicans , & quaſi in rotundis guttis concreta , ſaporis ſubadſtringentis , & reſinoſi , odoriſque fragrantis. Hæc reſina, ſponte ſua , ſeu mediante inciſione tempeſtate calida , è craſis ramis , & caudice Lentiſci (in Inſula Chio, Ægypto, Indiaque Orientali) creſcentis, ſtillat ut plurimum. Ex Chio Inſula ad nos advehitur, quamquàm multa quoque ex India Orientali à Batavis affertur.

Eligatur in granis puris , pellucidis, magnis , ſimul ſplendentibus , à corticibus , quiſquiliis, pulvere, ligniſque , ac aliis nigris impuritatibus mundatis : ſintque dicta grana , odoris fragrantis , & ſi maſticentur , in maſſam mollem reſinoſamque reducantur.

Maſtiche ſiccat , & modicè adſtringit : quamobrem internè laxum ſtomachum confortat , ejuſque tonum vi ſua adſtringente valde roborat : in omni vomitu , aliiſque alvi fluxibus (præſertim infantum) frequenter uſurpatur ; ad extra in em-

emplastris, & oleis, unguentis, linimentisque adstringentibus, & stomachalibus, maximè in usu est.

MECHOACANNA: radix est magna, alba, & levis in frusta diversæ figuræ, & magnitudinis incisa, ex India Occidentali (præsertim ex Provincia Mechoacanna vocata) affertur. Hæc radix est cujusdam Convolvuli Americani, qui à Botanicis BRIONIA AMERICANA (repens folio angulosο) nominatur.

Optima est, quæ internè, externèque albicat, magnis, veròque exiccatis frustulis constat, saporis ferè omnis expers, quo ipso facilè dignoscitur num radice Brioniæ sit adulterata: quippe sapore tunc amaro inficitur, & linguæ dura apparet; cùm Mechoacanna è contra, tenera, & sapore destituta, vel insipida sit.

Omnes serosos, ac pituitosos humores, valdè leniter ex intestinis, & toto corpore educit: pro infantibus crebrior est ejus usus, cùm enim pulvis insipidus, & farinæ instar fieri possit, facillimè pultibus, aliisque cibis permiscetur, sic improvida puerorum ætas ludificatur.

MEU: longa, & aromatica radix est, supernè acervum tenuum fibrillarum (adinstar barbæ) ibi implicitarum ostendens: extrinsecùs fusca; intrinsecùs verò albicans apparens: saporis radici Angelicæ haud dissimilis, sed non adeò acris; odore penetranti: planta ad Anethum, vel Fœniculum valdè propriè accedit: ideòque à Botanicis verè MEUM FOLIIS ANETHI VOCATUR: radix recens, crassa, sapore acri, & aromatico eligatur.

Ventriculum, cæteraque viscera, præsertim uterum calefacit, & convenit virtutibus radicis Angelicæ, & Levistici, ac in Theriaca ingreditur.

MINIUM: nihil aliud est, quàm minera Plumbi ad rubedinem calcinata: hoc in Germania, & Anglia præcipuè fit, unde ad nos affertur.

Optimum Minium, colore rubro saturatum est, & quoad fieri possit, purum: & ideo pulverisatum, unguenta

ali-

aliqua, & emplastra temperantia, & exiccantia ingreditur.

MOSCHATA, NUX MOSCHATA, NUCISTA, NUX AROMATICA, NUX MYRISTICA: nucleus est (Nucis exoticæ) rotundus, durus, & crassus, foris subcanus rugosus, intùs rubicundus, & quasi venosus, sapore subamaro adstringente, simulque aromatico, & odore fragrante præditus: à Batavis ex India Orientali transportatur.

Nuces moschatæ fructus sunt cujusdam Arboris in Insula BANDA, vicinisque locis, copiose crescentis, Pyri magnitudinem æquantis: folia ejus sunt fragrantia, flores instar cerasi; nisi quòd flosculus flavescat, tantamque fructuum hæc arbor profert copiam, ut arbores fructuum gravitate propendeant: fructus immaturi Pyra moschatellina; maturari Mala Persica magnitudine æquant.

Hi fructus tribus corticibus conteguntur: primus mollis, & succosus est, ut viride nucis Juglandis tegumentum, maturus verò sponte sua hians: secundus, qui ruber est non tamen integer, seu continuus; sed quasi divisus apparet, & Macis vocatur: sub his tertius tenuis, durus lignosusque cortex est, in quo nucleus, seu ipsa Nux Moschata includitur.

Optimæ nuces cinericiæ sunt, quasi marmoratæ; intùs verò rubicundæ, graves, solidæ, & oleosæ, rasæ odorem fragrantem spirant, acremque, & aromaticum saporem in ore relinquunt.

Istæ verò nuces naturæ virtutis sunt exiccantis, & subadstringentis, qua cerebrum, nervos, uterum, stomachum, & reliqua etiam viscera mirificè confortant; diarrhœas, dysenterias, & alias hæmorrhagias compescunt, externè una cum aliis speciebus aromaticis, gravidarum umbilicis applicatæ, fœtum firmant.

MACIS: nihil aliud est, quàm medius cortex nucis moschatæ, eam retis instar ambiens, & in frustis diversæ magnitudinis ab ea separatus: in principio rubicundissimus; sed tandem exiccatus, colorem citrino-rubrum acquirit.

Eligi debet in magnis frustis, colore benè saturato, sapore

pore multùm acriori, magiſque aromatico, quàm Moſchatæ nucis.

Virtutes eædem ſunt, ac Nucis myriſticæ, ſed efficatiores.

MOSCHUS: materia gummoſa eſt, ex nigro-glauca, ſeu ſubfuſca, inſtar ſanguinis in grumos condenſati apparens, ſaporis ſubacris, & ſubamari, odoris fortis fragrantiſsimi: in fuſcis, & piloſis marſupiis (in quibus vel naſcitur, vel inſuitur) è China, Perſia, & India Orientali affertur.

Moſchus, ſanguis excrementitius cujuſdam animalis eſſe videtur: quod ANIMAL MOSCHIFERUM, MOSCHIUS, ſive MOSCHI CAPREOLUS, CAPRAMOSCHUS, ET GAZELLA MOSCHIFERA vocatur. Varias coctiones, ſimulque alterationes Moſchus in ſuo proprio folliculo, infrà abdomen naturaliter conſtituto, patitur, unde à natura ſecretus, humana denique induſtria colligitur.

Folliculi Moſchi eligantur fuſci, pilis ſubtiliſsimis inſtructi; ſed non nimis piloſi: hi autem verè fuſci ſint. Moſchus à folliculis ſeparatus, optimus eſt ſiccus, colore rubicundo, odore forti, valde aromatico, ſaporeque amaro præditus.

Virtutes ejus in nimis volatilibus ſalinis, oleoſiſque particulis conſiſtunt, quibus reſolvendo, & calefaciendo, ſpiritus vitales mirè confortant, eoſque, ad ſanguinis motum progreſſivum ciendum, perpetim conſervant: ideo ad lethargum, apoplexiam, cordis palpitationem, & impotentiam; affectiones capitis & nervorum, à frigore & humoribus craſsis ortas, proficere creditur; ſed notandum, quòd in paſsione hyſterica, & omnibus affectibus hypochondriacis non eſt in uſu, quia plus officit, quàm proficit.

MUMIA: ſubſtantia eſt reſinoſa, dura, & nigra, ab humanis cadaveribus aromatibus conditis, proveniens, ſapore ſubacri, & amariuſculo, odore fragranti prædita. Ex corporibus balſamatis (in ſepulchris, ſeu Pyramidibus) inhumatis, extrahebatur, & ad nos ex Ægypto olim afferebatur; ſed hodie Mumia, quæ ad nos advehitur, nihil aliud eſt, quàm cor-

pora humana bitumine Judaico, resina, myrrha, & aloe balsamata, & petiis cannabinis ligata, simulque in Clibano exsiccata: & à Mercatoribus in frustis transportatur.

Eligi debet nigra, levis, nitida, boni odoris, & supradictis notis ornata.

Mumia, balsamica, calefaciente, acri, solvente virtute, humores crassos, flatusque attenuat, etiamque dissipat, sanguinem grumosum, coagulatumque dissolvit. Corpora humana è Mari in littora Libyæ ejecta, & sub arena, solis æstu exiccata, Mumia vocatur alba, sed in Medicina nullius usus est.

MYROBALANI: fructus sunt magnitudinis Prunorum, qui ex India, locisque aliis, ut BENGALA, GOA asportantur. In officinis quinque habentur Myrobalanorum species, quæ BELERICÆ, CHEBULÆ, CITRINÆ, EMBLICÆ, INDÆQUE vocantur.

MYROBALANI BELLERICI: fructus sunt rotundi, foris ex-citrino-fusci, intus verò flavescentes, duro nucleo præditi, acriusculum, & subadstringentem saporem habentes, quorum Arbor folia profert, lauriformia, & ejus magnitudo, pruno similis est: Optimi magni, integri, bene nutriti, & simul recentes.

MYROBALANI CHEBULI, CHEPULI, CEPULI: fructus sunt oblongi (instar dactylorum) foris obscure-fusci, ponderosi, & paululùm rugosi, longum ossiculum includentes. IN BENGALA, ET DECAN arbore sylvestri increscunt, magnitudine Malum persicum æquanti. Optimi fructus magni sunt, ponderosi, duri, & benè nutriti, coloris fusci, saporis subamari adstringentis.

MYROBALANI CITRINI, seu lutei: fructus sunt oblongi, seu ovales (instar olivarum) coloris flavescentis, & sub cute, carnosum nucleum durum, & angulosum includentes; quorum arbor, folia (instar sorbi) profert; & in Goa præcipuè crescit. Eligi debent, ponderosi, duri, benèque nutriti, colore citrino, sapore adstringenti, & ingrato præditi.

MYROBALANI EMBLICI, EMBLEGI, AMBEGI, DE SENI: fructus ſunt ſexangulares, rotundi, groſi (inſtar Gallarum) & in ſex partes per maturitatem dehiſcentes, oſſiculum turgidum includentes, ſaporis ſubacris, & adſtringentis, coloris fuſci nigreſcentis: magnis arboribus innaſcuntur, longaque, rotunde inciſa (inſtar Filicis) folia habentibus. Eligendi ſunt carnoſi, puri, & tandem ponderoſi, ab oſsiculis mundati; coloris ſuperius dicti, & ſaporis.

MYROBALANI INDI, ſeu NIGRI, ſeu DAMASONII: fructus ſunt oblongi, groſsi (inſtar parvæ Glandis) ſuperficie octangulari, foris rugoſi, ſolidi, duri, intùſque coloris nigri, & in India Orientali (unde nomen habent) creſcunt in magna Arbore, cujus folia SALICEM referunt.

Optimi eligendi, craſsi, ponderoſi, benè nutriti, & ſiccati, colore nigro (inſtar bituminis Judaici) ſapore ſubacido, & adſtringenti præditi.

Omnes ſpecies Myrobalanorum, debiliter laxant, vehementiuſque adſtringunt; ſed in Medicina Citrini præferuntur, & eis in diarrhœa, dyſenteria, præſertim biliosa, communiter utimur: ſunt enim CHOLAGOGI CHEBULI, & EMBLICI PHLEGMAGOGI; INDI denique MELANAGOGI.

MYRRHA: Gummi reſinoſum eſt, ex fruſtulis rubicundis, ſeu ex flavo-fuſcis, iiſdemque cæſiis, ſeu albis ſtriis interſtinctis conſtans, quod præter ſaporem amarum, & acrem, aromaticum odorem habet ſatis vehementem: ex Æthiopia, & Ægypto ad nos transfertur.

Arbor, ex qua per inciſionem extrahitur, ſpinoſa eſt, in Arabia Felici, Ægypto, Æthopia, Albiſinave creſcit: eligatur hoc gummi in pulchris, claris, ac pellucidis lacrymis; exteriùs coloris rubicundi, vel citrini; intus verò cum albis ſtriis, & maculis inſtar ungulæ humanæ; leve, friabile, ſaporis amari, & acris, odoris fortis, non nimis ingrati.

Myrrha calefaciens, reſolvens, & alexipharmaca eſt: uterum ab omni impuritate liberat, & à parturientibus valde deſideratur, eò quòd vivum, mortuumque fœtum, ſecun-

dinas, & alia promovet; variolas, morbillosque expellit; putredinem, ac morbos contagiosos arcet: à prudentibus proptereà Medicis, hominibusque aliis ægros invisentibus, in ore detinetur, & masticatur.

OPIUM: succus concretus papaveris albi est, ponderosus, partim gummosæ, partim resinosæ naturæ, colore obscurè-fusco; sapore acri, & amaro; odoreque molesto, & narcotico præditus. Ex Ægypto, & Græcia in frustis, seu boletis parvis, foliis papaveris involutus, nobis affertur. Capita papaveris albi, unde elicitur, unicuique nota sunt. In Turcia papaver album magna abundantia, ad opium extrahendum, seritur, & colligitur: formata namque papaveris capita inciduntur, ut succus lacteus exudet, quem paululùm inspissari curant, & denique legunt. Notandum verò hoc genuinum Opium, secundum Materialistas, raro vel numquàm in Europa inveniri; sed istius loco alium quemdam succum è capitibus, ac foliis papaveris exprimi, ac decoqui (aliàs) propriè MECONIUM dictum, quod nostris in officinis pro Opio servatur, & venditur.

Opium anodinum, somniferum, & diaphoreticum est; furibundos spiritus animales compescit, ac demulcet: & ideo omnes dolores sedat, diarrhœas, vomitus, & alias hæmorrhagias corrigit, sudoresque etiam excitat, & tamquàm incomparabilis medicina magni est usus, præsertim debita dosi, debitoque tempore administrata.

OPOPONAX: Gummi est leve, pingue, ac friabile, foris ex rubicundo-flavum; intus albicans, saporis amari, & ingrati, odorisque gravis: planta ex qua stillat, PANAX HERACLEUM vocatur, folia habens (instàr Pastinacæ) albosque umbiliferos flosculos, caulemque lanuginosum, albam etiam radicem, circa quam incolæ spatium ab omni sorde purgatum aperiunt, ibidemque ponunt magna folia, super quæ emanentem, è sauciatis radicibus, succum fluere, ac siccari sinunt: hæc planta in Macedonia, Beotia, & in Phocide crescit, quibus ex locis nobis affertur.

Opti-

Optimum recens, purum, friabile, & in grana redactum; exteriùs citrinum; intùs verò album, odoris ingrati, & saporis amari.

Emollit, attenuat, ſimulque reſolvit, quarè ad emplaſtra, & alia reſolutiva componenda uſurpatur.

OCULI CANCRORUM, ſeu ASTACORUM FLUVIATILIUM: Lapilli ſunt albicantes, duri, ac rotundi, ſuperiùs convexi, ſubtus plani, parva foveola notati; ſaporis terreſtris, odoriſque nullius: in Cancris, ſeu Aſtacis fluviatilibus reperiuntur, præſertim circa illud tempus, quo antiquas teſtas deponere volunt, in menſibus, nempe Majo, Junio, & Julio, dum albeſcens liquor, quo replentur, in illis indureſcens, in huiuſmodi lapillos abit, qui tam in capite, quàm in ventriculo cancrorum marium, vel propè inveniuntur, & generantur; ideòque pro oculis perperam habentur. Iſti lapilli, ſponte ut plurimum à Cancris proliciuntur; at quandoque ex ipſis coctis educuntur, vel depromuntur: illorumque lapillorum magna copia in littoribus fluviorum Orientalis Indiæ, & in Marchionatu Brandemburgico colligitur, illincque ad nos transferuntur.

Optimi eligi debent, magni, integri, albi; non adulterati, ſeu artefacti. Oculi Cancrorum vi dulcificandi pollent, qua omne exuperans acidum in corpore infringunt, abſorvent, ſimulque præcipitant: ac propptereà ad ardorem ſtomachi, colicam, pleuritidem, calculum veſicæ, & renum, febres continuas, & erraticas, internas, externaſque læſiones, quotidie à Medicis præſcribuntur.

PAREIRA BRAVA, ſeu BUTUA veriùs BRUTUA: Radix eſt lignea, fibroſa (inſtar radicis Thymelææ) diverſæ magnitudinis, coloris fuſci; primo guſtu dulcis, deinde ſubamara. Planta ex qua hæc radix colligitur, CLEMATITIS ſpecies eſt, & à Luſitanis PAREIRA BRABA, id eſt VITIS SYLVESTRIS vocatur. In India Occidentali, præſertim in Braſilia creſcit, unde ad nos affertur.

Eligi debet longa, paululùm intorta, & quaſi tornata; exte-

exteriùs coloris fuſci, multiſque elatis annulis, & nodulis ornata; interiùs verò cinerei, & circulis interſtincta, ſaporis dulcis, amariuſculi, & acris.

Hæc radix in omnibus renum, & veſicæ morbis, qui curationem admittunt, ſpecificum remedium eſt: tam blandè, tam leniter, virtutem & vires ſuas exercet, ut nulla planè ſe offerat occaſio morbi, pro quo ſinè ullo metu non exhiberi poſsit.

PETROLEUM, ſive OLEUM PETRÆ, NAPHTHA: oleum eſt ſubtile liquidum, pingue, è mineralibus profluens in Italia, ac Sicilia, & denique in Gallia; è montibus & petris ſcaturit; diverſi coloris petroleum eſt, ſcilicet albi, flavi, & quoque nigri: album, rubrum, & flavum ex Italia (ſed rarò) advehitur; nigrum verò ex Languedoc Provincia Galliæ communiter affertur.

Petroleum nigrum eligatur mediocris conſiſtentiæ, validique odoris, ſaporis acris, & amari, coloris nigri.

Petroleum album, rubrum, & flavum eligi debent liquidioris ſubſtantiæ, odoris non ingrati, ſed penetrantis; ſaporis acris ſubamari: & ſunt nigro præſtantiora. Calefaciunt, ſiccant, digerunt, tandemque reſolvunt: propterea in doloribus podagricis, & rheumaticis, ſimilibuſque conferunt.

PIPER NIGRUM, MELANOPIPER: fructus eſt rotundus, globoſus, rugoſus, & niger, ſaporis acris, & fervidi, odoriſque boni aromatici.

Planta, ex qua Piper prodit, in Java, Malaca, Sumatra copiosè invenitur: ſpecies Convolvuli eſt, magna lata folia habens, & craſsis fibris ornata: & ad inſtar Hederæ, Capreolis ſuis, & aliis arboribus adhæret: grana piperis, ſinè pediolis, Capreolis ſuis inhærent inſtar racemi; & ea, inſtante maturitate, colligunt, & ſub ſole ſiccant, ut nigra, & rugoſa fiant.

Eligendum eſt ponderoſum, compactum, purum, non nimis rugoſum, & quod ſuprà dictis notis ſit ornatum.

Pi-

Piper dictum ob suum sal volatile calefacit, resolvit, exiccatque: quare ad ventriculum frigidum, & desiccandam pituitam, mirificè prodest; sed notandum quod, dum sine cognomine Piper à Medicis præscribitur, nigrum sumendum est.

PIPER ALBUM, LEUCOPIPER: ex prædicto pipere nigro (sola, & artificiosa maceratione) excorticato præparatur: & fit à Materialistis hoc modo: maxima, gravissimaque piperis nigri grana aqua marina macerantur, donec cortex superficialis infletur, & separari incipiat, tuncque soli exponuntur, & exterior, rugosaque pellicula mox secedit, grana itaque ipsa ex nigris, in alba cinerea abeunt, vel potius nigro cortice exuta, albedinem suam detegunt.

Eligendum grossum, ponderosum, dicto colore præditum, absque nigredine, absque fragmentis, absque pulveris, alteriusve impuritatis permistione: ejus vires eædem, ac piperis nigri, sed suaviores.

PIPER LONGUM, seu MACROPIPER: fructus est oblongus, teres, cinericeus, è multis granis sibi invicem accretis constans; saporis acris, & amari. Planta ex qua colligitur, similis est plantæ piperis nigri, solùm in eo diversa, quòd non adhæreat, nec tam altè circunserpat; sed instar fructicis erecta sit, & prope terram dispergatur, de qua Piper longum (ad modum vermiculorum) dependet: & in India Orientali præsertim in Bengala ejus est copiosus proventus.

Eligatur recens, solidum, & durum, minimè cariosum, coloris cinericei; saporis acris instar piperis nigri, & simul cum ipso in viribus convenit.

PLUMBUM, seu SATURNUS: metallum est molle, maximè fusile, & ponderosissimum, subnigri coloris, splendentisque: & mediante fusione mineræ Plumbi præparatur: in Anglia, Gallia, Polonia, Germania, Hispania, & aliis multis locis mineræ plumbi inveniuntur; sed quod ad nos transportatur, ex fodinis (vulgò DE SIERRA MORENA)

ex-

extrahitur,& in Villa(vulgò)dicta DE LINARES media fusione in furnis facta, à partibus impuris mineræ separatur.

Eligi debet purum, molle, ponderosum simulque splendens, & lene.

Desiccativum, refrigerans, adstringens, & resolutivum est, in emplastris, unguentis similibusque medicamentis, ustum,& in pulverem redactum, multùm in usu venit.

POMPHOLYX, NIL, NIHILI ALBUM: pulvis est albidus, & levis, qui in præparatione & fusione Orichalci, operculis crucibula operientibus, ac forcipibus operariorum adhærescit: è Batavia affertur, ubi præparatur purissimus: eligatur Pompholyx alba, pura, levis, simulque tenera. Detergit, & exiccat: in Cancro, aliisque ulceribus externis, variis quoque oculorum affectibus valdè utilis est.

RHABARBARUM, seu RHEUM: prægrandis, oblonga, & tuberosa radix est, nonnihil fungosa, simul tamen ponderosa: extrinsecùs flava; intrinsecùs verò Nucem Moschatam repræsentans; saporis acriter amari, & nauseabundi, adstringentem amarorem post se relinquens; odoris boni ferè aromatici.

Planta, ex qua hæc radix colligitur à Botanicis LAPATUM MAXIMUM rotundi-folium, exoticum, seu Rhabarbarum verum vocatur: & in China, Persia, Moscoviaque præcipuè crescit, unde radix ista in frustis dissectis, & siccatis ad nos advehitur.

Rhabarbarum Sinicum, seu Orientale optimum est; Persicum, seu Turcinum medium se habet, inter Sinense, & Moscoviticum; Moscoviticum vero hodie parvi, vel nihili æstimatur.

Eligatur recens, benè exiccatum in frustis mediocris magnitudinis, mediocriter quoque durum, & ponderosum; alternis striis, una aurea, altera crocea, tertia verò alba notatum; & quod ore sumptum, ac masticatum amarum, & adstringens appareat; benè quoque oleat: chartæque illitum croceum colorem imprimat, & quod ab iis notis rece-

recedit; tanquam inveteratum, & cariosum abjiciatur.

Ejus præcipuè virtus est, bilem, aliosque vitiosos humores mediocriter purgare; expellere lumbricos, & interimere, simulque ejicere; bilemque nimis crassam, oleosamque alterare, & corrigere: ideò in Ictero, similibusque morbis, tantopere commendatur: præthereà vim adstringentem habet absconditam, cujus respectu in diarrhoeæ, dysenteriæque initio usurpatur, præsertim tostum, atque lotum.

RHAPONTICUM, sive RHABARBARUM forte Dioscoridis, & Antiquorum: radix est oblonga, crassa, foris fusca, intùs verò crocea, laxa, & rara, transversim secta, spiras ostendens, saporis amaricantis subacris, & adstringentis; odorisque boni.

Tanta cum Rhabarbaro intercedit similitudo, ut existimetur ab una planta utramque radicem provenire; sed à Rhabarbaro differt, eò quòd ore sumptum, & simul masticatum viscositatem relinquat, minùs solidum sit, exteriùs colore flavo, interiùs verò variegato, longis, rubrisque striis signatum, vel distinctum.

Eligatur recens, benè nutritum, coloris, & saporis superiùs dicti: hodie raro, & ferè nunquam in Medicina adhibetur, præterquamquòd in Theriacam ingreditur: adstringens, & vulnerarium est.

RUBINUS, CARBUNCULUS, ANTHRAX, PYROPUS: Lapis est pellucidus, durus, & splendens, coloris eleganter coccinei, aliquoties quoque sub-cœruleo misti: & ex Ceylam, Cambaya, & Bisnagar nobis advenit.

Eligatur ponderosus, durus, pellucidus, ac splendens, limæ resistens, vividi denique coloris: in morbis, seu febribus venenatis pro confortante Medicina habetur, & in Medicaminum confortantium, & cardiacorum compositionem præcipuè ingreditur: habet enim vim corrigendi, & dulcificandi humores acres, ac acidos, ideoque in diarrhoea, dysenteria, & aliis hæmorrhagiis, mirè prodest.

SAGAPENUM, SERAPINUM: Gummi est pellucidum,

foris plerumque flavescens, intus parùm albicans, odoris ingrati, & gravis (instar Porri) saporis acris, coloris Myrrhæ.

Planta ex qua, mediante incisione, fluit, FERULÆ species est: & in Persia crescit, unde ad nos affertur.

Eligatur in lachrymis pellucidis, & puris, notisque suprà dictis præditum.

Incidit, attenuat, resolvit, tandemque aperit: quamobrem in asthmate, tussi, aliisque morbis, à viscida tenacique pituita ortis internè administratur; externè verò in tumoribus, & affectibus ab humoribus frigidis natis, summè proficuum est.

SAL ARMONIACUM, SAL SOLARE, FULIGO ALBA MERCURIALIS, SAL MERCURIALE PHILOSOPHORUM, SAL AMMONIACUM: clarum, nitidum, striatum, amarumque, & acre sal est: ex urina, fuligine, & sale communi factum in rotundis orbibus, ollarum opercula referentibus, fusum, seu sublimatum: ex Oriente, itemque ex Ægypto, ubi elaboratur, nobis affertur.

Optimum verè siccum esse decet, eleganter candidum, purum, crystallinum, saporis acris penetrantis.

Aperitivum, resolutivum, & sudorificum est, ideoque ad febres erraticas, omnesque morbos à phlegmate in ventriculo, & mesenterio dependentes, aliosque similes perutile est; externè quoque in angina, & oculorum affectibus prodest.

SAL CATHARTICUM AMARUM: Sal mirabile minerale est, album, crystallinum, instar nitri; saporis nitrosi, & amari, in aqua facilè solubile, & in igne fusibile: hoc nobis affertur ex Anglia communiter adulteratum: ubi ex aquis mineralibus Ebsoniensibus extrahitur, & in nostra Hispania, juxta oppidum (vulgo VACIA MADRID vocatum) quod tribus leucis distat à Matrito, ibi in scaturigine Aquæ mineralis, sponte coagulatur, & magna in copia colligitur; postque in officinis mediante solutione, evaporatione, & crystallizatione purificatur: itemque eodem modo, ex aqua

prædicti fontis sal separatur, & elaboratur. In Provincia (nostro idiomate) LA MANCHA vocata circa Villam (vulgò SANCTA CRUZ DE LA ZARZA) similis invenitur fons, ex quo tam sponte, quàm artificialiter sal eodem modo educitur, & separatur.

Eligatur album, purum, Crystallinum, facilè in aqua solubile, & in igne fusibile, instar nitri; sed quod non inflametur, nec detonet; at in ore sumptum, sicut nitrum liquescat, & quod sit saporis acris, & amari.

Hydragogum, & diureticum est: ideoque in hydropisi, & urinæ affectibus valde utile censetur, & quoque in febribus intermittentibus ac aliis ab obstructione pendentibus.

SANGUIS DRACONIS: resina obscurè rubra, sicca, & friabilis est, quæ igni admota, statim solvitur, ac flammam concipit, attrita sanguinei coloris redditur; saporis resinosi subdulcis adstringentis; nullius odoris: sponte & per incisionem stillat ex Arbore DRACO vocata. In Africa, in Insulis Canariis, aut Fortunatis, & in India Orientali, & Occidentali reperitur, illincque advehitur; certum quoque est, ex aliis diversis arboribus succum sanguini Draconis simillimum profluere.

Optimus est purus, resinosus, siccus, friabilis, & rubicundissimus, saporis subdulcis, & adstringentis, qui refrigerante & adstringente vi pollet, qua in dysenteria, hæmorrhagiis, ac vehementioribus fluxibus internè mirificè prodest; externè verò in omnibus vulneribus valde utilis est.

Sangüis Draconis factitius, nihil aliud est, quàm Gummi arabicum (mediante ligno Brasiliensi colore rubro) imbutum, & in rotulis, seu massis nitidis, interiùs & exteriùs rubris, formatum: alii verò cum Resina communi fusa, sanguinem draconis impurum, & pulverisatum miscent, ex qua mistione pastillos conficiunt, sed quoquomodo factitius, omninò è Medicina rejici debet.

SANTALUM, seu SANDALUM: lignum est durum, & ponderosum, quod ex India Orientali à suo cortice mundatum,

tum, nobis transfertur, cujus tria genera inveniuntur, ſcilicet album, citrinum, & rubrum.

SANTALUM ALBUM: Lignum eſt durum, ponderoſum, album, & inodorum: ex TIMORA Inſula in fruſtis magnis excorticatis, & purgatis affertur. Arbor ex qua ſcinditur, Fraxino haud diſsimilis, in prædicta Inſula totas ſylvas replet: eligatur notis ſuperius dictis præditum.

Temperat, ſiccat, aperit: hepaticum, ſimul, & cardiacum eſt.

SANTALUM CITRINUM: Lignum eſt ſolidum, flavum, & odoratum, ſapore ſubamaro, & aromatico odore præditum, ſimiliter in magnis fruſtis affertur: & arbor ex qua depromitur, ſimilis arbori Santali albi eſt.

Eligendum, quod ſit odoratiſsimum, valde ponderoſum, & ſaporis ſubamari. Cardiacum, ſtomachicum, ac cephalicum eſt.

SANTALUM RUBRUM: Meditullium lignoſum ſiliquoſæ cujuſdam arboris eſt: valde durum, & ponderoſum, coloris fulvi, ſaporis adſtringentis, & nullius odoris.

In magnis fruſtis, & longis, ex TANASARIM Inſula, & quidem ab ea parte, cui COROMANDEL nomen eſt, advehitur.

Eligendum ponderoſum, coloris rubri obſcuri, ſive fuſci ſanguinei; ſubadſtringens, & refrigerans eſt: ideoque in fluxibus alvi, ac ſimilibus mirificè prodeſt.

SAPHYRUS: Lapis eſt Cœruleus, pellucidus inſigni duritie præditus, eaque ad Adamantis duritiem propè accedente: optimus Orientalis, ponderoſus, pellucidus, durus, ſplendens, & qui ex Calecut, Pegu, Biſnagar, & Ceylam ad nos advenit.

Occidentalis ex Bohemia, & Sileſia tranſportatur, ſed eſt infimæ notæ: pro Medicamento ophthalmico, cardiaco, & confortante habetur.

Humores acres, diarrhœaſque compeſcit.

SARSAPARRILLA, ZARZAPARRILLA: è multis longis,

gis, & ſarmentoſis radicibus conſtat, craſsitie ſcriptorium calamum æquantibus, ex uno nodo pendentibus, iis quidem extrinſecùs pallido-fuſcis; intrinſecùs verò albicantibus.

Planta, ex qua iſtæ radices colliguntur, SMILAX ASPERA PERUVIANA appellatur: in Indiæ Occidentalis locis humidis præcipuè creſcit, unde nobis afferuntur radices dictæ.

Eligantur, longis fibris benè nutritis, ſiccis flexibilibus; foris fuſcis; intùs verò albis minimè carioſis, & quæ facilè findantur.

Sudorifera, & deſicans radix iſta eſt, ac ideò in lue venerea, & omnibus morbis ab ea ortis pro ſpecifico habetur; in rheumatiſmo, iſchiadico dolore, podagra, & ſimilibus affectibus multùm prodeſt.

SASSAFRAS: Lignum eſt, quod ex arbore Saſſafras appellata ſcinditur; ſed hodie in Medicina hujus arboris radice utimur, quæ ex Novæ Hiſpaniæ Provincia LA FLORIDA dicta, nobis advehitur, ubi hujuſmodi arbores integras Sylvas replent.

Eligatur habens corticem tenuem, foris cinerei coloris; intùs verò fuſci ferruginei, ſub quo contineatur levis, poroſa, lignoſaque ſubſtantia, quæ inmediatè ſub cortice cana apparet, in medio autem rubicundè-albicans; ſaporis acris aromatici, & dulcis, iſtar Fœniculi, odoriſque fragrantis; cortex melior eſt radice, & radix melior ligno.

Valet maximè in omni morborum genere à lue venerea orto, in imbecillitate ſtomachi, colica, renum calculo, in ſterilitate emendanda, & ſimilibus affectibus, præſertim in catarrhalibus pro ſpecifico adhibetur.

SCAMMONIUM, SCAMMONEUM: reſinoſus ſuccus eſt, ex cinericeo-nigricans; ſaporis acris, & nauſeoſi; odoris valdè ingrati. Planta ex cujus radice ſtillat volubilis, ſeù CONVOLBULUS SYRIACUS, à Botanicis, & Scammonia Syriaca vocatur, circa Provinciam Aleppo dictam, & Sancti Ioan-

Ioannis de Acre copiosè crescit, ubi succum è radice expressum (non in Sole, sed super ignem) exiccant, & ad nos transmittunt.

Scammonium eligatur purum, leve, & friabile, tenerum, dum frangitur, pellucidum apparens, coloris cinericei, saporis acris, & nauseosi, ac denique odoris ingrati.

Omnes aquosas, biliosas, pituitosasque humiditates expurgat, sed magnam simul turbam excitat: quare ut plurimum à peritis Medicis solùm per se, non præscribitur; sed aliis purgantibus pro stimulo additur.

SCOENANTHUM, FOENUM, sive PASTUS CAMELORUM, JUNCUS ODORATUS, PALEA DE MECHA: species Junci est, & Juncus odoratus vocatur, qui parvam fibrosamque radicem habet, ex qua longa, rigida, & acuminata Juncea folia crescunt: inferiùs crassa instar Juncorum aquaticorum, quæ siccata, flava evadunt, & inter folia rotundi caules exurgunt, in quorum summitatibus, parvi spicati lanuginosi flores excrescunt, coloris rufi, & perpulchrioris apparentes. In Arabia Felice, & in Choromandel totus Schœnantho repletur campus.

Schœnanthi palea eligatur recens, levis, integra, saporis aromatici grati, & valde boni odoris: flos schœnanthi, optimus, recens, levis, odoratissimus, coloris rufi; saporis acris, & melior est quàm palea: vi pollet calefacienti, & subadstringenti ob suum sal sulphureo-volatilem: ideoque caput, stomachum, ac reliqua viscera confortat, simul urinas, menstruaque movet, appetitum acuit, & malignitatem humorum corrigit.

SCINCUS MARINUS: animal parvum quadrupes est, & amphibium, instar Lacertæ, haud Crocodilo dissimile: plerumque manus longitudinem, & pollicis latitudinem habet: foris cinericium, & squamosum, oblongè-rotundo capite; ore acuminato, longa, rotundaque cauda præditum, ex qua ad caput usque linea fusca excurrit. In Nilo flumine nascitur, unde ad nos transfertur.

Scin-

Scinci eligantur magni, crassi, & longi, albi, ponderosi, sicci, integri, tandemque recentes, odoris muscidi expertes. Alexipharmaci, & Aphrodisiaci sunt.

SEMEN SANTONICI, SEMEN CONTRA VERMES, CINÆ, SANCTUM, ZEDOARIÆ: parvum, oblongum, ex flavo-viridiusculum, aromaticum, amarum, & acre, ac de specie Abrotani, semen est: & in Persia crescit, unde ad nos pervenit.

Eligatur recens, benè nutritum, & purum; odoris fortis; amari saporis: usus ejus communis, & vulgaris est, ad enecandos lumbricos in infantibus, & ad menstrua promovenda quoque præscribitur.

SENNA, FOLIUM ORIENTALE, sive SENA: planta est, cujus folia parva sunt, oblonga, & acuminata, & à caulibus suis separata; saporis amari subacris, ac nauseosi; coloris ex flavo-viridis. In Persia, Ægypto, Alexandria, & Italia crescit, unde ad nos advehitur.

Optima est ex Ægypto, & Alexandria, quæ Orientalis dicitur: ejusque folia debent eligi integra, recentia, à stipitibus, aliisque quisquiliis probè depurgata; coloris viridis; saporis amari; odorisque ingrati.

Folia Sennæ omnes acres, salsos, acidos, ac pituitosos humores educunt, in morbis præsertim chronicis valde prosunt.

Sennæ Folliculus: fructus sennæ est, seu latissima, compressa, membranacea siliqua, semina quoque habens compressa: optimus recens, magnus, coloris sub-fusci, nulliusque odoris, nec saporis, purgans est; sed foliis Sennæ suavior, & securior.

SERPENTARIA VIRGINIANA, sive VIPERINA VIRGINIANA: tenuis fibrosaque radix est. Planta unde proficiscitur, Aristolochiæ Virginianæ species est, & ex Virginia per Angliam ad nos advehitur.

Eligatur ea, quæ crassas perfectasque habet fibras, foris fuscas; intus flavescentes, & sapore acriter pungitivo, &

pau-

paulùm amaro; odore resinoso, aromatico instar Valerianæ; seu Vicentoxici; sed multo gratiore.

Alexipharmaca est, & in omnibus febribus, valde usitata: in intermitentibus cum Quina mista perutilis est, in petechialibus cum Contrayerbæ radice, salibusque volatilibus præscribitur: in variolis, morbillisque fortiter expellendis, optimum remedium est: morsum canis rabidi sanat, & à hydrophobia defendit; ac in India adversus lethiferos morsus serpentis (Boicininga appellata) certissimum, & præsentaneum remedium est.

SESELI MASSILIENSE: semen longiusculum, planum, & angulosum est, quod in Gallia, circa Massiliam sponte crescit, unde præcipuè nobis affertur.

Planta, ex qua colligitur, fœniculo sylvestri videtur haud dissimilis: & ideò à Botanicis FOENICULUM TORTUOSUM vocatur. Optimum semen est maturum, benè nutritum, purum, veridiusculé-pallidum; saporis acris aromatici, bonique odoris.

Incidit, discutit, ac aperit: Cephalicum est, & in omnibus affectibus thoracis perutile est: & Theriacæ compositionem ingreditur, pro veraque antidoto adversùs Cicutam habetur.

SMARAGDUS: Lapis est viridis, pellucidus, & splendescens, cujus duæ reperiuntur species: Orientalis scilicet, & Occidentalis. Orientalis vocatur durior, ponderosior, & splendidior, Occidentalis, tamen licèt inferioris notæ ad omnia in Medicina deservit. In India Occidentali invenitur, præsertim ex Provincia Quito Regni Perù nobis affertur.

Hic Lapis eligatur pellucidus, viridis, & qui rutilantes, & splendidos radios emittit: in epilepsia pro specifico habetur, simulque adstringens, & dulzorans est.

SPERMA CETI: substantia est pinguis, tenera, & alba; è multis parvis squamis constans; saporis pinguis & mucilaginosi, odoris oleacei; & nihil aliud est, quàm cerebrum

cujus-

cujuſdam ſpeciei Ceti, quæ ORCA vocatur, & in Mari Galleciæ, & Noruegæ Orcæ capiuntur: dein cerebro ſaparato, illud ita præparant, ut ſuperiùs in dictam formam reducatur: ex Gallia quoque, & Hollandia (ubi in magna copia præparatur) ad nos tranſmittitur.

Eligatur ſubſtantia hæc in perpulchris ſquamis albis pellucidis, & ſplendentibus; boni odoris, ac ſaporis, quæ nec ſit rancida, nec citrina.

Sperma ita præparatum, vi anodina, & coaguli reſolutiva præditum eſt: ideòque in affectibus thoracis infantum, & adultorum, eorumque torminibus crebrò uſurpatur: convenit etiam poſt caſum, & contuſiones, ad ſanguinem coagulatum reſolvendum, doloremque leniendum.

STYRAX, ſeu STORAX: Gummi reſinoſum eſt rufum, & ſolidum ex micis diverſæ magnitudinis concretum, ſapore ſubacri, odoreque fragrantiſsimo præditum. Ex arbore mediocris magnitudinis STYRAX vocata dicitur profluere, cujus folia foliis Mali Cotoneæ ſimilia ſunt; ſed paulò minora. In Syria, Pamphilia, & in diverſis locis Indiæ Orientalis creſcit, unde Styrax ad nos tranſportatur.

Tres ſpecies STYRACIS numerantur; de prima ſpecie eſt Styrax, qui Calamita dicitur, ſeu in granulis, & eſt optimus ſi pulchris & ferè meris granis conſtet, ſi ſit tenax, rufus, ſubpinguis notis albis, ſive maculis interſtinctus; nec nimis glutinoſus, nec amarus; odoris ſuavis, & permanentis.

Secundæ ſpeciei eſt STYRAX, qui in maſsis rubris ad nos advenit, & communis certè vocatur.

Eligatur purus, reſinoſus, pinguis, compactus, colore rubro, ſapore ſubacri; odoreque fragranti præditus.

Calefacit, exiccat, diſcutitque: ideò caput, & nervos confortat, pariter acres humores, ſeu catarrhos reſolvit, & diſsipat.

Tertiæ ſpeciei, STYRAX Liquidus eſt, qui in Officinis præſtat, & nihil aliud eſt, quàm miſtura ex Styrace, terebinthina,

thina, vino, & oleo, quæ in doliolis nobis affertur, & à Materialiſtis pro nativo ſtyrace venditur.

Balſamica, & vulneraria virtute pollet, & in unguentis, emplaſtris, & ſimilibus compoſitionibus præcipuè ingreditur.

TACAMAHACA, TACAMACA: reſina eſt diſcolor, & maculis notata rubicundis, partim rufis, & ferè pellucida eſt; ſapore reſinoſo; odore fragranti, aromaticoque ornata: in India Occidentali ex arbore, Populo haud diſsimili, TECOMAHACA vocata, profluit, unde ad nos affertur.

Eligatur pura, & flava in fruſtis diviſa, odoris ſuperius dicti, & ſaporis.

Calefacit, diſcutit, confortat: & ideò in omnibus infirmitatibus capitis, nervorum, ſtomachi, uterique, ab humoribus craſsis ortis, multum prodeſt.

TAMARINDI: nihil aliud ſunt, quam interior pulpa fructus arboris, multis pelliculis, nucleis, ac filamentis permiſta, foris ex fuſco-nigricans; ſaporis grati, acidiuſculi, & etiam ſubacris.

TAMARINDUS arbor magnitudine, & craſsitie Juglandis æquans eſt; ramorum extenſione quoque exuperans: folia plurima denſa, alternatim poſita habens; flores in aliis, & extremitate ramorum noveni, aut deni conjunctim naſcuntur: fructus nihil aliud eſt, quàm piſtillum floris, ſucco nutricio ampliatum, & inflatum, ad inſtar ſiliquæ pulpoſæ. Incolæ fructus maturos legunt, conquaſſant, adeoque contundunt, & in doliolis ſervant; ac poſt in diverſa loca noſtræ Hiſpaniæ, aliaque tranſmittunt: ex Arabia, Africa, & India Orientali afferuntur, ubi arbores Tamarindi ſponte, & uberrimè creſcunt.

Optimi cenſentur nigri, recentes, pulpoſi, nucleis parvis, ac longis filamentis præditi; odoris vinoſi, & ſaporis acidi grati.

Sale ſuo ſubacido refrigerant, alvum leniter aperiunt, & ideo in omnibus morbis, à bilioſis volatilibus, exaltatiſque hu-

humoribus productis, prosunt; sitim mirificè extingunt, & à scorbuto præservant.

TEREBINTHINA: resina clara, liquida, pellucida, & oleosa est, ex arbore Terebintho vocata profluens: aliæ resinæ liquidæ, ex diversis speciebus Pini, & Abietis exudantes, etiam Therebinthina vocantur.

Tres species potissimùm notæ sunt: Cypria scilicet, Veneta, & Communis Terebinthina.

TEREBINTHINA CYPRIA, sive de Chio: resina liquidiuscula est, pellucida, pallide-flava; & ferè instar sub-cœrulei vitri apparens; saporis resinosi, ferè insipidi, odoris, fragrantis: ex Insula Chio provenit, ubi ex parvis arboribus ejusdem nominis exudat. Hæc Terebinthina per-rara est, & solùm ad compositionem Theriacæ affertur.

Eligatur pura, pellucida, crassa, quæ nec dentibus, aut digitis glutinositate adhæreat; coloris albi-viridiusculi; boni odoris, & saporis superiùs dicti.

TEREBINTHINA VENETA: resina est limpida, liquida, instar crassioris olei; odoris fortis, & saporis amari, ex Pinis, Laricibusque profluit.

Hæc TEREBINTHINA vocatur VENETA, quia à Materialistis ex Venetia provenire dicebatur; sed quod verum est, ex Delphinatu Provincia Galliæ, ubi recolitur, ad nos deportatur.

Optima verè clara, alba, pellucida, liquida, instar Balsami crassi; fortis odoris, amarique saporis.

TEREBINTHINA COMMUNIS: resina est liquida, flava, & pellucida, quæ in diversis, multisque locis Hispaniæ ex Abietibus, & Pinis, mediante incisione, profluit.

Eligatur pura, liquida, consistentiæ crassioris; boni odoris, & amari saporis.

Omnes Terebinthinæ in virtute valde conveniunt, sale namque suo balsamico calefaciunt, emolliunt, & mundificant: ideòque ad vulnera, tam interna, quàm externa sananda, valent: renes, ac vesicam à calculo defendunt, & istum

 unà

unà cum urina promovent: in gonorrhœa, & similibus morbis mirificè prosunt.

TERRA SIGILLATA, TERRA LEMNIA: argilla est pinguis, gravis, sicca, tenera, & friabilis, quæ plerumque in rotundis orbiculis formata, simul certis sigillis, atque caracteribus notata est; saporis adstringentis, odoris terrei, nunc rubicundi, nunc lutei, fusci, albi, vel alterius coloris. Olim ex Insula Lemnos, ubi effodiebatur, ad nos afferebatur; sed hodie ex Constantinopoli, Italia, Gallia, Germania, & aliis locis nobis advenit.

Optima pinguis, friabilis, & quæ tenaciter linguæ adhæret, humectata multa in frusta concidit: adstringens, & bezoardica est: ideò in febribus petechialibus, aliisque similibus morbis contagiosis, præsertim diarrhœa comitatis, seu stipatis, magna cum utilitate usurpatur. Similiter utilis est in sanguinis fluxibus, ac hæmorrhagiis.

THUS, OLIBANUM: resina est flavescens, alba, dura, & pellucida, partim ex parvis granis (instar Mastiches) partim majoribus diversæ magnitudinis constans; odoris fragrantis; saporis amari, & resinosi.

Arbor, ex qua mediante incisione emanat, in terra Sancta, & Arabia Felici juxta Montem Libanum affluenter crescit, unde ad nos transportatur.

Optimum in rotundis magnis, ex albo-flavescentibus granis, seu grumis friabilibus, boni odoris, præsertim quando super prunas uritur, & denique notis supradictis præditum.

Virtute pollet calefaciente, exiccante, & adstringente: tam internè, quàm externè crebrò usurpatur, & ad acres humores capitis, pectoris demulcendos inservit, ac demùm in doloribus ventriculi, & diarrhœis valdè prodest.

TOPAZIUS, CHRYSOLITHUS, CHRYSOPAZIUS: Lapis est pellucidus, splendens, & ponderosus, coloris flavi viridescentis: duæ hujus lapidis inveniuntur species, videlicet Orientalis, & Occidentalis. Orientalis ex Arabia, & Æthiopia

pia advehitur, & eſt ponderoſus, durus, pellucidus, ac ſplendens, coloris tandem ſuperius dicti.

Occidentalis ex Bohemia tranſportatur: lapis minus durus eſt, & ponderoſus; non ita ſplendens, ut Orientalis, qui in Medicina præfertur, & contra Melancholiam adminiſtratur; humores acidos, & acres dulcificat, ac in ventris fluxionibus valde utilis eſt.

TRAGACANTHUM: Gummi eſt album, lucidum diverſimodè intortum, exiguoſque vermes referens; ſaporis inſipidi glutinoſi. Ex Turcia, præſertim Creta, Achaja, & Apulia affertur, ubi planta, ex qua per inciſionem profluit, creſcit, & SPINA HIRCI vocatur.

Optimum debet eſſe clarum, pellucidum, leve, anguſtum, tenerum, purum prædictiſque notis ornatum.

Particulis ſuis viſcoſis, catarrhos acres, tuſsim, & raucedinem demulcet: in phthiſi, ac hætica febre mirè prodeſt.

TURPETHUM, TURBITH: pars eſt exterior cujuſdam oblongæ, craſſæ, ac reſinoſæ radicis, foris cinerea; intus verò albeſcens; ſaporis ſubacris nauſeoſi, & ferè nullius odoris.

Planta, ex qua radix colligitur Convolvulus Indicus eſt, folia ferens Ibiſci, & caules volubiles per terram repentes, qui ALATUS MAXIMUS foliis Ibiſci vocatur: & in Inſula Ceylam, Surates, aliiſque locis Indiæ Orientalis, prope Maris littora creſcit, unde nobis affertur. Noſtri Materialiſtæ duplex vendendum exponunt Turpethum: Orientale jam explicatum; & falſum, quod nihil aliud eſt, quàm radix Thapſiæ mundata, & à pluribus ut plurimum hucuſque ſed non benè pro vero Turpetho uſurpata, cùm tamen ei minimè conveniat, nec pro tali queat haberi, cujus reſpectu exulet à Medicina.

Optimum, & genuinum debet eſſe, exteriùs coloris cinerei obſcuri; interiùs ſub-albidi, ſeu citrini cinericei, recens, ponderoſum, compactum, à medulla lignoſa mundatum, tenax, quod non facile diſringi poſsit, & minimè carioſum.

Pitui-

Pituitam aliosque humores ex inteſtinis, Thorace, & partibus aliis potenter expurgat: ideòque THYDRAGOGUM vocatur.

TUTHIA, SPODIUM GRÆCORUM: Cruſta metallica, dura, ponderoſa; interiùs lævis, ſive lenis; exteriùs granuloſa: ejus origo provenit à fumo, ſeu vapore, qui dum funditur Æs, aſcendit, & ſuperiori fornacis, aut crucibuli parti adhæret, ad inſtarque corticis circundat, quem in fine Fuſores Ærarii inſternunt. Olim ex Alexandria aſportabatur, & ideò ab authoribus Tuthia Alexandrina appellabatur; ſed hodie ex Suecia, Germania, aliiſque locis ad nos pervenit.

Tuthia, habetur optima, quæ ex elegantibus & craſsis cruſtis conſtat, granuliſque prædictis ornata: interiùs pallidè-flaveſcit; exteriùs murini coloris eſt, & ponderoſa, non facilè frangibilis, nec exiguis fruſtulis, aliiſque ſordibus permiſta.

Externè ſaltem in uſu venit, quippe detergit: ideòque in affectibus oculorum, & vulneribus uſurpatur.

VITRIOLUM: nihil aliud eſt, quàm ſal metallicum, ex crudis, & à ſpiritu ſulphureo, exeſis metallis mineriſque proveniens.

Varia ſunt ejus genera, præcipuè autem hoc tempore tria inveniuntur: ſcilicet VITRIOLUM COERULEUM, VITRIOLUM VIRIDE, & VITRIOLUM ALBUM.

VITRIOLUM COERULEUM, ſeu CYPRIUM: ſubſtantia cryſtallina eſt, & cœrulea (Sapphyri inſtar) compacta, ut ſaccharum candum, ſaporis acidi, auſteri, acris, & adſtringentis: fitque vel ex ſolutione, & cryſtallizatione Cupri, vel Cypro. Ex India Orientali ad nos affertur.

Adſtringens fortis eſt, carnes ſpongioſas in ulceribus conſummit, ulcuſcula oris mirificè ſanat: in Collyriis ophthalmicis miſcetur, & cataractas denique diſsipat.

VITRIOLUM VIRIDE: ſubſtantia viridis, & cryſtallina eſt, herbacei coloris, granulata (inſtar ſalis communis)

ſapo-

ſaporis præcedentis, & ex Aragoniæ Regno advenit, ac in Anglia, Italia, Galliaque è mineris extrahitur.

In Medicina ad adſtringendum, & deſiccandum utitur.

VITRIOLUM ALBUM: ſubſtantia eſt alba, granuloſa (inſtar Sacchari albi) concreta; ſaporis acris, & adſtringentis: ex Goslar ad nos pervenit.

In Collyriis pro oculorum affectibus miſcetur, & ex eo purificato fit vomitivum, quod GILLA PARACELSI vocatur.

UNICORNU VERUM, ſeu MARINUM: cujuſdam Ceti Groendalici Cornu eſt, ſatis longum duarum ſæpe ulnarum; ſtriatum, & quaſi intortum, foris flavum; intus album apparens.

Piſcis, unde oritur NARVVAL vocatur, cœteris Ceti ſpeciebus, haud multùm diſsimilis, & è Mari Groenlandico, Islandicoque, ubi carpitur, ad nos affertur.

Cornu iſtud ab antiquis, pro vero cornu animalis quadrupedis habebatur; ſed hodie omnibus notum eſt, quod accipitur à prædicto piſce.

Olim plus juſto à majoribus habitum fuit, & ab aliquibus hodie habetur, tanquam certa antidotus contra venenum; & contra Arſenicum,ac ſimilia ideò valde commendatur: ſed veraciter valet ad epilepſiam, variolas, morbilloſque, febres acutas, dolores ventris, & ſimiles alios morbos.

UNICORNU FOSSILE, MINERALE, EBUR FOSSILE, LITHOMARGA ALBA, LAPIS CERATITES, LAPIS ARABICUS: gryſeus, ſeu fuſcus lapis eſt, oſſa hominum, vel beſtiarum dentes, cornuave repræſentans; intus interdum cavum, interdum aliam aliquam molliorem pinguem terram continens. In Sylesia, Haſsia, Palatinatu, diverſiſque locis Germaniæ, & Italiæ copioſè invenitur, unde ad nos affertur.

Eligatur in fruſtis lævibus, friabilibus, & poroſis; ſaporis

poris terrei, nulliusque odoris, & linguæ facilè adhærens.

Præter qualitatem adstringentem, etiam vi diaphoretica pollet: propterea que in acutis, & contagiosis febribus diarrhœa comitatis nobile est medicamentum: omne præternaturale acidum dulcificat, & denique omnes alvi fluxus dysenteriam nempe, & diarrhœam sistit.

ZEDOARIA: radix est rotunda, longa, nodosa, & quadantenus compressa: exteriùs albo-cinerea; interiùs magis fusca, saporis acris subamari; odoris fragrantis.

Planta ex qua colligitur, species Zingiberis est, & à Botanicis ZINGIBER LATIFOLIUM SYLVESTRE appellatur. In India Orientali, præsertim in Bengala, & Malabar Zedoaria crescit, unde sicca, & in frustis parvis incisa nobis affertur: duæ species à Materialistis numerantur, sed utraque ex eadem planta colligitur.

Eligatur recens, dura, ponderosa, sicca, & non cariosa exteriùs coloris cinericei; interiùs fusci; saporis ardentis, & aromatici; odoris fragrantis.

Calefacit, exiccat, attenuat, & alexipharmaca est, & in colica flatulenta, debilitate stomachi, intemperie frigida uteri, & similibus mirificè prodest.

ZIBETHUM, ZIBETHA, ZIPETIUM: substantia est pinguis, & unctuosa (instar mellis, seu butyri) apparens, colore ex albo-flavescenti; odore fragranti, & penetrantissimo prædita. Animalia, ex quibus ZIBETHUM extrahitur vulgo GATOS DE ALGALIA, sive CATI ZIBETHICI vocantur: & in India Orientali, & Occidentali nascuntur; substantia ista in peculiaribus folliculis, seu cavitatibus (inter podicem & genitalia) sitis invenitur, præsertim in earum partium glandulis, in quibus observatum est generari.

Eligatur ZIBETHUM, recens, bonæ consistentiæ; coloris albi, seu flavi; odoris fortissimi aromatici.

Anodinum, resolutivum, & corroborans est; sed in Medicina (propter nimiam suam fragrantiam) parvi, vel nihili æstimatur.

CAPUT

CAPUT IV.

DE SUCCEDANEIS.

INter tot, & tam multiplicia medicamenta, quamvis eorum major pars apud nos extet; sunt tamen aliqua priscis sæculis cognita, quorum notitia, tractu temporis abolevit: alia quæ ad nos rarò advehuntur; quædam ob regionum distantiam ad nostras officinas, non nisi evanida, ac velut obsoleta proveniunt; non pauca in pluribus nostræ Hispaniæ Villis commodè haberi nequeunt: de multis denique an legitima, vel supposititia sint à Peritis ambigitur. Ne igitur ægrotantes his medicamentis in schedulis satis obviis, vel saltem ipsorum virtutibus cum suæ salutis jactura fraudentur, in eorum defectu alia simplicia temperamento, aut facultate illis simillima substituere coacti sumus, quæ substituta Latini rectè SUCCEDANEA, QUID PRO QUO perperam appellant.

SUBROGENTUR ITAQUE.

A

Pro Acacia vera........ *Succus Hypocistidos, itemque Prunorum sylvestrium.*
Pro Acantho, seu Branca ursina. *Malva.*
Pro Ammi................ *Anisum.*
Pro Amomo.............. *Cardamomum minus.*
Pro Angelica............ *Carlina, vel Meù.*
Pro Aristolochia rotunda.... *Tenuis, seu longa.*
Pro Aspalatho............. *Lignum Aloes usuale, seu Santalum Citrinum.*

C

Pro Calamo aromatico. . . . .*Acorus verus.*
Pro Carpobalſamo . . . .*Cubebæ , vel baccæ Juniperi.*
Pro Caſsia Lignea. . . . .*Cinnamomum.*
Pro Citri Succo. . . . .*Succus Limonum.*
Pro Corticibus Citri. . . . .*Cortices Limonum.*
Pro Coſto. . . . .*Cortex VVinteranus , Zedoaria, Carlina,& Helenium.*

D

Pro Doronico. . . . .*Galanga , ſeu Zedoaria.*

F

Pro Folio. . . . .*Nardus Indica , ſeu Macis.*

O

Pro Opobalſamo. . . . .*Balſamum de Tolù , ſeu Oleum Nucis moſchatæ.*

P

Pro Phu. . . . .*Valeriana minor.*

R

Pro Rhapontico. . . . .*Rhabarbarum.*

T

Pro Turbith legitimo. . . . .*Jalappa.*

X

Pro Xilobalſamo. . . . .*Lignum Aloes uſuale , ſeu Santalum citrinum.*

CAPUT

CAPUT V.

DE SIMPLICIBUS, SINE DISTINCTIONE scriptis.

CUm plura ſimplicia, à Medicis in ſuis ſchedulis abſolutè, & ſine ulla reſtrictione præſcribi non raró contingat: dubium inde naſcitur, debeat ne adminiſtrari mas, an fœmina? Stirps, an ſemen? Folia, an flores hujus, aut alterius vegetabilis? Cùmque etiam Medicamenta valde differant, non ſolùm forma; ſed colore, ſapore, aliiſque ſignis ſenſibilibus; tum etiam temperamento regionum, ubi naſcuntur: ut omnis tollatur dubitatio, cujuſcumque ſimplicis famoſiorem ſignificationem hoc capite indicare operæpretium duximus: quapropter ſuademus ut intelligatur:

A

Acetum. . . . . *Acetum Vini.*
Agaricus. . . . . *Albus, & levis.*
Aloe. *Succotrina.*
Alumen. . . . . *Sciſile.*
Ammi, ſeu Ammeos. . . . . *Creticum.*
Amomum. . . . . *Racemoſum.*
Ariſtolochia. . . . . *Tenuis, ſeu rotunda.*
Arſenicum. . . . . *Album.*

B

Benzoinum. . . . . *Amygdalinum.*
Bryonia. . . . . *Alba.*

C

Capparis. . . . . *Cortex radicis.*
Cardamomum. . . . . *Minus.*

Caryophylli. . . . .*Fructus Caryophylli Indici.*

Centaurium. . . . .*Minus.*

Colocynthis. . . . .*Fructus medull a.*

Corallium. . . . .*Rubrum.*

Coſtus. . . . .*Radix Coſti amari.*

Cuminus. . . . .*Semen Cumini uſualis.*

Cupreſſus. . . . .*Nuces ejuſdem in adſtringentibus, folia, aut lignum in diureticis.*

D

Daucus. . . . .*Creticus.*

Dictamnus. . . . .*Summitates Dictamni Cretici.*

G

Glandes. . . . .*Quercinæ.*

Granatum Pomum. . . . .*Acidum.*

Gummi. . . . .*Arabicum.*

H

Helleborus. . . . .*Niger.*

Hepatica. . . . .*Lichen.*

Hyoſciamus. . . . .*Albus.*

Hyſſopus. . . . .*Montanus.*

M

Margarita. . . . .*Orientalis.*

Marrubium. . . . .*Album.*

Mentha. . . . .*Hortenſis.*

N

Nimphæa. . . . .*Albus flos.*

O

Oleum. . . . .*Olivarum.*

Opium. . . . .*Thebaicum.*

Pa-

P

Papaver....................*Album.*
Petroſelinum...............*Ejus Semen, ſeu radix.*
Piper......................*Nigrum.*
Pix........................*Liquida, ſicca in glutinantibus.*
Plantago...................*Major.*
Pœonia.....................*Mas, ejus Semen, aut radix.*
Polypodium.................*Quercinum.*
Pruna......................*Damaſcena.*

Q

Quercula minor.............*Chamædrys.*

R

Reſina.....................*Laricina, ſeu terebinthina.*
Rhus.......................*Fructus Sumach.*
Roſa.......................*Rubra.*

S

Santalum...................*Citrinum.*
Seſeli.....................*Maſſilienſe.*
Spica......................*Nardus Indica.*
Stœchas....................*Flos Stœchados Arabicæ.*
Styrax.....................*Calamita.*
Sulphur....................*Vivum.*

T

Tamariſcus.................*Cortex radicis.*

V

Veronica...................*Mas.*
Violæ......................*Cœruleæ.*

Non rarò etiam plura ſimplicia communi, & generali nomine in Schedulis comprehenduntur, quæ cùm peritus Phar-

Pharmacopola, quæ & qualia ſint, memoria retinere debeat, poſt generale nomen omnia nominibus propriis, & ſingularibus hìc ſubnotare viſum fuit,

Quare:

Herbæ emollientes ſunt.

Malva.
Biſmalva.
Viola.
Branca Urſina, ſeu Acanthus.

Vel

Mercurialis.
Atriplex.
Parietaria.
Beta.

Quatuor herbæ Carminantes.

Chamæmelum.
Anethum.
Melilotum.
Ruta.

Quinque herbæ Capillares.

Polytrichum, ſeu Trichomanes.
Capillus veneris.
Adiantum vulgare, ſeu nigrum.
Salvia Vitæ.
Aſplenium, ſeu Ceterach.

Quatuor flores cordiales temperati.

Violarum.
Roſarum rubrarum.
Borraginis.
Bugloſi.

Quatuor flores cordiales calidi, vel carminantes.

Chamæmeli.
Anethi.
Meliloti.
Liliorum alborum.

Quin-

Quinque radices aperientes majores.

Apii.
Aſparagi.
Fœniculi.
Petroſelini.
Ruſci.

Quinque radices aperientes minores.

Capparis.
Eringii.
Graminis.
Ononidis.
Rubiæ majoris.

Duæ radices communes.

Petroſelini.
Fœniculi.

Quatuor Semina frigida majora.

Cucurbitæ.
Cucumeris.
Melonum.
Citruli.

Quatuor Semina frigida minora.

Cichorii.
Endiviæ.
Lactucæ.
Portulacæ.

Quatuor Semina Calida majora.

Carvi.
Cumini.
Fœniculi.
Aniſi.

Quatuor Semina calida minora.

Ammeos.
Amomi.
Apii.
Dauci.

Quin-

Quinque ſpecies Myrobalanorum.

Bellerici.
Citrini.
Chebuli.
Emblici.
Indici, ſeu nigri.

Tres ſpecies Piperum.

Piper nigrum.
Piper album, ſeu Leucopiper.
Piper longum, ſeu Macropiper.
Alii addunt Hydropiper, ſeu Piper aquaticum.

Tres ſpecies Balſami.

Carpobalſamum, ſeu fructus balſami.
Opobalſamum, ſeu liquor balſami.
Xilobalſamum, ſeu lignum balſami.

Quatuor farinæ.

Fabarum.
Hordei.
Orobi.
Secalis.

Quatuor Aquæ Cordiales.

Bugloſsi, ſeu Borraginis.
Cichorii.
Endiviæ.
Scabioſæ.

Quatuor Aquæ pleuriticæ.

Cardui benedicti.
Cardui Mariæ.
Scabioſæ.
Taraxaci.

Quatuor Olea ſtomachica.

Spicæ Nardi.
Abſinthii.
Cydoniorum.
Maſtiches.

Qua-

Quatuor unguenta calida.

Aregon.

Marciaton.

Althææ.

Agrippæ.

Quatuor unguenta frigida.

Album camphoratum.

Rosatum.

Populeum.

Refrigerans Galeni.

Quinque fragmenta Lapidum prætiosorum.

Granati.

Hyacinthi.

Saphyri.

Smaragdi.

Sardæ, seu Carneoli.

CAPUT VI.

DE PONDERIBUS, ET MENSURIS MEDICIS.

Pondera, & Mensuræ sunt limites quidam, aut regulæ quibus, ad justè dispensanda Medicamenta, utimur, ut intentus à Medico finis subsequatur.

Unde solùm hìc de ponderibus, & mensuris usualibus acturi sumus.

Libra igitur Medicinalis unciis duodecim constat, & sic notatur.................................... ℔. j.

Selibra, seu Libra Semis habet uncias sex, & notatur sic. ℔. ß.

Uncia est duodecima libræ pars, & designatur...... ℥. j.

Uncia dimidia, sic.................................... ℥. ß.

Drachma est octava pars unciæ, & sic significatur... ʒ. j.

Drachma dimidia signatur sic.................... ʒ. ß.

Scrupulus est tertia pars drachmæ, ejus nota est.... ℈. j.

Dimidius ſcrupulus hoc modo indicatur. . . . . ℈. ß.

Scrupulus conſtat viginti, & quatuor granis, granum autem deſignatur. . . . . Gr. j. vel gr. j.

Granum dimidium ſic. . . . . Gr. ß. vel gr. ß.

Germani dividunt ſcrupulum in viginti grana, unde apud ipſos quinque grana ſex noſtratibus æquiponderantia ſunt.

Manipulus eſt, quantum manu comprehenditur, communiter reputatur pro dimidia uncia, & foliis, ſeminibuſque recipiendis aptatur; ejus caracter eſt. . . . . m. j.

Pugillus eſt, quantum tres digiti capere poſſunt, ponderat drachmas duas, & floribus menſurandis deſervit; ſic explicatur. . . . . P. j.

Faſciſculus eſt, quantum flexura brachii capitur, & ſic exprimitur. . . . . F. j.

Solent etiam quantitates per numerum explicari litera N. ſicque ſcribimus. n. j. vel n. ij. &c.

Quandoque per paria, ſic . . . . par.

Multoties per ANA ideſt ſingulorum. . . . . a. aa. an.

Aliquando per quantum ſufficit, vel quantum ſatis eſt. q. ſ. q. ſ.

Itemque per quantum volueris . . . . q. v.

Vel fiat ſecundùm Artem, quæ omnia, his caracteribus notantur. . . . . S. A.

Vel ad pondus omnium, hoc eſt, quod tantum recipiatur ultimi medicamenti, quantum præcedentia ſimul ponderant; & hæc de notis ponderum, ac menſurarum ſufficiant.

CAPUT VII.

DE INSTRUMENTIS PHARMACEUTICIS.

PHarmaceutica inſtrumenta ſunt ignis, furni, & vaſa, quibus medicamina omnia præmiſsis operationibus confici ſolent.

Inſtrumenta dividuntur, in animata, & inanimata. Animata

mata sunt Medicus, Pharmacopœus, vel horum Ministri, quatenus ab his labores ipsius diriguntur: inanimata verò, sunt quæ nullam, in hac arte, habent intentionem; sed ab animato tantum moventur; dividunturque in activa, vel principalia, & passiva, vel minùs principalia: activa sunt ignis, & aer, & quæ Pharmacopœi manibus reguntur, ut Agitaculum, Cochlear, Limæ, Forfex, Forceps, Malleus, Pistillum, Porphyrites, Spathula, &c. Passiva verò sunt Laboratorium, Furni, & Vasa, ut Ahenum, Alembicus, Cucurbita, &c.

Pharmacopœus, seu Artifex variis gradibus ignem metiri debet, quorum communiter quatuor enumerantur.

Primus, ac mitissimus ignis gradus est, simillimus calori gallinæ ovo incubantis; isque calor frequenter deservit digestioni.

Secundus gradus est, dum calor ignis adeò fortis percipitur, ut manu vix tangi queat, & spirituum ardentium distillationibus accommodatur.

Tertius quoad tactum censetur, dum manum lædit, hicque ordinario inservit distillationibus, & decoctionibus oleorum, & aquarum vegetabilium, ac animalium, eorumque spirituum; necnon sublimationi, & similibus operationibus.

Quartus denique gradus est, ad tactum destructorius: hic auxiliatur distillationi omnium spirituum mineralium, cùm nempe materies distillanda vasi suo indita igni nudo committitur, qui modus vocatur EX IGNE APERTO DISTILLARE: inservit etiam ut corpora solida calcinentur, & liquentur, plerisque aliis operationibus.

Aer est secundum instrumentum activum, quia nos undequaque ambiens variis Pharmaciæ operationibus ita auxiliatur, ut in minimis quibusque operationibus eo carere non possimus, ignem namque gubernare non valemus, nisi admisso, vel præcluso aeris liberioris aditu.

Aer insuper, ea, quæ, medio igne, liquida sunt reddita, condensat; cuncta etiam salia, necnon pleraque alia

in liquorem resolvit, multa denique Aeri exposita quotidie exiccari observamus.

Primarium omnium passivorum est Laboratorium, de quo maximè observandum est, quòd non sit nimis angustum; sed loco salubri positum, per quod, si possibile est, aer undequaque liberiorem ingressum habeat, & egressum: gaudeatptætereà cisterna, vel puteo aqua dulci repleto; furni quoque in eo sint variæ figuræ, & magnitudinis, inter quos tamen usui frequentiores sint sequentes.

Furnus pro vesica, cujus ope aquæ, diversique spiritus distillantur, in quo etiam Balneum Mariæ, Arenæ, & Vaporis accommodari possint.

Alius, qui ad calcinationes, ustiones, & fusiones inservit, Anemius, Reverberatorius, vel Fusorius communiter dictus.

Alius denique est, qui Universalis dicitur, & ad omnes ferè Pharmaciæ operationes perficiendas inservit: sunt etiam alii, qui Portatiles dicuntur, quorum figura semper rotunda est, & circularis, laminaque ferrea necessariò extrahuntur.

Alia quoque sunt instrumenta: Vasa dicta videlicet.

Aheni capacitatis diversæ ex cupro fabricati, interiùs verò stanno obducti.

Alembici stannei, vel cuprei stannati, vitrei, vel denique terrei, simul, & vitreati.

Catini ex terra solidiore constructi vitreati; alij verò vitro non obducti.

Vasa dicta circulatoria.

Colatoria diversa, ex panno, & linteo.

Conchæ vitreæ, vel terreæ vitreatæ ad evaporandos varios liquores.

Crucibula varia.

Cucurbitæ cupreæ stannatæ, vitreæ, & terreæ vitreatæ capacitatis diversæ.

Excipula, seu recipientia vitrea, & terrea simul vitreata.

Mor-

Mortaria varia, ænea, ferrea, plumbea, lapidea, & vitrea.
Phialæ, vulgò Phiolæ vitreæ diversæ magnitudinis.
Retortæ varii generis simplices, & tubulatæ.
Sublimatorium, cum suis ollulis.
Torcular.

Varia denique vitra, ut Infundibula, Matracia, Campanæ, Pelicani, pleraque alia vasa diversæ magnitudinis, quæ in officinis inveniuntur.

CAPUT VIII.

DE OPERATIONIBUS PHARMACEUTICIS usualibus, & earum descriptionibus.

CUm operationes Pharmaceuticæ diversæ sint, diversis etiam vocibus explicantur, quare in Tyronum gratiam non abs re erit earum naturam breviter describere.

ACUERE, seu ACUTIO: est cùm menstrum debile alio fortiori vigoratur, ut extractio, sive solutio perfectius fiat, veluti cùm acetum addito spiritu nitri, vitrioli, aut altero acerrimo acuitur. Cathartica, etiam nonnunquam vigorantur; cùm debilioribus aliquis stimulus, v. g. Diagridium, vel Colocynthis additur.

COAGULATIO: est humoris in quacumque re externa, vel interna privatio.

CALCINATIO: est conversio corporum in calcem, seu pulverem subtilissimum: hoc fit, vel actualiter per ignem, vel potentialiter per spiritus corrosivos: quæ fit per ignem, subdividitur in COMBUSTIONEM, INCINERATIONEM, & REVERBERATIONEM.

COMBUSTIO: est calcinatio partium animalium ut ossium, cornuum, aut ungularum, usque ad albedinem, quæ instituitur, cùm omnino, exhalantibus oleosis, salinis

linis particulis, vim abſorventem in ipſis prævalere optamus.

INCINERATIO: eſt calcinatio corporum, qua vegetabilia, & animalia, igne vehementi, in cinerem reducuntur.

REVERBERATIO: eſt calcinatio corporum igne flammeo in furno reverberatorio, ut flamma, ſuper dicta corpora reflectendo, undequaque ea lambat.

CALCINATIO POTENTIALIS, quæ etiam dicitur CORROSIO, & SOLUTIO mediis ſalibus corroſivis fit, & etiam juxta varios operandi modos infra ſe continet, AMALGAMATIONEM, COEMENTATIONEM, SEU STRATIFICATIONEM, FUMIGATIONEM, VAPORATIONEM, ET PRÆCIPITATIONEM.

AMALGAMATIO: eſt calcinatio Auri, & Argenti, aut alterius metalli, permiſto Mercurio, cùm quo ferè omnia intimè incorporantur. Amalgama enim, ſeu maſſa, aut aggregatum reſultans ex miſtione, imponitur crucibulo, & ad auras, fugiente Mercurio, Aurum, vel Argentum ſub ſpecie pulveris in fundo manet.

COEMENTATIO: eſt metallum in laminas deductum, & ſtratum ſuper ſtratum cum cœmento in crucibulo ad ignem aliquandiù imponere, ut calcinetur, ſicque perfecta metalla ab aliis ignobilioribus liberentur.

FUMIGATIO: eſt metallorum, medio Mercurii fumo, in pulverem reductio.

VAPORATIO: eſt Saturni, Martis, aut Veneris, per aceti ſeu ſpiritus nitri vaporem, in pulverem (ut ex plumbo fit Ceruſſa) converſio. Oſſa aut cornua animalium aquæ vapore calcinantur, & hæc calcinatio Philoſophica dicitur.

PRÆCIPITATIO: eſt minimarum particularum, in aliquo liquore ſolutarum, per idoneum alium liquorem, ad fundum deturbatio.

CIRCULATIO: eſt alicujus liquidi, per circularem diſtillationem in Pelicano, vel Alembico cœco exaltatio.

CLARIFICATIO: eſt ſucci, vel decocti craſsioris à fœcibus purificatio, quæ, addito ovi albumine, plerumque fit.

CON-

CONGELATIO: est materiæ liquidioris in massam solidiorem, ad instar glaciei condensatio.

INSPISSATIO: est tenuiorum partium (v. g. tincturarum, succorum, decoctionumve, &c.) evaporatio, ut reliquum in massam tractabilem redigatur.

COHOBATIO: est cùm liquor distillatus, suo residuo iterum infunditur, & iterum distillatur.

COCTIO: est liquorem, mediante ebullitione, virtutibus medicamenti coquendi, imprægnare.

CONQUASSATIO: est vegetabilia succulenta, vel recentes fructus, ad succum extrahendum, pistillo, moderatè contundere.

CRIBATIO: est tenuiorum particularum à crassioribus, cribri alicujus ope, segregatio.

CRYSTALLISATIO: est cùm liquor salinus cujuscumque generis, auxiliante evaporatione, donec crusta in superficie appareat, in loco aliquo frigido, reponitur, ut sal in forma crystallina subsideat.

DECANTATIO: est transfusio liquoris puri supernatantis per inclinationem in aliud vas, ut à fœcibus liberetur.

DECREPITATIO: est muriatica salia vase ferreo prunis super imponere, donec partes aquosæ evanescant, & non amplius crepitent.

DELIQUATIO, aut DELIQUIUM: est reductio alicujus corporis in liquorem, medio aere in loco humido.

DESPUMATIO: est alicujus liquidi, ut syrupi, mellis, &c. à spuma supernatante purificatio.

DISTILLATIO: est partium aquosarum, vel oleosarum, vi ignis, in vapores conversarum, & guttatim deinceps condensatarum, receptio. Triplex distillatio datur. Prima, & communissima dicitur, RECTA, aut per ASCENSUM, quæ perficitur per Cucurbitam, Capitello, seu Alembico supèr instructam; secunda, OBLIQUA, sive AD LATUS appellatur, fitque per retortam ex arena igne nudo: tertia dicitur per DESCENSUM, & hæc in officinis non est in usu.

DE-

DETONATIO: est sulphurum cum nitro permistorum deflagratio: igne enim admoto, pyrii pulveris instar, cum tonitru & fulgure impetuosè exiliunt.

DIGESTIO: est alicujus corporis, blando calore, dissolutio, ut partes utiles leniter ab idoneo menstruo extrahantur, inutilesque præcipitentur.

DISSOLUTIO: est corporis solidi, per idoneum solvens, in liquorem reductio.

DULCORATIO: est corporum calcinatorum, & salibus imprægnatorum, cum aqua detersio, ut sal aqua immisceatur, & calcinata dulcia fiant: item cum calcinata, acido corrosivo imbuta, spiritu vini affuso (prædicto spiritu, postmodum ignito, vel evaporato) dulcificantur: item cùm spiritus acidi, nitri, salis communis, sulphuris, vel vitrioli, spiritu vini permisti, postquàm effervescant, dulcorantur. Dicimus etiam dulcorari potiones, cùm adjecto saccharo, aut opportunis Syrupis, gustui gratiores redduntur.

EFFERVESCENTIA: est motus subitaneus ortus ex concursu duorum corporum, poros & meatus mutuos occupantium.

EVAPORATIO: est humoris aquosi in vaporem conversi, calore debito separatio.

EXTINCTIO: est lapidum candefactorum in aqua immersio, donec friabiles evadant.

EXTRACTIO: dicitur, cùm substantiam puriorem alicujus misti ab impura, medio menstruo proportionato, elicimus.

FERMENTATIO: est motus intestinus partium activarum mistum componentium, propter mutationem ad aliud, unde alia est perfectiva, aliaque corruptiva.

FILTRATIO: est cujuscumque liquidi per chartam emporeticam colatio, ut partes puræ à terrestribus secernantur.

FIXATIO: est fugitivæ alicujus materiæ detentio, quæ fit, plerumque cùm volatilibus particulis corpus ponderosius adjicimus.

FU-

FUSIO, ſeu LIQUATIO dicitur, cùm metalla, aũt mineralia, igne vehementi, liquida facimus.

GRANULATIO: eſt cùm metallum, jam liquatum in aquam frigidam, per vas perforatum injicimus, ut granulatim condenſetur.

IMBIBITIO, aut IMPRÆGNATIO: eſt rem ſive corpus liquore aliquo per vices humectare.

INAURATIO, & ARGENTATIO: idem eſt, ac foliis auri, vel argenti pilulas obducere.

INCISIO: eſt dum herbas forfice; ligna, cortices, radices, aliaque duriora cultello ſecamus.

INFUSIO: eſt ſuavi, & digeſtivo calore, in liquore idoneo, virtutis medicamentorum extractio.

IMPASTATIO: dicitur, cùm ſpecies, vel pulveres aliquo viſcido immiſcemus, & ſubigimus, ut in maſſam redigantur.

INSOLATIO: idem eſt, ac radiis ſolaribus expoſitio.

INSUCCATIO: eſt, quando Aloe, v. g. ſucco roſarum, vel violarum imprægnatur, aut nutritur.

LÆVIGATIO: eſt cùm ſolida, & aſperiora corpora, ſuper porphyritem, per ſe, vel liquore aliquo madefacta, conterimus, ut in impalpabilem pulverem redigantur.

LAVATIO: eſt rem liquore aliquo diluere, & à ſordibus liberare.

LIQUATIO idem eſt, ac fuſio, & non ſolùm convenit metallis aut mineralibus; ſed etiam oleoſis, reſinoſis, aut pinguedinoſis.

LIMATIO idem eſt, ac corporum duriorum in particulas comminutio.

LUTATIO dicitur, cùm vaſa vitrea, aut eorum juncturas, & rimas luto, vel viſcido aliquo contegimus.

MACERATIO nihil aliud eſt, quàm vegetabilium contuiorum, & in aliquo liquore infuſorum, per tempus in loco frigido repoſitio.

MALAXATIO appellatur, cùm emplaſtra convenientibus oleis manu, vel piſtillo conquaſſamus, ut maſſæ inſtar tractabilia ſint.

NUTRITIO: eſt augmentatio medicamenti, miſtione, mediante imbibitione, inſuccatione, vel alia ſimili operatione facta.

PRÆCIPITATIO: eſt, quædam minimarum particularum, in liquore convenienti ſolutarum, mediante alio liquore affuſo, ſubſidentia, & reviviſcentia.

PRÆPARATIO idem valet, ac Lævigatio, ſuperiùs deſcripta.

PULVERISATIO appellatur, cùm rem ſiccam, in minutiſsimas particulas mortario conterimus.

PUTREFACTIO: eſt digeſtio quædam fermentativa, ſubſtantiam rei, calidi externi acceſsione, præſtantiorem producens, diſſolvenſque.

RECTIFICATIO idem eſt, ac reiterata diſtillatio ad majorem liquorum exaltationem inſtituta.

REDUCTIO, ſeu REVIVIFICATIO: eſt metallorum ab acido corroſorum, medio alkali, acidum abſorvente, in priſtinam formam reſtitutio.

SUBLIMATIO: eſt ſubtilium particularum alicujus corporis ſicci, vi ignis, aſcenſus, ita ut ſublimibus, ſuperioribuſve vaſis parietibus adhæreant.

TORREFACTIO dicitur, cùm in ſartagine, aut patella igni ſuperpoſita, medicamenta agitamus, ut humore ſuo leviter, mediocriter vel omnimode priventur, prout oportuerit.

TRITURATIO: idem eſt ac Pulveriſatio nuper explicata.

CAPUT IX.

DE PRÆPARATIONIBUS, ET CORRECTIO-nibus quorumdam Medicamentorum usualium.

ADIPUM, SEU PINGUEDINUM, AXUNGIARUM, Medullarum, & sevi præparatio.

ADipes, seu pinguedines, medullæ, &c. excissæ exemptis venulis, fibris, & aliis impuritatibus, ac in mortario marmoreo conquassatæ, lento liquentur igne, tunc colentur, posteaque recondantur.

ALOES LOTIO.

Aloes, vel succotrina, vel hepatica, si pura, heterogeneis non sit permista corporibus, lotione haud indiget; cùm verò in hisce Aloes speciebus evenire soleat, ut una pars pura, alia denique impura sit, pura sinè lotione asservetur; impura verò in aqua fontana, igne digestivo dissolvatur, dein filtretur, & balnei vapore ad consistentiam solidam inspissetur, sive reducatur.

ALOES NUTRITIO.

RECIPE Aloes succotrinæ purissimæ, vel ejus defectu hepaticæ lotæ, & subtiliter pulverisatæ, q. v. reponatur, in vase terreo vitreato, cui superaffunde succi rosarum rubrarum, vel pallidarum, depurati q. s. ut fiat instar pultis liquidioris: tunc in Sole, vel super cineres calidos exiccetur; terque hoc iteretur: massa tandem usui servetur, & Aloe rosata vocatur; si autem loco succi rosarum, violarum superaffundatur succus, Aloe violata dicitur.

ALUMNIS USTIO.

R....Alumnis rochæ, q. v. indatur vasi novo figulino non vitreato, & igne imposito, aduratur, donec ampullas amplius non emittat.

ASSELLORUM PRÆPARATIO.

Aſelli, ſeu Mille-pedes à ſordibus prius mundati, vino albo abluantur, deinde exiccati, uſui reponantur.

BOLI ARMENÆ PRÆPARATIO.

Cùm Bolus Armena, ſuo ſale centrali (ſicut, & quælibet terræ ſpecies) ſit impregnata, ejus virtutes augere, quàm manifeſtè deprimere convenientiùs erit; idcircò rore majali, aqua nivis, aliove liquore convenienti eam diluere, & per decantationem, liquorem, partibus ſubtilioribus onuſtum, ſeparare, ac deinde ad Solem, vel lentum ignem exiccare: ſic alia præparatione opus non erit, quàm quòd ab heterogeneis, ſi quæ ſint, particulis, reiterata dilutione, liberentur.

CHALCITIDIS PRÆPARATIO, PRO Theriaca.

R... Vitrioli viridis q. v. in vaſe terreo, aliquandiu, igne communi calcinetur, ad humiditatis ſuperfluæ evaporationem, donec in maſſam cinericiam reducatur.

COLCOTHARIS PRÆPARATIO, SEU VITRIOLI AD rubedinem calcinatio.

R... Vitrioli q. v. in vaſe terreo non vitreato, igne moderato exiccetur, deinde igne forti calcinetur, uſquedum vitriolum in calcem rubicundam convertatur.

COLCOTHARIS EDULCORATIO.

Colcothar prædictum aqua communi abluatur, donec tota ſalſuginitas, & acrimonia fuerit abſumpta, deinde exiccetur, uſuique ſervetur: ſicque præparatum, Crocus Martis adſtringens eſt, & TERRA VITIOLI DULCIS in officinis vocatur.

CORNU CERVI USTUM.

R... Cornu Cervi in fruſta, ſeu lamellas, ex diſtillatione ſpiritus reſiduas, vel crudas q. v. vaſi figulino imponantur, & in fornacem ad albedinem urantur, igne aperto, deinde

pul-

pulverisentur, & in lapide marmoreo, aqua rosacea super aspersa, lævigentur, & in pastillos exiguos redigantur, exiccentur, & usui tandem serventur.

Similitèr præparatur EBUR, & SPODIUM vocatur.

CORNU CERVI CRUDI PRÆPARATIO.

Crudum autem Cornu Cervi in scobem tenuissimam reducitur, pulverisatumque aqua rosacea irroratur, ut fiat Pasta, quæ exiccata, & iterum pulverisata cum eadem aqua in massam redigatur, tandemque denuò exiccetur, pulverisetur, idque ter, vel quater repetatur, & ad usum reponatur.

Similiter præparantur
Unicornu.
Ebur.
Rhinocerontis cornu.
Apri dens.
Mandibula Piscis Lucii.
Cranium hominis, & similia.

CALCINATIO CORNU CERVI PHYLOSOPHYCA.

R... Cornu Cervi in majora frusta secti q. v. coquantur in S. q. Aquæ fontanæ, donec mollescant, posteà medulla à cortice exteriori nigricante, cultro separetur, & cornua albicantia exsiccentur, pulverisentur, & usui serventur.

Aqua vero à coctione remanens, post depurationem ulteriori coctura gelatinam exhibet.

JECORIS LUPI PRÆPARATIO.

R... Jecur Lupi in frusta incisum, & vino odorato lautum, in Clibano vel in Sole exiccetur, & absinthio obvolutum reponatur.

INTESTINORUM LUPI PRÆPARATIO.

R... Lupi intestina secundum longitudinem disecta, ac vino, in quo ruta, & fœniculum incocta fuerint, elota, exiccentur, & ruta obvoluta, usui tandem serventur.

LACCÆ PRÆPARATIO.

R... Radicis ariſtolochiæ longæ, & ſchænanti ana unciam unam, bulliant ſimul in S. q. aquæ ad remanentiam libræ unius, coletur, colaturæque adde laccæ electæ parum fractæ uncias quatuor, decoquatur moderato igne, uſquedum purior laccæ pars ſupernatet, diſſolvaturque quidquid in ea laudabile ſit, & ſanguinei coloris aqua reddatur: tunc Lacca per inclinationem ab humiditate, & ſordibus ſeparata, coletur, ac ſolis calore ſiccata, ad uſum ſervetur.

Notandum tamen Laccam puram, & electam in Medicina præparandam non eſſe; partes enim formicarum in alveolis contentæ, & magis activæ in aqua diſſolvuntur: quare in compoſitionibus medicamentorum ſine lotione, aut alia præparatione accipi debet.

LAPIDUM PRÆPARATIO.

Pulveriſa ſubtiliſsimè in mortario marmoreo lapidem, quem volueris (ex infrà aſsignatis) deinde pulverem ſupra Porphyritem verſatili lapide, quem minutiſsimè, inter lævigandum, aqua convenienti paulatim aſperge, ita ut fiat inſtar maſſæ liquidæ; iterenturque lævigationes, uſquedum pulvis, dentibus nec unguibus percipiatur, ac veluti Alkoòl, non perſentiatur, tandem formentur paſtilli in umbra ſiccandi.

Cinnabaris præparetur....... *Cum aqua communi.*
Corallia alba, & rubra..... *Cum aqua roſacea.*
Cryſtallus................. *Cum aqua bugloſſæ.*
Granatus................... *Cum aqua roſarum.*
Hæmatites.................. *Cum aqua plantaginis.*
Lapis armenus.............. *Cum aqua roſarum.*
Lapis aquilæ, ſeu ætites..... *Cum aqua portulacæ.*
Lapis judaicus............. *Cum aqua parietariæ.*
Lapis lyncis............... *Cum aqua parietariæ.*
Lapis magnetis............. *Cum aqua communi.*
Lapis nephriticus.......... *Cum aqua parietariæ.*
Margaritæ, & Mater perlarum. *Cum aqua roſarum.*

Oculi

Oculi Cancri ....Cum aqua fragorum.
Ovorum putamina usta.....Cum aqua parietariæ.
Saphyrus.
Rubinus.
Smaragdus.
Sardus, seu Carneolus.
} Cum aqua rosarum.
Succinum album,& citrinum. .Cum aqua betonicæ.
Topazius.................Cum aqua rosarum.

LAPIDIS CYANEI,seu LAPIDIS LAZULI PRÆPARATIO.

Lapis electus prunis multoties ignitus, & aqua borraginis extinctus, subtilissimè tritus, aqua fontana lavetur; aqua per inclinationem effundatur, & supra porphyritem in pulverem impalpabilem cum aqua rosarum redigatur, ex eo tandem formentur trochisci, & usui serventur.

Similiter præparantur.
Crystallus.
Tuthia.
Lapis pumex.
Lapis Judaicus.
Lapis Calaminaris.
Lapis Lyncis.

PULMONIS VULPIS PRÆPARATIO.

R... Pulmonem vulpis recentem (& extracta aspera arteria) in frusta dissectum, multoties lava, & calore clibani lento exicca, absinthioque involutum ad usum serva.

PRIAPI CERVI PRÆPARATIO.

Priapus Cervi, secundùm longitudinem in plures partes dissectus, & aqua communi lotus, ac in clibano benè exiccatus, ad usum servetur.

PLUMBI USTIO.

R... Plumbi q. v. liquescat in vase terreo novo, cui iam liquefacto adde sulphuris pulverisati q. s. igne vehementi calcinetur, spatula ferrea illud agitando, donec in pulverem redigatur.

SE-

SECUNDINARUM MULIERIS PRÆPARATIO.

Secundina Mulieris, maris primiparæ à membranis exterioribus mundata, & in aqua communi, multoties lota, in clibano calore blando exiccetur, & foliis Salviæ circundata, reponatur ad usum.

SANGUINIS HIRCI PRÆPARATIO.

R... Hircum non castratum, quem, diebus Canicularibus cornibus suspende, cruribusque ad cornua reflexis, testes abscinde, & accepto ex eis omni cruore exanguem pro Lanione dimitte: sanguis sic collectus, & à parte serosa separatus, in Sole exiccetur, & servetur ad usum.

Alii verò HIRCUM decollant, sanguinemque manantem vase terreo vitreato accipiunt, & sero depuratum, exiccant, usuique reponunt.

SCAMMONII CORRECTIO.

Variis modis corrigitur, & præparatur Scammonium, præsertim autem Cydoniatum sic paratur.

R... Scammonii Aleppensis, subtiliter pulverisati q.v. immitte in vas fictile vitreatum, cui superaffunde succi Cydoniorum q. s. ad consistentiam pultis liquidæ; deinde in B. M. vel calore lento, spathula continuò agitando, exicca; ut fiant trochisci usui servandi, sub nomine Diacrydii, & hæc autem operatio INSUCCATIO dicitur.

SULPHURATUM SIC CONFICITUR.

Scammonium grossiter tritum, & super chartam bibulam expansum, sulphuris fumo suffumigetur; studiosè tamen cavendo ne liquescat: quare Scammonium, sinè intermissione commoveatur, & lentissimo calore sulphuris fumo imbuatur.

GLYCYRRHISATUM DENIQUE SEQUENTI MODO præparatur.

R... Scammonii pulverisati, q. v. agita in mortario marmoreo sensim affundendo decoctum glycyrrhisæ fervens,

vens, donec lactescat, liquorem lacteum amove, & cum prædicto decocto procede ut dictum, ac repete, donec fœces nigricantes in fundo solùm remanserint, posteà liquores lacteos misce, & in B. M. aut lento calore evapora ad siccitatem.

Notandum verò, quòd semper ac in compositionibus Scammonium absolutè præscribatur, electum, & crudum imponi debeat.

VIPERARUM PRÆPARATIO.

Viperæ, vere, & autumno sunt capiendæ, tunc enim vivaces, pingues, crassæque existunt. Viperas, seorsim cum forcipe sume, & caput, collum, caudamque abscinde, non quòd veneni sint receptacula; sed quia carne prædictæ partes destituuntur; posteà excoria eas, & exentera; pinguedineque seorsim ad alios usus seposita, earum truncos, corda, & jecinora in aere umbraque exicca, ac in vase clauso, locoque sicco ad usum repone.

Pinguedo autem lota, & lento igne liquefacta, statimque colata, in vase vitreo servetur: Capita denique, caudæ, interanea, & coria exiccentur, & ad distillationem spiritus, olei, ac salis volatilis viperarum custodiantur.

PRÆPARATIO ALBI GRÆCI.

℞... Albi Græci, seu stercoris canis exiccati (per aliquot dies ossibus nutriti) q. v. lævigetur supra marmor cum aquæ plantaginis quantitate sufficienti: formentur denique trochisci, qui exiccati, usui serventur.

Simili modo parari potest.

Stercor Pavonis........ *Cum aqua pœoniæ.*

Stercor Anseris........ *Cum aqua cichorii.*

ÆRIS USTIO.

Æris bracteæ immittantur in fictilem, interposito inter singulas æris lamellas salis communis, aut sulphuris pulvere, ut fiat stratum super stratum: hoc, medio igne, sufficienter uratur, & calx relicta, aqua calida sæpius affusa, edulcoretur: Hoc tamen inspecto; quòd si cum sale, vel nitro præparetur Æs, calx evadet rubicunda; è contrà verò nigra, si cum sulphure comburatur.

AMMONIACI GUMMI DEPURATIO.

R... Gummi Ammoniaci q. v. supèraffunde acetum vini acerrimum, lentoque igne dissolvatur, spathula sæpè materiam agitando, donec in lactescentem abeat liquorem, dein coletur calidè per linteum rarum, quod repetatur, donec à fœcibus omninò expurgetur; liquor denique lento igne evaporetur ad consistentiam extracti.

Eodem modo depurantur BDELIUM, GALBANUM, OPOPONAX, SAGAPENUM, & similia.

Gummi hæc dummodò pura sint, hac præparatione non indigent, quia partes eorum, magis activæ, & volatiliores per ebullitionem evanescunt; pulverisatione verò utiliùs conservantur, exceptis illis medicamentis, & compositionibus, in quibus humiditates evaporare non decet; ut in Theriaca, Mitridato, & similibus.

Notandum: quòd semper ac Gummi Ammoniacum à Medicis in vino solutum præscribatur, pulverisetur primò in mortario lapideo, posteà verò in vino, pistillo ligneo, continuò agitando, dissolvatur.

ANACARDIORUM PRÆPARATIO.

Anacardia pulverisata, in aceto acerrimo macerentur ad dies sex: deinde, mediante aceti imbibitione, lentè exiccentur, & usui serventur.

ARI RADICUM PRÆPARATIO.

Radices Ari optimè mundatæ, eodem modo, ut Anacardia præparentur, & usui serventur.

BUFONUM, ET RANARUM PRÆPARATIO.

Bufones, vel Ranæ exenteratæ in umbra exiccentur, & usui reponantur.

CALCIS ABLUTIO.

Calx viva in vase figulino, copiosæ aquæ affusione agitetur; cumque Calx in fundo resideat, aquæ affusio multoties (pro arbitrio) repetatur, facta (singulis vicibus) per filtrum colatione, tandem aqua rosacea affundatur, quæ post

lotionem effundatur, Calxque relicta exiccetur, & ad usum servetur.

CANTHARIDUM PRÆPARATIO.

Cantharides nulla indigent præparatione, nisi sola pulverisatione.

CÆRUSSÆ LOTIO: an debeat fieri?

Cerussa lavari non debet, quia pars ejus subtilior in aqua dissolvetur.

R... COCHLEARUM TESTARUM PRÆPARATIO.

Cochlearum oblongas testas, his affunde acetum distillatum, q. s. macera per noctem, ad extrahendam mucositatem, quam diligenter abrades, exiccatas, posteà pulverisentur, & cum aqua Cardui benedicti supra marmor lævigentur, formentur denique in trochiscos, qui cognominantur ANTIFEBRILE CONCHARUM, vel FEBRIFUGUM CROLLIANUM.

CORIANDRI, ET CUMINI SEMINUM PRÆPARATIO.

Semina Coriandri, & Cumini, aceto acerrimo irrorantur, deinde exiccantur, & reponuntur. Antiqui crediderunt, semina Coriandri, & Cumini propter ipsorum acrimoniam venenosa esse. Experientia verò continuata contrarium docet, quare semina hæc alia præparatione haud indigent, quàm ut exiccentur, & reponantur.

R... CHALYBIS CUM ACETO PRÆPARATIO.

Limaturæ Chalybis q. v. imponatur in vase terreo, & superaffundatur aceti vini acerrimi q. s. ut fiat instar pultis solidioris, tunc in loco calido exiccetur, posteà massa pulverisetur, & sic septies reiteretur, dein supra marmor lævigetur, & usui servetur.

R... CHALYBIS CUM SULPHURE PRÆPARATIO.

Limaturæ Chalybis, & sulphuris communis pulverisati partes æquales, misce, & cum aqua in pastam redige, quam in vase terreo, horis quatuor repone ad fermentescendum, posteà valido igne calcinetur, spathula ferrea indesinenter materiam agitando, quoadusque in Crocum rubrum redactæ

ſint limaturæ, & uſui ſerva: ab aliis verò ſequenti modo præparantur.

Fruſtum Chalybis oblongum igniatur ſub folle, fortiſsimo igne uſquequò de ſe ſcintillas undique ſpargat: tunc extrahatur ab igne integrum fruſtum, & magdaleon ſulphuris ſubitò, & fortiter ei admoveatur, ſic enim guttatim ambo liquata, decident in patinam aquæ ſuppoſitam, hic labor continuari debet, donec ſufficiens granulorum ferri acquiratur quantitas; deinde hæc pulveriſentur grana, & in crucibulo calcinentur, ut ſulphur omne deflagret, lævigetur denique pulvis, & uſui ſervetur.

ESULÆ PRÆPARATIO.

Cortices radicum Eſulæ in aceto vini per viginti quatuor horas macerentur, poſteà exime, & ſicca, ac ad uſum repone.

Simili modo præparantur.

Radices Ari.

Ellebori utriuſque.

Et folia Laureolæ.

EUPHORBII CORRECTIO.

R... Euphorbii puri, & pulverati, q. v. immite in Matratium, cui ſuperaffundatur ſucci limonum optimè depurati quod ſufficiat ad eminentiam quatuor digitorum, digere igne arenæ, identidem agitando, donec Euphorbium ſolutum appareat; poſteà cola per linteum mundum, & B. M. vaporet ad ſiccitatem, ac ſerva ad uſum.

HIRUNDINUM PRÆPARATIO.

R... Pullorum Hirundinum deplumatorum, & exenteratorum, quos volueris, in Cucurbita vitrea, ſeu in vaſe terreo vitreato, leni balnei calore exicca, pulveriſa, & ad uſum ſerva.

Simili præparantur modo.

Ranæ.

Buſones.

Cancri fluviatiles.

Eri-

Erinacei.

Lumbrici, & similes.

SARCOCOLLÆ PRÆPARATIO.

R... Sarcocollæ electæ, grosso modo pulverisatæ, q.v. Lactis Mulieris, vel Caprini, q. s. irroretur, ut fiat pasta liquida, posteà leni calore exiccetur, sicque servetur ad usum.

SALIS AMMONIACI PURIFICATIO.

R... Salis Ammoniaci, q. v. solve in sufficienti quantitate Aquæ communis, filtra, dein vaporet solutio ad pelliculam, si crystallos volueris.

SALIS NITRI PURIFICATIO.

R... Salis nitri, q. v. solve in aquæ sufficienti quantitate, solutionem filtra, vaporet ad pelliculam, dein pone in cella; ut in crystallos concrescat albas.

Simili modo præparantur.

Sal marinum.

Catharticum.

Vitriola.

Alumen, & similia.

SERUM LACTIS PARANDI MODUS.

R... Lactis Caprini, Vaccini, vel alterius animalis, recenter mulcti ℔. V. & ℥ iiij. immitte in vas figulinum, admisce coaguli Vituli, seu Caprini, seu floris Cardui, prius ex aquæ cochleare uno, aut altero perfectè soluti ℨ. ß. vas coopertum colloca supra cineres calidos per aliquot horas, donec Lac densè coierit, serum decanta, & coagulum impone in setaceum equinum, ut serum uberiùs stillet, tunc serum omne per linteum mundum simul & iterum trajice, ut igitur limpidum fiat, posteà bulliat cum cremoris tartari ʒß. pro singulis seri libris: agitetur cum ovi albumine, & fiat colatura, quæ quidem si non sit perfectè limpida, per chartam bibulam trajiciatur.

SCILLÆ PRÆPARATIO.

R... Scillam recentem (rejectis exterioribus, aridioribusque tunicis) massa panis involve, & in clibano coque, quousque

massa

maſſa cocta fuerit: exemptas laminas, ſive tunicas filo trajice, ita ut una alteram non attingat, tandem exiccentur, & ſicco loco ad uſum reponantur.

TEREBINTHINÆ PRÆPARATIO.

Terebinthina communiter aqua convenienti lavatur, ob metum ejus acrimoniæ; certum autem eſt, ſal ejus balſamicum, hac lotione diſſolvi: quare convenientiùs videtur ab hac præparatione abſtinere: terebinthina in aqua ad duritiem decoquitur, dein formentur pilulæ uſui ſervandæ.

Terebinthina cum vitellis ovorum miſta cum quolibet liquore aqueo in mortario lapideo diſſolvitur, & Terebinthina potabilis vocatur.

Simili modo Balſama quæcumque ſolubilia redduntur.

CAPUT X.

DE SUCCIS LIQUIDIS OFFICINALIBUS, è Vegetabilibus.

VEgetabilium ſuccus eſt ſubſtantia quædam expreſſa ex particulis aquoſis, ſalinis ſulphureis, terreſtribuſque compoſita, quæ media aeris oppreſsione, & calore ſubterraneo augetur, ut è terra, per fibrarum radicum ora, nutritionis, auctioniſque gratia aſcendens, totam per plantæ ſubſtantiam circuletur; modo eodem, quo ſanguis aliaque fluida in animantibus.

Notandum tamen venit balſamum, oleum, reſinas, & gummi, quæ ex ſe, artiſve miniſterio, è vegetabilibus exeunt, licèt communiter Succi vocentur, nihil aliud eſſe, quàm quædam producta, ſequeſtrata, ſive à natura plantæ depoſita extra corticem, tum propter motum inteſtinum particularum ſuccum plantæ conſtituentium, tumque propter diverſa ejuſdem plantæ adaptata filtra.

Notandum eſt etiam, hìc à nobis non attingi Succos, aut liquo-

liquores ex animalium familia, vel eorum partibus deprompptos, neque eos, qui ex mineralibus deducuntur, neque quam plures è vegetabilibus, ut ſunt inſpiſſati, & oleaginei, &c. ad propria enim capita eorum tractatuum mittimus.

Omnes Succi triplici modo, ex ſimplicibus extrahuntur: nempe per inciſionem, expreſsionem, & digeſtionem; per inciſionem, v. g. aqua ex vitibus, liquor betulæ, bryoniæ, ſcammonii, aloes, & ſimilium; per expreſsionem eliciuntur Succi ex caulibus, foliis, floribus, radicibus, & fructibus; per digeſtionem denique, ex aliquibus vegetabilibus, & inſectis ſeparantur.

Diverſimodè tamen Succus ex prædictis extrahitur. Caules enim, & folia exprimuntur hoc modo. Sume caules, & folia recentia, ſucculentaque, hoc eſt, priuſquàm flores, ac ſemina emittant, ab impuritatibus per lavationem mundata, quæ in mortario lapideo probè piſtentur, donec redigantur in maſſam, deinde in vaſe terreo vitreato, per horas octo macerentur, ut ſuccus liquidior fiat, & in torculari exprimantur: Succus expreſſus, igne lento ebulliat, ut clarificetur, coletur, & in vaſe vitreo reponatur.

Modo ſimili extrahuntur Succi ſequentes.

Abſinthii.
Agrimoniæ.
Cardui Benedicti.
Cichorii.
Fumariæ.
Hyoſciami.
Mercurialis.
Nicotianæ.
Plantaginis.
Portulacæ.
Solani, & ſimilium.

EX FLORIBUS VERO SIC.

R... Florum à calicibus mundatorum, q. v. in mortario marmoreo piſtentur, quatuorque horis macerentur, deinde præ-

prælo ſuccus exprimatur, qui in vaſe vitreo inſoletur, donec clarefiat, & per decantationem ſeparatus, modo ſupradicto uſui ſervetur.

Alio quoque modo, è floribus ſuccus extrahitur, v. g. ſumendo flores, videlicet abſque calicibus, qui in vaſe æneo, benè ſtannato injiciantur, igneque appoſito, continuò ſpathula lignea agitentur, paſsimque aqua aſpergantur, donec flores tabeſcant, deinde ab igne ſemoveantur, & ante quam omnino infrigidentur, in torculari ſuccus per expreſsionem eliciatur, tandemque uſui reponatur.

Hoc modo extrahitur Succus florum

Papaveris Rhæados.
Roſarum Alexandrinarum
Rubrarum.
Violarum, & ſimilium.

Pari modo (notabis) Succus extrahitur ex herbis viſcoſis.

Portulacæ.
Sedi majoris.
Borraginis,&c.

Ex radicibus autem, fructibuſque carnoſis ſic extrahitur: ſumantur radices, fructuſvè carnoſi, & maturi, qui radula deterantur, ac per decem horas macerentur, factaque expreſsione, ſuccus eliciatur, qui deinde per quatuor dies inſoletur, & ſuccus clarus per inclinationem ſeparetur, uſui ſervetur, ut v. g. ſequentes Succi.

Cydoniorum.
Cucurbitæ.
Melonum.
Pomorum, & ſimilium.

Radicum Bryoniæ.
Ari.
Iridis.
Cucumeris aſinini,&
Similium.

Ex

Ex fructibus Limonum, & similium, ita separatur Succus.

R... Limonum, q. v. medulla succosa à corticibus carnosis separatur, & leviter contundatur, præloque exprimatur, & succus per residentiam clarificatus, ad usum reponatur.

Sic similiter exprimuntur Succi
Aurantiorum.
Citri, & similium.

SUCCUS GRANATORUM modo sequenti elicitur.

R... Malorum granatorum q. v. ex eis grana (à corticibus exterioribus, pelliculisque) separata, constringantur manibus, & confrincentur, mediaque expressione succus elicitur, ac per subsidentiam purificatus, usui reponatur.

Ex fructibus valde succulentis sic extrahes succum.

R... Fructus Mororum maturorum, q.v. blandè contundantur in mortario marmoreo, & facta expressione, succus per subsidentiam purificatus servetur ad usum.

Eodem modo extrahitur Succus
Fragorum.
Rubi idæi.
Cerasforum.
Agrestæ, & similium.

Per digestionem verò extrahitur succus ex herbis hoc modo.

R... Herbæ viridis, q. v. in mortario marmoreo contundatur, donec in massam redigatur, injice in cucurbita, seu olla figulina vitreata, benè obturata, & in clibano (post panis extractionem) ponatur ad horas sex, deinde aperiatur, succusque per inclinationem separetur, & usui tandem servetur.

Hìc autem maximè & notatu dignum, hanc succorum præparationem solummodò esse necessariam, dum ad usum internum sinè consortio alterius medicamenti præscribuntur, quo in casu maxima est à Medico habenda ratio ventriculi,

ne largiorem dosim permittat, aliàs ipsius ventriculi fermentum, calorem, & tonum destruet onere succorum crudorum. Succi enim omnes ob particulas aqueas, & heterogeneas crudiores sunt, & flatulenti.

Ex Insectis integris, succus, liquorvè, ita extrahitur.

R... Lumbricorum terrestrium mundatorum q. v. immitte in vas vitreum angusti orificii, quod optimè clausum, massa panis involve altitudinis trium transversorum digitorum, deinde in clibano, instar panis coquatur, peractaque coctione, lumbricos in liquorem resolutos invenies, quem filtra, & ad usum serva.

Nota primò: quòd omnes Succi qui clarifieri vel coqui debent cum saccharo, aut melle; vel admisceri debeant unguentis, vel emplastris, defoecatione haud indigent.

Secundò: Succos vinosos Soli exponendos, ut clareant.

Tertiò: plantis aridis ferventem aquam addendam esse. Viscosis ignem moderatum esse necessarium.

Quartò: delectum habendum esse vas: omnes Succi enim acidi colorem mutant in vasis æneis, aut ferreis.

Quintò: succi defoecati servari debent in vasis vitreis colli longioris, superaffuso oleo amygdalarum dulcium, seu olivarum.

PARS

PARS SECUNDA.

CAPUT I.

DE COMPOSITIONE, SEU MISTIONE Medicamentorum.

Mistio, seu compositio Medicamentorum Pharmaceutica est artificiosa simplicium exactè præparatorum certa proportione, pondere, & mensura associatio, ut medicamentum è distinctis corporibus combinatum tanquàm unum appareat.

Multa in medicamentorum compositione ab Artificibus, seu Pharmacopœis debent observari: an scilicet simplicia sint viscosa, resinosa, terrestria, liquida, mollia, dura, &c. ut menstrua idonea, & opportuna eligantur ad dissolvendas moleculas eorum desideratas, & præparationes debitas ad unionem, & conjunctionem in compositionibus faciendam.

Unio in Pharmacia vocatur, dum corporum particulæ, seu moleculæ in aliquo liquido innatare coguntur, solutione mediante, ut in tincturis, decoctis, infusionibus, lixiviis, & similibus.

Conjunctio verò dicitur, quando simplicia præparata, ad mistionemque adaptata, partim miscentur, partim uniuntur, partimque cohærent, mediante corpore aliquo viscoso, seu oleoso, quod eis, instar vinculi, intermediique inservit, ut in electuariis, tabellis, trochiscis, pilulis, linimentis, cerotis, & similibus.

CAPUT II.

DE INFUSIONIBUS.

INfusiones sunt medicamenta, seu extracta liquida ex speciebus, mediante temporis spatio, in liquore commodo, in frigido, seu calido loco facta.

Infusiones in duas classes praecipuè dividuntur, in laxantes videlicet, & alterantes: Laxantibus verò communiter in Medicina hodie utimur: nàm solùm particulae subtiliores, & magis solubiles simplicium purgantium, mediante infusione in liquore aquoso, extrahuntur: & ideò in operationibus sunt benigniores, quàm in decoctis, seu aliis medicamentorum compositionibus.

Modus, sive Methodus ita est, ut species pro re nata, vel mundentur, vel scindantur, vel contundantur, deinde iis liquor aquosus in sufficienti, seu praescripta quantitate affundatur: atque per aliquot horas, seu dies, secundùm exigentiam macerentur, sive digerantur, & denique colentur, ut ad usum porrigantur.

Notandum quòd, quamvis vina, acetum, tincturae, & aliae species medicamentorum liquidorum eadem operatione fiant, hìc tamen ea non describimus; sed ad diversa capita eorum dilucidationem, & explicationem mittimus.

INFUSIO ROSARUM ALEXANDRINARUM.

℞... *Foliorum Rosarum Pallidarum recentium à calicibus probè mundatorum* ℔ *xij.*

Aquae communis ferventis ℔ *xxx.*

Infundantur in vase fictili vitreato, per spatium viginti quatuor horarum, posteà expressione facta, rursus calefiat; non tamen ad ebullitionem usque, & altera fiat infusio eiusdem foliorum rosarum quantitatis, coletur denique, & expri-

primatur : hæc operatio ter, quaterve reiteretur, ac per subsidentiam depurata usui servetur.

Eodem modo fiunt infusiones.

Rosarum Rubrarum.

Florum Persicorum.

Papaveris Rhœados, & similium.

Notandum quòd aliæ infusiones laxantes, & alterantes extemporaneæ fiunt, & secundùm varias intentiones à Medicis præscribuntur.

CAPUT III.

DE VINIS, ET CEREVISIIS MEDICATIS.

VIna, & Cerevisiæ medicatæ, seu compositæ, nihil aliud sunt, quàm ipsa vina, ipsæque cerevisiæ particulis unius, sive plurium simplicium, fermentatione mediante, aut infusione, imprægnatæ.

Vinum paratur ex omnibus ferè succis fructuum maturorum, ritè fermentatis: fitque ex melle, & saccharo in Medicina, attamen vinum ex musto fermentato inservit.

Cerevisia etiam est vini species, & ex hordeo, tritico, avena, similibusque seminibus in debita aquæ quantitate decoctis, ac fermentatis efficitur.

Dupliciter itaque vina medicinalia præparantur infusione, videlicet simplicium in musto, seu in mistura hordei, & aquæ, ut simul fermententur, ac eorum substantiæ, aut virtutes, à liquoribus extrahantur, vel infundendo simplicia in Vino, aut in Cerevisia, ut, mediante digestione, insolatione, vel maceratione per dies aliquot, partes eorum activæ dissolvantur.

VINUM EMETICUM.

℞... *Croci metallorum, seu hepatis antimonii* ℥ *iij.*
Vini albi optimi ℔ *ij.*

Infun-

Infunde, & macera per dies octo in lagena vitrea benè obturata, ac simul reponantur, & serventur, sæpius agitando, ad ejus verò usum vinum supernatans per inclinationem separetur.

Insigniter biliosos evacuat humores, tam per vomitum, quàm per secessum.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ jv.

VINUM ABSINTHII MEDIANTE FERMENTATIONE factum.

R... *Summitatum Absinthii siccarum, & incisarum* ℔ *v.*

Injice in doliolum idoneum, quibus superaffunde Musti recentis ℔ *lx.*

Reponantur simul in cella vinaria, & fermentatione facta, liquor vinosus clarus in lagenis vitreis, optimè obturatis, ad usum servetur.

Menses movet, appetitum excitat, ventriculum roborat, ac flatus dissipat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Eadem methodo fiunt vina
- Betonicæ.
- Salviæ.
- Roris marini, & similium.

VINUM ABSINTHII EXTEMPORANEUM.

R... *Summitatum Absinthii siccarum, & incisarum* ℥ *iij.*

Vini albi optimi ℔ *viij.*

Infundantur, ac macerentur ad dies duos, dein coletur, & ad usum servetur.

Easdem habet virtutes, ac præcedens.

Dosis quoque eadem est.

Similiter paratur vinum
- Euphrasiæ.
- Salviæ.
- Betonicæ.
- Roris marini.
- Radicis Enulæ campanæ, & similium vegetabilium.

VI-

R... VINUM QUINÆ QUINÆ, SEU ANTI-FEBRILE.

Quinæ Quinæ pulveratæ ℥ j ß.
Vini albi optimi ℔ iij.

Infundantur in vase vitreo stricti oris, benè obturati, ac digerantur in loco calido per viginti quatuor horas, sæpius agitando; dein per inclinationem vinum separetur.

Ad febres maximè intermittentes debellandas, prodest.

Dosis ab ℥ *ij ad* ℥ *jv.*

R... VINUM STIPTICUM.

Nucum Cupressi
Foliorum Roris marini,
Baccarum Myrti........ ana ℥ *j.*
Rosarum Rubrarum,
Corticis Granatorum,
Balaustiarum,
Aluminis crudi........ ana ℥ *ß.*
Vini Rubri optimi, ℔ *jv.*

Omnia contusa decoquantur per semihoram igne lento, S. A. dein decoctum coletur, atque exprimatur.

Adstringens, & roborans est.

CAPUT IV.

DE ACETIS MEDICATIS.

ACetum Medicinale, nihil aliud est, quàm Acetum vini naturale particulis activis unius, seu plurium simplicium, mediante infusione impraegnatum.

R... ACETUM ROSATUM.

Florum rosarum rubrarum siccarum, & ab ungulis mundatarum ℔ *j.*
Aceti vini optimi ℔ *viij.*

Inso-

Insolentur per quindecim dies in vase vitreo obturato; dein coletur, & exprimatur.

Eadem methodo fiunt Aceta, videlicet:

Florum Sambuci.
Calendulæ.
Roris marini.
Tunicæ.
Herbarum Rutæ.
Scordii.
Sennæ, & similium.

Acetum rosatum incidit, detergit, temperat, appetitum excitat, acrimoniam salium volatilium obtundit, vermes necat, vomitus sistit; pro usu interiori cum alimentis, seu medicamentis miscetur, putredinem arcet; externè fronti applicatum somnum inducit.

ACETUM SCILLITICUM.

R... *Laminarum Scillæ siccarum* ℔ *j.*
Aceti Vini Acerrimi. ℔ *vj.*

Immittantur in vas vitreum idoneum benè obturatum, & per quadraginta dies insolentur, dein Acetum colatum usui servetur.

Pro conficiendo Oximelle Scillitico, & gummi dissolvendis in officinis præsertim inservit.

Ab omnibus ferè Medicis pro medicamento efficaci ad cerebri affectus frigidos, & curatu contumaces habetur, ut epilepsiam, & vertiginem: humores enim crassos attenuat, lentos incidit, fluxiles, promptosque ad evacuationem reddit, & expellit.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *iij.*

ACETUM PLUMBI, SEU SATURNI.

R... *Lithargyri, vel Minii, seu Cerussæ* ℔ *j.*
Aceti albi acerrimi ℔ *ij.*

Infundantur per dies octo in vase vitreo sæpiùs agitando, dein acetum probè dulcificatum filtretur, & usui servetur.

Mistum, & ritè agitatum cum oleo violarum, sive Amyg-

Amygdalarum dulcium, pro butyro Saturni conficiendo inservit; in omnibus cutis vitiis, ulceribus humidis, & fœtidis, ac similibus affectibus Butyrum hoc maximè prodest.

ACETUM THERIACALE, SEU BEZOARDICUM.

R... *Species Aquæ theriacalis in hac Pharmacopœa descriptæ;*
In Aceti vini optimi ℔ *x;*
macera loco calido per mensem, posteà in expresso, solve
Theriacæ magnæ ℥ *v;*

Ac insola per triginta dies, dein cola, & ad usum serva.

Commendatur ad invertenda miasmata maligna, quæ, coagulando, vel dissolvendo sanguinem, & spiritus, destruunt naturam, & ad febres malignas, vel ipsam pestem disponunt.

Dosis ad Præservationem est ab ℥ ß *ad* ℥ *j: ad curationem Potionibus admistum sudorificis ab* ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Externè naribus admotum, & pulsibus applicatum, præservat, atque roborat.

Notandum, quòd acetis subjungi possunt OXYCRATUM, seu POSCA, & OXYRRHODINUM.

OXYCRATUM nihil aliud est, quàm mistio ex una aceti parte, & sex partibus aquæ constans.

OXYRRHODINUM paratur, miscendo partem unam aceti rosati, & tres olei rosarum partes.

CAPUT V.

DE DECOCTIS.

DEcoctum est Medicamentum liquidum variis particulis, sive moleculis unius, vel plurium simplicium imbutum, recta coctione solutis, in liquido idoneo factum.

Decoctio verò levis est, valida, aut mediocris pro rerum coquendarum substantia, & viribus: quædam enim leviter tantùm decoquenda, ut quæ virtutem habent imbecillam, nimisque dissipabilem, & substantiam raram, veluti aliqua simplicia purgantia, flores scilicèt Violarum, Roris marini, Papaveris Rhœados, &c. & quæ ex particulis salino-oleosis volatilibus constant, ut Salvia, Thymus, Lavendula, Mentha, semen Fœniculi, Anisi, Dauci, Lignum Aloes, Sassafras, Santalum Citrinum, & omnia, quæ suavem aromaticum spirant odorem.

Altera vero validiorem poscunt decoctionem, quorum nempe substantia firma est, crassa, densaque, ut ligna inodora, Polypodium, Sarsaparilla, China, & similia: nam eorum virtus difficillimè dissipatur, ob arctiorem particularum cohærentiam: ideò priùs maceranda, & postea diù decoquenda.

Alia mediocrem substinent decoctionem, quæ substantia, & viribus, inter dicta, media sunt, sicut herbæ, fructus, semina, radices, &c. quæ nec tam leviter ut flores, nec tam validè, ut ligna inodora decoquuntur.

Cùm verò à Medicis absolutè præscribatur decoctio, semper in vasis fictilibus vitreatis, sive cupreis benè stannatis, ritè obturatis, & in aqua fontana fieri debet.

DECOCTUM PECTORALE.

R... *Hordei mundati, & loti*	℥ ij.
Iujubarum sinè ossibus	℥ j.
Dactylorum mundatorum	n x.
Caricarum pinguium	n xij.
Capillorum veneris	℥ ß.
Aquæ communis tepidæ.	℔ viij.

Fiat omnium decoctio per quadrantem horæ S. A. addendo in fine

Glycyrrhisæ rasæ, & contusæ	℥ ß.
Hederæ terrestris	
Hyssopi	*ana m.* ß.

Dein

Dein vase ab igne semoto, & semirefrigerato, decoctum cola, & ad usum serva.

Humectat, dulcorat, & lubricat: quare egregiè tussi opitulatur, ideoque in pleuritide, rheumatismo, & nephritide prodest.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

DECOCTUM PECTORALE SOLUTIVUM.

℞... *Decocti pectoralis descripti.* ℥ viij.
Foliorum sennæ mundatæ ʒ iij.
Rhabarbari contusi ʒ j.
Tartari solubilis, seu vitriolati ℈ j.

Omnia in vase terreo vitreato indantur, & igne lento, levi cum ebullitione decoquantur, dein cola, & ad usum serva.

Iu pectoris affectibus, ubi opus est expurgare, inservit: humores enim sinè molestia laxat.

Dosis ab ℥ jv ad ℥ vj.

Notandum, quod folia Sennæ, radix Assari, Rhabarbari, flores Rosarum Alexandrinarum, Moschatarum, & similium, unica tantùm levi ebullitione decoquantur: nam si nimia sit ebullitio, seu decoctio, tunc substantia viscoso-tenax dissolvitur, quæ magna intestinorum excitat tormina, atque dolores.

DECOCTUM ALBUM.

℞... *Cornu Cervi ad albedinem usti, & præparati* ℥ j.
Micæ Panis albissimi. ℥ ij.
Aquæ communis tepidæ. ℔ jv.

Omnia injiciantur in vase terreo vitreato, & per quadrantem horæ igne lento decoquantur, posteà per linteum rarum coletur levi cum expressione, & liquor lacteus cum sufficienti sacchari quantitate (*hoc est* ℥ *ij.*) dulcoretur, ac ad usum, porrigatur: alii addunt

Aquæ naphæ vel cinnamomi hordeatæ ʒ ij.

In dysenteria, diarrhœa, tenesmo, & aliis alvi fluxibus proficuum est, etiam tussim acrem, & siccam temperat, ac dulcorat.

Dosis ab ℥ ij ad ℥ jv.

Aliquando pro potu communi inservit.

DECOCTUM è LIGNIS.

℞... *Ligni Guajaci* ℥ iij.
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris .... *ana* ℥ ß.
Contundantur omnia, & injiciantur in
Aquæ communis tepidæ ℔ xvj.

In vase fictili vitreato, & per duodecim horas infundantur, posteà vase clauso, per duas horas, igne non valido, decoquantur, addendo in fine.

Rasuræ ligni Sassafras ℥ ij ß.
Santali Citrini ʒ vj.

Leviterque percoquantur, dein decoctum cola, & ad usum serva.

Exiccat, attenuat, sudorem movet, catarrhosis affectibus confert, arthriticis, paralyticis, hydropicis, leucophlegmaticis, & temperamento frigidiore laborantibus.

Dosis ℥ jv bis quotidie.

DECOCTUM, SIVE AQUA ANTI-VENEREA, VEL Antimonialis.

℞... *Sarsaparillæ incisæ* ℥ ij.
Ligni visci quercini contusi ℥ j ß.
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris............. *ana* ℥ ß.
Antimonii crudi in frusta, &
in petia ligati ℥ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ x.

Omnia simùl injiciantur in vase fictili vitreato, & per spatium viginti quatuor horarum macerentur, postea igne lento, per horam decoquantur, in fine addendo.

Cinnamomi acuti ʒ ij.

Ab igneque statim separa, dein decoctum cola, & ad usum serva.

Ad dolores venereos, rheumaticos extirpandos valet, exic-

exiccat, ac resolvit : ideoque in gonorrhœa valdè prodest; ejus usus per dies multos continuari debet.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

DECOCTUM ANTI-NEPHRITICUM.

R... *Ligni nephritici* ℥ ß.
Corticis radicis petroselini ℥ ij.
Fructuum Alkekengi ʒ vj.
Cremoris tartari ʒ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ vj.

Contundantur, quæ contundenda, & injiciantur omnia in vase terreo vitreato, & per quadrantem horæ, igne lento decoquantur, ac in fine adde

Cinnamomi optimi ʒ ij.

Et ab igne vase semoto, decoctum refrigeratum cola, in colatura iterum adde

Succi recentis limonum ℥ iij.
Sacchari Candi pulverisati ℥ jv.

Misce optimè ad usum.

Laudatur maximè ad calculum expellendum, & sabulosam materiam in renibus, & vesica contentam.

Dosis ℥ jv. vesperè, atque manè.

DECOCTUM ANTI-ICTERICUM.

R... *Herbæ Abrotani* ℥ ß.
Stercoris Anserini in petia ligati ʒ iij.
Radicis Chelidonii
Curcumæ . . . . *ana* ʒ ij.
Baccarum Juniperi ʒ vj.
Omnia contusa injiciantur in
Vini albi optimi, &
Aquæ Absinthii . . . . *ana* ℔ iij.

Et in vase clauso per quadrantem horæ decoquantur, addendo in fine

Rhabarbari optimi
Zedoariæ leviter contusorum . . . . . *ana* ʒ j ß.
Florum hyperici ʒ iij.

Nucis

Nucis Moschatæ ʒ j
Croci integri ℈ ij.

Ac levi cum ebullitione finiatur decoctio, dein vase ab igne semoto, decoctum refrigeratum cola ad usum.

In affectibus Ictericis, & aliis ab obstructione ortis, prodest.

Dosis ab ℥ *jv ad* ℥ *vj.*

DECOCTUM ANTI-PESTILENTIALE, seu Antiloimicum.

℞... *Radicis Zedoariæ* ℥ ß
Contrayervæ
Angelicæ hispanicæ
Rasuræ C. C.
Eboris ... *ana* ʒ ij.
Decocti hordei depurati ℔ iij.

In olla vitreata, operculo suo clausa, per quadrantem horæ decoque, deinde adde

Theriacæ
Diascordii fracastorii ... *ana* ʒ j ß.
Croci ℈ j.
Coccinelæ ℈ ij.

Leviter ebulliant, coletur, colaturæ addantur

Aquæ Theriacalis
Epidemicæ
Syrupi tunicæ ... *ana* ℥ ij.
Syrupi Chermesini ℥ j.

Misce, & propina ad usum.

In febribus pestilentialibus, malignisque inservit.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

JUSCULUM, VEL DECOCTUM, SEU CONSUMMAtum Viperæ.

℞... *Viperæ recenter excoriatæ, capite, & cauda rejectis, minutim incisæ* ... n. j.
Aquæ scorzoneræ ℥ vj.
Santali rubri triturati ʒ ß.

Omnia simul immittantur in Matratium vitreum idoneum; &

& ritè clausum, ac in Balneo arenæ appositum, suprà ignem lentum per horas quatuor decoquantur; dein coletur, & ad usum porrigatur.

Ad sanguinem purificandum, & spiritus reficiendos valet: nonnunquam Medici huic jusculo addunt carnem Vitulinam, Pullum Gallinaceum, rasuram Cornu Cervi, aut Eboris, radices, vel alia &c.

DECOCTUM EMOLLIENS.

R... *Foliorum* *Betæ,*
Malvæ,
Althææ,
Mercurialis,
Senecionis,
Anethi,
Parietariæ,
Ex his plantis elige tres, vel quatuor magis obvias, cujusque ℥ j.

Coque secundùm Artem in sufficienti aquæ quantitate pro uno Clystere.

DECOCTUM CARMINANS.

R... *Decocti emollientis* ℥ x.
Seminis Anisi
Fœniculi ... *ana* ʒ ij ß.
Florum Chamæmeli
Summitatum Meliloti ... *ana* ʒ ij.
Coque leviter, & cola ad usum.

CAPUT VI.

DE PTISANIS.

Ptisana est Medicamentum liquidum, seu Decoctum ex paucis, & parva simplicium quantitate in magna copia aquæ factum, & simul pro potu communi propinatum.

PTI-

PTISANA, SEU DECOCTUM HORDEI:
Communiter Cremor Ptisanæ, seu Hordei vocatus.

R... *Hordei aqua fervida humectati, & excorticati* ℔ j.
Aquæ fontanæ ℔ xx.

Decoque ad tertiæ partis consumptionem, sive ad hordei crepaturam: decoctum semirefrigeratum coletur, ac saccharo dulcoretur. Prisci eo utebantur pro medicamento humectanti, & nutrienti.

PTISANA COMMUNIS, SEU DECOCTUM hordei.

R... *Hordei integri à sordibus mundati, & loti* ℥ iij.
Injiciantur in aquæ communis tepidæ ℔ xij.

Coquantur simul per semihoram igne lento, dein vase ab igne semoto, adde

Liquiritiæ rasæ, & contusæ ℥ ß.

Posteà decoctum refrigeratum cola, & ad usum serva.

Abstergit, diluit, temperat, & acres humores dulcorat.

PTISANA CARDIACA.

R... *Radicis Scorzoneræ rasæ* ℥ j.
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris .... *ana* ℥ ij.
Aquæ fontanæ tepidæ ℔ xij.

Omnia injiciantur in vase fictili vitreato, & igne lento per semihoram decoquantur, dein cola, ac ad usum serva.

Dulcorat, temperat, atque humectat, in febribus malignis, variolis, morbillis, & similibus affectibus pro potu ordinario inservit.

PTISANA PECTORALIS.

R... *Orizæ mundatæ, & lotæ* ℥ j.
Capillorum veneris
Foliorum tussilaginis .... *ana* ℥ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ xij.

Coque S. A. per semihoram; sub finem adde

Radi-

Radicis liquiritiæ rasæ
Althææ contusæ .... *ana* ℥ ß.
Florum Papaveris Rhœados ʒ ij.

Et vase ab igne semoto, posteà cola, & usui serva.

Dulcorat, abstergit, & temperat humores acres thoracis, & pulmonis.

PTISANA APERIENS.

℞... *Radicis Graminis,*
Fragariæ,
Cichorii,
Oxalidis.......................... *ana* ℥ ß.
Incisæ & contusæ injiciantur in
Aquæ Fontanæ tepidæ ℔ viij.

Coquantur per semihoram igne lento: adde sub finem

Glycyrrhisæ rasæ, & contusæ ʒ ij.
Nitri depurati ʒ j.
Posteà cola, & usui serva.

Temperat, diluit humores crassos, & acres, urinam movet, in febribus ardentibus, gonorrhœa, urinæ ardore, & similibus affectibus prodest.

PTISANA ADSTRINGENS.

℞... *Oryzæ lotæ* ℥ j.
Rasuræ Cornu Cervi,
Eboris.................... *ana* ℥ ß.
Radicis tormentillæ,
Bistortæ contusarum....... *ana* ʒ iij.
Aquæ communis ℔ viij.

Coquantur omnia per semihoram lege artis, & sub finem adde

Glycyrrhisæ rasæ, & contusæ ʒ ij.
Posteà cola, & serva.

Modicè adstringit, & roborat, pro quo in alvi fluxibus, pro potu ordinario crebriùs usurpatur.

PTISANA, SEU DECOCTUM AMARUM.

℞... *Summitatum Centaurii minoris*

Scordii . . . . ana ℨ *vj.*
Radicis gentianæ contusæ ℨ *j.*
Seminis Citri, seu limonum ℨ *ij.*
Aquæ fontis ℔ *vj.*

Coque S. A. per quadrantem horæ, posteà cola, & ad usum serva.

Stomachicum, febrifugum, & cardiacum est.

PTISANA, SEU DECOCTUM FEBRIFUGUM.

R... *Corticis Peruvianæ crassiusculè tritæ* ℥ *j ß.*
Nitri depurati ℨ *j.*
Aquæ fontis ℔ *xij.*

Coquantur S. A. per quadrantem horæ, posteà cola, & usui serva.

Febrifugum est, ideo in intermittentibus pro potu ordinario usurpari potest.

PTISANA ANTICOLICA LAXATIVA.

R... *Foliorum Sennæ mundatæ* ℥ *j.*
Seminis Anisi,
Tartari solubilis . . . . ana ℥ *ß.*
Mannæ electæ ℥ *jv.*
Seri lactis Caprini depurati, seu distillati ℔ *jv.*

Omnia simul injiciantur in vase fictili vitreato, & super ignem lentum ponantur quousque leviter ebulliant, & Manna dissolvatur, dein ab igne separa, ac semifrigidè coletur.

Ad diluendos, dissolvendos, & evaquandos humores viscido-acres in doloribus colicis, hac Ptisana præsertim utimur.

Dosis ab ℥ *iij ad* ℥ *vj.*

Reiteretur intervallo quatuor horarum, per tot vices, quot à Medicis videatur, & quoque ad diluendum leviterque laxandum in omnibus affectibus, ubi opus est expurgare leniter, & epicraticè inservit.

PTISANA LAXATIVA PURGANS.

R... *Mannæ electæ* ℥ *ij.*
Foliorum Sennæ mundatæ ℥ *ß.*

Salis

Salis nostratis Cathartici ʒ ij.
Seri lactis caprini distillati ℔ j.

Fiat Omnium Ptisana ex arte, ut supra dictum est.

Suaviter per alvum expurgat humores.

Dosis ad ℥ *vj. pro una vice, secunda repetatur si Medico visum fuerit.*

CAPUT VII.

DE APOCEMATIBUS.

APocemata sunt decocta, seu liquida Medicamenta, viribus medicamentosis plurium simplicium, interveniente recta coctione, summè imprægnata.

In Apocematibus faciendis omnia (in capite de Decoctis) dicta, etiam observari debent.

℞. APOCEMA ANTI-VENEREUM SOLUTIVUM.

Sarsaparillæ ℥ ij.
Radicis Chinæ,
Rasuræ ligni sancti,
Corticis ejusdem .... *ana* ℥ j.

Omnia incisa, & contusa injiciantur in
Aquæ fontanę tepidę ℔ xjv.

In vase fictili vitreato per viginti quatuor horas digerantur, dein vase clauso, igne lento decoquantur per duas horas, addendo in fine

Summitatum Chamæpitys,
Foliorum Sennę mundatę ...... *ana* ℥ j ß.
Hermodactylorum,
Agarici,
Cinnamomi .... *ana* ℥ j.

Iterum percoquantur unica ebullitione, & decoctum, sive Apocema ab igne removeatur, coletur denique, & exprimatur.

In omnibus doloribus rheumaticis, à lue venerea ortis, plurimùm confert.

Dosis ab ℥ iij ad ℥ vj.

Notandum, quòd tam Apocema, quàm Decoctum, ab aliquibus, saccharo, vel syrupis idoneis, juxta Medici mentem, dulcorantur.

CAPUT VIII.

DE EMULSIONIBUS.

EMulsiones sunt Medicamenta liquida, saporis grati, lactei coloris ex seminibus, nucleisque lactescentibus, mediante liquore idoneo facta.

Emulsiones in magna quantitate non præscribuntur, quia faciliter acescunt, & vix ultra diem permanent.

Conficiuntur, scilicèt hoc modo: semina nucleique recentes, & non rancidi mundati, ac excorticati contundantur in mortario marmoreo liquore affuso, nempe aqua communi, sive stillata juxta Medici ideam, ut in pulmentum liquidius abeant, & per linteum manibus exprimantur, dein residuum denuò contundatur, ac ut supra exprimatur, posteà liquor lacteus, sive emulsio, saccharo, vel syrupo dulcoretur.

EMULSIO COMMUNIS.

℞... *Amygdalarum dulcium mundatarum,*
Seminis Cucurbitæ,
Melonum excorticatorum . . . . ana ℨ ij.
Decocti hordei, seu aquę fontanę ℔ *j.*

Fiat emulsio S. A. dulcoretur cum sacchari, aut syrupi sufficienti quantitate, *hoc est* ℥ *j.*

Dulcorat, refrigerat, humectat, ac demulcet.

Dosis ab ℥ vj ad ℥ xij.

EMULSIO PURGANS, SEU CATHARTICA.

℞... *Resinæ Gialappæ* *gr. x.*

Vi-

Vitelli Ovi *parùm.*

Miſceantur exactè in mortario marmoreo, dein adde

Amygdalarum dulcium mundatarum *n.vj.*

Contundantur optimè, & diluantur cum

Aquæ communis ℥ iij.

Fiat emulſio S. A. dulcoretur, cum

Syrupi Corticis Citri, vel

Cinnamomi ʒ j. vel ʒ ij.

Miſce, & porrige ad uſum pro unica Doſi.

Humores omnes, præſertim ſeroſos validè expurgat.

CAPUT IX.

DE POTIONIBUS, ET MISTURIS.

POtiones, & Miſturæ ſunt Medicamenta liquida ex diverſis decoctis, aquis, ſpiritibus, pulveribus, & aliis medicamentis facta.

POTIO VULNERARIA COMMUNIS adſtringens.

℞... *Vincæ pervincæ,*

Alchimillæ,

Pyrolæ,

Saniculæ,

Veronicæ,

Centinodiæ .... *ana* ℥ ß.

Radicis tormentillę,

Santali rubri .... *ana* ʒ iij.

Omnia inciſa, & contuſa injiciantur

in Aquę Plantaginis ℔ *jv.*

Succi Urticæ depurati ℔ *ij.*

Coquantur per ſemihoram S. A. dein decoctum coletur, & exprimatur.

Acredinem humorum temperat, laxitatem fibrarum tollit,

tollit, ora vaſorum hiantia claudit, & hæmorrhagiam ſiſtit.

Doſis ab ℥ iij ad ℥ vj.

POTIO ANTI-NEPHRITICA.

R... *Syrupi Althææ*
Olei Amygdalarum dulcium ſine igne ... *ana* ℥ j ß.
Vini albi optimi ℥ iij.
Aquæ Raphani,
Parietariæ .... *ana* ℥ iij ß.
Cryſtalli mineralis, ſeu
Salis prunellæ.................. ʒ j.
Spiritus Terebinthinæ
Salis dulcis .... *ana gt. viij.*

Miſce exactè, & fiat potio pro duabus doſibus.

Dolores demulcet, urinam pellit, renum, uterumque vias, muco, aliiſve extraneis occupatas detergit.

POTIO, SIVE AQUA ANGELICA COMMUNIS ſolutiva.

R... *Foliorum Sennæ mundatæ* ʒ iij.
Mannæ electæ ℥ iij.
Cremoris tartari ... ʒ j.
Hæc omnia injiciantur in
Aquę Cichorii, ſeu fontanæ ℥ vij.

Ponantur in vaſe fictili vitreato, ſive æneo ſtannato, ſuprà ignem lentum, ut Manna (cochleare movendo) omnino diſſolvatur, poſteà ſemifrigidè cùm albumine ovi conquaſſati clarificentur, & liquor per manicam filtretur, uſque purus, ac diaphanus appareat; aromaticetur denique guttulis aquæ Cinnamomi.

Securè, & benignè expurgat humores.

MISTURA DE TRIBUS.

R... *Spiritus theriacalis camphorati* ℥ v.
Tartari rectificati ℥ iij.
Vitrioli volatilis ʒ j.

Miſceantur optimè, ac in vaſe vitreo ſtricti oris benè obturati ad uſum reponantur.

Su-

Sudorem movet, putredinem arcet, magnarumque virium censetur in febribus malignis, &c.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j in vehiculis idoneis.

MISTURA BALSAMICA.

R... *Balsami Copaibæ* ℥ ß.
Vini albi optimi ℥ viij.
Sacchari clarificati ℥ iij.
Vitellorum ovorum n ij.

Balsamum cum vitellis ovorum in mortario lapideo probè agitando misceatur, dein cum vino, & saccharo paulatim diluatur, & omnia benè permista ad usum porrigantur.

Valet in tussi antiqua, pectoris, & pulmonum affectibus, sanguinem purificat, stomachum roborat, ventrem benignè expurgat, ac urinam movet.

Dosis Cochlear unum, manè, & vesperè repetendum, idque per multos dies.

MISTURA BALSAMICA NEPHRITICA.

R... *Balsami Copaibæ* ℥ ß.
Olei Juniperi distillati ʒ ß.
Syrupi Altheę ℥ ij ß.
Aquæ Parietariæ ℥ x.
Vitellorum ovorum n ij.

Omnia misceantur exactè S. A. ad usum.

Valet in doloribus nephriticis, ulceribus internis, arthritide; urinam, calculosque vesicæ, mirificè promovet.

Sumitur cochleatim.

MISTURA ANTI-HYSTERICA.

R... *Tincturæ Assæ fœtidę* ʒ ij.
Galbani,
Castorei,
Spiritus salis ammoniaci,
Olei Succini . . . . ana ʒ j.

Immittantur in lagenam vitream, & optimè clausam, per tres dies digerantur, posteà hæc mistura ad usum reponatur.

Dosis in hystericis affectibus a gt. xx. usque ad xxx in vehiculis appropriatis.

CAPUT

CAPUT X.

DE GARGARISMATIBUS.

Gargarisma est medicamentum liquidum, quod ore contentum, diu circa fauces agitatur, & extemporaneè fit ex Aquis distillatis, vel Decoctis radicum, herbarum, florum, &c. quibus, syrupi, mel, salia, pulveres, spiritus, & alia prout opus fuerit, adduntur.

Istæ misturæ secundùm diversos fines, ususvè, diversis appellantur nominibus, quando pro collutione oris inservit, Diaclysma vocatur; quando applicatur ad cerebri humores eliciendos, Apophlegmatisma dicitur; & si ad gargarizandum adhibetur, tunc Gargarisma appellatur.

GARGARISMA AD ANGINAM, ET UVULÆ inflammationem.

℞... *Hordei integri* ℥ j.
Herbarum Salviæ,
Plantaginis,
Agrimoniæ ..... ana m ß.
Albi greci ℥ ß.
Passularum ℥ j.
Omnia injiciantur in
Aquę fontanæ tepidæ ℔ iij.

Bulliant per quadrantem horæ igne lento S. A. dein cola.

℞... *Ejus Colaturæ* ℔ j.
Mellis rosati ℥ ij.
Salis ammoniaci ʒ j.
Misce, & fiat Gargarisma S. A.

Ad Uvulæ, tonsillarum, musculorum faucium, laryngis, & pharyngis infartionem, tumorem, ac inflammationem, à lympha crassa, viscidaque productam, specificum est.

Tepidè adhibetur ad gargarisandum. GAR-

GARGARISMA PITUITAM E CEREBRO eliciens.

R... *Piperis nigri,*
Radicis pyrethri,
Iridis,
Seminis Staphidisagriæ,
Sinapis .... ana ℥ j.
Herbarum Betonicę,
Majoranæ...... ana m ß.
Omnia contusa injiciantur in
Aquæ communis, &
Vini albi .... ana ℔ j.

Coquantur igne lento per quadrantem horæ, dein cola, & in collatura adde

Oxymellis Scilitici ℥ ij.

Misce, & fiat Apophlegmatisma S. A.

In affectibus soporosis, & frigidis cerebri prodest, incidit, attenuat, atque evacuat pituitam crassam, & viscidam glandularum.

GARGARISMA ANTI-SCORBUTICUM.

R... *Radicis Rubiæ tinctorum* ℥ j.
Herbarum Salvię,
Nasturtii,
Becabungę,
Aquilegię,
Radicis Pyrethri,
Corticum VVinterani ..... ana ℥ ij.
Omnia incisa, & contusa, in
Aquę Calcis tepidę ℔ ij ß.

Leviter ebulliant, S. A. posteà decoctum cola, colaturæ adde

Spiritus Cochlearię ℥ ß.
Mellis Rosati ℥ jv.
Misce optimè ad usum.

Corruptelam, & fœtorem, putredinemque gingivarum, & oris in ſcorbuticis, ac ulcera ab ipſo humore producta, ſanat.

CAPUT XI.

DE COLLYRIIS.

Collyrium eſt medicamentum, quod externè oculis admovetur, eſt liquidum, vel ſiccum.

Liquidum ex aquis ſtillatis, infuſionibus, vel aliis liquoribus, ac pulveribus paratur, vel ex axungiis, ſive aliis unctuoſis, ſeu pinguedinoſis, cum pulveribus idoneis permiſtum.

Collyrium ſiccum eſt tuthia præparata, trochiſci Rhaſis, ſaccharum cantum, vitriolum album, ſaccharum Saturni, & ſimilia, quæ ſubtiliter pulveriſata, & penna ſuſcepta, oculis inſufflantur.

COLLYRIUM OPHTHALMICUM.

℞... *Aquę Chelidonii majoris,*
Fœniculi,
Euphraſię,
Roſarum . . . . ana ℥ *j.*
Tuthię prępiaratę ʒ *j.*
Sacchari Saturni ℈ *j.*

Miſce optimè.

In inflammationibus oculorum plurimùm confert, reſolvit, ac attenuat humores, & ab eis oculos mundificat.

COLLYRIUM ROBORANS.

℞... *Vini albi optimi* ℔ *iij.*
Aquarum Roſarum ℥ *xvj.*
Chelidonii,
Fœniculi,
Euphraſię,
Rutę . . . . ana ℥ *ij.*

Tuthię

Tuthię pręparatę ℥ *j* ß.
Caryophyllorum pulveratorum ℥ *j.*
Sacchari canti ℥ ß.
Aloes ſuccotrinę,
Myrrhę,
Macis .... *ana* ʒ *ij.*
Camphorę,
Croci .... *ana* ℈ *ij.*

Omnia ſimul miſta lagena vitrea diligenter obturata excipiantur, per quindecim dies inſolentur, bis in die agitando, & ſic ad uſum ſerva.

Viſum acuit, ejus dibilitati mirè confert, & in omnibus ferè oculorum morbis pro præſentaneo medicamento habetur.

COLLYRIUM, SEU AQUA OPHTHALMICA Cœrulea.

R... *Aquę Calcis vivę filtratę* ℔ *j.*
Salis Ammoniaci ʒ *j.*

Miſce, & in pelvim æneam injice, illic per noctem deſine, ac liquor iam cœruleus filtretur, & reponatur.

Mundificat, & exiccat oculorum ulcuſcula, ac humorem craſſum, cataractas producentem reſolvit.

COLLYRIUM DETERGENS.

R... *Pulveris Iridis florentinę* ʒ *iij.*
Vitrioli albi ʒ *j* ß.
Aquarum Roſarum,
Plantaginis..... *ana* ℔ *ij.*

Omnia in vaſe vitreo idoneo injiciantur, per biduum digerantur, dein per chartam emporeticam filtretur liquor ad uſum ſervandus.

COLLYRIUM, SIVE TINCTURA OPHTHALMICA.

R... *Herbarum recentium Rutę,*
Euphraſię,
Fœniculi,
Chelidonii . . *ana* ℔ *ij.*

Omnia contusa immittantur in vas fictile vitreatum, & optimè clausum, in loco calido per dies quatuor digerantur, dein per B. M. distillentur ad siccitatem usque, & ter hæc operatio (cohobando) reiteretur, posteà aquæ spirituosæ ita præparatæ adde

Spiritûs Vini . . . . ℥ jv.
Lapidis hęmatitis ʒ ij.
Sacchari Saturni ʒ j.
Camphorę ℈ ij.
Croci metallorum,
Tuthię pręparatæ . . . *ana* ʒ iij.
Auri stridentis minutim secti ℥ ß.

Misce optimè, & in lagenam vitream ritè obturatam immittantur, ac in loco calido per quindecim dies digerantur, dein filtra, & serva ad usum.

Valet in omnibus oculorum affectibus, tam in nubeculis, quàm in cataractis incipientibus, visum etiam acuit, atque roborat.

COLLYRIUM LANFRANCI.

℞... *Auripigmenti* ʒ ij.
Viridis ęris ʒ j.
Myrrhę,
Aloes . . . . *ana* ℈ ij.

Terantur subtilissimè, & diluantur in
Vini albi optimi,
Aquę Plantaginis,
Rosarum . . . . *ana* ℥ iij.

Misce optimè, & serva.

Hic liquor non verè collyrium vocatur; sed impropriè, quia in oculorum affectibus nequaquam inservit, & ad ulcera detergenda solùm usurpatur.

UNGUENTUM OPHTHALMICUM.

℞... *Butyri Porcini recentis, & loti* ℥ ij.
Pulveris Cerusę pręparatæ ℥ ß.
Thutię pręparatæ,

Cam-

Camphorę . . . . ana ʒ j.

Succi limonum recentis ℥ ß.

Misceantur optimè in mortario marmoreo, & usui serventur.

In cataractis incipientibus, & calidis inflammationibus, ac dolorosis pro specifico habetur.

COLLYRIUM SICCUM.

℞... *Sacchari canti ʒ ij.*

Tuthię prępratæ ʒ ß.

Aloes Succotrinę,

Iridis florentię . . . . ana ℈ ß.

Omnia subtilissimè pulverisata, & benè permista pro collyrio sicco serventur.

Cataractas incipientes, seu nebulas dissipat, oculos à sanie detergit, visumque acuit, & roborat.

Dosis à gr. ij ad gr. jv.

Penna suscepta oculis insufflantur.

CAPUT XII.

DE CLYSTERIBUS, SEU ENEMATIBUS.

CLyster, seu Enema est medicamentum liquidum, quod per Syringam, seu Clysterium per anum in intestina immittitur.

Conficitur ex multis decoctis, succis, oleis, pinguedine, lacte, sero lactis, jusculis, confectionibus, electuariis, & aliis, quæ scopo satisfaciunt, & fluiditatem non impediunt.

CLYSTER EMOLLIENS.

℞... *Decocti emollientis ℥ x.*

Mellis violati,

Olei liliorum alborum . . . ana ℥ ij.

Misce, & fiat Clyster ad usum.

Emol-

Emollit, humectat fœces exiccatas, & duras, ac in his, qui alvum adstrictam habent, prodest.

CLYSTER CARMINATIVUM.

℞... *Decocti Carminantis* ℥ x.
Electuarii Baccarum lauri ℥ ß.
Olei Anisi distillati ℈ ß.
Mellis Rutę ℥ ij.

Misce, & fiat Clyster.

In dolore colico (à frigida causa) producto, & aliis similibus affectibus usurpatur.

CLYSTER ADSTRINGENS.

℞... *Radicis tormentillę,*
Corticum granatorum ... ana ℥ ß.
Baccarum Myrtillorum,
Rosarum Rubrarum,
Balaustiarum .... ana ℥ iij.

Omnia contusa in
Aquæ ferratæ tepidæ ℔ ij

coquantur per semihoram, igne lento, S. A. & decoctum refrigeratum, coletur.

℞... *Hujus decocti* ℥ x.
Pulveris gummi arabici,
tragacanthi .... ana ʒ j.
Amyli ʒ j.

Misce optimè, & fiat clyster ad usum.

In omnibus alvi fluxibus plurimùm confert.

CLYSTER IN APOPLEXIA.

℞... *Herbarum Abrotani,*
Origani,
Rutæ,
Salviæ ...... ana m. j.
Seminis Anisi,
Seseleos ..... ana ʒ iij.

Omnia incisa, & contusa in

Aquæ

Aquæ fontanę tepidę ℔ ij

leviter decoquantur S.A. igne lento, posteà decoctum cola.

R... *Ejus Colaturæ* ℥ x.

Mellis Rutæ ℥ ij.

Salis ammoniaci ʒ ij.

Olei Castorei ℥ j ß.

Misce, & fiat clyster ad usum.

In apoplexia, epilepsia, lethargo, similibusque affectibus confert.

CAPUT XIII.

DE INJECTIONIBUS.

INjectio est Medicamentum liquidum, quod per Syringam in quascumque corporis partes immittitur.

Paratur ex liquoribus idoneis, nempe aquis distillatis, succis, decoctis, infusionibus, tincturis, & similibus.

INJECTIO ANODINA.

R... *Lactis recenter emulcti* ℥ ij.

Liquoris albuminis ovi conquassati ℥ ß.

Succi lactucæ,

Olei Amygdalarum dulcium sine igne .. *ana* ℥ iij.

Misce optimè ad usum.

Ad aurium dolorem, & inflammationem mitigandam, tepidè usurpatur.

INJECTIO ADSTRINGENS.

R... *Aquæ Plantaginis,*

Rosarum rubrarum,

Aluminosæ .... *ana* ℥ jv.

Lapidis Medicamentosi ʒ ij.

Misce, & fiat injectio S. A.

Tepidulè applicanda, ad gonorrhœam sistendam confert.

IN-

INJECTIO VULNERARIA.

R... *Radicis Aristolochiæ* ℥ j.

Contunde, & in

Vini albi optimi ℔ j ß.

Decoquatur igne lento per quadrantem horæ S. A. dein cola, colaturæ adde

Mellis Rosati ℥ j ß.

Tincturę Myrrhę,

Aloes .... *ana* ʒ ij.

Misce optimè.

Tepidè ulceribus applicanda est propria ad resolvendos, & detergendos humores putridos, & gangrænam impediendam.

INJECTIO BENEDICTA.

R... *Aquę Calcis* ℥ viij.

Mercurii dulcis ʒ iij.

Misce exactissimè in mortario marmoreo diu agitando.

Efficax admodum est ad virgæ ulcera, gonorrhœam, &c.

CAPUT XIV.

DE SUPPOSITORIIS, BALANIS, SEU Glandibus.

SUppositorium, Glans, Balanus est medicamentum solidum externum ano dicatum, figura tereti, & rotunda paratum.

Duplex est, simplex, & compositum.

Simplex fit ex radice, vel caudice betæ, brasicæ, candela cerea oleo inuncta, sapone, melle solo ad duritiem cocto, & similibus.

Compositum verò conficitur ex melle, sale gemmeo, sive communi, trochiscis Alhandal, diacrydio, & aliis.

SUP-

SUPPOSITORIUM COMMUNE.

℞... *Mellis* ℥ ij.

Coque ad duritiem, igne lento, addendo ſub finem

Salis gemmę ʒ ij.

Miſce optimè, & formentur duo ſuppoſitoria, filo appenſa.

SUPPOSITORIUM IRRITANS.

℞... *Trochiſcorum Alhandal,*

Scammonii pulveratorum... *ana* ℈ ß.

Salis gemmę ʒ j.

Miſce, & cum ſufficienti mellis quantitate (*hoc eſt* ℥ *j*) ad duritiem coᴄ̃ti, fiat ſuppoſitorium filo appenſum.

In morbis ſoporoſis, & aliis ſimilibus affectibus, valdè idoneum.

DE PESSARIO.

Peſſarium, ſeu Naſcale eſt medicamentum forma ſolidum, oblongum, & rotundum ad figuram, & molem digiti factum, quod in vulvam muliebrem immittitur.

Componitur ex variis ſimplicibus ſecundum varias intentiones, tribuſque paratur modis, nempè ex goſsipio in prædictam figuram concinnato, oleis, ſive unguentis appropriatis inuncto: vel ex panno lineo, aut ſericeo in quo medicamenti materia includitur.

Vel ex pulveribus, & aliis in formam ſolidam compactis: debet cuilibet peſſario filum appendi, ut extrahi poſsit.

PESSARIUM ANTI-HYSTERICUM.

℞... *Pulveris hieræ picrę,*

Agarici............ *ana* ʒ j.

Sabinę,

Myrrhæ.......... *ana* ʒ iij.

Caſtorei ʒ ß.

Miſce, & cum melle rutaceo fiat maſſa mollis, ex qua cum goſsipio formentur duo peſſaria filo appenſa.

Ad humores craſſos expurgandos in utero contentos, & ad menſtrua movenda applicatur.

ALIUD.

R... *Pulveris Ariſtolochiæ,*
Dictamni Cretici,
Sabinæ . . . . . . ana ʒ j ß.
Hieræ picræ ʒ iij.

Miſce optimè, & cum melle rutaceo fiant duo peſſaria S. A.

Ad expellendas ſecundinas, & ad alia inſerviunt.

CAPUT XV.

DE ERRHINIS.

ERrhinum, ſeu Naſale eſt Medicamentum, quod in nares (capitis purgandi gratia) immittitur, & quod abſque ſternutatione ſæpè operationes ſuas abſolvit.

Et eſt vel liquidum, vel ſiccum; liquidum eſt, ſuccus betæ, iridis, &c. paratur etiam ex decoctis betonicæ, majoranæ, & ſimilium.

Siccum, ſeu ſolidum componitur ex nicotianæ foliis circunvolutis, & aliis compoſitis adaptatis, quæ in nares immittuntur.

ERRHINUM CEPHALICUM, SEU CAPITALE.

R... *Decocti Majoranæ,*
Betæ cum vino albo facti ℥ vj.

Tepidè prono capite, & aqua ore pleno, naribus attrahatur, ter, quatervè jejuno ſtomacho.

Ad expurgandum cerebrum à craſsis, & viſcidis humoribus prodeſt.

ERRHINUM ANODINUM.

R... *Foliorum Lactucæ,*
Solani,
Plantaginis. . . . . . ana m. j.
Incidantur, & in

Aquæ simplicis tepidæ ℔ ij

coquantur per quadrantem horæ, addendo in fine

Florum Nymphææ,

Violarum . . . . ana m. ß.

Iterum levi ebullitione percoquantur, & decoctum refrigeratum coletur.

In omni phrenitide, atque delirio, à frigida causa producto confert.

ERRHINUM SOLIDUM ADSTRINGENS.

℞... *Boli armenæ,*

Terræ sigillatæ,

Sanguinis Draconis . . . . . ana ʒ j.

Sacchari Saturni ℈ j.

Subtiliter terantur, & cum urticæ succo, & ovorum albumine formentur penicilli; in nares immittendi.

In hæmorrhagiis narium, & aliis sanguinis fluxibus sistendis profert.

DE MASTICATORIIS.

Masticatorium est Medicamentum saporis acris ad masticandum aptum, & ita proprium ad lympham crassam capitis expurgandam.

Aliud est simplex; aliud compositum: simplex, vel integrum, vel concisum, & dentibus masticatur, ut Nicotiana, Pyrethrum, Salvia, & similia.

MASTICATORIUM COMPOSITUM.

℞... *Radicis Pyrethri,*

Seminis Sinapis . . . . ana ʒ iij.

Mastiches ʒ ij ß.

Radicis Iridis,

Zingiberis . . . . ana ʒ j.

Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum

ceræ citrinæ liquatæ ℥ ij

Misceantur optimè, & fiat massa, ex qua globuli formentur ponderis drachmarum duarum.

Masticatum sputum movet, lympham crassam dissolvit, atque evacuat.

CAPUT XVI.

DE EPITHEMATIBUS.

Epithema eſt Medicamentum externum, ex aquis diſtillatis, ſuccis, ſpiritibus, tincturis, acetis, oleis, pulveribus, & confectionibus appropriatis, ſecundùm morborum conſtitutionem combinatum.

EPITHEMA LIQUIDUM CORDIALE.

R... *Aquæ Naphæ,*
Roſarum .... *ana* ℥ jv.
Vini albi optimi ℥ ij.
Theriacæ Magnæ ʒ ij.
Camphoræ ℈ ij.

Miſce S. A. & fiat Epithema, in quo pannum inſuccatum, ac leviter expreſſum cordis regioni, tepidulè ter, quatervè in die admoveatur.

EPITHEMA CARDIACUM.

R... *Aquæ theriacalis,*
totius Citri,
Succi Pomorum redolentium.. *ana* ℥ jv.
Tincturæ Alchermes ʒ iij.
Elixirii vitæ ʒ ij.

Miſce, & fiat Epithema, quod tepefactum cordi applicetur.

EPITHEMA CEPHALICUM CORDIALE.

R... *Aquæ Reginæ Ungariæ* ʒ vj.
Tincturæ Croci,
Ligni Aloes .... *ana* ʒ j.
Balſami Apoplectici ℈ ij.
Olei Caryophyllorum ℈ ß.

Miſce exactè, & pannum imbutum, leviterque expreſſum cordis regioni applicetur.

Valet

Valet adversus animi deliquia, & cordis palpitationem; sed in affectibus hystericis, & hypochondriacis nocet.

R... EPITHEMA SOLIDUM CORDIALE.

Unguenti Cordialis ʒ x.
Theriacæ Magnæ ʒ iij.
Pulveris aromatici rosati ʒ ij.

Cum elixirio Camphoræ fiat pulmentum pro epithemate,

EPITHEMA LIQUIDUM CORDIALE PRO FOEMINIS, seu hystericum.

R... *Aquæ theriacalis,*
Melissæ Camphoratæ,
Rutæ . . . . *ana* ℥ jv.
Tincturæ Castorei,
Croci, & Myrrhæ *ana* ʒ j.

Misce, & fiat epithema, in quo pannum insuccatum, leviterque expressum regioni Cordis tepidum imponatur.

R... EPITHEMA SOLIDUM HYSTERICUM.

Unguenti Cordialis ℥ j.
Theriacæ Magnę ℥ ß.
Tincturę Castorei,
Croci . . . . *ana* ʒ j.
Olei Succini non rectificati ℈ j.

Misce optimè, & in panno extenso cordi admove.
In omnibus affectibus hystericis confert.

CAPUT XVII.

DE BOLIS.

Bolus est Medicamentum internum, consistentiam electuario crasſiorem habens, ex variis medicamentis compositum.

Notandum, quòd ad drachmas duas, vel ad summùm ad semiunciam præscribi debet, ut commodè ore excipi pos-

ſit, ne magna boli quantitas nauſam ægrotanti concitet.

BOLUS PURGANS.

R... *Conſervę Borraginis ex floribus* ℈ ij.
Pulveris Diacrydii gr. xij.
Arcani duplicati gr. vj.

Miſce, & fiat bolus pro una doſi.

Omnes, abſque moleſtia, expurgat humores.

BOLUS ANODINUS ADSTRINGENS.

R... *Diaſcordii* ℈ j.
Pulveris radicis tormentillę,
Coralli rubri ...... *ana* ℈ ß.
Miſce pro una doſi.

Virtute anodina, & adſtringenti pollet, ideò in ſiſtendis alvi fluxibus confert.

CAPUT XVIII

DE PULPIS.

Pulpa eſt pars carnoſa, & depurata quorundam fructuum, quæ ſola, vel ſaccharo permiſta in officinis aſſervatur.

PULPA CASSIÆ FISTULÆ.

R... *Siliquarum Caſsię fiſtulæ q. v.*

Aperiantur, & contentam in eis medullam, ſeu pulpam cum laminis, ac ſeminibus evaqua, quæ, in vaſe fictili vitreato, aqua tepida, cum ſpathula lignea, parùm agitetur, ut molleſcat; tunc per cribrum equinum trajiciatur, quouſque de pulpa nihil amplius relinquatur: Hujus Pulpæ collige libram unam, & cum ſacchari pulveriſati ℥ vj. permiſtæ, ad uſum ſerva.

Sed nota, quòd per multos dies non aſſervari debet, nam ejus virtus facilè evaneſcit: ideòque in operationibus retardatur, ſive pigra eſt, & ad internos uſus pulpa præfertur recens.

Hume-

Humectat, lenit, & alvum benignè laxat, ac in renum affectibus, & veſicæ prodeſt.

Doſis ab ℥ j ad ℥ j ß.

Pulpa Tamarindorum eodem paratur modo.

CAPUT XIX.

DE ELEOSACCHARIS.

ELeoſaccharum eſt Medicamentum ſolidum, oleis diſtillatis compoſitum, ſaccharo pulveriſato permiſtis.

℞... ELEOSACCHARUM CITRI.

Olei diſtillati corticum Citri ʒ j.
Pulveris ſacchari albiſsimi ℥ iij.

In mortario marmoreo, ſeu vitreo, probè miſceantur, & ad uſum in vaſe benè obturato ſerventur.

Cor, & ſtomachum roborat, pariterque coctionem juvat.

Doſis ab ʒ ß. ad ʒ j.

Eadem methodo fiunt Eleoſacchara nempe
Cinnamomi.
Nucis Moſchatæ.
Maſtiches.
Aniſi.
Succini.
Thuris.
Gummi Ammoniaci.
Fœniculi,
& ſimilium.

CAPUT

CAPUT XX.

DE SUFFITIS, SEU SUFFIMENTIS.

SUffimentum est Medicamentum siccum, vel humidum, quod igni admotum, in vaporem reducitur.

Siccum ex varijs formulis variè denominatur: scilicèt pulveres, bacilla, candelæ, rotulæ, &c.

Suffimentum humidum, vapor est, ex liquore nempè decocto, aceto, vino, aqua rosata, & similibus, ex olla, vi caloris, spirans.

SUFFIMENTUM SICCUM CAPITALE.

R... *Styracis Calamitę,*
Benzoini .... *ana* ℥ ß.

Cum sufficienti vini spiritus quantitate, rotulæ conficiantur, quibus super ignem injectis, fumigentur: tecto capite, vapores naribus & ore hauriat æger in lecti ingressu.

Ad caput roborandum, in frigida, & humida intemperie prodest.

SUFFIMENTUM ANTI-HYSTERICUM.

R... *Assę fœtidę* ℥ ß.
Pulveris Castorei ʒ j.

Cum sufficienti olei succini quantitate fiant rotulæ ad usum.

Hic fumus instante paroxysmo, per nares admissus, quasi momento Mulieres suffocatas restituit.

CAPUT XXI.

DE DENTIFRICIIS.

DEntifricium est Medicamentum siccum, seu liquidum, quo dentes fricantur, aut dealbandi, aut fortificandi gratia.

℞... DENTIFRICIUM SICCUM.

Lapidis pumicis,
Ossium sepię,
Cremoris tartari,
Sanguinis Draconis,
Coralli Rubri .... *ana* ℥ ß.
Iridis florentię ʒ *ij.*

Fiat omnium pulvis, addantur
Olei Caryophyllorum *gt.xij.*

Omnia benè permista inter pannum lineum immittantur, quo dentes fricentur, posteà vino, aqua, aliove liquore os colluatur.

Valet ad dentes dealbandos, & ab eis putredinem auferendam.

℞... DENTIFRICIUM ANTI-SCORBUTICUM.

Radicis Pyrethri,
Corticis VVinterani,
Macis ...... *ana* ʒ *iij.*
Terræ Catechu,
Aluminis usti .... *ana* ʒ *j.*

Omnia pulverisentur, & cum sufficienti rosati mellis quantitate, fiat pasta mollis, qua dentes fricantur.

In putredine gingivarum, & earum scorbuto prodest.

Nota, quòd dentifricium liquidum est liquor acidus, nempè spiritus sulphuris, nitri, vitrioli, &c.

Ejus usus est cum pauco gossipii in liquore immersi,

dentes fricari, vt mundentur; sed cautè, nam facilitèr corrosionem inducit, atque stuporem.

CAPUT XXII.

DE FRONTALI.

FRontale est medicamentum externum ex variis medicamentis compositum, formam epithematis, emulsionis, & pulmenti habens, quod frequenter ad capitis dolorem, ac ardorem frontis applicatur.

FRONTALE ADSTRINGENS.

R... *Pulveris boli armenæ,*
Rosarum,
Terræ sigillatæ .... *ana* ℨ j.
Mastiches ℨ ß.
Salis Saturni ℈ j.

Misce, & cum albumine ovi, & parum aquæ rosarum agitentur, ut fiat pulmentum, quod in stupis cannabinis extendatur, temporibus & fronti admovendum.

Ad fluxiones in aures, & oculos sistendas valet; ac narium hæmorrhagiis confert.

FRONTALE ANODINUM.

R... *Pulveris florum Nymphææ,*
Rosarum Rubrarum .... *ana* ℨ ij.
Unguenti populeonis .... ℥ ß.

Cum sufficienti olei solani quantitate fiat linimentum, quod extensum in stupis cannabinis fronti, & temporibus applicetur.

Ad capitis dolorem, fervoremque mitigandum, & somnum conciliandum, valet.

CAPUT XXIII.

DE CUCUPHIS, ET SEMICUCUPHIS.

CUcupha eſt Medicamentum ſiccum, ſeu tegumentum capitis, ex cephalicis magis odoratis, quæ in pulverem redacta, goſsipio excepta inter pannum ſericum interpunctantur.

℞... CUCUPHA ROBORANS.

Iridis florentiæ,
Santali Citrini...... ana ℥ ß.
Caryophyllorum,
Macis .... ana ℨ j.
Benzoini,
Styracis Calamitæ ... ana ℨ iij.
Florum roris marini,
Stœchados... ana ℨ vj.

Fiat omnium pulvis, qui excipiatur bombace ad Cucupham capiti applicandam.

In capitis doloribus ab intemperie frigida natis, confert: calorem namque nativum roborat.

Nota, quòd dum capitis pars anterior, vel poſterior, dextra aut ſiniſtra dolet, tunc ex eiſdem pulveribus ſemicupha paratur, quæ parti affectæ erit adhibenda.

CAPUT XXIV.

DE SCUTIS.

SCutum eſt Medicamentum ſolidum ex emplaſtris, balſamis, & aliis factum, & ſuper alutam extenſum, ac formam ſcuti referens.

SCUTUM COMMUNE PRO STOMACHO.

R... *Emplastri stomachiconis* ℥ j.

Extende super alutam S. A. quod irroratum guttulis balsami nigri, tepidum stomacho applicetur.

Stomachum roborat, & coctionem iuvat.

SCUTUM ALTERUM.

R... *Emplastri Mastiches,*
Olei Mariæ . . . . *ana* ℥ ß.

Misce optimè, & super alutam extendantur ad scuti formam, irroretur guttulis essentiæ Menthæ, & pulveribus aromaticis rosatis S. A.

Ad ventriculum frigidum, & imbecillum calefaciendum, & roborandum valet.

Altera in officinis concinnantur emplastra ad diversas corporis partes roborandas, nempè ad ventris regionem, umbilicum, & alia, sicut

EMPLASTRUM ADSTRINGENS AD VENTRIS regionem.

R... *Emplastri diaphœnici* ℥ iij.
Theriacæ magnæ ℥ j.
Pulveris Mastiches ℥ ß.

Misceantur optimè, & super alutam rotundam extendantur, quod totius ventris regioni applicetur.

In diarrhoea, dysenteria, & aliis alvi fluxibus inservit.

EMPLASTRUM PRO UMBILICO.

R... *Emplastri pro Matrice* ℥ ß.

Extende in alutam S. A. & fiat emplastrum, irrigatum guttulis olei succini, ac pulveribus castorei, quod regioni umbilici applicetur.

EMPLASTRUM ANTI-HYSTERICUM.

R... *Gummi assæ fœtidæ,*
Galbani . . . . *ana* ℥ ij.

Cum sufficienti tincturæ Castorei quantitate malaxentur, & in alutam extendantur, ut S. A. fiat emplastrum pro umbilici regione.

Ad hyſtericas paſsiones debellandas plurimùm confert.

CAPUT XXV.

DE FOTIBUS, SEU FOMENTIS, & Embrochationibus.

FOtus, ſeu fomentum, eſt Medicamentum omne, quod foris corpori, calidè admotum, blandè ipſum fovet, & calefacit.

Triplici applicatur modo, & ideò vaporoſum dicitur, dum cujuſpiam liquoris vapores, ſeu halitus à parte affecta excipiuntur.

Humidum nuncupatur, quùm liquor, aut decoctum variis corporis partibus, beneficio lintei, ſpongiæ, vel veſicæ calidè, fovendi gratia, applicatur.

Siccum verò appellatur, quùm ſpecies aliquæ ſacculo lineo interſuto, includuntur, hicque ſacculus, ſpiritu aliquo penetratiori irroratus, & probè calefactus, parti affectæ adhibetur.

Dicitur, autem embrochatio, quando corporis pars liquore aliquo irrigatur.

FOTUS ANODINUS.

R... *Foliorum Lactucæ,*
Florum Nymphææ,
Summitatum Betonicæ .... ana m.j.
Capitum papaveris n.j.
Aquæ communis ℔ *j ß.*
Fiat omnium Decoctio S. A.

Anodinus eſt, & ſomnum producit, capiti impoſitus.

FOTUS AD DISLOCATIONES, & contuſiones.

R... *Summitatum roris marini,*
Lavendulæ,

Cha-

Chamæmeli,
Rosarum rubrarum. . . . . ana p. j.
Baccarum Juniperi ℥ j.
Seminis Carvi,
Cumini . . . . . ana ʒ ij.
Incidantur, & crassè contundantur, ac in
Vini rubri ℔ iij.

Paulisper decoquantur igne lento, & vase clauso, posteà cola, & spongia, vel linteum duplicatum, in eo madefactum loco affecto calidè applicetur.

Ossa laxata firmat, nervos, & ligamenta roborat, tumores à contusionibus productos resolvit.

FOMENTUM SICCUM ANTI-HYSTERICUM, & Colicum.

R... *Herbæ Menthæ,*
Florum Chamæmeli. . . . . ana m. ij.
Baccarum lauri,
Seminis Ammeos,
Cumini. . . . . . ana ℥ ß.

Grossè triturata, gossipio excepta, & sacculo rotundo inclusa, regioni umbilici calidè adhibeantur.

Flatus ab humoribus crassis ortos, potenter resolvit.

FOTUS VAPOROSUS ANTI-HÆMORRHOIDALIS,

R... *Foliorum Verbasci,*
Hyosciami albi,
Florum Chamæmeli. . . . . ana m. ij.
Seminis Lini ℥ ij.
Injiciantur omnia in
Aquæ communis tepidæ ℔ vj.

Decoquantur igne lento per quadrantem horæ, posteà sine colatura ad usum porrigatur; cujus vapor in sella, undique clausa, à parte affecta recipiatur.

Anodinus est: humores acres, & crassos dulcorat, atque resolvit.

FOTUS

R... FOTUS ANTI-COLICUS.

Florum Chamæmeli ℥ ij.
Baccarum Juniperi,
Lauri . . . . ana ℥ j.
Seminis fœniculi,
Anisi,
Carvi,
Cumini,
Salis Ammoniaci . . . ana ℥ ß.
contundantur, & in
Aquæ Communis tepidæ ℔ jv.
Levi ebullitione decoquantur igne lento, posteà cola, & in colatura adjice
Aquæ vitæ rectificatæ ℔ j
Misce, & ad usum porrige.

In doloribus colicis mitigandis, & demulcendis prodest, maximè à causa flatulenta productis.

CAPUT XXVI.

DE BALNEIS, SEU LOTIONIBUS.

BAlneum est Medicamentum liquidum ex aqua simplici, vel decoctis, lixiviis, & similibus compositum pro corpore potissimùm medicando, ac detergendo.

Lotio verò communiter vocatur, quando solùm aliqua corporis pars lavatur.

R... BALNEUM AD REFRIGERANDUM.

Foliorum violarum,
Malvarum,
Solatri . . . . . ana fasc. ß.
Florum Violarum,
Nymphææ . . . . ana m. jv.

Fiat

Fiat omnium decoctio S. A. in sufficienti aquæ fontanæ quantitate pro balneo, in quo æger tepidè ingrediatur manè, & vesperè, quod repetendum prout opus fuerit.

Humectat, refrigerat, ac in calidis affectibus, renum ardore, dysuria, & in febre hectica prodest.

BALNEUM NITROSUM.

R... *Nitri optimi* ℥ jv.
Herbarum Betonicæ,
Origani,
Salviæ,
Rutæ .... ana m. iij.
Florum Chamæmeli,
Rosarum Rubrarum ..... ana ℥ ij.
Omnia incisa in
Aquæ communis tepidæ ℔ xvj.
Paulisper decoquantur igne lento, posteà cola, colaturæ adde
Vini albi optimi ℔ jv.
Misce, & fiat Balneum pro pedibus.

De hoc utatur æger manè, & vespere ad humores phlegmaticos in articulis hærentes, dissolvendos, necnon ex supernis partibus ad infernas eliciendos.

BALNEUM AD PARALYTICOS.

R... *Herbarum Pulegii,*
Salviæ,
Hyssopi,
Anthos,
Chamæmeli .... ana fasc. ß.
Florum Stœchados,
Roris marini,
Lavendulæ .... ana p. jv.
Salis gemmei ℔ ß.
Sulphuris communis ℔ j.

Fiat omnium decoctio in sufficienti aquæ simplicis quantitate S. A. pro balneo, in quo æger tepidè ingrediatur.

In affectibus paralyticis confert, maximè à frigida causa pro-

productis, & lympha crassa, viscidaque in articulis infarta: nam suis particulis subtilioribus alkalino-balsamicis, dissolvit, discutit, & partes ipsas roborat.

CAPUT XXVII.

DE SPARADRAPIS.

Sparadrapus, seu tela emplastica, est linteum emplastro quovis ad ignem liquato immersum, extensum, refrigeratum, & supra porphyritem politum.

SPARADRAPUS PALLIDUS.

R... *Emplastri diapalmæ, sine chalcitide* ℔ ij.
Ceræ pallidæ ℔ ß.

Liquefiant igne lento, & lintea tunc paulatim immergantur, posteàque refrigerata, supra porphyritem pistillo æneo, vel vitreo poliantur, ac ad usum serventur.

SPARADRAPUS ALBUS.

R... *Emplastri Geminis, seu Cerussæ, vel Diachyli minoris* ℔ ij.
Ceræ albæ ℔ ß.
Omnia igne lento liquefiant, dein adde
Pulveris Cerussæ ℥ viij.
Misce optimè, & fiat, ut supra.

SPARADRAPUS RUBER.

R... *Emplastri diapalmæ supra dicti* ℔ ij.
Ceræ albæ ℔ ß.
Igne lento liquatis, adde
Pulveris Minii ℥ viij.

Misce, & fiat Sparadrapus S. A. ad usum.
Eorum usus præsertim in fonticulis est.

TELA EMPLASTICA PRO PECTORE.

R... *Emplastri filii Zachariæ* ℥ j.
Spermatis Ceti ʒ ij.

Olei amygdalarum dulcium ℥ iij.
Ceræ albæ ℥ ß.

Omnia igne lento liquefacta: pannum linteum in eis immergatur, quod tepidè pectori applicetur.

Valet in tussi catarrhali, & vocis raucedine; etiam pro mammarum lacte concreto dissolvendo, inservit.

CAPUT XXVIII.

DE CATAPLASMATIBUS.

CAtaplasma, seu Malagma est medicamentum topicum ex variis pulveribus, pulpis, oleis, axungiis, unguentis, &c. compositum, pultis consistentiam habens.

CATAPLASMA EMOLLIENS.

℞... *Radicis Althææ* ℔ ij.
Incidantur, ac in
Aquæ ferratæ ℔ jv.
percoquantur, tunc adde
Foliorum malvarum ℥ jv.

Bulliant pariter ferè ad humiditatis consumptionem, dein pistentur, ut instar pulpæ paulatim extrahatur, addendo in fine

Butyri recentis ℥ ij.
Vitellorum ovorum n. ij.
Misce optimè ad usum.

Maturat, digerit, emollit, & suppurat, & in ulceribus quoque inservit.

CATAPLASMA CRUSTÆ PANIS.

℞... *Crustæ panis torrefacti* ℥ jv.

Macerentur in aceto acerrimo, aut succo agrestæ ad mollitiem usque: postea pistentur in mortario lapideo, & addantur sequentia:

Pulveris Mastiches,

Men-

Menthæ,
Santali Rubri,
Citrini,
Coralli rubri preparati ... ana ʒ ij.
Olei Mastiches,
Cydoniorum ..... ana ℥ j ß.

Misceantur optimè, & cum sufficienti farinæ hordei quantitate fiat cataplasma ad usum.

Valet maximè ad stomachi imbecillitatem, ejusque roborationem: vomitus, & diarrhœas sistit.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM farinarum.

℞... *Farinæ fabarum,*
Hordei............ ana ℔ j.
Oxymellis simplicis ℔ iij.
Pulveris boli armenę ℥ jv.

Misce, & super ignem lentum ponantur, ut calefiant, ac incorporentur, spathula frequenter agitando.

Chirurgi utuntur hoc Cataplasmate ad tumores, & inflammationes curandas.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM Capitale.

℞... *Furfuris torrefacti ℥ iij.*
Farinæ fabarum ℥ jv.
Pulveris rosarum rubrarum,
Baccarum Myrti,
Florum Chamæmeli,
Stœchados .... ana ℥ ß.
Schœnanthi,
Seminis Anisi,
Cariandri .... ana ʒ iij.
Betonicę,
Absinthii ..... ana ℥ j.
Calami aromatici officinarum ʒ vj.
Sapæ, aut Mellis colati ℔ ij.

 Vini

Vini optimi ℥ jv.
Olei rosarum,
Chamæmeli .... *ana* ℥ ij.

Omnia exactè permista, supra ignem lentum, leviter ebulliant, & agitentur, addendo in fine

Croci pulverisati ʒ j.

Misce, & fiat Cataplasma ad usum.

Discutit, roborat, dissolvit, ac in tumoribus, & contusionibus capitis prodest.

CATAPLASMA, SEU EMPLASTRUM NIDI Hirundinis.

℞... *Nidi hirundinis* ℥ jv.
Radicum liliorum alborum,
Althææ,
Bryoniæ recentium ana ℥ ij.
Aquæ communis ℔ jv.

In quibus Nidum fac parùm ebullire, dein cola per setaceum equinum, in colatura radices contusæ decoquantur ad mollitiem, tunc adde

Foliorum Malvarum,
Violarum,
Parietariæ .... *ana* ℥ j.

Bulliant tandem ad humiditatis ferè consumptionem, dein pistentur optimè, ut per cribrum equinum eorum pulpa trajiciatur, addendo in fine.

Fermenti acerrimi,
Farinæ Seminis lini ...... *ana* ℥ ij.
Axungiæ Porcinæ,
Olei Croci .... *ana* ℥ j ß.

Misce, & fiat cataplasma ad usum.

Adversus Anginam specificum est Medicamentum.

In defectu Nidi hirundinis, injiciatur pulveris Albi græci ℥ j ß.

CATAPLASMA ANODINUM.

℞... *Micæ Panis albi* ℥ jv.

Lactis

Lactis Caprini recenter emulsi ℔ j.

Coquantur igne lento ad pulmenti consistentiam, tunc extra ignem adde

Olei Olivarum ℥ j.
Pulveris croci ʒ j.

Misce optimè ad usum.

In podagra, & tumoribus dolorificis prodest.

℞. CATAPLASMA AD SINGULTUM.

Fermenti acerrimi ℥ iij.
Theriacę magnæ ℥ ß.
Pulveris baccarum juniperi,
Rosarum Rubrarum,
Menthæ .... *ana* ℥ ij.
Caryophyllorum,
Nucis Moschatę,
Macis .... *ana* ʒ j.

Cum sufficienti aceti rosati quantitate fiat cataplasma ad usum.

In singultu, calidè stomacho, duobus linteis compressum, & sæpiùs applicatum, prodest.

Nota, quòd in officinis Cataplasmata non servantur, sed extemporaneè fiunt.

CAPUT XXIX.

DE SINAPISMIS.

Sinapismus est Medicamentum ex acribus simplicibus compositum, ruborem, ac ardorem cuti inducens, & cataplasmatis formam habens.

℞. SINAPISMI DESCRIPTIO.

Seminis Sinapis contusi ʒ j.
Allii ʒ ß.
Pulveris euphorbii ʒ ij.

Oxy-

Oxymellis Scillitici,
Fermenti acerrimi . . . . ana ℥ j.

Omnia pistentur in massam, quæ parti calefaciendæ applicetur.

CAPUT XXX.

DE VESICATORIIS.

Vesicatorium est medicamentum, quod externè impositum, cuticulam mortificat, & lympha intra cutim, & cuticulam collecta, vesicula excitatur.

UNGUENTUM VESICATORIUM, SEU Epispasticum.

℞... *Unguenti pallidi* ℥ iij.
Ceræ Citrinæ ℥ ß.
Pulveris Cantharidum ℥ j ß.
Piperis nigri, seu longi ℥ ß.
Misce S. A. & serva ad usum.

Vesicas serositate plenas excitat, sale suo volatile acri, humores crassos, & stagnatos in apoplexia, lethargo, paralysi dissolvit, attenuat, atque movet.

EMPLASTRUM VESICATORIUM.

℞... *Ceræ Citrinæ,*
Colophoniæ,
Terebinthinæ . . . . ana ℥ ij.
Olei Euphorbii ℥ j.
Igne liquatis, addantur
Pulveris Cantharidum ℥ iij.
Piperis nigri, seu longi ℥ j.
Misce S. A. ad usum.

Eosdem producit effectus, ac præcedens.

CAPUT

CAPUT XXXI.

DE CAUTERIIS.

CAuterium est medicamentum, quod externè applicatum, cutim, & carnem in duram crustram, seu scharam exurit, & convertit.

R... LAPIS INFERNALIS, SEU LUNA CAUSTICA.

Argenti Cupellati ℥j.

Aquæ fortis, seu spiritus nitri ℥ij.

Omnia injiciantur in vase vitreo, ut argentum dissolvatur, tunc ad siccitatem evaporetur; dein lento igne in crucibulo fundatur, ut instar olei appareat, statim crucibulum ab igne separetur, & in conum fussorium effundatur, lapisque refrigeratus in vase clauso ad usum servetur.

Hic Lapis causticus est.

LAPIS CAUSTICUS, SEU SEPTICUS, SIVE RUPTORIUM COMMUNE.

R... *Calcis vivæ,*

Cinerum Clavellatorum, seu salis tartari, ex æqualibus partibus nitri, & tartari crudi facti. . . . . *ana* ℔ *j.*

Misceantur, & infundantur in lixivii fortissimi ℔ *vj.*

Mistura hæc probè agitetur, ut partes activæ dissolvantur, dein filtretur, & liquor clarus evaporicetur ad siccitatem usque: ac ex massa relicta, formentur cauteria diversæ magnitudinis, quæ in vase benè clauso ad usum serventur.

Notandum, verò, quòd alia in officinis conficiuntur cauteria, ut *butyrum antimonii, Arsenicum sublimatum corrosivum, &c.* sed de hoc vide suo loco.

PARS TERTIA.

CAPUT I.

DE ROB, SEU SAPA, ET SUCCIS Inspissatis.

ROB, vel Rohob, sive Sapa, est fructuum maturorum succus cum, vel sine saccharo, aut melle permistus, ad crassitudinem mellis liquidi inspissatus.

ROHOB, SEU SAPA UVARUM.

℞... *Succi Uvarum albarum perfectè maturarum recenter expressi* q. v.

Coque igne lento in vase terreo vitreato, aut in B. M. spumam auferendo, donec mellis consistentiam habeat, posteà cola, & ad usum serva.

Ad oris morbos confert: stypticitate quadam roborat, abstergit, & digerit, ac in Pharmacia quoque ad alios inservit usus.

Simili parantur modo ex succis Rob

Granorum Sambuci,
Ebulorum,
Rhamni Cathartici,
Cydoniorum, & similium.

ROB MORORUM, SEU DIAMORUM COMMUNE.

℞... *Succi Mororum domesticorum* ℔ iij.
Mellis optimi ℔ ij.

Coquantur igne lento in vase figulino vitreato, & fiat Rob S. A. quod ad usum servetur.

Ad gutturis, oris, linguæque inflammationes, & excoriationes, gargarismatibus permistum, prodest.

Dosis

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

ROHOB MORORUM COMPOSITUM.

R... *Succi Mororum domesticorum* ℔ *ij.*
Mororum Sylvestrium, seu rubi,
Mellis optimi . . . . *ana* ℔ *jv.*

Coquantur, & despumentur, igne lento, in vase fictili vitreato, ad consistentiam debitam, tunc cola, & usui serva.

Easdem, quod praecedens facultates obtinet.

Dosis eadem est.

ROB SAMBUCINUM.

R... *Succi granorum maturorum Sambuci* ℔ *ij.*
Sacchari, sive mellis ℔ *j.*

Coquantur igne lento, & fiat Rohob S. A. ad usum servandum.

Ictericos, & hydropicos juvat; sudoresque potenter movet, ac in doloribus podagricis confert.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

Eadem methodo fiunt Rohob
Juniperinum,
Ebulinum,
Omphacinum,
& similia.

Spissamentum est succus herbarum, radicum, seu fructuum maturorum recenter expressus, depuratus, & per decoctionem ad mellis spisitudinem redactus, quod, si in defectu succi ex decocto fiat, liquamentum dicitur.

SUCCUS ABSINTHII INSPISSATUS, SEU SPISSAmentum Absinthii.

R... *Foliorum, & summitatum Absinthii*
Virentium *q. v.*

Contunde optimè in mortario marmoreo, dein ponantur in vase terreo vitreato, ut per horas octo digerantur, posteà succus exprimatur, & per linteum coletur, qui igne lento clarificetur, diligenter despumando, & ad mellis spissioris consistentiam coctus ad usum reponatur.

Stomachum roborat, coctionem juvat, vomitum, & diarrhoeas ſiſtit.

Doſis à ℨ ß ad ℨ j.

SUCCUS PRUNORUM SYLVESTRIUM Inſpiſſatus.

℞... *Prunorum Sylveſtrium mundatorum q. v.*

Contunde in mortario lapideo, & poſt debitam digeſtionem ſuccus exprimatur, & coletur, dein in vaſe figulino vitreato, ad mellis craſsioris conſiſtentiam decoquatur, ac uſui ſervetur. Spiſſamentum hoc vocatur: *Acaciæ noſtratis Succus.*

Dyſenteriam, diarrhœam, ac ventris profluvia præſertim ſeroſa ſiſtit.

Doſis à ℨ j ad ℨ ij.

SUCCUS CARDUI BENEDICTI INSPISSATUS.

℞... *Cardui benedicti recentis q. v.*

Contunde in mortario marmoreo, & poſt debitam digeſtionem ſuccus exprimatur, & coletur, ac igne lento decoquatur ad ſpiſsioris mellis conſiſtentiam, tandemque ad uſum reponatur.

Anti-febrilis eſt, & ſudorificus, vermes necat, humorum putrefactionem arcet, & pleuritico dolori confert.

Doſis à ℨ ß ad ℨ j.

Simili modo fiunt Succi inſpiſſati

Meliſſæ,
Menthę,
Eupatorii,
& ſimilium.

SUCCUS CYDONIORUM INSPISSATUS.

℞... *Succi recentis Cydoniorum depurati q. v.*

Decoquatur igne lento in vaſe figulino vitreato, ad Mellis ſpiſsitudinem, poſteà ab igne ſeparetur, & ad uſum reponatur.

In diarrhœa, dyſenteria, & aliis alvi fluxibus, à calidis, acribuſque humoribus concitatis valet, vomitum ſiſtit, choleræ morbo etiam medetur.

Doſis

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Simili modo fiunt Succi inspissati

Baccarum Myrti,

granorum Sambuci.

Ebulorum,

Omphacii,

& similium.

CAPUT II.

DE EXTRACTIS.

EXtractum nihil aliud est, quàm succi decocta, infusiones, & similia igne lento ad solidam consistentiam redacta.

EXTRACTUM BACCARUM JUNIPERI.

℞... *Baccarum Juniperi* ℔ *jv.*

Contundantur, & biduo, vel triduo macerentur in

Aquę ferventis ℔ *xij.*

Bulliant igne lento per duas horas, posteà exprime, liquorem per residentiam defœcatum per manicam transcola, dein igne levi vaporet ad extracti consistentiam.

Extractum hoc ab aliquibus *Theriaca Germanorum vocatur.*

Pro bezoardico, & anti-pestilentiale æstimatur, & ad frigidos ventriculi, uteri, ac intestinorum affectus valet; urinas, & calculos projicit, menstrua movet, stomachum roborat, & flatus dissipat.

Dosis à ʒ j ad ʒ iij.

Simili modo fiunt Extracta,

Baccarum Sambuci,

Hederę,

Ebuli,

Lauri,

& similium.

EXTRACTUM CENTAURII MINORIS.

R... *Summitatum Centaurii minoris* q. v.

Minutim incidantur, & mitte in vase terreo vitreato, seu æneo stannato, superaffunde.

Vini albi q. s.

Digere per dies tres in loco calido, bulliant per horas duas, in vase debitè clauso, cola, & exprime: liquor in igne lento evaporetur ad extracti consistentiam.

Hoc extractum, liquamentum, seu *Mel centaurij* vocatur.

Externè in ulceribus sordidis, & putridis pro abstergente utitur, internè in febribus, menstruis suppressis, scorbuto, ac arthritide prodest, & lumbricos interimit.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

Simili modo parantur Extracta

Quinaquinæ,
Gialappe,
Mechoacannæ,
Cascarille,
Chinæ, &c.

EXTRACTUM HELLEBORI NIGRI.

R... *Radicum hellebori nigri* ℔ j.

Contundantur, & in vas terreum vitreatum immittantur, affundendo.

Aquæ ferventis q. s.
Spiritus vini ℥ jv.
Salis tartari ℥ ß.

Digere per duodecim horas, posteà bulliant lento igne per horam in vase obturato, liquorem exprime, filtra, ac igne lento vaporet ad extracti consistentiam.

Confert in affectibus rebellibus, quartana, vertigine, & in morbis hypochondriacis, melancholicis, & maniacis.

Dosis à gr. v ad xv cum aliis medicamentis mistum.

Eodem modo fiunt Extracta

Agarici,

Sennæ

Sennę,
Colocynthidis,
Rhabarbari,
Rhapontici,
Tormentillæ,
Bistortę,
Gentianæ,
Helenii, & similium.

EXTRACTUM GLYCYRRHISÆ.

℞... *Radicum liquiritię recentium, vel ſiccarum raſarum, & minutim inciſarum* q. v.

Infunde in ſufficienti quantitate aquæ ferventis in vaſe terreo vitreato per biduum, dein coquantur igne lento per ſemihoram, cola, fortiter exprimendo, liquor per manicam filtretur, & evaporetur ad extracti ſolidi conſiſtentiam.

Hoc extractum vulgariter Succus inſpiſſatus, ſeu liquamentum vocatur.

Dulcorat, emollit, ad thoracis affectus, & tuſsim catarrhalem confert.

Doſis eſt ʒ j.

Quæ ore excepta, & ſaliva ſoluta, paulatim deglutitur.

EXTRACTUM FUMARIÆ.

℞... *Herbę fumarię* q. v.
Contunde, & in
Aquę communis ſ. q.

Bulliat igne lento per horam, per manicam (poſt colaturam, & expreſsionem) filtretur, colatura, B. M. ad extracticraſsitudinem inſpiſſetur.

Ad ſanguinem purificandum, ſcabiemque curandam commendatur: adhibetur quoque ad tranſpirationem promovendam.

Doſis à ʒ ß *ad* ʒ j.

Eodem modo fiunt Extracta
Abſinthii,
Cardui benedicti,

Cochlea-

Cochleariæ,
Buglossi,
Borraginis,
Cichorii,
Chamædrys,
Lupulorum,
Melissæ,
Scordii, & similium.

EXTRACTUM OPII, SEU LAUDANUM simplex.

R... *Opii frustulatim dissecti* q. v.
Aquæ pluvialis ferventis q. s.

Ad super eminentiam quatuor digitorum in vase terreo vitreato per viginti quatuor horas macerentur, dein leviter decoquantur, identidem agitando: liquor decantetur, & recenter aquam magmati superaffunde, idem repete, donec nulla succedat tinctura, omnes tincturas mistas filtra, & B. M. ad spissioris extracti consistentiam vaporent.

Ad mitigandos acutissimos corporis dolores, vigilias nimias cohibendas, fluxusque sistendos prodest.

Dosis in adultis à gr. ß ad gr. j ß vel ij secundum infirmitatis exigentiam.

LAUDANUM OPIATUM, SEU NEPENTHES.

R... *Extracti Opii* ℥ ij.
Croci ℥ j.
Margaritarum,
Hyacinthorum,
Corallorum præparatorum ana ʒ j ß.
Terræ sigillatæ ʒ j.
Lapidis bezoar occidentalis ℈ jv.
Pulveris Unicornu, vel in ejus defectu
Cornu Cervi crudi ℈ ij.

Fiat omnium mistura ad usum Medicum servanda.

Virtute hypnotica anodinaque pollet, in vigiliis contumacibus, & deliriis cum, vel sine febre, in colicis doloribus, alvique fluxibus mire prodest.

Dosis

Dosis à gr. j ad iij vel jv.

Nota: non sunt præscribenda hypnotica, seu narcotica pleno, & nondum corpore evacuato, ne humores plus incrassentur, & natura opprimatur: etiam abstinendum in debilibus, senibus, pueris, gravidis, aut saltem modicè, ac prudentissimè ipsis utendum.

LAUDANUM, SEU NEPENTHES CINNABARINUM.

R... *Extracti Opii, seu Laudani simplicis* ʒ *vj.*
Croci subtiliter triti,
Cinnabaris nativæ præparatæ ana ʒ *iij.*

Fiat ex arte mistura ad usum Medicum.

Ad idem valet, sed efficaciùs creditur esse.

Dosis eadem.

LAUDANUM URINARIUM.

R... *Succi, seu liquamenti liquiritiæ* ℥ *iij.*
Camphoræ ʒ *ij.*
Croci optimi ʒ *ij &* ℈ *ij.*
Alkekengi,
Terebinthinæ Venetæ .... ana ℥ *j.*
Tragacanthi,
Mastiches .... ana ʒ *j.*
Extracti Opii, seu Laudani opiati simplicis ℥ ß.

Liquamentum liquiritiæ in aqua alicacabi ad mellis spissitudinem dissolvatur, cui extractum Opii, & terebinthina exactè misceantur, cæteraque in pulverem tenuissimum redacta, ut fiat mistio pro usu servanda.

Renum obstructiones aperit, arenulas, & urinam pellit, ac dolori nephritico proficere creditur.

Dosis à granis quatuor ad semiscrupulum.

EXTRACTUM ALOES.

R... *Aloes Succotrinæ q. v.*

Dissolvatur lento igne in vase figulino vitreato, seu B. M. in

Aquæ communis q. s.

Di-

Digeratur per horas ſex, liquorem decanta, & cola, dein evaporetur ad extracti ſolidi conſiſtentiam.

Nota, quòd ſi Aloes diſſolutio in ſucco roſarum, vel in ſucco, ſeu decocto florum violarum fiat, *Aloe Roſata*, vel *Violata vocatur*, & indiſcriminatim in Medicina utitur.

Putredini reſiſtit; in ventriculi cruditatibus acidis, & viſcidis convenit; & per ſe, vel miſtum cum aliis pro ſcopo laxandi datur; & eſt baſis pilularun laxantium, ac purgantium.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j.

EXTRACTUM CATHOLICUM, SEU Panchymagogum.

℞... *Extracti Hellebori nigri,*
Agarici .... *ana* ℥ *j.*
Colocynthidis ʒ *vj.*

Liquentur, & miſceantur cum ſufficienti aquæ communis quantitate, hoc eſt uncia una (in qua ſalis noſtri cathartici uncia ſemis ſit ſoluta) ad mellis ſpiſsitudinem, tunc adde

Pulveris Scammonii puriſsimi ℥ *j.*
Extracti Aloes ℥ *ij.*

Omnia perfectè miſta, igne lento, ad pilularum conſiſtentiam inſpiſſentur, ſi opus fuerit.

Ad omnes expurgandos humores commendatur.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j vel ad ʒ *ß.*

CAPUT III.

DE MELLIBUS OFFICINALIBUS.

MElla officinalia ſunt ſucci, infuſiones, vel decocta melle confecta.

MEL DESPUMATUM.

℞... *Mellis optimi* ℔ *ij.*
Aquę communis ℥ *jv.*

Bulliant

Bulliant ſimul igne lento, trajice per pannum, & ſerva.

OXYMEL SIMPLEX.

R... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aceti acerrimi ℔ *ij.*

Omnia ſimul decoquantur in vaſe fictili vitreato, ſpumam auferendo ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & ad uſum ſerva.

Humores craſſos, ac pituitoſos incidit, attenuat, atque abſtergit, & ideò obſtructiones aufert, ſputum movet, facilius ipſumque reddit.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

OXYMEL SCILLITICUM.

R... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aceti Scillitici ℔ *ij.*

Decoquantur igne lento S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & ad uſum ſerva.

Ad cerebri, pulmonis, ventriculi affectus pituitoſos, & contumaces prodeſt, eoque utimur in epilepticorum inſultibus, & ipſo paroxyſmo; aſthmaticis quoque plurimùm confert, obſtructioneſque inveteratas reſerat, craſſos humores potenter incidendo.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

MEL ROSATUM PRO VULNERIBUS.

R... *Succi Roſarum Rubrarum,*
Mellis optimi . . . . *ana* ℔ *ij.*

Coque S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam dein cola, & ſerva.

Digeſtivum eſt, quapropter humores phlegmaticos, viſcidoſque in ulceribus contentos concoquit.

MEL PERSICUM.

R... *Succi, ſeu infuſionis roſarum alexandrinarum* ℔ *iij.*
Mellis optimi ℔ *ij.*

Coquantur S. A. ad ſyrupi conſiſtentiam, coletur, & reponatur.

Ad alvum ſolvendam, clyſteribus immiſtum, uſurpatur.

Doſis ab ℥ *ij ad* ℥ *jv.*

MEL MERCURIALE

℞... *Succi Mercurialium depurati,*
Mellis optimi, ... ana ℔ *iij.*

Coquantur S. A. ad debitam ſyrupi conſiſtentiam, dein cola, & uſui ſerva.

Temperat, humectat, abſtergit, & alvum emollit, clyſteribus permiſtum.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *iij.*

MEL VIOLARUM.

℞... *Foliorum violarum recentium integrorum* ℔ *j.*
Aquæ calidæ ℔ *jv.*

Macerentur per duodecim horas colentur, & exprimantur, expreſsioni adde

Mellis optimi ℔ *jv.*

Coque, deſpumando ad ſyrupi conſiſtentiam, cola, & uſui ſerva.

Inditur potiſsimùm enematibus, ubi febres cum alvi adſtrictione, moleſtæ ſunt.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Nota, quòd in defectu florum recentium, ſit infuſio cum unciis quotuor florum violarum ſiccarum.

Simili modo fiunt Mella

Roris marini,
Rutæ,
Centaurij minoris,
& ſimilium.

HYDROMEL VINOSUM.

℞... *Mellis optimi* ℔ *jv.*
Aquæ pluvialis, ſeu fontanæ ℔ *xij.*

Decoquantur ſimul igne lento in vaſe æneo benè ſtannato ad tertiæ partis conſumptionem, vel donec ovum recens injectum non demergat, ſed ſupernatet; inter coquendum verò, omnis ſpuma diligenter auferatur, dein hydromel coctum, & per ſubſidentiam depuratum, ac doliolo exceptum, ſolis

ſolis radiis exponatur per quadraginta dies, vel uſquequò nullum fermentationis ſignum appareat, dein doliolum obturatum in cella vinaria reponatur.

Stomachum, & alia viſcera roborat, & ſpiritus auget.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

Nota, quòd *Hydromel*, *Melicratum*, *Opomelle*, *& Aqua Mulſa*, eſt mel aqua deſpumatum, ac ad debitam conſiſtentiam coctum.

CAPUT IV.

DE CONSERVIS.

CONſervæ nihil aliud ſunt, quàm folia, flores, fructus, & herbarum radices in pulpam redactæ, cum debita ſacchari quantitate permiſtæ.

CONSERVA ROSARUM RUBRARUM.

R... *Florum recentium roſarum rubrarum ab ungulis mundatarum* ℔ *j.*
Sacchari albi pulveriſati ℔ *ij.*

Contundantur optimè in mortario marmoreo, & paulatim saccharum miſceatur, ut ritè agitando incorporentur, poſteà in vaſe vitreo, ſeu terreo vitreato inſolentur per aliquot dies, & ſerva ad uſum.

Tuſsim mitigat, diarrhœas, & hæmorrhagias ſiſtit, quare phthiſicis confert, cor, & ſtomachum roborat.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j* ß.

CONSERVA ROSARUM ALTERA.

R... *Roſarum rubrarum recentium nondum penitus apertarum exungulatarum* ℔ *j.*
Macerentur in
Aquæ ferventis ℔ *jv.*

Coletur ſine expreſsione liquor, qui rejiciatur, poſteà roſæ maceratæ validè prælo exprimantur, atque in mortario lapi-

deo minutiſsimè contundantur, interim in expreſſo coquantur

Sacchari albi ad tabellarum conſiſtentiam ℔ *ij.*

Exactiſsimè miſcendo roſas contuſas, ut fiat conſerva ad uſum ſervanda.

Ad idem præſtat.

Eadem fiunt methodo Conſervæ

Florum Salviæ,
Calendulæ,
Perſicorum,
Tunicę,
Roris marini,
& ſimilium.

CONSERVA FLORUM VIOLARUM.

℞. *Florum Violarum recentium à calicibus mundatorum* ℔ *j.*
Sacchari albi pulveriſati ℔ *iij.*

Contundantur minutim in mortario lapideo, & fiat conſerva, ut ſupradictum eſt.

Dulcorat, humectat, ſanguinis acrimoniam temperat, & thoracis affectibus confert.

Doſis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

Simili modo fiunt Conſervæ

Florum Bugloſsi,
Borraginis,
Nymphææ,
Malvę,
Pæonię,
Papaveris rhæados,
& ſimilium.

Nota; quòd cum eadem Sacchari quantitate clarificati, & ad tabellarum conſiſtentiam cocti, hæ prædictæ conſervæ etiam concinnantur, miſcendo extra ignem flores, ſcilicet contuſos, & ſi opus fuerit pauliſper decoquantur, quæ abſque inſolatione ad uſum reponuntur.

CON-

R... CONSERVA CAPILLORUM VENERIS.
Foliorum recentium Capillorum veneris ℔ j.
Sacchari albi pulverisati ℔ ij.

Folia optimè in mortario lapideo contundantur, & saccharo permista in vase vitreo per aliquot dies insolentur; posteà ad usum serva.

Splenetica est, quare in icteritiæ affectibus, splenis, & pectoris prodest.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

Eadem methodo conficiuntur Conservæ foliorum
Hederæ terrestris,
Menthæ,
Melissæ,
Rutæ,
Scordii,
Cochleariæ,
Summitatum Absinthii,
& similium.

R... CONSERVA OXYACANTHÆ.
Pulpæ Oxyacanthæ ℔ j.
Sacchari clarificati ad tabellarum consistentiam cocti ℔ ij.

Misce optimè, ut fiat conserva S. A. quæ ad usum reponatur.

Adstringens est, in menstruorum, & alvi fluxibus plurimùm confert.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

Eodem modo parantur Conservæ
Cerassorum acrium,
Prunorum Damascenorum,
Sylvestrium,
& similium.

R... CONSERVA RADICIS HELENII.
Radicum recentium Helenii mundatarum q. v.

Ma-

Macera per aliquot horas in aqua ferventi, qua rejecta, coquantur in altera ad putrilaginem, & per setaceum trajiciantur.

R... *Pulpæ hujus* ℔ ß.
Sacchari albi in decocto radicum ad electuarii solidi consistentiam cocti ℔ j.

Misce optimè, & fiat conserva S. A.

Stomachica est, & carminativa, adhibetur etiam in tussi, ac asthmate, & doloribus nephriticis.

Dosis à ʒ ij ad ℥ ß.

Sic parabuntur Conservæ Radicum
Scorzoneræ,
Angelicæ,
Symphyti majoris,
Pæoniæ,
Cichorii,
Satyrii, & similium.

CAPUT V.

DE LOOCH, ECLEGMATE, ET LINCTU.

LOoch, Eclegma, & Linctus est medicamentum internum, ex variis simplicibus compositum, saccharo permistum, & pulmonibus dicatum.

LOOCH SANUM.

R... *Cinnamomi,*
Hyssopi,
Calaminthæ,
Iridis,
Seminis Anisi,
Fœniculi .... *ana* ℥ ß.

Capil-

Capillorum veneris m. j.

Macerentur per ſpatium viginti quatuor horarum in

Aquæ fontanæ tepidæ ℔ ij.

Poſteà diſtillando, abſtrahatur circiter ℔ j. cum qua, ex

Pineorum mundatorum ℥ v.

Amygdalarum dulcium ℥ iij.

Fiat emulſio, ſolvendo in ea

Sacchari albi ℔ ij.

Additiſque

Pulveris Glycyrrhiſæ,
Tragacanthi,
Gummi arabici,
Amyli . . . . *ana* ℥ iij.
Iridis ℥ ij.

Optimè miſceantur, & ſerva.

In affectibus aſthmaticis, tuſsi, raucedine, & thoracis inflammationibus commendatur.

Doſis ab ʒ ß *ad* ʒ j.

Nota, quòd Eclegmata extemporaneè fiunt pro diverſis uſibus, dum à Medicis præſcribuntur.

LOOCH, SEU ELECTUARIUM ANTI-phthiſicum.

℞... *Radicum recentium ſymphyti majoris,*
Enulę campanæ,
tuſſilaginis. . . . . *ana* ʒ vj.

Mundentur, & ad mollitiem decoquantur in

Aquę communis ℔ vj.

Poſteà extrahatur S. A. pulpa, quæ ſervetur, ac in decocto à radicibus relicto, coquantur.

Paſſularum mundatarum ʒ xviij.

Et pulpa extrahatur, dehinc in decocto à paſſulis relicto, bulliant ad mollitiem, nempe

Herbarum *Salviæ acutæ*
Hyſſopi,
Veronicæ,

Hede-

Hederæ terrestris,
Pulmonariȩ maculatȩ. . . . ana m.ij.

R... Extrahatur earum pulpa tunc
Decocti colati,
Sacchari albissimi . . . . ana ℔ *ij.*

Coque in syrupum crassioris consistentiæ, addendo pulpas *herbarum,*
Radicum,
passularum supradictas,
Amygdalarum dulcium mundatarum,
pineorum recentium probè, ac minutissimè contusorum. . . . . ana ℥ *v.*

Omnia simul permista, coquantur lento igne spathula assiduè movendo ad electuarii mollis consistentiam, cui addantur,
Pulveris Cinnamomi electi ʒ *iij.*
Croci boni ℈ *ij.*

Misce optimè, & serva ad usum.

In phthisis, hecticis, emaciatis, & sanguinem spuentibus, ac in omnibus thoracis affectibus valde proficuum.

Dosis ad ℥ ß *ter, quaterve in die.*

CAPUT VI.

DE GELATINIS.

GElatina est fructuum maturorum succus, seu decoctum ex cartilaginosis animalium partibus, ad consistentiam spissiorem, viscosam, splendentem, & solidam redactum, & communiter extemporaneè fiunt.

R... GELATINA CORNU CERVI.
Rasuræ C. C. ℔ ß.
Aquæ communis tepidæ ℔ *jv.*

Coquantur igne lento in vase fictili vitreato, optimè clauso per horas duas, posteà cola. forti cum expressione, cui adde

Saccha-

Sacchari albi ℥ vj.

Cum albumine ovi clarificentur, addendo in fine

Vini albi optimi ℥ jv.

Succi limonum ℥ j.

Bulliant leviter ad Gelatinæ consistentiam, quæ antequam refrigeretur, in patinas effundatur, ut in massam splendentem reducatur.

Humorum malignitati resistit, vomitum, & diarrhoeam cohibet, ac sanguinis sputo confert, nutrit, atque roborat, ideoque in hectica febre prodest.

Dosis cochlear unum bis in die.

CAPUT VII.

DE JULAPIIS.

JUlepus, vel Julapium, est medicamentum liquidum ex aquis distillatis, decoctis, pulveribus, confectionibus, & aliis paratum, saccharo, seu syrupis idoneis dulcoratum.

JULEPUS ADSTRINGENS, ET ROBORANS.

R... *Aquæ Plantaginis,*

Portulacæ,

Tormentillæ.. . . . . . *ana* ℥ jv.

Cinnamomi cydoniatæ ℥ ij.

Diascordii Fracastorii ℈ jv.

Pulveris boli armenæ Orientalis ʒ j.

terræ Japonicæ ℈ j.

Syrupi corallorum ℥ j ß.

Misce, & fiat Julepus S. A.

Valet in diarrhoea symptomatica, & aliis alvi fluxibus sistendis.

Dosis ℥ iij bis, vel semel in die.

JULAPIUM REFRIGERANS CORDIALE.

R... *Aquæ Scorzoneræ,*

Oxalidis,
Cichorii . . . . ana ℥ *vj.*
Syrupi ex acido citri ℥ *j ß.*
Confectionis hyacinthorum ʒ *ij.*
Salis prunelæ, seu anodini mineralis,
Tincturæ Chermes . . . . ana ʒ *j.*
Misce S. A. ad usum.

In febribus, dum æger præ caloris incendio ferè comburitur, prodest, sitim sedat, & nimiam sanguinis ebullitionem temperat.

Dosis ℥ *jv.*

℞. JULAPIUM STOMACHICUM.

Aquæ totius Citri,
Absinthii,
Menthæ. . . . . ana ℥ *jv.*
Cinnamomi hordeatæ ℥ *ij.*
Salis Absinthii ℈ *jv.*
Tincturæ ligni Aloes ʒ *ij.*
Syrupi corticum Citri ℥ *j.*
Misce S. A.

Cor, & stomachum roborat, appetitum movet, ac spiritus reficit.

Dosis cochleatim.

℞. JULAPIUM CEPHALICUM, SEU CAPITALE.

Aquæ Cerasorum nigrorum,
Florum Stœchados,
Pæoniæ . . . . ana ℥ *vj.*
Syrupi betonicæ coronariæ ℥ *j.*
Pulveris Imperialis ℈ *jv.*
Tincturæ Castorei,
Cranii humani succinatæ ana ʒ *ij.*
Misce, & fiat Julapium S. A.

Ad epilepsiam, & affectiones quascumque convulsivas, ac soporosas, ad capitis dolorem, vertiginem, & paralysim prodest.

Dosis

Dosis cochleatim.

R. JULAPIUM ANTI-HYSTERICUM CORDIALE.

Aquę Melissæ Camphoratæ,
Rutę,
Florum tilię . . . . ana ℥ vj.
Theriacalis ℥ ij.
Confectionis Alchermes S. O. ʒ ij.
Syrupi florum tunicæ ℥ j ß.
Tincturæ anti-hystericę ʒ j.
Margaritarum pręparatarum, vel matris perlarum ℈ jv.
Misce S. A.

Ad languores hystericos, aliosvè similes affectus confert.

Dosis ℥ *iij.*

R. JULAPIUM PECTORALE ANTI-PLEURITICUM.

Decocti pectoralis ℔ j.
Syrupi jujubarum,
hederæ terrestris. . . . ana ℥ ß.
Pulveris sanguinis hirci,
Mandibulæ Piscis Lucii pręparatorum ana ℈ ij.
Eleosacchari gummi ammoniaci, ʒ ij.
Misce optimè.

Incidit, attenuat phlegma crassum in pectore hærens, & facilè anacatharsim movet.

Dosis ℥ *jv.*

CAPUT VIII.

DE MIVIS.

MIva, species est syrupi viscido-crassioris, ex succis, vel decoctis, melle, sive saccharo confecta.

R. MIVA CYDONIORUM SIMPLEX.

Succi Cydoniorum depurati ℔ *xij.*

Coque igne lento in vase fictili vitreato ad remanentiam librarum sex, in quibus dissolve.

Sacchari albi ℔ iij.

Clarificentur, & coquantur ad syrupi crassioris consistentiam, dein cola, ac repone ad usum.

Stomachum roborat, vomitum sistit, & alvi profluviis prodest.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

MIVA CYDONIORUM AROMATICA.

℞. *Succi Cydoniorum depurati* ℔ xx.
Sacchari albi ℔ vj.

Coquantur, & clarificentur S. A. ad syrupi spissioris consistentiam, cui extra ignem, infusio sequens addatur.

℞. *Cinnamomi electi,*
Cardamomi majoris. . . . . ana ℥ iij.
Caryophyllorum ℥ ij.
Zinziberis,
Mastiches,
Macis . . . . ana ℥ j ß.
Ligni Aloes, seu Santali citrini ℥ ij ß.
Croci ℥ ij.

Omnia, præter crocum, leviter contusa injiciantur in
Vini albi optimi ℔ j.

In vase clauso, & loco tepido per viginti quatuor horas infundantur, posteà cola, & exprime; liquor expressus cum Miva optimè misceatur, & ad usum reponatur.

Validiores habet vires, quàm præcedens.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j ß.

CAPUT

CAPUT IX.

DE SYRUPIS.

SYrupi ſunt medicamenta liquida ex decoctis, infuſionibus, ſuccis, ſive aliis liquoribus ſaccharo confecta, ad mellis liquidi conſiſtentiam redacta.

DE SYRUPIS ACIDIS.

SYRUPUS ACETOSUS SIMPLEX.

R... *Sacchari albiſsimi pulveriſati* ℔ iij.
Aceti vini acerrimi ℔ j ß.

Miſceantur optimè in vaſe figulino vitreato, & igne lento ſaccharum diſſolvatur, ſimulque evaporentur in ſyrupi conſiſtentiam, & reponatur ad uſum.

In affectibus calidis, bilioſis, æſtuantibus, & in febribus malignis confert.

Doſis ab ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS EX ACIDO LIMONUM.

R... *Sacchari albiſsimi pulveriſati* ℔ jv.
Succi recentis limonum, ſeu citri per ſubſidentiam depurati ℔ ij.
Miſce, & fiat ſyrupus, ut ſupra S. A.

Cardiacus eſt, refrigerat, humectat, vermes necat, humorum putrefactionem arcet, febris quoque calorem temperat.

Doſis ab ℥ j ß ad ℥ ij.

SYRUPUS EX SUCCO AGRESTÆ.

R... *Sacchari albi in pulverem redacti* ℔ ij.
Succi recentis omphacii depurati ℔ j.
Miſce optimè, & Syrupum confice S. A.

Refrigerat, vomitiones ſiſtit, & in ventris fluxu bilioſo convenit, ſitim ſedat, viſcerum calorem temperat, ac ſtomachum roborat.

Doſis

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS GRANATORUM ACIDORUM.

℞... *Sacchari albissimi pulverisati* ℔ *ij.*
Succi granatorum acidorum recenter expressi, & depurati ℔ *j.*
Fiat syrupus S. A.

Refrigerans est, putredinem arcet, vomitui, & alvi fluxui prodest.

Ad gutturis excoriationes, & oris, gargarismatibus permistus, valet.

Dosis ab ℥ j ad ℥ j ß.

Eadem methodo fiunt Syrupi ex succis
Aurantiorum.
Grossulariȩ, seu Ribium rubrorum.
Berberum,
Acetosæ,
Pomorum,
Cerasorum,
Baccarum Myrti,
& similium.

Nota: quòd syrupi omnes suprà descripti, etiam sequenti parantur methodo.

℞... *Sacchari clarificati ad consistentiam tabellarum cocti.* ℥ *xxxij.*
Succi ex acido nempe de limonibus, Sive citreis depurati, q. s. hoc est ℥ *xjv.*

Misceantur optimè cum cochleari in vase figulino vitreato, ut syrupus in debitam consistentiam resultet, ad usum servandus.

SYRUPUS CYDONIORUM.

℞... *Sacchari clarificati ad consistentiam tabellarum cocti* ℔ *jv.*
Succi Cydoniorum recentis, & depurati ℔ *ij.*

Coquantur igne lento ad syrupi crassioris consistentiam S. A.

Ventri-

Ventriculum roborat, vomitum, & alvi fluxum cohibet, dysentericis, ac cœliacis confert.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

DE SYRUPIS PECTORALIBUS.

SYRUPUS VIOLARUM SIMPLEX USUALIS.

R... *Florum violarum recentium cum calicibus* ℔ *j.*

Injice in vase terreo vitreato superaffundendo

Aquæ communis tepidæ ℔ *jv.*

Macerentur per horas octo vase clauso, posteà calefiant igne lento, colentur, & exprimantur, in colatura rursus tantumdem florum violarum recentium infunde pari temporis intervallo, iterum cola, & exprime, in expresso dissolve

Sacchari albi ℔ *vj.*

Misce optimè, & cum ovi albumine clarificentur, & coquantur ad syrupi consistentiam, S. A.

Humectat, & refrigerat, in pectoris calidis affectibus valet, in tussi sicca, ac urinæ ardore prodest.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

Nota: quòd in defectu florum violarum recentium injiciantur florum violarum siccarum ℥ jv. servanda methodus supra descripta: ad idem valet.

Dosis eadem quoque est.

Simili modo fiunt Syrupi

Florum tunicę,

Papaveris rhæados,

Nymphæę, &

similium florum.

SYRUPUS VIOLARUM COERULEUS, SEU Violaceus.

R... *Florum violarum recentium à calicibus mundatorum* ℔ *j.*

Ponantur in vase fictili vitreato, quibus superaffunde

Aquę fontanæ ferventis ℔ *ij.*

Ma-

Macerentur, vase clauso, per horas octo, postea igne lento calefiant, colentur, & exprimantur, expressioni adde

Sacchari albissimi pulverisati ℔ jv. & ℥ jv.

Ponantur super ignem lentum, ut saccharum absque ebullitione omninò dissolvatur, & syrupus jam refrigeratus servetur.

Pectus refrigerat, & humectat, humores acres dulcorat, choleramque temperat; cordialis quoque, & pectoralis est.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

SYRUPUS EX SUCCO POMORUM REDOLENTIUM.

R... *Sacchari clarificati ad tabellarum consistentiam cocti.* ℔ iij.

Succi pomorum redolentium recenter expressi, & per subsidentiam depurati ℔ j ß.

Coque in Syrupum S. A.

Cordialis, & pectoralis est, humores melancholicos, ac adustos temperat.

Dosis ab ℥ j *ad* ℥ ij.

SYRUPUS HEDERÆ TERRESTRIS.

R... *Summitatum hederę terrestris mediocriter exiccatarum* ℔ j.

Aquę ejusdem distillatæ ℔ jv.

Macerentur in vase terreo vitreato per spatium viginti quatuor horarum, dein leniter ebulliant, colentur, & exprimantur, colaturæ adde

Sacchari clarificati ℔ jv.

Fiat Syrupus S. A.

Commendatur ad thoracis affectus, & saniosa, & cruenta sputa, ad phthisim quoque, & apostemata purulenta.

Dosis ab ℥ j *ad* ℥ j ß.

Simili modo fiunt Syrupi

Tussilaginis.

Capillorum veneris.

SYRUPUS SCORZONERÆ.

℞... *Radicum Scorzoneræ recentium,*
& mundatarum ℔ *j.*
incidantur minutim, & cum
Aquę communis tepidæ ℔ *jv.*

Coquantur igne lento in vaſe fictili vitreato per ſemihoram, tunc cola, & exprime; expreſsioni adde

Sacchari albi clarificati ℔ *iij.*

Coquantur S. A. ad Syrupi conſiſtentiam.

Nimium viſcerum, & cordis temperat calorem, partes ipſaſque roborat, febribus peſtilentibus confert.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Non abſimili modo parari poſſunt
Syrupi ſimplices
De Althæa,
Cynogloſſo
Symphyto, & ſimilibus.

SYRUPUS CICHORII SIMPLEX.

℞... *Succi Cichorii depurati,*
Sacchari albi .... ana ℔ *ij.*

Coquantur, & cum ovi albumine clarificentur, & fiat Syrupus S. A.

Ad hepatis ardores confert, puriorem ſanguinem reddit; cor, & ſtomachum roborat, in morbo laterali convenit.

Doſis à ℥ *j ad* ℥ *j ß.*

Simili modo fiunt Syrupi
Fumariæ,
Urticæ,
Apii,
Portulacę,
Borraginis,
Cochleariæ,
& ſimilium,

SYRUPUS DE MENTHA SIMPLEX.

R... *Summitatum Menthę crispę mediocriter exiccatarum* ℥ ij.
Aquæ Menthę stillatæ ℔ ij.

Infundantur, & digerantur, vase clauso, in Balneo cinerum, vel alio loco calido per duodecim horas, colentur, & cum

Sacchari clarificati ℔ ij.

Fiat syrupus S. A.

Stomachicum est, ventriculum roborat, & calefacit, singultum, & vomitum inhibet, flatusque dissipat, in affectibus uterinis prodest, ac lumbricos enecat.

Dosis à ʒ ij ad ℥ ß.

Simili modo parantur in propriis aquis syrupi

De Hyssopo,
Scordio,
Melissa,
Arthemisia,
Stœchade,
& similibus.

SYRUPUS ABSINTHII SIMPLEX.

R... *Absinthii in umbra siccati* ℥ vj.

Infunde in vase fictili vitreato per horas duodecim, cum

Aquę Absinthii distillatæ ℔ jv.

Dein cola, colaturæ adde

Sacchari clarificati ℔ jv.

Coque in syrupum S. A.

Ventriculum roborat, jecur simul, & alia viscera; coctionem juvat, vomitum cohibet, flatusque dissipat.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS MECONII.

R... *Capitum Papaveris albi sine seminibus exiccatorum* ℥ xvj.

Contundantur modicè, & in vase terreo vitreato injiciantur, superaffundendo

Aquæ

Aquę communis tepidę ℔ *xx.*

Infundantur per horas duodecim, coquantur igne lento ad tertiæ partis remanentem, cola, & exprime, expressioni adde

Sacchari albi ℔ *jv.*

Coquantur in syrupum S. A.

Tussim siccam, & catarrhalem temperat, somnum inducit, dolores lenit, hæmorrhagias sistit, humores tenues incrassat, & acres dulcorat.

Dosis à ʒ *j ad* ʒ *ij aut* ℥ ß.

Nota: quòd hic syrupus, *pro omnibus syrupis capitum papaveris albi* in Medicina inservit.

SYRUPUS ROSARUM SICCARUM.

℞... *Rosarum rubrarum exungulatarum arefactarum in umbra* ℥ *viij.*

Macerentur per viginti quatuor horas super cineres calidos in

Aquę communis tepentis ℔ *vj.*

Posteà cola, ac leviter exprime, colaturæ adde

Sacchari optimi clarificati ℔ *jv.*

Fiat syrupus S. A.

Adstringens est, in omnibus alvi fluxibus, & hæmorrhagiis prodest.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS QUINÆ QUINÆ.

℞... *Corticis Peruvianę pulveratæ* ℥ *jv.*

Mitte in vas idoneum, affunde

Spiritus vini rectificati *q. s.*

Ut fiat massa, maceretur per aliquot horas, dein adde

Vini albi electi ℔ *ij.*

Digerantur per biduum in loco calido, vase bene obturato, posteà igne lento una, vel altera ebullitione decoquantur, fiat colatura, & cum

Sacchari in tabellæ consistentiam, cocti ℔ *ij.*

Fiat ſyrupus S. A.

Ad febres omnes intermittentes debellandas valet ; & vermes interimit.

Doſis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS CORTICUM CITRI AMARUS.

R... *Flavedinis corticum citri, ſeu limonum* ℔ j.
Aquæ corticum citri odoratæ ℔ ij.

Infundantur per biduum in vaſe optime clauſo, poſteà leviter igne lento decoquantur, colentur levi cum expreſsione, colaturæ adde

Sacchari clarificati ad conſiſtentiam tabellarum cocti ℔ iij.

Fiat ſyrupus lege artis, ad uſum ſervandus.

Cor, & ventriculum roborat, in cordis palpitatione prodeſt, vitales ſpiritus reficit, & coctionem jubat.

Doſis à ℥ j ad ℥ ij.

Simili modo paratur ſyrupus
Corticum Aurantiorum.

SYRUPUS CORTICUM CITRI ESSENTIALIS.

R... *Aquæ eſſentialis ſpirituoſæ corticum citri* ℔ j.
Sacchari clarificati ad electuarii ſolidi conſiſtentiam cocti ℔ iij.

Fiat ſyrupus, ut artis eſt, ad uſum ſervandus.

Ad idem præſtat, ſed magis cum efficacia roborat.

Doſis eadem.

SYRUPUS CINNAMOMI.

R... *Aquę Cinnamomi ſtillatę* ℔ j.
Cinnamomi acutiſsimi craſsiuſculè triti ℥ j.

Immitte in Matracium, & fiat tinctura S. A. poſteà filtra, & cum

Sacchari in tabellæ conſiſtentiam cocti ℔ ij.

Fiat Syrupus S. A.

Ad cordis, & totius corporis vires reficiendas, & reſtauran-

randas valet; ventriculum languidum à frigore roborat, coctionem juvat, appetitumque movet.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Simili modo parantur Syrupi

Florum Aurantiorum cum
Aqua Naphæ.
Caryophyllorum, & similium
Aromaticorum.

SYRUPUS BALSAMI, SEU BALSAMICUS.

℞... *Balsami albi* ℥ iij.
Aquæ Tussilaginis ℔ j ß.

Immittantur simul in matracium vitreum, optimè obturatum, & in Balneo arenæ per horas tres decoquantur, cola, colaturæ adde

Sacchari albissimi in pulverem redacti ℔ iij.

Fiat Syrupus S. A.

Anti-asthmaticus, & anti-phthisicus est, stomachum roborat, coctionemque juvat.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS KERMES.

℞... *Granorum Kermes electorum* ℥ j.
modicè tere, & in
Aquę communis ferventis ℔ ij.

Infunde per duodecim horas in vase figulino vitreato, dein igne lento, & vase optimè clauso per horam decoquantur, colentur, ac residuum iterum cum

Aquæ communis ℔ ij.

Ut supra percoquatur, coletur, & exprimatur, colaturæ adde

Sacchari albissimi ℔ ij.

Clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Adstringens, & cardiacus est; spiritus reficit, sudorem movet; caput & cor valde roborat, ac morbillos erumpere facit.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

Nota : quòd *hic syrupus ad confectionem Alchermes* parandam , inservit.

SYRUPUS ROSARUM, SEU RHODOSACCHARUM

R... *Infusionis, seu succi Rosarum rubrarum* ℔ *ij.*
Sacchari albi clarificati ℔ *jv.*

Coquantur in syrupum , S. A.

Stomachum roborat , flatus dissipat , & humores crudos concoquit.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS PÆONIÆ.

R... *Radicis Pęoniæ maris contusæ* ℔ *j.*
Aquæ communis ℔ *jv.*

Bulliant igne lento per semihoram, cola,& cum
Sacchari albi ℔ *iij.*

clarificentur , & in syrupum coquantur S. A.

Capitalis , & anti-epilepticus est , in apoplexia , & paralysi utilis.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j ß.

DE SYRUPIS COMPOSITIS
Alterantibus.

SYRUPUS DE QUINQUE RADICIBUS.

R.. *Radicum Apii,*
Fœniculi,
Petroselini,
Rusci,
Asparagi.......... ana ℥ jv.

Incidantur minutim , & in
Aquę communis tepidæ ℔ *xjv.*

Coquantur in vase terreo vitreato , & igne lento ad remanentiam librarum octo : cola, & exprime,expressioni adde
Sacchari albi ℔ *vj.*

Clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Aperiens , & reserans est , ac urinam pellit.

Dosis

Dosis ab ℥ ß ad ℥ ij.

Nota: quòd *hic syrupus, pro syrupo de duabus radicibus inservit*, & quando à Medicis cum aceto præscribitur, tunc additur Aceti parum.

SYRUPUS DE MUCAGINIBUS.

℞... *Seminis Althϵϵ,*
Malvarum,
Cydoniorum. . . . . . . .ana ℥ ß.
Gummi Tragacanthi ʒ *j.*

Infundantur calidè per sex horas in libris quatuor decocti foliorum malvarum, seminis papaveris albi, & granorum Alkekengi, posteà colentur, ac exprimantur, & cum
Sacchari albi clarificati ℔ *jv.*
Fiat syrupus S. A.

Urinæ ardorem temperat, & dolores nephriticos demulcet; humores in pectus delabentes dulcorat, & sputum facilitat.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

SYRUPUS JUJUBARUM.

℞... *Jujubarum mundatarum* *n. lx.*
Hordei à sordibus purgati, & loti ℥ j.
Seminis papaveris albi,
Melonum,
Lactucæ,
Capillorum veneris . . . . . ana ʒ *iij.*

Omnia injiciantur in vase terreo vitreato, quibus superaffunde
Aquϵ communis tepentis ℔ *viij.*

Coquantur per semihoram igne lento, addendo in fine
Liquiritiæ rasϵ, & contusϵ ʒ *j.*
Florum violarum ʒ *iij.*
Seminis Cydoniorum,
Malvarum,
Gummi Tragacanthi .. ana ʒ *ij.*

Levi ebullitione facta, cola, colaturæ adde

Saccha-

Sacchari albi ℔ v.

Cum albumine ovi clarifica, coque in ſyrupum S. A.

Hic ſyrupus eaſdem obtinet vires, quòd præcedens.

Doſis eadem eſt.

SYRUPUS ALTHÆÆ

R... *Radicum Althææ raſarum à meditullio repurgatarum* ℥ ij.
Graminis,
Aſparagi,
Capillorum veneris,
Paſſularum enucleatarum,
Cicerum rubrorum............ *ana* ℥ j.
Summitatum Althææ,
Malvę,
Parietariæ,
Pimpinellę...... *ana m. j.*
Seminum quatuor frigidorum majorum, & minorum......... *ana* ʒ j.

Inciſis, & contuſis, injice in vaſe terreo vitreato, ſuperaffundendo

Aquæ communis tepidæ ℔ viij.

Coquantur per ſemihoram, addendo in fine

Liquiritiæ raſę, & contuſę ℥ j.

Separentur ab igne, poſteà cola, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ vj.

Fiat ſyrupus S. A.

Ad idem valet, quòd præcedens.

Doſis eadem eſt.

SYRUPUS LIQUIRITIÆ

R.. *Radicis liquiritię raſæ, & contuſæ,*
Capillorum veneris...... *ana* ℥ j.
Hyſſopi ſicci ℥ ß.
Aquę fontanæ ferventis ℔ iij.

Omnia ponantur in vaſe terreo vitreato, & per horas viginti quatuor macerentur, calefiant, & colentur, colaturæ adde

Saccha-

Sacchari albi ℔ j ß.
Mellis optimi ℥ viij.

Clarifica, & in syrupum crassum coque, ac in fine adde
Aquę rosarum ℥ jv.

Cola, & serva ad usum.

Thoracem, & pulmonem per anacatharsim expurgat, ideoque diuturnæ tussi, & pleuritidi auxiliatur.

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

SYRUPUS DE ABSINTHIO.

R... *Summitatum Absinthii siccatarum* ℥ viij.
Rosarum rubrarum ℥ ij.
Cinnamomi acuti ʒ iij.

Macerentur omnia per horas viginti quatuor, in
Vini albi optimi, &
Succi Cydoniorum .... *ana* ℔ iij.

Coque igne lento per semihoram, cola, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ iij.

Coque in syrupi crassioris consistentiam, coletur, & adde
Aquæ Cinnamomi ℥ ij.

Misce optime, & serva ad usum.

Ventriculum roborat, coctionem juvat; appetitum excitat; flatus dissipat; & in mixturis stomachicis, ac febrifugis additur *à* ℥ ß *ad* ℥ j.

SYRUPUS MENTHÆ.

R... *Summitatum Menthæ mediocriter exiccatarum* ℔ ß.
Rosarum rubrarum ℥ ij.
Succi Cydoniorum, &
Granatorum acidorum ana ℔ ij.

Macerentur in vase terreo vitreato per horas viginti quatuor, dein igne lento leviter coquantur, colentur, & cum
Sacchari albi ℔ iij.

Fiat syrupus S. A. qui aromaticetur cum
Aquæ Cinnamomi ℥ ij.

Misce, & serva ad usum.

Ad idem valet, quod præcedens.

Dosis eadem est.

SYRUPUS LACCÆ.

R... *Gummi Laccæ optimi* ℥ v.
Ficuum pinguium ℔ ß.
Lentium ℥ iij.
Aquæ communis tepidæ ℔ jv.

Coquantur igne lento per horæ quadrantem, tunc adde
Seminis Anisi ℥ iij.

Leviter coque, & statim ab igne separa, post coletur, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ ij.

clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

In variolis, morbillis, aliisque similibus infirmitatibus prodest.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS DE KARABE.

R... *Succini citrini grossè triturati,*
Opii thebaici in taleolas secti ana q.v.

In scutela terrea moderato igne succinum liquescat, sub finem adde opium, quod etiam similiter liquefiat, donec in massam abierit nigricantem.

R... *Hujus massæ pulveratæ* ℥ iij.
Aquæ fontanæ ℔ iij.

Coquantur in vase figulino vitreato, igne lento, per horæ quadrantem, refrigeratum liquorem per manicam cola, & cum
Sacchari clarificati ad spissiorem consistentiam cocti ℔ iij.

Fiat syrupus S. A.

In tussim siccam ab humoribus acribus, & salsis productam confert, dulcorat; somnum suavem inducit; colicos dolores lenit, caputque roborat.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS CORALLIORUM.

R... *Coralliorum rubrorum præparatorum* ℥ jv.

Succi

Succi granatorum
acidorum recenter expressi ℔ *ij.*

Digere igne arenæ per dies quatuor in matracium vitreum, identidem vas commovendo, tincturam decanta, tunc

℞... *Capitum papaveris albi*
abjectis seminibus ℥ *ij.*
Granorum Kermes ʒ *vj.*
Aquæ fontanæ ℔ *iij.*

Coque ad medias, cola, fortiter exprime, cum colatura, tinctura coralliorum, &
Sacchari clarificati ad electuarii
consistentiam cocti ℔ *vj.*
Fiat syrupus S. A.

Cordiales, & adstringentes vires habet, in fluxu hepatico, ac dysenterico commendatur, in ventris fluxibus laudatur, & ad abortum præcavendum utilis.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ *j.*

SYRUPUS SARSÆPARILLÆ.

℞... *Sarsæparillę* ℔ *j* ß.
Radicis Chinę minutim incisarum ℥ *iij.*
Aquę communis tepidæ ℔ *xvj.*

Macerentur in vase terreo vitreato, loco calido per dies tres, dein ad medias coquantur, colentur, colaturæ adde
Sacchari albi ℔ *vj.*
clarifica, & coque ad syrupi consistentiam S. A.

In massa sanguinea depuranda, transpiratione movenda laudatur; in morbis venereis, scabie, affectibus catarrhalibus ęgregiè conducit.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Nota: quòd hic syrupus, vulgariter (*de los remedios*) vocatur.

SYRUPUS ANTI-RHEUMATICUS.

℞... *Radicis Chinæ,*
Sarsæparillę,

Ligni Sancti............ ana ℥ ij.

Visci quercini,

Santali rubri,

Rasuræ Cornu Cervi, vel Eboris ana ℥ j.

Ligna, & radices incisæ, & contusæ macerentur vase terreo vitreato per horas viginti quatuor in

Aquæ tepidæ ℔ *xij.*

Dein coquantur ad dimidias, colentur, & exprimantur; in colatura dissolve

Sacchari albi ℔ *vj.*

clarifica, & in syrupum coque S. A.

In omnibus affectibus rheumaticis, ut in podagra, arthritide, in lue venerea, ac similibus ab ea præcipuè productis, haud sine fructu crebrò usurpatur.

Dosis à ℥ j ad ℥ iij.

SYRUPUS CICHORII COMPOSITUS.

℞. *Radicis Cichorii* ℥ *jv.*

Taraxaci, vel dentis Leonis,

Graminis........ ana ℥ j ß.

Foliorum Cichorii sylvestris,

Agrimoniȩ,

Lactucæ,

Taraxaci,

Fumariȩ,

Lupuli .... ana ℥ iij.

Capillorum veneris,

Ceterach, seu Asplenii,

Cuscutȩ, sive epithymi,

Fructuum alkekengi ...... ana ℥ ij.

Omnia prȩparentur, & in

Aquȩ tepidȩ ℔ *xx.*

Coque ad medietatem, cola, & in colatura dissolve

Sacchari albi ℔ *viij.*

clarificentur, & coquantur in syrupum crassum S. A.

Obstructiones hepatis, splenis, & omnium viscerum aperit: ac ideo in cachexia, ictericia, & hydrope utitur.

Dosis

Dosis à ℥ j ad ℥ ij.

DE SYRUPIS PURGANTIBUS SIMPLICIBUS.

SYRUPUS ROSARUM PALLIDARUM, SEU SOLUTIVUS Aureus.

℞... *Florum Rosarum Alexandrinarum recentium* ℔ *vj.*
Aquæ communis ferventis ℔ *xx.*

Infunde per horas duodecim in vase terreo vitreato angusti oris, cola, & exprime, ac parem (in expresso) florum rosarum quantitatem adde, infunde similiter, ter id ipsum repete, colaturæ per manicam trajectæ adde

Sacchari albi ℔ *x.*

clarificentur, & coquantur in syrupum S. A.

Securè, & blandè humores crassos, & viscidos expurgat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Nota, quòd hic syrupus, pro syrupo Rosarum ex novem infusionibus inservit.

SYRUPUS INFUSIONUM ROSARUM RUBRARUM.

℞... *Infusionis Rosarum Rubrarum eodem modo paratæ, ut supra* ℔ *vj.*
Sacchari albi ℔ *iij.*

Clarifica, & coque S. A. ut fiat syrupus ad debitam consistentiam, qui coletur, & ad usum reponatur.

Ad viscera, caput, nempe cor, hepar, ventriculum, ac intestina roboranda commendatur: bilem temperat, & alvum suaviter educit, proindeque vi sua adstringenti ipsas partes roborat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

Simili modo fiunt syrupi
Florum Persicorum,
Violarum, &
Similium.

SYRUPUS DE RHAMNO CATHARTICO.

℞... *Succi è Baccis maturis Rhamni*

cathartici recenter expressi, & per subsidentiam defœcati ℔ iij.
Sacchari albi ℔ ij.

Coque in syrupum S. A.

Humores serosos potenter expurgat, in hydrope, & similibus affectibus inservit.

Dosis à ℥ j *ad* ℥ iij.

SYRUPUS EMETICUS.

℞... *Vini emetici,*
Sacchari albi .... *ana* ℔ j.

Coque igne lento in syrupum S. A.

Vomitivum est, & ideò in omnibus infirmitatibus, in quibus vomitum desideratur, utilis est.

Dosis à ʒ ij *ad* ℥ j.

DE SYRUPIS PURGANTIBUS COMPOSITIS.

SYRUPUS CICHORII CUM RHABARBARO.

℞... *Rhabarbari electi minutim fracti* ℥ jv.
Salis Cathartici nostri ℥ j.

Immittantur in vas tèrreum vitreatum, quibus superaffunde

Aquę ferventis ℔ jv.

Digerantur loco calido, vase obturato, per horas viginti quatuor, & ebullitione facta, cola, ac exprime, colaturæ adde

Syrupi cichorii compositi ℔ jv.

Fiat syrupus S. A.

Ad alvum leniter laxandam laudatur, & in cachexia, affectione hypochondriaca, & aliis infirmitatibus ab obstructione pendentibus.

Dosis à ℥ ß *ad* ℥ ij.

SYRUPUS CARTHAMI, SEU COMITIS.

℞... *Seminis Carthami,*
Radicis Polypodii mundati, & contusi ..... *ana* ℥ jv.

In-

Infundantur, & macerentur per horas viginti quatuor in

Aquę ferventis ℔ *xij.*

Dein coquantur igne lento ad dimidias, colentur, in colatura ferventi infunde

Foliorum Sennæ mundatæ ℥ *jv.*
Seminis Anisi ℥ ß.
Salis Cathartici nostri ʒ *vj.*

Digerantur per horas duodecim, & post levem decoctionem, cola, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ *iij.*

clarifica, & coque in syrupum crassum S. A.

Humores omnes expurgat, & communiter usurpatur in omnibus infirmitatibus, ubi opus est purgari.

Dosis à ℥ *j ad* ℥ *jv.*

SYRUPUS DE SCAMMONIO.

℞... *Scammonii electi crassiusculè triti,*
Glycyrrhisę rasæ, & contusæ ana ʒ *vj.*
Iridis Florentinæ ʒ ß.
Spiritus Vini rectificati,
Aquæ communis ... ... ana ℥ *viij.*

Infundantur per dies tres in Matracium vitreum, benè obturatum, posteà tinctura per manicam coletur, colaturæ adde

Sacchari albi pulverisati ℔ *ij* ß.

Fiat evaporatio ad syrupi consistentiam S. A.

Ad expurgandos humores tartareos, & viscidos tenaces, in affectione hypochondriaca, apoplexia, lethargo, ac similibus affectibus idoneus est.

Dosis à ʒ *iij ad* ℥ *j* ß.

SYRUPUS SARSÆPARILLÆ SOLUTIVUS.

℞... *Smilacis Asperæ* ℔ *j* ß.
Ligni Sancti,
Corticis ejusdem. . ..... ana ℥ *viij.*
Polypodii quercini ℔ *j.*
Hordei mundi ℥ *vj.*
Radicis chinę minutim sectę,

Cicho-

Cichorii. . . . . ana ℥ *ij.*
Aristolochiæ rotundę ℥ *j.*
Passularum, sine acinis ℥ *viij.*
Ivæ artheticę *m. iij.*
Radicis Gialappæ ℥ *j ß.*
Seminis Fumarię ℥ *j.*

Quæ contundenda, contundantur, & in

Aquæ communis ferventis ℔ *xl*

Infundantur per biduum in commodo vase, benè clauso; dein omnia mittantur in alembicum æneum, ritè stannatum, capitello, excipuloque instructum, juncturisque obseratis, distillentur, circiter ad libras liquoris decem, iterum

℞... *Hermodactylorum* ℥ *viij.*
Mechoacannæ ℥ *j ß.*
Asari ℥ *j.*
Epithymi ℥ *ij.*
Sennæ mundatæ ℥ *xvj.*
Florum Cordialium *p. ij.*
Salis nostri Cathartici ℥ *iij.*

Fiat omnium infusio in sufficienti quantitate liquoris, sive aquæ supra distillatæ per horas duodecim in vase clauso, dein una, vel altera ebullitione percoquatur, tolle ab igne, & parum detine, priusquam refrigeretur, coletur cum expressione, qua, & cum decòcto in alembico à distillatione relicto, colato, valideque prælo expresso, &

Sacchari albi ℔ *xij.*
Mellis optimi ℔ *viij.*

Fiat ex arte Syrupus ad usum Medicum servandus.

Ad expurgandos viscidos, crassos, tartareosque humores, dolores à lue venerea productos, atque rheumaticos sedandos, pro specifico Medicamento habetur.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij per plures dies in lacte, vel sero lactis, aut in decocto radicis chinę, seu smilacis asperæ Peruvianæ.*

PARS

PARS QUARTA.

CAPUT I.

DE PULVERIBUS.

PUlvis eſt medicamentum ſiccum contuſione mediante, trituratione, aut lævigatione in particulas minutiſsimas redactum.

Pulveriſatio, ut ritè inſtituatur, obſervari debent ſequentia.

Primò: omnia ſimplicia friabilia, quæ faciliùs in pulverem abeunt, ut Scammonium, Aloe, reſina Gialappæ, Maſtiche, Olibanum, Gummi Ammoniacum, & ſimilia contundi minimè debent: nam ſola lævigatione in mortario facta pulveriſantur.

Secundò: aromata, herbæ, floreſque odorati ne diù contundantur, ſed ſuaviter in pulverem omnia ſunt redigenda: eorum namque particulæ ſalino-oleoſo-volatiles forti contuſione in fugam ſe arripiunt.

Tertiò: omnia corpora oleoſa, ſcilicet Nux Moſchata, Macis, Semina Frigida, & Calida, Amygdalæ, ac ſimilia, ſi ſola contundantur, in maſſam pinguem reducuntur, ideòque cum aridioribus, & terreſtrioribus medicaminibus, oleoſas videlicet particulas dividentibus, miſceantur, ut facillimè pulveriſentur.

Quartò: omnia ſimplicia ſpongioſa, & paleoſa, veluti Spica Indica, Schænanthum, Colocynthis, Agaricus, & ſimilia, cum forcipe minutim ſcindi debent, dein cum mucilagine tragacanthi in maſſam, mediante contuſione, redigantur: poſteà exiccentur, ut faciliùs in pulverem ſubtiliſsimum convertantur.

Quintò: ligna varia, & cortices, ſicut Santalorum genera, Guajacum, ejus Cortices, & ſimilia, aqua priùs humectentur, pila deinde, ſive mortario æneo contundantur, ut aptè, ac ſine deperditione in pulverem ſubtiliſsimum reducantur.

Sextò: omnia ſalia acida, alkalia, vel volatilia, præparata mercurialia, & ſimilia, particulas acres, & corrodentes continentia, in mortario lapideo, aut vitreo cum piſtillo, lævigatione mediante, pulveriſentur.

Septimò: pulveres Bechici, vel Anti-phthiſici dicti, ut Haly, &c. aſſervari non debent, quia citò fiunt rancidi, & ideò recentes, extemporeque parandi ſunt.

DE PULVERIBUS PURGANTIBUS.

PULVIS DE TRIBUS, SEU CORNACHINUS.

R... *Scammonii Alepenſis,*
Cryſtalli tartari,
Antimonii diaphoretici ana p. æq.
Fiat omnium pulvis ſubtilis S. A.

Humores omnes blandè educit; vitia ventriculi, nauſeam, anorexiam corrigit; febribus intermittentibus, paralyſi, apoplexiæ, & ſimilibus affectibus perquàm idoneus eſt.

Doſis à ℈ j ad ʒ ß uſque ad ʒ j.

Nota: nos in hoc de tribus dicto pulvere, minimè de Scammonio ſulphurato recordari, quoniam ſulphuris fumo neutiquam ſcammonium optimè præparatur; maximè ſi ſit purum, & electum præparatione haud indiget.

PULVIS CATHOLICUS SOLUTIVUS.

R... *Scamonii Cydoniati* ʒ ß.
Radicis Mechoacannæ,
Gialappæ reſinoſæ ana ʒ vj.
Tartari vitriolati, ſeu ſolubilis ʒ iij.
Fiat Pulvis S. A.

Efficatior eſt ad omnes ferè humores excrementitios expellendos, bilioſos prætertim, & aquoſos, viſcerum obſtructiones pariter ſolvit.

Doſis

Dosis à ℈ j ad ℈ ij.

PULVIS AD SUPPOSITORIA.

R... *Trochiscorum Alhandal* ℥ j.
Aloes succotrinæ ℥ j ß.
Salis Gemmei ℥ ij.

Fiat pulvis S. A. ad usum servandus.

DE PULVERIBUS ALTERANTIBUS.

PULVIS AROMATICUS ROSATUS.

R... *Rosarum Rubrarum exungulatarum* ʒ xv.
Ligni Aloes,
Santali citrini .... *ana* ʒ iij.
Cinnamomi electi ʒ v.
Caryophyllorum,
Macis .... *ana* ʒ ij ß.
Nucis moschatæ,
Cardamomi minoris,
Radicis Galangę .... *ana* ʒ j.
Spicæ nardi ℈ ij.

Fiat omnium pulvis subtilissimus S. A.

Cerebrum, cor, ventriculum, & alia viscera efficaciter roborat; alimentorum coctionem juvat, vomitum, & diarrhœam ab humoribus viscidis ortam, cohibet; ac appetitum excitat.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS DIAMARGARITI FRIGIDI.

R... *Margaritarum orientalium præparatarum* ℥ ß.
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Florum Violarum,
Buglossi .... *ana* ʒ iij.
Santali rubri,
citrini,
Ligni Aloes,
Radicis tormentillæ,
Baccarum Myrti,
Granorum Kermes,

Succini albi præparati,
Rasuræ eboris,
C. C. crudi . . . . ana ʒ ij.
Corallii rubri præparati ʒ iij.
Foliorum auri, & argenti ana n. xxx.
Fiat Pulvis subtilissimus S. A.

Omnia viscera roborat, vires deperditas reficit, & humorum malignitati resistit.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS IMPERIALIS.

R... *Lapidis Bezoar Occidentalis . . . ℥ ß.*
Margaritarum Orientalium preparatarum,
Smaragdorum præparatorum . . . . . . ana ʒ ij.
Succini albi preparati . . . . . ʒ j ß.
Ligni Aloes,
Rasuræ C. C. crudi,
Radicis Pæoniæ,
Nucleorum seminis ejusdem,
Florum tiliæ,
Corallii rubri preparati,
Pulveris viperarum,
Ligni visci quercini,
Radicis Filipendulæ. . . . . . . ana ʒ j.
Foliorum Auri,
Argenti . . . . . ana n. xxx.
Fiat ex arte pulvis subtilissimus.

Nervos roborat, & spiritus reficit, ideò in capitis affectibus prodest, ut in epilepsia, Apoplexia, paralysi, vertigine, & similibus; humorum malignitati resistit, ac meatuum cerebri obstructiones tollit.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS DE GUTTETA.

R... *Radicis Pæoniæ maris ℥ j ß.*
Contrayervæ,
Ligni visci quercini. . . . . . ana ʒ vj.

Rasu-

Rasurę eboris,
Cornu Cervi,
Ungulę Alcis,
Cranii hominis inhumati,
Coralli rubri præparati,
Hyacinthorum præparatorum,
Lapidis Bezoar occidentalis ana ʒ j ß.
Foliorum Auri n. l.
Fiat pulvis subtilissimus lege Artis.
Ad idem valet. Dosis eadem est.

PULVIS EPILEPTICUS.

R... *Radicis Fraxinellę,*
Contrayervę,
Serpentariæ virginianæ,
Pæoniæ maris,
Seminis ejusdem,
Cornu Cervi crudi,
Ungulæ Alcis,
Visci Quercini .... ana ʒ ij.
Radicis Valerianæ sylvestris ℥ j.
Coralli rubri pręparati,
Cranij hominis non humati,
Lapidis Bezoar occidentalis ana ʒ iij.
Hyacinthorum pręparatorum ʒ j.
Fiat omnium pulvis subtilissimus, cui adde
Foliorum auri n xl.
Et ad usum servetur.
Ad idem valet.
Dosis eadem.

PULVIS LÆTIFICANS.

R... *Ligni Aloes, vel santali citrini,*
Zedoariæ,
Croci,
Seminis ocimi,
Caryophyllorum,

Corti-

Corticum exteriorum citrei,
Galangę,
Macis,
Styracis Calamitæ,
Nucis moſchatæ . . . . ana ʒ v.
Camphoræ ʒ j.
Raſuræ Cornu Cervi
Eboris,
Seminis Aniſi,
Margaritarum orientalium præparatarum ana ʒ ij.
Foliorum Auri,
Argenti . . . . . . ana n. lx.

Fiat pulvis S. A.

Ad cordis affectus, ejuſque palpitationem, & tremorem confert, intemperiem ventriculi, ac hepatis frigidam, humidamque corrigit, coctionem adjuvat; malum corporis habitum emendat: coloris gratiam conciliat; oris quoque halitum gratum efficit, & vires deperditas inſtaurat.

Doſis à ℈ ß ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS è CHELIS CANCRORUM, SEU LAPIS de contrayerva.

℞... *Apicum nigrorum Chelarum*
Cancrorum ℥ iij.
Oculorum Cancrorum fluviatilium,
Corallii rubri,
Succini albi prępáratorum,
C. C. philoſophicè præparati ana ℥ j.
Radicis contrayervæ,
Margaritarum orientalium præparatarum,
Lapidis Bezoar occidentalis . . . . . ana ℥ ß.
Truncorum viperarum ʒ ij.

Fiat omnium pulvis S. A.

Alii cum gelatina C. C. lapides ovales conficiunt, qui poſteà ſiccant, & ad uſum ſervant, ſub nomine Lapidum Contrayervę, qui ad eoſdem uſus inſerviunt, ut Lapis de Goa (vulgo) de Gaſpar Anton.

Hic

Hic pulvis bezoardicus est, sanguinem puriorem reddit; sudorem promovet; in variolis, morbillis, & similibus affectibus idoneus valde.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

PULVIS CACHECTICUS.

℞... *Croci Martis aperientis* ℥ j.
Radicis Ari ʒ j ß.
Succini albi præparati,
Corallii rubri præparati,
Cinnamomi acuti,
Margaritarum præparatarum ana ℈ jv.
Sacchari canti ℥ j ß.
Fiat omnium pulvis subtilissimus S. A.

Ad acidum viscidum invertendum efficacior est; obstructiones primarum viarum mensenterii, & aliorum viscerum reserat, ideoque in cachexia, melancholia, & similibus morbis proficit.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j ß.

PULVIS DIATRAGACANTHI FRIGIDI.

℞... *Gummi tragacanthi albissimi* ℥ j.
Arabici albi ʒ v.
Liquiritiç rasæ ʒ j.
Seminis Melonum,
Cucurbitæ,
Amyli .... ana ʒ ij.
Seminis papaveris albi ʒ j ß.
Sacchari Canti ℥ j ß.
Fiat omnium pulvis S. A.

Ad tussim siccam, ab humoribus acribus, & salsis productam, confert: ideoque phthisicis, sanguinem spuentibus, & faucium asperitati succurrit.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

Nota: quòd semina frigida, & papaveris albi non sunt addenda, nec miscenda in hac compositione, ne rancida fiat, nisi eo tempore, quo Medicus eam expostulet.

PUL-

PULVIS ANTI-PHTHISICUS
(de Haly dictus.)

R... *Seminis papaveris albi* ℥ vj.
Gummi arabici albi,
Tragacanthi albi,
Amyli,
Rasurę eboris,
Liquiritiæ rasæ......... ana ℥ ij.
Semminis Cydoniorum,
Portulacæ....... ana ʒ ß.
Melonum,
Cucurbitæ ..... ana ʒ j.
Sacchari canti, seu albi ʒ iij & ℥ vj.
Fiat ex Arte pulvis.

Ad idem valet, ac pulvis præcedens.

Dosis eadem est.

Nota : quòd hic pulvis, semper recens parari debet, nam si servetur, rancidus citò evadit.

PULVIS RESTRICTIVUS.

R... *Boli armenæ,*
Lapidis hæmatitis....... ana ʒ ij.
Radicis Bistortę,
Rosarum rubrarum,
Baccarum Myrti,
Balaustiarum,
Nucum Cupressi.......... ana ʒ j.
Mastiches,
Myrrhæ,
Thuris,
Sanguinis Draconis....... ana ʒ ß.
Fiat pulvis S. A.

Ad sanguinis fluxum narium, hæmorrhoidarum, & aliarum corporis partium pro usu externo, cum ovi albumine permixtus valet: sumitur quoque in ventris profluvio, & sputo cruento.

Dosis

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

PULVIS DIARRHODON.

℞. *Rosarum rubrarum exungulatarum* ʒ *vj.*
Santali citrini
Rubri . . . . *ana* ʒ *j* ß.
Ligni aloes,
Cinnamomi electi,
Acori veri,
Rasuræ Cornu Cervi
Eboris,
Croci,
Mastiches,
Cardamomi minoris,
Macis,
Seminis Anisi,
Fœniculi,
Ocimi,
Margaritarum præparatarum ana ʒ ß.
Fiat pulvis subtilissimus S. A.

Caput, & omnia viscera roborat, frigidum stomachum fovet, coctionem juvat, appetitumque excitat, & vomitum cohibet.

Dosis à ℈ *j ad* ℈ *ij vel* ʒ *j.*

PULVIS TRIUM SANTALORUM.

℞. *Trium Santalorum,*
Rosarum rubrarum ab ungulis mundatarum,
Liquiritiæ rasæ . . . . *ana* ʒ ß.
Seminis endiviç,
Portulacç,
Melonum mundatorum,
Gummi tragacanthi albi,
Arabici albi . . . . . . *ana* ʒ *j.*
Rasurç eboris ʒ *ij.*
Fiat pulvis S. A.

In omni ſtomachi, & hepatis incaleſcentia confert, dyſentericis, atque hecticis ſalutaris eſt.

Doſis à ʒ ß ad ℈ jv.

PULVIS PAPÆ BENEDICTI.

℞... *Seminis Coriandri,*
Aniſi,
Fœniculi,
Carvi,
Seſeleos Maſsiliæ,
Radicis Zedoariæ,
Liquiritiæ raſæ,
Cinnamomi electi .... *ana* ℥ ß.
Sacchari albiſsimi ℥ vj.
Fiat pulvis S. A.

Ad ſtomachi frigidos affectus valet, coctionem adjuvat, & flatus diſsipat.

Doſis à ʒ j ad ʒ ij.

PULVIS STOMACHICUS, SIVE ARI COMPOSITUS.

℞... *Radicis Ari* ℥ ij.
Calami Aromatici officinarum ℥ j.
Matris perlarum præparatarum ℥ ß.
Cinnamomi electi ʒ iij.
Salis Abſinthii,
Tartari vitriolati .... *ana* ℈ jv.
Sacchari roſati tabellati ℥ v.
Fiat ex arte pulvis ad uſum ſervandus.

Stomachum firmat, & coctionem juvat, appetitum promovet, in capitis affectibus, nempe in vertigine, melancholia hypocondriaca, cachexia, febribuſque intermittentibus valde ſalutaris, obſtructiones deinde aperit, & arenulas pellit.

Doſis à ℈ j. ad ʒ j.

PULVIS CONTRA ABORTUM.

℞... *Radicis Tormentillæ,*

Sym-

Symphyti majoris,
Bistortæ . . . . ana ʒ iij.
Balaustiarum,
Granorum Kermes . . . . . . ana ʒ ij.
Seminis Plantaginis,
Berberis . . . . ana ʒ j.
Rasurę Eboris ʒ j ß.
Sanguinis Draconis ʒ ij.
Mastiches ʒ j.
Terrę sigillatę ʒ iij.
Succini albi pręparati,
Corallii rubri præparati . . ana ʒ j ß.
Terrę Japonicę ʒ j.
Laudani opiati ℈ ß.

Fiat omnium pulvis S. A.

Non solùm ad Abortum præcavendum, sed etiam ad alvi profluvium, & quamlibet hæmorrhagiam valet.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

PULVIS AD CASUM.

R... *Mumię,*
Sanguinis Hirci pręparati,
Terrę sigillatę . . . . ana ʒ vj.
Rhabarbari ʒ j ß.

Fiat pulvis subtilis S. A. cui adde
Spermatis Ceti ʒ iij.

Misce exactè in mortario lapideo, & serva ad usum.

Præcipitatis ab alto, contusis, & fractis proficit.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j.

CAPUT II.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS.

Electuarium est medicamentum internum ex variis simplicibus electis compositum, aliquando liquidam, aliquando solidam consistentiam habens, & dividitur in duas classes, in Alterantes, videlicet & Purgantes.

DE CONFECTIONIBUS CORDIALIBUS ALTERANTIBUS.

Electuarium alterans est medicamentum ex pluribus simplicibus præparatis, nempe cordialibus, adstringentibus, diureticis, & aliis concinnatum, saccharo, sive melle confectum.

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO ALKERMES.

R... *Margaritarum præparatarum,*
Lapidis Lazuli usti, & preparati ... ana ℥ *ij.*
Ligni aloes,
Cinnamomi acuti .... ana ℥ *vj.*
Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Syrupi Kermes recenter facti, ad
Mellis liquidi consistentiam cocti ℔ *j* ß.
Paretur confectio S. A. miscendo in fine
Foliorum auri *n. C.*
Et posteà ad usum servetur.

Cor, stomachum, & cerebrum roborat, spiritus reficit; sanguinem purificat; humorum putredinem arcet, & ad cordis tremorem, syncopem, abortumque præcavendum proficuum valde.

Dosis à ℥ *j ad* ℥ *ij.*

Nota: quòd in his confectionibus (quas vocant cordiales) Auri panes adduntur, quantumvis ab omnibus pro frustraneis, & nostro calore invincibilibus habeantur; sed ab usu non

non recedentes, nos etiam adjicimus, quia si non proficiunt, non officiunt, & saltem decoram quamdam venustatem Pharmaco conciliant.

ELECTUARIUM, SIVE CONFECTIO HYACINTHOrum cum acido.

R... *Hyacinthorum Orientalium præparatorum* ℥ j.
Coralli rubri præparati,
Terræ sigillatæ,
Ligni Aloes, vel Santali citrini,
Rasuræ Cornu Cervi .... ana ℥ ß.
Radicis tormentillæ,
Dictamni albi, seu fraxinellæ,
Granorum Kermes,
Myrrhæ,
Rosarum Rubrarum exungulatarum,
Seminum citrei, aut limonum excorticatorum,
Acetosæ,
Portulacæ .... ana ʒ ij.
Margaritarum præparatarum,
Croci .... ana ʒ j.
Corticum exteriorum Aurantiorum,
Citrei siccatorum ... ana ℈ ij.
Terantur subtilissimè, & cum
Syrupi limonum recentis ℔ ij ß.
Fiat confectio S. A. cui adde
Foliorum Auri n. lx.
Et serva ad usum.

In affectibus cephalicis, & lipothymiis, mirè succurrit, syncopem, ac animi defectus arcet, humorum putredinem corrigit, & præcavet; in febribus acutis, malignisque à nimia humorum dissolutione pendentibus, diarrhœa complicatis, idonea valde.

Dosis à ℈ ij ad ʒ ij.

Nota: quòd alia Hyacinthorum sine acido fit Confectio, scilicèt cum syrupo florum tunicæ, servata supra descripta metho-

methodo, hanc Medici in febribus malignis à liquidorum coagulatione ortis, præſcribunt, ideòque reponitur in officinis.

Doſis eadem eſt.

ELECTUARIUM SIVE CONFECTIO GENTILIS Cordialis.

R... *Margaritarum præparatarum,*
Lapidum hyacinthorum,
Rubinorum preparatorum,
Raſure Cornu Cervi,
Ligni Aloes,
Cinnamomi,
Macis,
Croci,
Caryophyllorum,
Seminis ocimi,
Portulacæ,
Endivie,
Corticum exteriorum Citrei,
Florum Borraginis,
Buglosſi,
Santali rubri .... ana ʒ j.
Omnia ſubtiliſsimè pulveriſentur, & cum
Syrupi florum Borraginis recentis ℥ xvj.
Fiat confectio S. A. cui adde
Foliorum Auri,
Argenti .... ana n. lx.
Miſce optimè, & ſerva ad uſum.

Efficaciſsima eſt contra quaſcumque cordis affectiones, exhilarat, atque roborat.

Doſis à ʒ j ad ʒ ij.

ELECTUARIUM, SEU THERIACA SMARAGDORUM.

R... *Smaragdorum preparatorum,*
Ligni viſci quercini .... ana ʒ iij.

Hyacin-

Hyacinthorum præparatorum,
Croci,
Rasuræ Eboris . . . . ana ʒ ij.
Radicis Pæoniæ maris,
Seminis ejusdem excorticati ana ℥ j.
Cinnamomi optimi ℥ ij.
Seminis Citrei mundati,
Dictamni cretici . . . . ana ℥ j ß.
Seminis Acetosæ,
Corallii rubri præparati,
Granorum Kermes . . . . ana ʒ vj.
Radicis Galangæ ℥ ß.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Syrupi ex succo limonum cum
Melle facti ℔ iij.
Fiat electuarium S. A.

Cor, stomachum, & cerebrum roborat, adversus nervorum, & capitis affectus convulsivos egregiè præstat.

Dosis à ʒ j ad ℥ ij.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS OPIATIS.

Opiata sunt confectiones, sive electuaria alterantia in quibus ingreditur opium.

THERIACA MAGNA COLLEGII REGALIS PHARMAcopolarum Matritensis.

℞.. *Trochiscorum Scilliticorum ℔ xlviij.*
Viperinorum,
Hedychroi,
Piperis longi,
Opii Thebaici . . . . ana ℔ xxjv.
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Iridis,
Succi liquiritiæ,
Seminis Buniadis,
Scordii,
Opobalsami,

Cinna-

Cinnamomi,
Agarici .... ana ℔ xij.
Myrrhæ,
Cosʃti,
Croci,
Caſsiæ ligneæ,
Nardi Indicę,
Schęnanthi,
Thuris maſculi,
Piperis albi,
nigri,
Dictamni Cretici,
Praſsii albi,
Rhapontici,
Sthœcadis Arabicę,
Petroſelini Macedonici,
Calaminthes montanæ,
Terebinthinæ Chiæ,
Zinziberis,
Pentaphylli .... ana ℔ vj.
Polii montani,
Chamępityos,
Styracis Calamitæ,
Meu Athamantici,
Amomi racemoſi,
Acori veri,
Nardi Celticę,
Terrę Lemnię,
Valerianæ majoris,
Chamędryos,
Malabathri,
Chalcitidis,
Gentianæ,
Aniſi,
Fœniculi,

Hypo-

Hypocistidis,
Carpobalsami,
Gummi Arabici,
Cardamomi minoris,
Seseleos Massiliensis,
Acaciæ,
Thlaspios,
Hyperici,
Ammeos,
Sagapeni .... *ana* ℔ *jv.*
Aristolochię tenuis,
Dauci Cretici,
Bituminis Judaici,
Opoponacis,
Galbani,
Centaurii minoris,
Castorei .... *ana* ℔ *ij.*
Mellis pręstantissimi triplum.
Vini optimi *q. s.*

Quæ terenda, subtilissimè terantur, & quæ dissolvenda, in vino exactè dissolvantur, ut fiat electuarium S. A.

In febribus malignis, pestilentibus, & in ipsa peste prodest; in paralysi, epilepsia, diarrhœa, & tenesmo sæpissimè usurpatur; vermes interimit; humorum putredinem arcet, coctionem adjuvat, ac in hystericis affectibus, & aliis ab humoribus crassis ortis, perquàm idoneum est.

Dosis à ℈j ad ʒ j. in clysteribus autem à ʒj ad ʒ ij.

DIASCORDIUM.

℞... *Foliorum Scordii,*
Rosarum rubrarum exungulatarum ana ʒ vj.

Boli armenæ orientalis ℥ j.
Styracis calamitæ,
Dictamni Cretici,
Radicis tormentillæ,
Bistortæ,
Gentianæ,
Galbani puri,
Succini præparati . . . . *ana* ʒ ij.
Cinnamomi acuti ℥ ß.
Opij,
Piperis longi,
Zingiberis,
Seminis oxalidis . . . . *ana* ʒ j.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Mellis rosati spissioris consistentiæ ℥ xxjv.
Fiat ex Arte electuarium.

In febribus malignis, diarrhoea stipatis, est optimum, acres humores demulcet, colicos dolores mitigat, & somnum conciliat.

Dosis à ℈ j *ad* ʒ j.

PHILONIUM MAGNUM, SEU ROMANUM.

R... *Seminis hyosciami,*
Papaveris albi . . . . . *ana* ʒ x.
Opii ʒ v.
Cinnamomi acuti ʒ vj.
Seminis Apii,
Petroselini Macedonici,
Fœniculi,
Dauci Cretici,
Costi,
Myrrhæ,
Castorei . . . . *ana* ℥ ij.
Croci,
Pyrethri,

Nardi

Nardi Indicę............ ana ℈ ij.
Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Mellis optimi despumati ℔ ij.
Paretur electuarium S. A.

Colicos dolores placat, & flatus dissipat, vomitumque cohibet; & somnum blandè conciliat.

Dosis à ℈ j. ad ℈ ij. in enematibus à ʒ j ad ʒ iij.

MITHRIDATIUM.

℞... *Myrrhæ optimę,*
Olibani, seu Thuris masculi,
Croci,
Agarici albi, & levis,
Zingiberis,
Cinnamomi acuti,
Nardi Indicæ,
Seminis thlaspeos........ ana ʒ v.
Seseleos Massiliæ,
Opobalsami, in ejus defectu Balsami albi,
Florum Schœnanthi,
Stæchados,
Costi,
Galbani puri,
Terebinthinæ Chię,
Piperis longi,
Castorei,
Succi hypocistidis,
Styracis calamitę,
Opoponacis,
Folii Indi,
Cassię ligneæ............ ana ʒ ß.
Polii montani,
Piperis albi,
Foliorum Scordii,
Seminis Dauci Cretici,
Carpobalsami, in ejus defectu Cubebæ,

Trochiscorum Cypheos,
Bdelii .... *ana* ℨ *iij* ß.
Nardi Celticæ,
Gummi Arabici albi,
Seminis petroselini Macedonici,
Fœniculi,
Cardamomi minoris,
Opii,
Rosarum rubrarum exungulatarum,
Dictamni Cretici,
Radicis Gentianæ .... *ana* ℨ *ij* ß.
Acori veri,
Ari,
Phu,
Seminis Anisi,
Sagapeni .... *ana* ℨ *j* ß.
Meu Athamantici,
Acacię veræ,
Ventris Scinci,
Seminis Hyperici .. *ana* ℨ *j & gr.xviij.*

Quæ dissolvenda, in vino optimè dissolvantur, & quæ terenda, subtilissimè terantur, & cum

Mellis optimi despumati ℔ *vj &* ℥ *jv.*

Fiat electuarium S. A.

Ad pestem, & frigidos omnes affectus valet; in variolis, morbillis, febribus malignis, & scorbuto confert: humorum malignitati resistit, ac in viperarum morsu, aliorumque animalium venenosorum perutile habetur.

Dosis à ℨ *j ad* ℨ *ij.*

ELECTUARIUM ORVIETANUM.

℞. *Radicum Vicentoxici,*
Zedoariæ,
Carlinę,
Angelicæ,
Dictamni albi,

Con-

Contrayervæ,
Enulæ campanæ,
Viperinę virginianæ ana ℥ j ß.
Foliorum dictamni cretici,
Scordii,
Rutæ . . . . ana ℥ ij.
Galbani puri ʒ vj.
Croci ʒ vij.
Cinnamomi,
Caryophyllorum . . . ana ʒ ij.
Extracti opii, ʒ iij.
Terræ sigillatę,
Mirrhæ . . . . ana ℥ ß.
Truncorum Viperarum ℥ j.
Omnia subtilissimè terantur, & cum
Extracti Juniperi ad mellis
consistentiam redacti ℔ vj.
Vini optimi q.s.

Fiat electuarium, quod in vase clauso, per aliquot menses pone ad fermentandum, posteà adde

Olei stillati succini,
Corticum citri . . . . . ana ℈ ij.
Salis volatilis Viperarum in pauco
vino soluti ʒ iij ß.

Et omnia exactè permista, serventur ad usum.

Cardiacum, cephalicum, & stomachicum est; adversus venena, pestem, variolas, morbillos, omnesque epidemicos morbos valet, admodum quoque conducit in cerebri frigidis affectibus, & ventriculi.

Dosis à ʒ ß ad ʒ ij.

ELECTUARIUM, SEU THERIACA DIATESSARON.

R... *Radicum Gentianæ,*
Aristolochiæ rotundæ,
Myrrhæ optimę,
Baccarum lauri . . . . ana ℥ jv.

Fiat

Fiat omnium pulvis subtilissimus, & cum
Mellis despumati, &
extracti Baccarum Juniperi .... an a ℔ ij ß.
Paretur electuarium S. A.

Coctionem juvat; in epilepsia, paralysi, spasmo, hydrope, cachexia, & in frigidis quoque affectibus confert.

Dosis à ℈ ij. ad ℈ jv.

THERIACA COELESTIS.

℞... *Extracti opii* ʒ iij.
Croci optimi ʒ ß.
Styracis calamitæ ʒ j ß.
Myrrhæ electæ ʒ ij.
Galbani puri,
Mastiches,
Opoponacis .... ana ℈ j.
Castorei ℈ ß.
Extractorum Cardui benedicti,
Centaurii minoris,
Tormentillę,
Scordii,
Contrayervę,
Carlinę........ ana ʒ ij.
Vicentoxici,
Valerianę majoris,
Gentianę,
Aristolochię rotundę ana ʒ j ß.
Zedoarię ʒ ij.
Resinę, seu Gummi Guajaci ʒ ß.
Camphorę ℈ ß.
Oleorum stillatorum Cinnamomi,
Caryophillorum,
Baccarum Juniperi,
Corticum Citri ... ana gt. x.
Balsami Peruviani liquidi,
Olei expressi Nucis moschatæ .... ana ʒ j ß.

Cinna-

Cinnabaris nativę lævigatę,
Pulveris Viperarum,
Succini albi pręparati,
Bezoardici mineralis ...... ana ʒ ij.
Salis volatilis ſuccini ʒ j.

Extracta, camphora, & nucis moſchatæ oleum cum ſufficienti Elixirii vitæ quantitate diſſolvantur, ut mediocris conſiſtentiæ paretur maſſa, cui immiſceantur pulveres ſimplicium pulverabilium, addendo in fine Balſamum, olea diſtillata, & ſuccini ſal volatile; omniaque exactiſsimè permiſta, ad uſum ſerventur.

Magnarum virium cenſetur, ideoque Theriaca vocatur Cœleſtis, & à Practicis, in omnibus ferè affectibus uſurpatur.

Doſis à gr. ij ad gr. iij vel jv.

ELECTUARIUM BACCARUM LAURI.

R... *Baccarum Lauri,*
Foliorum Rutę .... ana ʒ v.
Sagapeni,
Opoponacis .... ana ʒ ij.
Seminis Ammeos,
Cumini,
Nigellæ,
Liguſtici,
Dauci Cretici,
Origani,
Acori veri,
Amygdalarum amararum,
Piperis longi
nigri,
Caſtorei,
Menthaſtri .... ana ʒ j.
Omnia ſubtiliſsime, terantur, & cum
Mellis deſpumati ℔ j.
Fiat ex Arte electuarium.

Ad colicam, & iliacam paſsionem, ſicut, & inteſtinorum quaſ-

quaſcumque torturas proficit, in ſtranguria, dyſuria, ac inſuper in fœminis, affectibus hyſtericis vexatis, confert.

Doſis à ℈ j ad ʒ j vel ad ʒ ij: at frequentius ad clyſteres præſcribitur, ab ℥ ß ad ℥ j.

CAPUT III.

DE ELECTUARIIS, SEU CONFECTIONIBUS *purgantibus.*

ELectuarium purgans eſt Medicamentum ex ſimplicibus catharticis præparatis, & aliis concinnatum, in eumdem finem conſpirantibus, ſaccharo, ſive melle confectum.

CONFECTIO, SEU ELECTUARIUM CATHOLICUM, vel Diacatholicum compoſitum.

℞... *Radicis Polypodii quercini mundati, & contuſi* ℥ *vj.*
Aquę communis tepidę ℔ *x.*

Coquantur igne levi per ſeſquihoram, poſteà decoctum coletur, colaturæ adde

Sacchari albi ℔ *jv.*

Fiat ſyrupus craſsioris conſiſtentię, S.A.

Removeatur ab igne, ac in vaſe idoneo poſitus, diſſolvantur

Pulpę caſsię fiſtulę,
Tamarindorum .... *ana* ℥ *jv.*

Deinde adjiciantur hæc ſimplicia in pulverem ſubtilem redacta, nempe

Rhabarbari optimi,
Florum Violarum,
Seminis Aniſi mundati,

Polypodii quercini .... *ana* ℥ *ij.*
Foliorum Sennæ mundatorum ℥ *jv.*

Misce optimè, & fiat electuarium ad usum servandum.

Alvum emollit, & suaviter expurgat humores; in acutis, ac peracutis morbis confert, ad ventrem leniter subducendum.

Dosis à ʒ *ij ad* ℥ ß *usque ad* ʒ *vj.*

CONFECTIO, SIVE ELECTUARIUM CATHOLICUM commune pro Clysteribus.

℞... *Polypodii quercini mundati, &*
contusi ℥ *vj.*
Aquę tepidę ℔ *x.*

Bulliant igne lento per horam, posteà adde
Foliorum Malvarum,
Violarum .... *ana m.j.*

Coquantur per semihoram, dein decoctum coletur, in colatura dissolve
Mellis optimi ℔ *jx.*

Fiat syrupus crassior, in quo diluantur
Pulpę Cassiæ fistulæ ℥ *vj.*
Prunorum ℔ *j* ß.

Postremo pulveres sequentes addantur,
Foliorum Sennæ ℥ *viij.*
Florum Violarum ℥ *jv.*
Seminis Anisi mundati ℥ *ij.*

Misce optimè ut fiat confectio S. A.

Ventrem expurgat, atque emollit, in clysteribus admista.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

CONFECTIO BENEDICTA LAXATIVA.

℞... *Radicis Gialappæ,*
Scammonii,
Corticis Esulæ præparatæ,
Hermodactylorum,
Rosarum rubrarum ... *ana* ʒ *x.*
Spicæ nardi,

Zingiberis,
Croci,
Saxifragæ,
Seminis Petroselini,
Cardamomi minoris,
Apii,
Carvi,
Fœniculi,
Asparagi,
Brusci,
Milii Solis,
Piperis longi,
Galangæ,
Macis,
Agarici,
Salis gemmei .... ana ʒ ij.
Omnia subtiliter terantur, & cum
Mellis despumati ℔ iij & ℥ ij.
Fiat ex Arte confectio.

Humores serosos, pituitososque expurgat; obstructiones aperit; menstrua movet; lithonthryptica est, & flatus dissipat.

Dosis à ʒ iij ad ʒ vj vel ℥ j.

In clysteribus communiter usurpatur.

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO HIERÆ Magnæ.

℞... *Cinnamomi acuti,*
Colocynthidos,
Radicis Gialappę pro Turpeto vero ana ℥ ij.
Spicę celticæ,
Croci,
Schœnanthi,
Asari,
Santali citrini,
Cubebarum,

Flo-

Florum Violarum,
Rosarum rubrarum,
Absinthii,
Epithymi,
Agarici .... *ana* ℥ *j.*
Aloes hepaticæ ℥ *viij.*
Fiat omnium pulvis subtilis, & cum
Mellis despumati ℔ *x.*
Confice electuarium S. A.

Omnes evacuat humores; & ad multos capitis, oculorumque morbos proficuum valde.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j in clysteribus.*

ELECTUARIUM, SEU CONFECTIO HIERÆ Logadii.

℞... *Colocynthidos,*
Agarici,
Gummi Ammoniaci,
Thymi,
Scammonii,
Pulpę scillæ ...... *ana* ʒ *x.*
Hellebori nigri,
Hyperici ...... *ana* ʒ *v.*
Epithymi,
Bdellii,
Polypodii,
Aloes,
Chamædryos,
Marrubii .... *ana* ℥ ß.
Cinnamomi acuti ʒ *vj.*
Piperis nigri,
Albi,
Longi,
Croci,
Opoponacis,
Sagapeni,

Castorei,
Seminis Petroselini,
Radicis Aristolochiæ longæ ana ℨ ij.
Omnia pulverabilia subtiliter terantur, & cum
Mellis despumati .... ℔ jv & ℥ viij.
Fiat electuarium S.A.

In lethargicis, epilepticis, vertiginosis, & convulsis confert.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℨ *vj. in clysteribus.*

ELECTUARIUM HAMECH MAJUS.

℞... *Myrobalanorum citrinorum* ℥ viij.
Chebulorum,
Indorum,
Rhabarbari,
Agarici,
Colocynthidos,
Polypodii .... ana ℥ jv.
Absinthii,
Thymi,
Sennæ,
Florum violarum,
Epithymi,
Anisi,
Fœniculi,
Rosarum rubrarum .... ana ℥ j ß.
Prunorum siccorum enucleatorum, &
Passularum mundatarum ... ana ℔ j.

Omnia incisa, & contusa ponantur in vase circulatorio cum

Seri lactis Caprini ferventis ℔ viij.
Succi fumariæ ℔ ij.

Et per dies quinque in infusione permaneant, posteà leviter ebulliant, colentur, & exprimantur; in colatura dissolve.

Sacchari albi ℔ iij.
Mannæ electæ ℨ jv.

Co-

Coquantur in Syrupum crassum S. A. & in eo ab igne semoto diluantur.

Pulpæ Cassiæ fistulæ ℥ viij.
Tamarindorum ℥ x.

Postremò addantur sequentia in pulverem subtilem redacta, videlicèt

Myrobalanorum citrinarum,
Chebularum,
Indarum.....ana ℥ j.
Bellericarum,
Emblicarum,
Rhabarbari,
Seminis fumariæ........ ana ʒ vj.
Scammonii ℥ iij.
Seminis Anisi,
Spicæ nardi ....ana ℥ ß.
Misceantur optimè, ut fiat electuarium S. A.

Humores validè expurgat, maximè serosos, lentos, & crassos, sicut in affectibus venereis, scorbuticis, ac similibus.

Dosis à ʒ *ij ad* ℥ ß *vel* ʒ *vj.*

Hoc præscriptum electuarium sine scammonio, & colocynthide *Hamech simplex* in officinis vocatur.

ELECTUARIUM DIAPHOENICUM.

℞... *Pulpæ Dactylorum* ℔ ß.
Pulveris subtilis radicis Gialappæ ℥ ij.
Zingiberis,
Santali citrini,
Piperis albi,
Macis,
Galangæ,
Cinnamomi,
Foliorum Rutæ,
Seminis fœniculi,
Anisi,
Dauci cretici ..... ana ℈ iv.

Dia-

Diacrydii ʒ vj.
Mellis despumati ℔ j ß.
Fiat electuarium S. A.

Humores pituitosos expurgat, & biliosos; in stomachi dolore, à copia humorum excitato convenit; hydropicorum aquas educit, & menstrua movet.

Dosis à ʒ ij ad ʒ vj.

CAPUT IV.

DE ELECTUARIIS SOLIDIS, SEU TABELLIS.

Electuarium solidum, seu Tabellæ duobus in officinis præparantur modis, videlicet, cum igne, & sine igne: cum igne saccharum decoquitur ad solidam consistentiam, tunc extra ignem pulveres miscentur, & in tabulam marmoream, oleo Amygdalarum inunctam effunditur, & fiunt tabellæ diversæ magnitudinis, & figuræ.

Sine igne cum saccharo albissimo subtiliter pulverato, & aliis simplicibus idoneis in pulverem redactis, beneque permistis, cum glutine tragacanthi fit massa, ex qua Pastillæ, sive Rotulæ parantur, & in umbra siccantur.

TABELLÆ DE ALTHÆA.

R... *Pulpæ radicum Althææ* ℔ j.
Sacchari albi ℔ ij.
Aquæ simplicis ℥ vj.

Clarifica, & coque, ad electuarii solidi consistentiam, misceatur pulpa, & fiant tabellæ S. A.

Ad demulcendum in catarrhibus tenuibus, & acribus proficiunt.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

TABELLÆ FLORUM VIOLARUM EX SUCCO.

R... *Succi florum violarum* ℥ vj.
Sacchari albissimi pulverati ℔ ij ß.

Co-

Coquantur igne lento ad electuarii solidi consistentiam, & fiant tabellæ S. A.

Fauces, & pectus leniunt; gutturis asperitati medentur.

Dosis ab ℥ ß ad ℥ j.

TABELLÆ ROSARUM, SEU SACCHARUM ROSATUM tabulatum.

℞... *Rosarum rubrarum demptis unguibus* ʒ *vj.*
Aquæ Rosarum odoratissimę ℥ *vj.*

Fiat infusio, & levis ebullitio S. A. postea coletur, atque exprimatur colaturæ adde

Succi Rosarum rubrarum ℥ *iij.*
Sacchari albi pulverisati ℔ *j* ß.

Concinnentur tabellæ lege artis, addendo extra ignem Coccinelæ pulveratæ semidrachmam.

Nota: Coccinelam addimus non tantùm ratione virtutis, quamtùm ratione decoris.

Pectorales sunt, in tussi, & thoracis affectibus prosunt.

TABELLÆ MANNÆ, SEU MANNA TABULATA.

℞... *Mannæ electę* ℥ *iij.*
Aquæ Tussilaginis ℥ *vj.*

Dissolvatur Manna, coletur, & cum
Sacchari albissimi in pulverem ℔ *j* ß.
Fiant tabellæ S. A. ad usum servandæ,

Ad idem valent, & phlegma crassum, viscidumque per anacatharsim movent.

Dosis tabellarum pectoralium ʒ *j, quæ ore excepta, sali vaque soluta in pectus sensim delabitur.*

TABELLÆ MANUS CHRISTI, SEU PERLATÆ.

℞... *Sacchari albissimi pulverati* ℔ *j.*
Margaritarum orientalium præparatarum ℥ ß.

Misce, & cum sufficienti quantitate mucaginis Gummi Tragacanthi aqua rosarum extractæ, fiat massa, ex qua formentur tabellæ S. A.

Absorbentes, & fortificantes sunt.

Dosis à ʒ *j. ad* ℥ ß.

TA-

TABELLÆ MECHOACANNÆ.

℞... *Pulveris Mechoacannę* ℥ iij.
Gialappæ ℥ j.
Sacchari albi in pulverem subtilem redacti ℔ ij.

Misceantur exactè, & cum glutine tragacanthi fiat massa, de qua formentur tabellæ S. A.

Ad humores biliosos, & serosos expurgandos usurpantur.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j.

CAPUT V.

DE PILULIS.

PIlula, ideſt, quaſi parva pila, eſt Medicamentum forma ſolidum, compoſitum ex variis pulveribus, & aliis ingredientibus, quod excipitur liquore aliquo glutinoſo, ut ſyrupo, melle, &c. ut in maſſam aptiùs cohæreant.

PILULÆ PURGANTES.

PILULÆ COCHIÆ.

℞... *Aloes succotrinæ, seu hepaticæ* ℥ ij.
Trochiscorum Alhandal ʒ vj ß.
Scammonii Alepensis ℥ ß.
Radicis Gialappę,
Salis Cathartici nostri. . . . . ana ʒ x.

Subtiliſsimè pulverentur, & cum ſyrupo Stœchados fiat maſſa, de qua formentur rotulæ, quæ in umbra ſiccentur, & ad uſum reponantur.

Ad pituitam evacuandam commendantur, præſertim in capitis affectibus, & nervorum.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ ij.

PILULÆ TARTAREÆ BONTII.

℞... *Aloes succotrinę* ʒ vj.

Gummi

Gummi Ammoniaci ʒ iij.
Tartari vitriolati ʒ j.

Miſceantur, & cum melle colato fiat maſſa S. A. ut ſuprà.

Saburram tartaream educere, ac lienem, & uterum ab obſtructionibus liberare prædicantur.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

PILULÆ DE SUCCINO CRATONIS.

R... *Succini preparati,*
Maſtiches . . . . *ana* ʒ *ij.*
Aloes ſuccotrinæ ʒ *v.*
Agarici ʒ *j* ß.
Ariſtolochie ʒ ß.

Pulveriſentur ſubtiliter, & cum ſyrupo betonicæ fiat maſſa S. A.

In morbis capitis, & affectibus catarrhalibus commendantur.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

PILULÆ DE AMMONIACO.

R... *Aloes Roſatæ, ſeu Violatę* ℥ *jv.*
Gummi Ammoniaci puri ʒ *vj.*
Myrrhæ electæ ℥ ß.
Maſtiches,
Pulveris trium Santalorum *ana* ʒ *ij.*
Croci ℈ *ij.*
Tartari ſolubilis,
Salis Abſinthij. . . . . *ana* ʒ *j.*

Terantur ſubtiliter, & cum ſyrupo Stœchados fiat maſſa S. A.

In affectibus hypochondriacis, uteri obſtructionibus, aſthmate, atque tuſsi, cachexia, febribus inveteratis conveniunt.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

PILULÆ POLYCHRESTÆ.

R... *Extracti, ſeu Aloes roſatæ, vel Violatæ* ʒ *vj.*
Hellebori nigri,

Absinthii,
Cardui benedicti,
Fumariæ,
Cochleariæ... ana ʒ ij.
Myrrhæ electæ ℥ ß.
Gummi Hederæ,
Juniperi,
Benzoes ana ʒ ij.
Florum Sulphuris ʒ j ß.
Tartari solubilis (vulgo) de seignete ʒ ij.
Terebinthinæ optimæ q. s.
Ad massam pro formandis pilulis idoneam.

In omnibus obstructionibus hepatis, lienis, renum reserandis, inserviunt, & in affectibus uterinis, hypochondriacis, ac similibus mirificè prosunt.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

PILULÆ FOETIDÆ.

℞... *Gummi sagapeni,*
Assæ fœtidæ,
Ammoniaci,
Opoponacis,
Bdellii,
Trochiscorum Alhandal,
Seminis Rutæ,
Aloes Succotrinæ ana ʒ ij ß.
Radicis Gialappæ ʒ ij.
Scammonii Alepensis ʒ j ß.
Radicis Esulæ minoris,
Hermodactylorum ana ʒ j.
Castorei,
Myrrhæ,
Croci .... ana ʒ ß.
Salis Cathartici nostri ℥ ß.

Fiat omnium pulvis subtilis, & cum sufficienti qnantitate syrupi Arthemisiæ fiat massa S. A.

Ad

Ad diſſolvendam, & evacuandam pituitam craſſam commendantur, obſtructiones tollunt, menſes movent, & in podagra, hydrope, affectibus rheumaticis, ac uterinis valde proficuæ.

Doſis à ℈ ß ad ʒ j.

℞... PILULÆ AGREGATIVÆ, SEU CATHOLICÆ.

Myrobalanorum citrinorum ℥ j.
Aloes Succotrinæ,
Radicis Gialappæ,
Scammonii optimi,
Rhabarbari .... ana ʒ vj.
Agarici,
Trochiſcorum Albandal ..... ana ʒ ij.
Salis Cathartici ʒ vj.

Subtiliter pulveriſentur, & cum ſyrupo roſarum Alexandrinarum fiat maſſa Pilularum S. A.

Omnes humores expurgant, & in capitis affectibus præſcribuntur.

Doſis à ℈ j ad ℈ ij vel ʒ j.

℞... PILULÆ DE TRIBUS CUM RHABARBARO.

Rhabarbari electi,
Agarici trochiſcati,
Aloes ſuccotrinę .... ana ℥ j.
Salis Cathartici ʒ iij.

Triturentur ſubtiliter, & cum ſyrupo roſato ſolutivo fiat maſſa pilularum S. A.

Humores pituitoſos, lentos, & craſſos purgant; ſtomachum roborant, appetitum excitant, & menſtrua movent.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

℞... PILULÆ DE RHABARBARO.

Rhabarbari ʒ iij.
Aloes ſuccotrinæ ℥ j & ʒ ij.
Myrobalanorum citrinorum,
Trochiſcorum diarrhodonis ana ʒ iij ß.
Succi liquiritię,

Absinthii . . . . ana ʒ j.
Salis Cathartici ʒ ij.

Triturentur subtiliter, & cum syrupo de cichorio cum Rhabarbaro fiant S. A.

Humores crassos, & viscidos expurgant; & in tertiana, & quartana utuntur.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

PILULÆ DE CRETA.

℞. *Aloes electæ ℥ j.*
Mercurii dulcis septies sublimati ℥ ß.
Cretæ albissimę præparatę,
Succini albi præparati,
Gentianæ,
Myrrhę,
Radicis fraxinellæ . . . . ana ʒ j.
Theriacæ magnę ℈ jv.
Terebinthinæ electę ʒ ij.

Quæ terenda subtiliter terantur, & cum syrupo Althææ fiat massa pilularum S. A.

In omnibus affectibus venereis, gonorrhœa, profluvio albo, & nephritide commendantur.

Dosis à ʒ ß ad ʒ j.

PILULÆ MERCURIALES.

℞. *Rhabarbari electi,*
Trochiscorum Albandal,
Scammonii Alepensis . . . . ana ℥ j.
Mercurii crudi ex cinnabare redivivi ℥ ij.
Terebinthinæ claræ q. s.
Ut fiat massa S. A.

In omnibus affectibus venereis utuntur.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij.

DE PILULIS ALTERANTIBUS.

PILULÆ PRO TUSSI.

℞. *Succi Glycyrrhisę,*
Thuris. . . . . ana ℥ ß.

Myrrhæ,

Myrrhæ,
Croci,
Opii . . . . ana ℈ *jv.*

Cum syrupo papaveris rhœados fiat massa pilularum S. A.

Catarrhos subtiles, & salsos, à capite ad pectus delabentes incrassant; ebullitiones humorum sistunt; tussim sedant; sputum, somnumque excitant; & pro pilulis de Cynoglosso uti possunt.

Dosis à gr. vj ad ℈ ß.

PILULÆ DE TEREBINTHINA.

R... *Terebinthinæ claræ in aqua*
Raphani, aut parietariæ
Coctæ ℥ *jv.*
Liquiritiæ tenuissimè pulveratę ℥ *j.*
Misce, & fiant pilulę S. A.

Urinam cient; meatus urinarios in gonorrhœa abstergunt; & in ulceribus renum, & vesicæ prosunt, arenulasque impellunt.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

PILULÆ MARTIALES.

R... *Limaturæ chalybis* ℥ *ij.*
Extracti Absinthii *q. s.*
Ut fiat massa pilularum S. A.

In affectibus hystericis, hypochondriacis, commendantur; & in obstructionibus, mensiumque suppressione cum fructu propinantur.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *j & ultra: mane, & vespere superbibendo seri lactis* ℥ *jv. ut facilius dissolvantur.*

PILULÆ HYSTERICÆ.

R... *Gummi opoponacis* ʒ *j.*
Ammoniaci,
Galbani,
Sagapeni . . . . ana ʒ ß.
Myrrhę ʒ *ij.*
Assæ fœtidę,

Casto-

Castorei . . . . ana ℥ iij.
Olei succini ℈ j.
Theriacæ magnę q. s.
Ad conficiendam massam S. A.

In affectibus hystericis cum fructu exhibentur; in impuritatibus uteri, & mensium obstructione, à crassis, & pituitosis humoribus proveniente, inserviunt.

Dosis à ℈ ß ad ℈ ij.

PILULÆ BALSAMICÆ.

R... *Pulveris Millepedum pręparatorum ℥ vj.*
Gummi Ammoniaci albi ℥ iij.
Florum Benzoini ℈ jv.
Croci,
Balsami Peruviani . . . . ana ℈ j.

Cum sufficienti quantitate balsami sulphuris terebinthinati fiat massa Pilularum S. A.

Pituitam viscidam, & crassam in pulmonibus contentam incidunt, ac fluxilem reddunt, & per sputum, & urinam evacuant: ideò in affectibus asthmaticis, & catarrhalibus præscribuntur.

Dosis à ℈ ß ad ℥ ß.

PILULÆ ÆTHIOPICÆ.

R... *Æthiopis mineralis sine igne facti ℥ ij.*
Antimonii diaphoretici ℥ j.
Gummi Guajaci ℥ ß.
Cum extracto Sarsæparillæ fiat massa S. A.

In affectibus à lue venerea productis commendantur, & in hydrope, scorbuto, ac similibus infirmitatibus utuntur.

Dosis à ℈ j ad ℈ ij.

PILULÆ ADSTRINGENTES, SEU CONTRA FLUXUM ventris.

R... *Boli armenæ orientalis ℥ ß.*
Corallii rubri præparati,
Terræ Japonicę . . . . ana ℥ ij.
Lapidis hæmatitis præparati,

San-

Sanguinis Draconis optimi ana ℥ j.
Radicis Symphyti,
Tormentillæ,
Bistortæ .... ana ℥ ß.
Mastiches ℈ ij.
Laudani liquidi ʒ ß.
Cum syrupo myrtino fiat massa S. A.

Ad hæmorrhagias, & fluxus ventris inserviunt.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

℞... PILULÆ CYNOGLOSSI.

Radicis Cynoglossi siccæ
Seminis hyosciami albi
Extracti opii..... *ana* ℥ ß.
Myrrhæ optimæ, ʒ vj.
Thuris masculi ʒ v.
Croci,
Castorei .... *ana* ʒ j ß.
Cum syrupo violato fiat massa S. A.

Vim habent anodinam, dolores mitigant; catarrhales defluxiones in thoracem, quæ pectus gravant, sistunt, in tussi atque phthisi, & in diarrhœa, dysenteriaque præscribuntur.

Dosis à gr. iv ad ℈ ß.

CAPUT VI.

DE TROCHISCIS.

TRochiscus nihil aliud est, quàm medicamentum siccum compositum ex variis simplicibus mistis, & cum aliquo succo, seu liquore in consistentiam solidam conflatum.

℞... TROCHISCI DE AGARICO.

Agarici albissimi, & levissimi per setaceum trajecti ℥ ij.

Aquæ

Aquę Cinnamomi, in qua ſit infuſa ſemidracma Zinziberis, *q. ſ.*

Fiat maſſa, ex qua formentur Trochiſci, ſiccentur, dein pulveriſentur, & cum prædicto liquore, denuò formentur Trochiſci S. A. uſui ſervandi.

Ad ſerum, & pituitam educendam inſerviunt.

Doſis à ℈ j ad ʒ j.

TROCHISCI ALHANDAL.

℞... *Pulpę Colocynthidis albę, & levis à ſemenibus repurgatę* ℥ jv.

Incidantur minutim, & cum mucilaginis gummi tragacanthi (aqua roſarum extractæ) ſufficienti quantitate fiat maſſa in paſtillos dividenda, & exiccanda; probè exiccata in pulverem tenuiſsimum redige, & per ſetaceum trajice; huic pulveri denuò adde novam mucilaginem gummi tragacanthi: fiat maſſa in paſtillos redigenda, & exiccanda, iterum ſubtiliſsimè pulveriſa, & cum eadem mucilagine in maſſam redige, de qua formentur trochiſci, qui ſiccentur, & reponantur.

Violenter purgant, pro quo in affectibus contumacioribus, ut in apoplexia, mania, melancholia, &c. uſurpantur.

Doſis à gr. jv ad ℈ ß.

Præſtant tamen loco ſtimuli in aliis purgantibus à gr. j ad gr. jv.

TROCHISCI SCILLITICI.

℞.. *Medullę Scillę coctione pręparatæ* ℔ *j.*
Pulveris ſubtiliſsimi radicis fraxinellę q. ſ.

Ad maſſam conficiendam, ex qua fiant paſtilli, ſeu trochiſci, ſiccentur, & reponantur.

Vi incidenti præditi ſunt, & in theriacam ingrediuntur.

TROCHISCI DE KARABE.

℞... *Succini citrini pręparati* ʒ j.
C. C. uſti, & pręparati,
Gummi Arabici,
Tragacanthi,
Laccę granoſę,

Ac-

Acaciæ veræ,
Hypociſtidos,
Balauſtiarum,
Maſtiches,
Corallii rubri præparati,
Seminis Papaveris albi ana ℥ ij & ℈ ij.
Thuris,
Croci,
Opii ſelecti. . . . . *ana* ℥ ij.

Cum mucilagine ſeminis Pſyllii aqua plantaginis extracta fiant Trochiſci in umbra ſiccandi.

Adſtringentes ſunt, & in omnibus hæmorrhagiis ſiſtendis inſerviunt, ut in ſputo ſanguinis, dyſenteria, fluxibus uteri, & hæmorrhoidum.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

TROCHISCI DE TERRA SIGILLATA.

℞... *Terrę ſigillatę* ℥ ij.
Lapidis hęmatitis,
Succini,
Corallii rubri præparatorum,
Spodii,
Amyli,
Nucum Cupreſſi,
Acacię,
Hypociſtidos,
Gummi Arabici,
Balauſtiarum,
Roſarum rubrarum,
Seminis Papaveris,
Croci Martis adſtringentis ana ℥ ß.
Salis Saturni ℥ ij.

Cum mucilagine Gummi tragacanthi fiant trochiſci S.A. ad uſum.

Sanguinem undecumque manantem, & ſputa cruenta cohibent, dyſenterias, diarrhœas, & alvi profluvia compeſcunt.

Dosis à ℈ j ad ʒ j.

TROCHISCI DE MYRRHA.

℞... *Mirrhę optimę* ℥ ß.
Foliorum Rutę,
Menthastri,
Pulegii,
Radicis rubiæ tinctorum,
Seminis Petroselini,
Assæ fœtidæ,
Sagapeni,
Opoponacis . . . . . ana ʒ *ij.*

Cum decocto arthemisiæ fingantur trochisci S.A.

Vi anti-hysterica pollent; menses provocant; partum facilitant, & secundinas pellunt.

Dosis à ℈ ß ad ʒ *j.*

TROCHISCI ALBI RHASIS.

℞... *Cerussę albissimæ* ℥ *j ß.*
Sarcocollę crassioris ʒ *iij.*
Amyli ʒ *ij.*
Gummi Arabici,
Tragacanthi ana ʒ *j.*
Caphurę ʒ ß.

Seorsim trita, lacte caprino excipiantur omnia, & formentur trochisci. Si addantur tria opii grana in drachma una supradictorum trochiscorum, tunc trochisci albi cum opio vocantur.

Externe in affectibus oculorum inserviunt, inflammationem temperant, fluxiones compescunt.

TROCHISCI ALKEKENGI.

℞... *Pulpæ inspissatę Halicacabi cum seminibus* ℥ *ij.*
Gummi Arabici,
Tragacanthi,
Succi Glycyrrhisæ,
Amygdalarum amararum,

Semi-

Seminis Papaveris albi . . . . . ana ℥ ß.
Quatuor frigidorum majorum,
Apii,
Succini citrini præparati . . . . ana ʒ ij.
Opii thebaici ʒ j.

Cum decocti Halicacabi q. s. fiant trochisci S. A.

Ad urinæ ardorem, fistulam urinariam, vesicam, renes, & ureteres exulceratos fœliciter exhibentur: ulcera detergent, glutinant, & cicatrices tegunt; lotii acrimoniam mitigant, ejusque strigmenta mucosa complanant, & leniunt; indeque urinæ tarditatem, & dysuriam natam tollunt, somnumque excitant.

Dosis à ℈ ß ad ʒ ß.

TROCHISCI VIPERINI.

R... *Truncorum, hepatum, & cordium*
Viperarum siccarum q. v.

Pulverentur tenuissimè, & cum sufficienti quantitate mucilaginis Gummi tragacanthi in vino albo paratæ fiant trochisci S. A. in umbra siccandi, & balsamo peruviano inungendi, usuique servandi.

Cutaneis morbis, Viperarum, & aliorum animalium venenatorum morsibus, morbis contagiosis, pestilentialibus, malignis, variolis, morbillis conveniunt: Elephantiacos juvant; & in Theriaca ingrediuntur.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

TROCHISCI CYPHEOS.

R... *Pulpę uvarum albarum passarum,*
Terebinthinæ Chię purę . . . . ana ℥ j.
Myrrhæ,
Schœnanthi . . . . ana ℈ jv.
Calami aromatici ʒ iij.
Cinnamomi ℈ jv.
Bdellii lachrymę,
Spicæ Nardi,
Casiæ ligneę,

Radicis Cyperi rotundi . . . . . ana ℨ j.
Ligni Aloes ℈ ij ß.
Croci ℈ j.

Cum pulpæ uvarum paſſarum, & mellis ſufficienti quantitate Trochiſci formentur.

In compoſitione Mithridatii ingrediuntur.

TROCHISCI HEDYCHROI.

℞... *Mari,*
Amaraci,
Aſari,
Aſpalathi in ejus defectu Ligni Aloes ana ℥ *xj.*
Calami aromatici officinarum,
Schœnanthi,
Coſti,
Phu Pontici,
Cinnamomi,
Opobalſami,
Xylobalſami. . . . . . . ana ℥ *xvj.*
Malabathri,
Nardi Indicæ,
Caſsiæ ligneæ,
Myrrhæ,
Croci . . . . ana ℥ *xxxij.*
Amomi ℥ *lxiij.*
Maſtiches ℥ *v &* ℨ *ij.*

Ex his omnibus tritis, & cum vino Hiſpanico ſubactis fingantur Trochiſci S. A. & ſerva pro Theriaca paranda.

Quòd ut fiat utilius, & commodius, hi trochiſci diſpenſentur, quando conficietur Theriaca: quo tempore ſpecies enumeratæ cum ingredientibus Theriacæ miſcendæ, & conterendæ ſunt abſque trochiſcatione. Obſervandum hoc etiam erit de trochiſcis Cypheos in compoſitione Mithridatii, quia inutilis eſt trichiſcatio, & iſti nullis aliis uſibus inſerviunt.

TRO-

TROCHISCI ESCHAROTICI.

℞... *Sublimati Corrosibi* ℥j.
Amyli ℥ij.

Subtiliter pulverisentur in mortario marmoreo, & cum f. q. Gummi tragacanthi fiant ex arte trochisci oblongi, quibus addi potest extracti opii quod libuerit.

Escharotici sunt; carnes supercrescentes, & callosas in fistulis, ac ulceribus absumunt, fungosque extirpant; & aperiendis apostematibus inserviunt.

PARS QUINTA.

CAPUT I.

DE OLEIS.

OLea ſunt liquores unctuoſi inflamabiles, & leves.

Olea in Pharmacopoliis ſervanda, ſunt:

Vel ſponte producta, vel per expreſsionem elicita, infuſione, coctioneve medicata, ſeu diſtillatione extracta.

Sponte producta, ut Petroleum, ſive oleum Terræ, &c. Balſamum de Tolù, Mariæ, album Peruvianum, &c.

Per expreſsionem, ut oleum Vitellorum ovorum, Amygdalarum dulcium, &c.

Per infuſionem, & coctionem, ut oleum Catellorum, Roſarum, &c.

Per diſtillationem, ut oleum Cinnamomi, Caryophyllorum, &c.

DE OLEIS PER EXPRESSIONEM ELICITIS.

Oleum, ſimpliciter dictum, eſt oleum olivarum, & in quatuor ſpecies dividitur, videlicet;

Omphacinum ex Olivis nondum perfectè maturis expreſſum.

Virgineum, ex Olivis maturis ſpontanee defluit.

Completum, ex dictis Olivis maturis expreſſum.

Amurca eſt fex olei, in doliolis inventa.

OLEUM AMYGDALARUM DULCIUM.

R... *Amygdalarum dulcium ſiccarum integrarum, non rancidarum* ℔ *vj.*

Terantur in mortario lapideo, cum piſtillo ligneo minutiſsi-

tiſsimè, & diutiſsimè, dein ſacco cannabino immittantur, ac torculari, lentè primum, & leniter, tum fortiter exprimatur oleum, uſui aſſervandum.

Internè, recens, & ſine igne (ut dictum eſt) expreſſum, & non rancidum adhibendum.

Ad dolores pleuriticos, nephriticos, colicoſque mitigandos; ad alvum laxandam, leniendam acrimoniam ſeri urinarii, urinamque pellendam commendatur; prodeſt etiam in raucedine, tuſsi, aliiſque pectoris affectibus; partum facilitat, & ad dolores poſt partum inſervit; infantibus quoque recèns natis propinatur.

Doſis ab ℥ ß ad ℥ ij, vel ℥ iij &c.

Clyſteribus, etiam admiſcetur, ad colicam, & fæces induratas, ac ſimiles affectiones; in uncturis in dolore nephritico, ſimilibuſque infirmitatibus, in quibus mitigare dolores, emollire, & laxare deſideratur.

Si vis cum igne conficere oleum, ſequenti parabis modo.

Maſſam remanentem ex oleo Amygdalarum dulcium, ſuprà deſcripto, minutiſsimè tere, ac per cribrum trajice; dein in ſartagine, vel in alio vaſe idoneo, igne lento calefac, aſsiduè cum ſpathula lignea, huc, & illuc movendo, tantillo aquæ tepidæ ſenſim aſpergendo, donec maſſa optime rubeſcat, ac inter digitos compreſſa, aliquid olei exudet, tunc (ut dictum eſt) exprimatur oleum, quod defœcatum reconde ad uſum.

Pari modo fiunt Olea

Amygdalarum amararum,
Nucum Juglandium,
Avellanarum,
Quatuor ſeminum frigidorum majorum,
Seminis Lini,
Seſaminis, & ſimilium.

OLEUM DE VITELLIS OVORUM.

R... *Ova elixatione indurata* q. v.

Ex his vitellos duros exime, & comminutos, in ſartagine igne mo-

moderato aſſa, ſpathula aſsiduè movendo, donec ex flavo rubeſcant, & pinguedinem quamdam emittant, ac exudent, tunc ferventes in ſacculo pillis contexto excipe, præloque calido, feſtinanter exprime, ut oleum effluat, uſui reponendum.

Cutis fœditatem, ex ambuſtione, & variolis aufert; aurium, dentium, ſedandiſque doloribus convenit: rhagadibus utile, manuum, pedum anique fiſuras ſanat; ulcerum, & vulnerum, cum terebinthina miſtum (digeſtivi nomine) ſuppurationem, & curationem promovet.

OLEUM EX BACCIS LAURI.

R... *Baccarum Lauri maturarum* q. v.

Tritæ, aqua communi coquantur, fortiter exprimantur, in vaſe ſubjecto refrigeratum oleum, pinguedinis inſtar, aquæ ſupernatans, colligatur, & ſervetur.

Carminativa virtute, anodinaque pollet, & ideo in doloribus colicis, & aliis perutile habetur, ac nervorum vitiis, cutaneiſque valde proficuum.

OLEUM NUCIS MOSCHATÆ.

R... *Nucis Moſchatæ mediocriter pulveratę* ℔ j.

Supra cribrum inverſum, & coopertum, vapori aquæ ferventis per horæ ſemiquadrantem expone, ut penitus humeſcat, & calefiat; tunc ſacculo denſo incluſa prælo calido promptè exprimatur, & ſtillabit oleum craſſum, uſui ſervandum.

Hoc oleum internè, & externè adhibetur; internè pro alvi fluxu compeſcendo: in infantibus cum pulte utitur; externè inteſtinis roborandis, & ventriculo prodeſt.

Simili modo parantur Olea

Nucleorum Cacao,
Seminis Aniſi,
Fœniculi,
Carvi,
Anethi,
Hyoſciami,

Papa-

Papaveris albi,
Cannabis,
& similium.

CAPUT II.

DE OLEIS, PER INFUSIONEM, ET DECOCTIOnem paratis.

OLEUM ROSATUM.

℞... *Olei olivarum* ℔ viij.
Rosarum rubrarum, & pallidarum recentium, apertarum, & contusarum........ ana ℔ ij.

Excipiantur vase idoneo, & macerentur in Sole, aut calido loco per triduum, aut quatriduum, deinde leniter coquantur ad humidi aquosi consumptionem: tunc cola, & fortiter exprime; denuò maceratio, & decoctio cum eadem rosarum quantitate, ut supra, reiteretur, coletur, usuique servetur.

Inflammationes sedat, cerebri doloribus, ac vulneribus prodest.

Eodem modo parantur olea,
Roris marini ex summitatibus floridis,
Anethi è summitatibus,
Absinthii ex foliis, & summitatibus,
Chamęmeli ex floribus,
Cheyri, seu Keyri ex floribus,
Liliorum alborum ex floribus abjecto luteo,
Menthæ ex foliis,
Myrtini ex foliis, & baccis,
Nymphææ ex floribus albis abjecto luteo,
Rutę ex foliis,
Sambuci ex floribus,
Solani ex foliis, & baccis cum oleo rosato,

Cicutæ ex foliis,
Hyosciami ex foliis,
Nicotianæ ex foliis,
Majoranæ ex summitatibus.
Verbasci ex floribus.

OLEUM HYPERICI.

R... *Summitatum Hyperici cum floribus,*
leviter contusarum ℔ j ß.
Olei olivarum ℔ vj.

Macera in loco calido, per dies septem, & leviter coque, cola, ac in expresso adde eandem quantitatem Hyperici, & repete macerationem,& coctionem; tertia vice summitates alias, pari quantitate, & paululum siccatas, in eodem oleo adjice,ac relinque per quatuor dies: cola, & usui serva.

Calefacit, & siccat, unde omnibus doloribus, à frigore contractis, ischiadicis prætereà, & varicibus utiliter adhibetur; nervorum puncturis, ac vulneribus efficax est.

OLEUM DE MUCILAGINIBUS.

R... *Radicum Altheæ recentium, & in taleolas*
Sectarum ℔ ij.
Seminis fœnugræci,
Lini.................... ana ℔ j.
Aquæ calefactæ ℔ xx.

Macerentur supra cineres calidos per horas viginti quatuor, identidem agitando, deinde liquor mucilaginosus coletur, & fortiter exprimatur, expresso adde
Olei olivarum ℔ viij.

Coquantur igne lento ad humiditatis ferè consumptionem, cavendo, ne aduratur mucilago, tunc fiat colatura sine expressione, & Oleum colatum servetur ad usum.

Emollit, calefacit, & humectat,pectoris dolorem à causa frigida contractum lenit, laterumque doloribus, felicissimè applicatur; viscerum, & nervorum duritiem laxat.

OLEUM CYDONIORUM, SEU MELINUM.

R... *Cydoniorum immaturorum, rejectis*
Seminibus, scobina derasorum,

Succi aliorum Cydoniorum......... *ana* ℥ *viij*.
Olei ℔ *vj*.

Misce in vase vitreato, supra cineres calidos infunde per triduum, dein lento calore coque ad succi consumptionem. Expressis Cydoneis, æqualis Cydoniorum, & succi quantitas infundatur, denuò coquatur, & exprimatur, oleumque colatum, & defœcatum reconde ad usum.

Adstringit, & refrigerat, ad ventriculi, & jecoris imbecillitatem utile; ventrem totum inferiorem, ac nervos laxos, & stomachum roborat; vomitum sistit; lienteriæ, & diarrhoeæ inservit.

OLEUM MASTICHINUM.

R... *Mastiches electę* ℥ *vj*.
Olei rosati ℔ *ij*.

Simul vase fictili vitreato angusti orifitii excepta, leni calore ad integram Mastiches in Oleum dissolutionem detineantur: dein cola, & usui serva.

In affectibus ventriculi, & intestinorum prodest, calefacit, concoctionem alimentorum adjuvat, in lienteria, & diarrhœa, aliisque fluxibus ventris, externè inunctum, & in clysteribus admistum, convenit.

OLEUM EUPHORBII.

R... *Euphorbii pulverati* ℥ *j* ß.
Olei communis ℔ *j* ß.

Misce in vase fictili vitreato, ac lento igne euphorbium probè dissolvatur, cola, & usui serva.

Resolutivum est, ad ægritudines nervorum, ex frigore, & eorum dolores, juncturarumque, hepatis, & splenis valet.

OLEUM LUMBRICORUM.

R... *Lumbricorum terrestrium, ter aqua tepida lotorum* ℔ *ij*.
Vini rubri ℥ *vj*.
Olei olivarum ℔ *iij*.

Coquantur simul in vase idoneo, usquedum vinum con-

ſumptum fuerit, & lumbrici contabuerint; expreſſum oleum colatum, ac defœcatum ſerva.

Nervos roborat; juncturarum doloribus, ſpaſmis, & contracturis convenit, in nervorum vulneribus, ac puncturis laudatur.

OLEUM NARDINUM SIMPLEX.

R... *Spicę Nardi* ℥ iij.
Olei communis ℔ j ß.
Vini generoſi ℥ jv.

Simul per octiduum in vaſe fictili vitreato macerentur in loco calido, cooperto vaſe: dein igne lento, ad fere vini conſumptionem decoquantur. Cola, & exprime, oleumque defœcatum ad uſum ſerva.

Si *Compoſitum* deſideras adde

Majoranæ,
Radicis Enulę,
Calami aromatici, vel Acori veri,
Cyperi rotundi,
Schœnanthi,
Foliorum Lauri,
Cardamomi .... *ana* ℥ ß.

Contundantur omnia, & per triduum macerentur, in
Vini albi optimi ℥ vj.
Dein adde
Olei communis ℔ j.

Coquantur lento igne ad vini conſumptionem, coletur, & cum ſupradicto Oleo Spicæ ſimplici miſceatur, & uſui ſervetur.

Cerebri, & nervorum affectus frigidos ſanat; aurium dolores mitigat; tremulis, & paralyticis confert; ventriculi affectibus auxiliatur; concoctionem juvat.

OLEUM SCORPIONUM SIMPLEX.

R... *Scorpiones terreſtres vivos* n. C.
Olei Amygdalarum amararum, ſeu communis ℔ iij.

Suffocentur in oleo, & ſerventur ad uſum in vaſe clauſo.

Ali-

Aliqui per triginta dies insolant, postea colant; & usui servant.

Ad urinam pellendam, & calculum promovendum commendatur, regioni renum, pubis, & vesicæ applicatum; pro alexipharmaco, pulsibus, regionique cordis impositum, habetur.

OLEUM CASTOREI.

R... *Castorei optimi, minutim incisi,*
& contusi ℥ ij.
Olei communis ℔ ij.
Vini albi optimi ℥ jv.

Coquantur igne lento, per quadrantem horæ in vase clauso, postea oleum absque colatura ad usum serva.

In affectibus uterinis, & convulsionibus laudatur; in nervorum contracturis, paralyticisque conducit.

OLEUM CROCI.

R... *Croci optimi,* ℥ j.
Calami aromatici, seu Acori veri,
Myrrhe,
Cardamomi minoris. .... *ana* ℥ ß.

Contunde, & macera in loco calido, per dies quinque in
Vini optimi ℔ ß.
Postea adde
Olei olivarum ℔ j ß.

Coquantur igne lento ad vini consumptionem, & oleum percolatum serva.

Anodinum est, nervos roborat; uteri dolores lenit; ejusque, & aliarum partium tumores duros resolvit.

OLEUM IRINUM.

R... *Radicum Ireos nostratis recentium,*
& contusarum ℔ j ß.
Olei olivarum ℔ iij.

Macerentur in vase fictili vitreato igne lento, per viginti quatuor horas, bulliant ad humiditatis ferè consumptionem; oleum exprime, & adde
Florum Ireos ℔ ß.

Dige-

Digere lento igne in Balneo cinerum per duodecim horas: coque ad humidi consumptionem, cola, & usui serva.

Resolutivum est, attenuat, digerit, & in tumoribus frigidis conducit.

OLEUM, SEU BALSAMUM CATELLORUM.

R... *Catellos recèns natos* n. iij.
Lumbricorum terrestrium ℔ j.
Olei olivarum ferventis ℔ v.

Coquantur, ad osium compaginis dissolutionem, & separationem, fiat colatura, & expresio, colato tepido, adde

Summitatum Origani,
Serpylli, seu thymi,
Pulegii,
Hyperici,
Majoranæ . . . . ana ℥ ij.

Insolentur, per dies quindecim, postea cola, & exprime, in expresso dissolve

Terebinthinæ claræ ℥ jv.

Dein oleum defœcatum reconde ad usum.

Nervinum est, quare in podagra, paralysi, & omnibus affectibus nervorum, ab humoribus frigidis, ac viscosis productis, inservit, & partes debiles roborat.

OLEUM VULPINUM.

R... *Vulpem pinguem pelle nudatam,*
exenteratam, sectam in partes n. j.
Salis communis, ℥ iij.
Summitatum Anethi,
Thymi,
Chamępityos ana ℥ ij.

Incisa minutim, injiciantur in

Aquę, &
Vini. . . . . ana q. s.

Coquantur in vase clauso, donec ab osibus partes separentur carnosæ; cola, & adde

Olei olivarum ℔ viij.

Sal-

Salviæ,
Roris marini. . . . . ana ℥ ij.

Bulliant lento igne ad humidi consumptionem: cola, & oleum defœcatum serva.

In omnibus articulorum frigidis affectibus valet; digerit, discutit humores in nervis contentos.

OLEUM DE CAPPARIBUS.

℞.. *Gemmarum Capparis, seu florum, nondum expansorum conditorum* ℥ viij.
Corticum radicum capparum ℥ ij.
Tamarisci,
Seminis Agni Casti,
Radicis Cyperi,
Foliorum Tamarisci,
Asplenii, seu scolopondriæ ana ℥ ß.
Rutæ ʒ ij.
Olei communis ℔ iij.
Vini albi ℥ vj.

Parùm trita, & incisa misceantur, ac macerentur per triduum loco calido, postmodum coquantur ad humiditatis consumptionem: oleum percolatum, defœcatumque serva.

Attenuando, detergendoque duritiem omnem, lienis obstructiones solvit, ejusque dolorem lenit.

OLEUM ANTI-PLEURITICUM.

℞... *Corticum Cucurbitæ longæ mundatorum, in frustula incisorum,*
Olei communis . . . . ana ℔ vj.

Coquantur simul ad humiditatis consumptionem, coletur, & in colatura extinguantur frusta ferri, seu chalybis candefacta, in vase fictili vitreato, quod statim cooperiatur, ne oleum flammam concipiat, dein detracta, denuò candefiant, & extinguantur, repetendo octies, oleumque defœcatum, ad usum servetur.

Resolvit, digerit, mollit; frigidos, & contumaces mitigat dolores, præsertim pleuriticos.

OLEUM SCORPIONUM COMPOSITUM.

R... *Summitatum floridarum Hyperici* ℔ j.

In olei Olivarum ℔ vj.

Per septem dies insola, seu in loco calido macera, dein cola, colaturæ adjice

Summitatum Hyperici, cum floribus, & semine leviter contusarum ℔ j.

Denuò macerentur, coquantur, & colentur; in oleo colato infunde,

Comarum Hyperici semine onustarum ℔ j.
Foliorum Scordii ℥ ij.
Chamædryos,
Calaminthæ,
Cardui benedicti .... *ana* ℥ j.
Comarum Centaurii minoris,
Verbenæ,
Dictamni Cretici .... *ana* ℥ ß.

Incisa macerentur per biduum in vase clauso, ac igne lento per horas tres digerantur, cola, & exprime, colaturæ adde

Cinnamomi acuti,
Baccarum Juniperi,
Santali citrini,
Theriacæ,
Mithridatii .... *ana* ℥ iij.
Radicum Zedoariæ,
Dictamni albi,
Tormentillæ,
Aristolochiæ rotundæ,
Benzoini,
Styracis .... *ana* ʒ ij.
Myrrhæ electæ,
Rhabarbari,
Aloes succotrinæ .... *ana* ʒ j ß.

Nardi

Nardi Indicæ
Seminis nigellę............ *ana* ℈ *jv.*
Schœnanthi,
Cyperi,
Croci.................... *ana* ʒ *j.*
Vini albi generosi *q. s.*

Contundenda, contundantur, ac in vase clauso per octiduum infundantur, posteà igne lento S. A. decoquantur, colentur, & exprimantur, in colato oleo suffocentur
Scorpiones terrestres, recenter collecti,
vita fungentes *n. C.C.C.*

Digerantur per triginta dies in vase vitreo benè clauso, dein cola, & oleum defœcatum, ad usum serva.

Vulnerarium, alexipharmacum, & resolutivum est; viperarum, ac venenatorum animalium morsibus subvenit, & in peste, aliisque morbis malignis, pulsibus, cordi, temporibusque illinitum, non sine fructu utitur, & in vulneribus recentibus, ulceribusque laudatur; adversus omnia venena stupefacientia, & sanguinem spissantia, per os assumptum, efficacissimum dicitur esse remedium.

OLEUM LIGNI GUAJACI.

℞... *Ligni Guajaci resinosi scobina rasi* ℔ *ij.*
Lixivii fortissimi ex cineribus
Querci facti ℔ *j* ß.

Simul per octiduum macerentur, dein adde
Olei communis ℔ *viij.*
Anethi,
Chamæmeli,
Baccarum Lauri........... *ana* ℥ *viij.*

Incisa, per dies quatuor digerantur, deinde ad humiditatis consumptionem decoquantur; coletur, & in oleo colato, lento igne dissolve
Gummi tacamahacę ℥ *viij.*

Denuò cola, & oleum depuratum, usui serva.

Resolvit, attenuat, digeritque humores crassos, & viscidos; in juncturarum doloribus, venereis, rheumaticisque proficit.

OLEUM, SEU BALSAMUM APARITII VIRIDE.

R... *Olei Olivarum* ℔ *xij.*
Summitatum Roris marini
Hyperici. . . . . . . *ana* ℔ *j* ß.
Rutæ,
Absinthii,
Chamæmeli,
Verbasci,
Centaurii minoris,
Sanguinariæ,
Foliorum Lentisci . . . . *ana* ℥ *vj.*

Scindantur, & cum oleo, per triginta dies in Sole, seu calido loco digerantur, deinde adde

Lumbricorum terrestrium ℔ *j.*

Coquantur lento igne ad humiditatis consumptionem, cola, & in colatura dissolve

Terebinthinę optimæ ℔ *iij.*
Gummi Juniperi ℥ *jv.*

Denuò colentur, posteà adde

Pulveris Myrrhæ electæ,
Thuris Masculi . . . *ana* ℥ *jv.*
Mastiches ℥ *ij.*
Sanguinis Draconis ℥ *j.*
Aloes hepaticæ ℥ ß.

Misceantur optimè cum oleo calido, iterum per triduum digerantur: coletur oleum, & ad usum reponatur.

Vulnerarium est præstantissimum, tam in recenter inflictis, quàm in antiquis vulneribus: ulceraque munsidicat, & consolidat.

CAPUT

CAPUT III.

DE BALSAMIS ARTIFICIALIBUS.

BALSAMUM, SEU LINIMENTUM ARCEI.

℞... *Sevi hircini* ℔ j.
Terebinthinę claræ,
Gummi Elemi. .... *ana* ℥ x.
Axungię Porcinæ ℔ ß.

Liquentur, ſimul, & colentur.

Uſitatiſsimum eſt ad ulcera, vulneraque digerenda, & mundificanda.

BALSAMUM CATHOLICUM.

℞... *Florum hyperici cum ſeminibus ſiccorum* ℥ j.
Olibani,
Radicis Angelicæ (ejus defectu) Carlinæ ... *ana* ℥ ß.
Spiritus vini rectificati ℔ iij.

Digerantur, ſimul in vaſe optimè clauſo per octiduum loco calido, identidem agitando, tunc

℞... *Benzoini optimi* ℥ iij.
Styracis ℥ ij.
Balſami Tolutani ſicci ℥ j.
Aloes Succotrinæ,
Myrrhæ. .... *ana* ℥ ß.

Contrita injiciantur in tincturam ſupradictam, digerantur lento igne, ſive inſolentur per quadraginta dies: fiat colatura, & in vaſe vitreo optimè clauſo, ſervetur ad uſum.

In omnibus vulneribus prodeſt; in ulceribus, morſibus ab animalibus venenatis, & rabidis inſervit; ad dolores juncturarum, aurium, dentium, & hæmorrhoidum frigidè applicari debet;

debet; internè etiam laudatur ad affectus stomachi, ad colicam, præsertim flatulentam.

Dosis à gt. jv. ad ℈ ß.

Balsamum hoc variis præscribitur nominibus. V. g. *Balsamum Commendatoris*, *Balsamum Innocentii Undecimi*, & *Balsamum Persicum*.

BALSAMUM ANODINUM.

℞... *Saponis Hispanici* ℥ j.
Opii ℥ ß.
Camphoræ ʒ vj.
Croci ʒ j.
Spiritus Vini ℔ j ß.

Misceantur, & digerantur in vase clauso lento igne, per decem dies, posteà tinctura coletur, & usui servetur.

In omnibus doloribus mitigandis, ut in podagra, rheumatismo, & similibus, proficuum valde.

BALSAMUM RORIS MARINI (VULGO) de Porras.

℞... *Olei Roris marini ex summitatibus floridis, mediante infusione, & coctione facti* ℔ j ß.
Terebinthinæ electæ ℥ vj.
Ceræ Citrinæ ℥ jv.

Liquefiant, & ab igne semoto, adde
Balsami nigri ʒ j.
Misce S. A. & serva.

In vulneribus, ac ulceribus inservit, & in juncturarum doloribus prodest.

BALSAMUM UTERINUM, SIVE ANTI-hystericum.

℞... *Olei Nucis moschatæ per expressionem facti* ʒ ij.
Pulveris Assæ fœtidæ ʒ ij.
Castorei ʒ j.
Olei distillati Succini,
Rutæ,

Sabi-

Sabinæ . . . . . ana ʒ ij.

Misce optimè, & fiat Balsamum S. A.

In insultibus hystericis, & hypochondriacis, naribus, temporibus, vertici, & umbilico applicatum, prodest; uteri dolores, ejusque passiones egregiè demulcet, & sedat.

BALSAMUM, SEU BUTYRUM SATURNI.

R... *Aceti Saturni,*
Olei Amygdalarum dulcium, seu Rosati *ana p. æq.*

Acetum sensim super oleum affunde, & simul continuò in mortario marmoreo ducantur, donec linimenti spissitudinem acquirant.

In inflammationibus calidis confert, adversus ulcera, scabiem, adustionem, & excoriationem valet.

CAPUT IV.

DE UNGUENTIS, ET LINIMENTIS.

Unguentum, seu Linimentum est Medicamentum topicum, modò liquidius, modò spissius, maxime ex oleosis compositum, leni fricatione, pro variis usibus corpori, exteriùs applicatum.

Unguentum à verbo latino Ungere; linimentum à verbo latino linire, provenit.

UNGUENTUM POPULEON.

R... *Oculorum, seu gemmarum Populi,*
contusarum ℔ *iij.*
Axungiæ Porcinæ insulsæ, recenter fusę ℔ *vj.*

Mista simul macerentur in vase fictile vitreato, ritè operculato, in loco modicè calido, donec herbæ sequentes sub initium Æstatis possint colligi; scilicet,

Foliorum Papaveris nigri,
Hyosciami,
Sempervivę majoris,
minoris,

Man-

Mandragoræ, vel ejus defectu Solani,
Lactucæ,
Bardanæ.
Violæ,
Umbilici Veneris,
Cymarum Rubi tenerrimarum .... *ana* ℥ *vj.*
Solani ℥ *jx.*

Contusa omnia, commisceantur cum axungia, & oculis Populi, reponantur in loco calido per dies sex; dein coquantur igne lento ad humiditatis consumptionem, continuò spathula lignea agitando: cola, in torculari exprime; & unguentum defœcatum ad usum serva.

Anodinum est, febricitantibus, ac capiti dolentibus propter calorem, temporibus inunctum prodest, hæmorrhoidibus auxiliatur, & in mammis dissipat lac.

UNGUENTUM ROSATUM.

R... *Axungiæ Porcinæ preparatę, &*
Aqua rosarum lotæ ℔ *iij.*
Rosarum rubrarum recentium,
expansarum, & contusarum,
Rosarum pallidarum ..... *ana* ℔ *j ß.*

Mista omnia per dies duos marcescere relinquantur, fusa axungia igne lento percoletur, in colatura rursus utrarumque rosarum contusarum tantumdem ut antea maceretur, & sensim lento calore decoquantur ad humiditatis consumptionem, colentur, & exprimantur, defœcatum unguentum reconde ad usum.

Calorem immoderatum extinguit, præcipuè in inflammationibus calidioribus renum, hæmorrhoidum, & aliarum corporis partium.

UNGUENTUM ROSATUM SANTALINUM.

R... *Unguenti Rosati supra dicti* ℔ *j.*
Pulveris Santali rubri ℥ *j.*

Misce optimè, & fiat unguentum S. A.

Ad idem valet,

UN-

UNGUENTUM, SEU CERATUM REFRIGERANS.

R... *Olei Rosati omphacini* ℔ j.
Cerę albæ ℥ iij.

Liquentur lento igne, pistillo ligneo agitentur, & sæpius aqua frigidissima labentur, donec unguentum albescat.

Ad omnem calidam intemperiem inservit; febrientibus quoque conducit, si hypochondriis superponatur.

UNGUENTUM POMORUM.

R... *Benzoini optimi,*
Styracis calamitæ. . . . . ana ℥ ij.
Caryophyllorum ʒ j.

Crassiusculè trita sacculo lineo includantur, qui in vase fictili vitreato ponatur, addendo

Axungiæ Porcinę recentis mundatę,
lotę, & liquatæ ℔ vj.
Pomorum redolentium in partes
sectorum n. xij.
Aquę Rosarum,
Naphæ. . . . . ana ℥ iij.

Coquantur leviter ad humiditatis consumptionem, & sine expressione fiat colatura, ac unguentum defœcatum reconde ad usum.

Ad narium pustulas; labiorum, & manuum fissuras, aliarum corporis partium cicatrices, & præsertim, quæ à variolis proveniunt, commendatur.

UNGUENTUM ÆGYPTIACUM.

R... *Mellis optimi* ℥ xjv.
Aceti fortis ℥ vij.
Viridis Æris pulverati ℥ v.

Coquantur simul igne lento ad unguenti debitam crassitiem, ita ut colorem purpureum unguentum acquirat.

Ulceribus, vulneribus, fistulis malignis, putridis, & sinuosis validè profert, carnem superfluam etiam absumit.

UNGUEN-

UNGUENTUM ALBUM SIMPLEX.

R... *Olei roſati* ℔ j ß.
Pulveris Ceruſſę ℔ j.
Cerę albæ ℥ jv ß.

Poſt liquefactam in oleo ceram, ceruſſa miſceatur, & agitetur unguentum uſque ad refrigerationem.

Valet ad ambuſta, eriſipelata, ſcabiem, prurigines, acrem ſerpiginem, puſtularum eruptiones, intemperiem ulcerum calidam, & alia cutis vitia, à ſalſedine enata, ſananda.

UNGUENTUM ALBUM CAMPHORATUM.

R... *Axungię recentis Porcinæ mundatæ, lotæ, & fuſæ* ℔ j.
Pulveris Ceruſſæ ℥ jv.

Miſceantur in mortario marmoreo piſtillo ligneo movendo, donec cum axungia ceruſſa bene commiſceatur, tunc adde

Camphoræ in oleo amygdalarum dulcium ſolutæ ʒ ij.

Iterum agita, & fiat unguentum S. A.

Hoc valentius habetur, quàm unguentum album ſimplex, propter camphoram, & à Mulieribus pro coſmetico æſtimatur.

UNGUENTUM NUTRITUM.

R... *Lithargyri tenuiſsimè triti* ℥ vj.
Olei roſati ℔ j ß.
Aceti acerrimi ℥ viij.

Nutriatur in mortario æneo lithargyrus, viciſsim affuſo modò oleo, modò aceto, donec continua agitatione acetum, & oleum lithargyrus ebiberit, & unguentum craſsitiem debitam, & candorem acquirat.

Poteſt etiam hoc unguentum parari ſequenti modo: Lithargyrus, & oleum ſimul decoquantur, ſenſim addendo parum aceti, uſque ad Linimenti conſiſtentiam, dein in mortario aſſiduè agitentur, donec unguentum albeſcat, ac in debitam perveniat conſiſtentiam.

Pru-

Pruritum cutis mitigat, in ambuſtis prodeſt, ſcabiei convenit, doloreſque ſedat.

UNGUENTUM TUTHIÆ

R... *Olei Solani,*
Roſati . . . . *ana* ℥ *vj.*
Ceræ ℥ *iij.*
Pulveris Plumbi uſti, & loti,
Tuthiæ præparatę,
Thuris maſculi . . . . . . *ana* ℥ *j.*
Ceruſſæ ℥ *ij.*

Miſce, & fiat unguentum S. A. uſui ſervandum.

In ulceribus calidis inſervit, humores ſalſos, & acres in his contentos, dulcorat; refrigerat, ſiccat, & conſolidat; lymphas acidas corrodentes ulcerum, ac putrefacientes abſorvet.

UNGUENTUM PLUMBI.

R... *Pulveris Plumbi uſti, & præparati,*
Lithargyri . . . . *ana* ℥ *ij.*
Ceruſſę prępâratæ,
Antimonii præparati *ana* ℥ *j.*
Olei Roſati ℔ *iij.*
Ceræ ℥ *jx.*

Fiat Unguentum S. A.

Valet ad idem.

UNGUENTUM MAGISTRALE, SEU DE MINIO.

R... *Olei Roſati* ℔ *j* ß.
Ceræ albæ ℥ *jv* ß.
Minii ℥ *v.*
Ceruſſę,
Lithargyri . . . . *ana* ℥ *j* ß.

Fiat Unguentum S. A.

Eaſdem habet virtutes.

UNGUENTUM ALBUM SARRACENUM.

R... *Olei Roſati* ℔ *j.*
Lithargyri,
Ceruſſæ. . . . . *ana* ℥ *iij.*

Sevi Caprini ℥ ij.
Aceti Rosati ℥ jv.

In mortario mista, nutriantur, assiduè movendo, donec unguenti spissitudinem acquirant, dein adde

Albuminum ovorum n. ij.
Seminis Cucurbitæ mundati, & in pastam redacti ʒ iij.
Pulveris Mastiches ℥ ß.
Camphoræ spiritu vini solutę ℈ j.

Fiat unguentum S. A.

Ad ambusta, erysipelata, scabiem, & cutis vitia, à salsedine enata, commendatur; ad hæmorrhoidum dolores; Prurigines, ac pustularum eruptiones inservit.

UNGUENTUM MERCURII.

R... *Axungię Porcinę* ℔ j.
Mercurii ℔ ß.
Terebinthinę ℥ ij.

Mercurius cum terebinthina liquata in mortario æneo exactè extinguatur, hinc adde Axungiam assiduè agitando, ut omnia exactissimè misceantur.

Ad salivationem excitandam, fricatione mediante, inservit; scabiei, morpheæ, aliisque cutis vitiis maximè confert: uncturis admistum pediculos enecat, pulices, atque cimices.

UNGUENTUM GUMMI ELEMI.

R... *Olei Rosarum* ℔ j.
Resinę ℥ jv.
Ceræ citrinæ,
Gummi elemi,
Terebinthinæ .... *ana* ℥ iij.
Pulveris Gummi Ammoniaci ℥ ij.

Fiat unguentum S. A.

Digerit, maturat, suppurationemque promovet, tumoribus, & ulceribus applicitum.

UNGUEN-

UNGUENTUM BASILICUM PALLIDUM; SEU suppurativum.

R... *Ceræ flavę,*
Sevi Hircini,
Resinæ,
Colophoniæ,
Olei communis...... ana p.æq.
Fiat unguentum S. A.
Digestivum, & suppurativum est.

Si *unguentum Basilicum nigrum* desideras prædicto unguento adde
Picis navalis, seu nigri, loco colophonię.
Easdem virtutes obtinet.

UNGUENTUM MARTIATUM.

R... *Radicis Enulæ campanę,*
Valerianæ sylvestris,
Bardanæ,
Herbarum Absinthii,
Abrotani,
Ocimi,
Calaminthæ,
Hyperici,
Costi hortensis,
Majoranæ,
Menthę aquaticæ,
Sabinæ,
Salviæ,
Sambuci......... ana ℥ iij.
Summitatum cum floribus Chamæmeli,
Meliloti, seu Trifolii odorati,
Stœchados....... ana ℥ ij.
Foliorum Lauri,
Ebuli,
Roris marini,

Rutæ. . . . . ana ℥ vj.

Seminum Cumini,

Fœnugręci,

Urticæ majoris . . . . ana ℥ j.

Contusa, & incisa per biduum igne lento macerentur, in

Olei communis ℔ *xij.*

Coque ad humidi ferè consumptionem: cola, & fortiter exprime: dein adde

Cerę flavę ℔ *iij.*

Axungiæ Porcinæ antiquæ ℔ *j.*

Liquefiant, & colentur, ac semirefrigeratis permisce;

Styracis liquidi ℥ *jv.*

Pulveris Mastiches ℥ *ij.*

Agita, donec penitus frigescant, & usui serva.

Nervinum est, affectibus cerebri, nervorum, articulorumque frigidis inservit; tremori, convulsioni, paralysi, arthritidi efficax valde; tumores, ac durities lienis, & aliarum partium emollit.

UNGUENTUM AREGON.

℞. *Foliorum Conyzæ majoris,*

Laureolę,

Cucumeris agrestis,

Calaminthæ,

Roris marini,

Majoranę,

Thymi,

Rutæ,

Lauri,

Sabinę,

Salvię. . . . ana ℥ jv.

Radicis Bryoniæ,

Ari,

Cucumeris sylvestris ana ℥ ij.

Contusa, & incisa, per triduum macerentur, in

Olei Olivarum ℔ *x.*

Co-

Coquantur igne lento ad humiditatis consumptionem; cola, & exprime; oleo defœcato adde

Cerę ℔ i ß.
Butyri,
Axungiæ Porcinę veteris.... ana ℥ jv.

Liquefiant; semirefrigeratis adde

Pulveris radicis Pyrethri,
Zingiberis,
Piperis,
Euphorbii,
Mastiches,
Thuris............ana ℥ j.

Misceantur optimè, & fiat unguentum.

Digerit, attenuat; humores pituitosos, & crassos rarefacit; ideo paralysi, convulsionibus, ac omnibus frigidis affectibus confert.

UNGUENTUM AGRIPPÆ, SEU DIABRYONIAS.

R... *Radicum recentium Bryoniæ,*
Cucumeris asinini......... ana ℔ j.
Radicis Scillæ,
Ireos,
Ebuli............ana ℔ ß.

Radices mundatæ, incisæ, & contusæ macerentur per biduum, in

Olei ℔ jv.

Coque igne lento, non tamen ad omnimodam humiditatis consumptionem, cola, in oleo defœcato dissolve

Ceræ albæ ℔ j.

Fiat unguentum S. A.

Tumores edematosos resolvit, nervorum contractiones sanat; necnon ventri illitum, regioni splenis, & ventriculi obstructiones tollit, alvumque laxat.

UNGUENTUM ARTHANITÆ.

R... *Succi, vel decocti fortis Arthanitę*
ejus defectu Cucumeris asinini ℔ ij.

Succi, seu decocti Cucumeris agrestis,
Butyri Vaccini. . . . . ana ℥ viij.
Olei Irini ℔ ij.
Colocynthidos ℥ ij.
Polypodii ℥ iij.
Euphorbii ʒ ij.

Omnia mista, macerentur per horas viginti quatuor, postea coquantur ad humiditatis fere consumptionem, exprime oleum, expressioni adde

Cerę ℔ ß.
Sagapeni pręparati,
Felis taurini ad Mellis inspissitudinem redacti,
Scammonii,
Gialappę,
Colocynthidos,
Foliorum Mecereonis,
Aloes. . . . . ana ℥ ß.
Salis gemmæ,
Euphorbii,
Piperis longi,
Myrrhæ,
Zingiberis,
Florum Chamæmeli ana ʒ ij.

Pulverisanda, subtiliter pulverisentur, dein in oleo cera liquefiat, posteà in parte hujus unguenti misceatur optimè felis inspissamentum, & sagapeni solutio, & reliqua, cum pulveribus permista, ad usum serva,

Illitum stomacho per vomitum expurgat, hypogastrio autem inunctum alvum dejicit: ob id hydropicos juvat, serosum excrementum evacuando; vermes quoque enecat, & educit; adhibetur iis, qui purgans medicamentum sumere nequeunt, imprimis puerulis, quamvis non semper cum sucessu; commendatur etiam in mensium suppresione, umbilico impositum.

UN-

UNGUENTUM ALTHÆÆ COMPOSITUM.

R... *Olei ex mucilaginibus* ℔ ij.
Ceræ flavæ,
Resinæ . . . . ana ℔ ß.

Omnibus lento igne liquatis, colatis, & admodum tepidis, immisce

Gummi Galbani in vino albo soluti, colati, & ad mellis consistentiam cocti ℥ j.
Terebinthinæ ℥ ij.
Gummi Hederæ pulverati ℥ j.

Fiatque unguentum S. A.

Omisso galbano, & gummi hederæ *Unguentum Althææ simplex* vocatur.

Ad emolliendum, calefaciendum, & humectandum, pectoris dolorem leniendum, viscerumque durities laxandas, communiter commendatur.

UNGUENTUM CUCURBITÆ.

R... *Cucurbitæ communis,*
Foliorum Portulacæ,
Violarum,
Plantaginis,
Solani . . . . ana ℔ j.

Contundantur in mortario marmoreo, & in

Olei communis ℔ v.

Per biduum, loco calido, macerentur; posteà coquantur ad humiditatis ferè consumptionem, fortiter exprimantur, ac in oleo defœcato, liquefiat

Ceræ ℔ j.

Et fiat unguentum lege artis.

Refrigerat, humectat, dolores ab humore acri sedat, hecticorum dorso, & renum regioni inunctum, ardoribus, sudoribusque nocturnis, & colliquativis commendatur.

UNGUENTUM APOSTOLORUM.

R... *Olei communis* ℔ ij.

Lithar-

Lithargyri subtiliter triti ℥ ij.
Aceti accerrimi ℥ vj.

Coquantur lento igne continuò spathula movendo, usque ad aceti consumptionem, quibus adde

Ceræ flavę ℥ vj.
Terebinthinæ,
Resinæ.................. ana ℥ ij.

Liquefiant, & colentur, posteà adjice soluta, colata, & ad mellis consistentiam inspissata.

Gummi Galbani,
Opoponacis,
Ammoniaci.......... ana ℥ j.
Bdelii,
Pulveris Aristolochiæ longę,
Myrrhæ,
Thuris.......... ana ℥ vj.
Æruginis, seu viridis ęris ℥ j ß.

Misce, & fiat unguentum S. A.

Ad vulnera, & ulcera sordida difficilis curationis inservit; sinus, fistulasque detergit, & plagas sanat.

UNGUENTUM COMITISSÆ.

R... *Olei Myrti* ℔ j.
Cerę citrinæ ℥ iij.

Liquatis, & ab igne semotis, adde sequentia in pulverem subtilem redacta,

Gallarum ℥ j.
Baccarum Myrti,
Nucum Cupressi,
Corticum Granatorum,
Seminis, seu acinorum uvarum,
Plantaginis.......... ana ℥ ij.
Sumach
Alumnis rupei,
Mastiches................ ana ℥ ß.

Fiat unguentum lege artis.

Ad

Ad menstrua excessiva, seu fluxum immodicum prodest; abortum prohibet; uterum roborat, ac renes laxatos adstringit; in diarrhœis conducit, applicatum tum lumbis, tum pubi, tum umbilico, illiniendo, vel mediante linteo imponendo.

Pro unguento corticum castanearum inservit.

UNGUENTUM DEOPILATIVUM.

R... *Foliorum Cicutæ,*
Apii,
Ebuli,
Petroselini,
Sabinę . . . ana ℔j.
Radicis Capparum,
Irini,
Bryoniæ . . ana ℔ ß.

Incisa, & contusa in
Olei Olivarum ℔ *vj.*

Per quatriduum loco tepido macerentur, dein coque ad humiditatis consumptionem, cola, exprime, & in oleo defœcato, liquefiat
Ceræ citrinę ℔ *j* ß.

Semirefrigerato unguento, adde
Pulveris Gummi Ammoniaci,
Aristolochiæ longæ . . ana ℥ *ij.*

Misce, & fiat unguentum S. A.

In obstructionibus hepatis, lienis, & aliorum viscerum prodest, ac ideo in tumoribus duris, scirrhosisque convenit.

Pro omnibus deopilativis unguentis inservit.

UNGUENTUM CORDIALE.

R... *Unguenti Rosati*	℔ *j.*
Butyri Naphę	℥ *vj.*
Pulveris Santali rubri	℥ *j* ß.
Lętificantis	ʒ *iij.*
Cerę albæ	℥ *iij.*
Camphoræ	ʒ *iij.*

Exactè misceantur, & fiat unguentum S. A.

Vitales partes roborare creditur: ob idque ad syncopem, cordis palpitationem, & affectus melancholicos proficere.

UNGUENTUM FILII ZACHARIÆ.

R... *Ceræ flavę,*
Medullę cruris Baccę,
Adipis Porcinæ,
Gallinæ,
Olei seminis lini . . . . ana ℔ ß.

Omnia liquefiant, & semirefrigeratis, adde
Mucilaginis seminis lini, & fœnugręci ℔ ß.

Agita, assiduè movendo, donec mucilago exactè misceatur, & unguentum infrigidatum reconde ad usum.

Juncturarum tophos, ac nodos duros emollit, & dissolvit; inunctum pectoris regioni crassa, lentaque pulmonum, thoracis excrementa ad ejectionem, per sputum habiliora, & aptiora reddit.

UNGUENTUM NERVINUM.

R.. *Herbarum recentium Salvię,*
Ivę artheticę,
Majoranæ,
Roris marini,
Menthę,
Rutæ,
Summitatum floridarum Verbasci,
Lavandulæ,
Hyperici,
Chamęmeli,
Meliloti . . . . ana ℥ ij.
Baccarum Lauri,
Juniperi . . . . ana ℥ j.

Incisa, & contusa immergantur in
Olei lumbricorum ℔ iij.

Macerentur per biduum: coquantur ad humiditatis consumptionem; exprime, cola, & in oleo defœcato liquefcant

Ceræ

Ceræ ℥ jx.

Semirefrigerato unguento adde

Olei, seu Butyri Ceræ distillati,

Terebinthinæ ...... *ana* ℥ ij.

Unguenti Althææ ℥ jv.

Misce exactè & usui serva.

Frigidos nervorum morbos aufert, ac eorum doloribus opitulatur.

UNGUENTUM AD HERPES.

℞... *Unguenti Rosati* ℥ vj.

Mercurii præcipitati albi ʒ vj.

Agita in mortario donec ritè misceantur.

In omnibus cutis vitiis, scabie, herpetibus, impetigine, & similibus infirmitatibus ab humoribus salsis, acribusque productis, confert.

UNGUENTUM AD MAMMARUM FISSURAS.

℞... *Olei Rosati,* ℔ j.

Lithargyri,

Aceti .... *ana* ℥ jv.

Misce, & coquantur ad aceti consumptionem, dein liquefiant

Ceræ flavæ ℥ iij.

Semirefrigerato unguento adde

Mellis optimi ℥ iij.

Pulveris Myrrhæ,

Thuris, ... *ana* ℥ j.

Misce optimè, & serva ad usum.

Nutricibus valde utile levamen est.

UNGUENTUM AD MAMMARUM DURITIEM.

℞... *Olei communis* ℔ j.

Ceræ albæ,

Axungiæ Porcinæ,

Butyri recentis insulsi,

Sevi castrati,

Lithargyri subtiliter triti ... *ana* ℔ ß.

Miſceantur omnia, & lento igne coquantur aſsiduè ſpathula lignea movendo, donec unguenti conſiſtentiam acquirant, dein adde

Seminis Cumini pulverati ℥ jv.

Miſce, & uſui ſerva.

Lac in mammis concretum reſolvit, & ſuppurationem arcet.

UNGUENTUM HÆMORRHOIDALE.

℞... *Unguenti Populei,*
Lithargyri nutriti .. *ana* ℥ iij
Vitellorum ovorum n. iij.
Pulveris Croci ʒ j ß.
Opii ʒ ß.

Miſce in mortario marmoreo, diu agitando, & fiat unguentum S. A.

Ejus præcipuus uſus eſt in hæmorrhoidum doloribus ſedandis, & earum inflammationibus reſolvendis.

UNGUENTUM OPHTHALMICUM.

℞... *Butyri Majalis recentis, & loti* ℥ viij.
Pulveris Tuthię exactiſsimè præparatę ℥ j.
Æruginis,
Camphoræ .... *ana* ℈ ij.

Miſce in mortario æneo, & fiat unguentum lege artis.

Ad oculorum affectiones, fluxiones ſcilicet, & inflammationes confert.

UNGUENTUM DIAPALMÆ, SEU Diachalciteos.

℞... *Emplaſtri Diapalmę, ſeu Diachalciteos* ℔ j.
Olei Roſati ℥ viij.
Terebinthinę optimæ ℥ ij.

Fiat unguentum lege artis.

Pro polychreſto habetur, in vulneribus, & ulceribus, ambuſtiſque utitur.

Si drachmæ duæ Camphoræ addantur, vocatur *Unguentum, ſeu Diapalma Camphorata.*

UN-

UNGUENTUM AD SCABIEM, TINEAM, ET COETERA cutis vitia.

R... *Mercurii vivi* ℥ iij.
Terebinthinę Venetæ ℔ j ß.
Butyri Baccini ℔ ij.
Litargyri
Ceruſſæ . . . . *ana* ℥ j ß.
Olei Lumbricorum
Roſati . . . . *ana* ℔ j.
Ceræ citrinę ℥ jv.

Fiat ex arte unguentum uſui ſervandum.

CAPUT V.

DE EMPLASTRIS, ET CERATIS.

EMplaſtrum, & Ceratum eſt Medicamentum topicum, ex variis ſimplicibus, præcipuè ex oleoſis, calcibus mineralibus, &c. compoſitum, ad conſiſtentiam ſolidam redactum.

Emplaſtrum, à Cerato tantùm diſtinguitur conſiſtentia, quia aliquatenus durius eſt cerato.

EMPLASTRUM DIAPALMA.

R... *Lithargyri tenuiſsimè triti,*
Olei communis,
Axungiæ ſuillæ ritè expurgatę ana ℔ iij.
Aquę ſimplicis q. ſ.

Miſceantur optimè, & igne lento bulliant, ſpathula lignea aſsiduè verſando, donec digitis non adhæreant, tunç a dde

Ceræ albæ ℥ jx.
Reſinę ℥ vj.
Vitrioli albi in aqua ſoluti ℥ jv.

Ite-

Iterum coque ad emplastri consistentiam.

Si loco vitrioli albi, Colcothar pulveratum adhibeatur, *Emplastrum*, *tunc Diachalciteos* appellatur.

Vulneribus, ac ulceribus malignis antiquis, & novis auxiliatur; ad ossium fracturas, & luxationes quoque prodest.

EMPLASTRUM DE CERUSSA.

R... *Cerussę electę pulveratæ*
Olei Rosati . . . . *ana* ℔ *iij*.
Aquæ fontanæ *q.s.*

Bulliant simul, usquedum incorporentur, & digitis tractari possint, tunc adde

Cerę albę ℥ *viij*.

Liquescant, & fiat emplastrum S. A.

Leves cutis exulcerationes sanat, ulceribus quoque sordidis dicatum est, quia validè exiccat, & refrigerat; cicatrices etiam inducit.

EMPLASTRUM DIACHYLUM SIMPLEX.

R... *Radicum recentium Althęę per taleolas sectarum,*
Seminum Fœnugręci,
Lini . . . . *ana* ℥ *jv*.
Infundantur in
Aquæ ℔ *viij*.

Supra cineres calidos subinde leviter coquantur, ad mucilaginis extractionem: coletur, & exprimatur.

R... *Mucilaginis expressę* ℔ *iij*.
Lithargyri subtiliter triti ℔ *ij*.
Olei Olivarum ℔ *jv*.

Coquantur simul lithargyrus, & oleum, sensim addendo mucaginem, ad humidi ferè consumptionem, vel ad justam emplastri consistentiam.

Emollit, resolvit, atque digerit, ob idque in tumoribus quibuscumque, maturationem quandam requirentibus, utiliter applicatur.

Si

Si ad libram unam hujus emplastri, adhuc calentis, addatur pulveris radicis Ireos unciam unam, *Emplastrum Diachylum Iriatum* vocatur, & virtutes magis activas, quàm præcedens obtinet.

EMPLASTRUM DIACHYLUM MAGNUM.

R... *Radicum Althææ recentium,*
minutim incisarum,
Passularum,
Ficuum pingium,
Seminum Fœnugræci,
Lini .... *ana* ℥ *jv.*
Radicis Ireos,
Scillæ .... *ana* ℥ *iij.*
Anethi,
Chamæmeli .... *ana* ℥ *ij.*

Incisa, & contusa macerentur in
Aquæ ferventis ℔ *x.*

Super cineres calidos per biduum: dein lento igne parum decoquantur, spathula lignea sæpè movendo; fiat colatura, interim

R... *Ichthyocollæ albæ, nitidæ, minutim incisæ* ℥ ß.

Maceretur in aqua calenti, ut mucilago extrahatur, coletur, ac cum priori mucilagine misceatur, tum adde
Lithargyri præparati ℔ *ij.*
Olei communis ℔ *jv.*

Coquantur simul, sensim admiscendo mucilagines supradictas ad humidi ferè consumptionem; tum adde
OEsipi,
Resinæ Pini puræ,
Ceræ flavæ............... *ana* ℥ *jv.*
Terebinthinæ ℔ ß.

Liquefiant, & fiat emplastrum S. A.

Potentiùs vires, quàm simplici adscripsimus, exerit: hincque ubi majori coctione opus est, commodè substituitur, & applicatur.

DIA-

DIACHYLUM GUMMATUM.

R... *Gumm Amoniaci,*
Galbani,
Bdellii,
Sagapeni . . . . ana ℥ *j.*

Dissolvantur in vini albi sufficienti quantitate: colentur, & ad mellis consistentiam inspissentur, subinde exactè misceantur cum

Massę emplastri Diachyli majoris supradicti ℔ *iij.*

Et fiat emplastrum S. A. usui servandum.

Ad omnium corporis partium tumores resolvendos, scirrhos hepatis, & lienis discutiendos, confert; strumas, ac inveteratos abscessus dissolvit.

EMPLASTRUM REGIUM (VULGO) DE MINIO.

R... *Olei communis* ℔ *ij.*
Axungię Porcinę ℥ *xvj.*
Minii ℥ *xx.*
Aceti ℔ *j ß.*

Omnia coquantur lento igne, addendo sensim acetum, ad humidi ferè consumptionem, & ad debitam emplastri spissitudinem, tunc adde

Cerę citrinæ ℥ *viij.*
Minii ℥ *jv.*

Liquescant, & fiat emplastrum S. A.

Emollit, dissolvit, & digerit; in tumoribus calidis utiliter applicatur: ulcera siccat, & cicatricem inducit.

EMPLASTRUM DE CERUSSA USTA, SEU NIGRUM dictum.

R... *Olei Rosati,*
Cerussæ electæ tenuissimè pulveratę. . . . ana ℔ *j.*

Coquantur S. A. usquedum nigricantem colorem, & emplastri consistentiam acquisierint, sub finem addendo

Cerę flavæ ℥ *jv.*

Ite-

Iterum coque, & fiat emplastrum usui servandum.

Fistulas, & ulcera difficilis curationis, quæ adhuc incarnata non sunt, siccat, detergit, & curat.

EMPLASTRUM ANTI-PODAGRICUM, SEU Saponaceum.

R... *Saponis nostratis derasi* ℥ vj.
Olei communis ℔ jv.

Misce lento igne, tum adde

Pulveris Minii ℔ ij.
Cerussæ electæ ℔ j.

Coquantur moderato igne, spathula lignea asiduè movendo, donec consistentiam emplastri duriorem acquirant, addendo, inter coquendum, paululum aquæ, ne aduratur, dein adjice

Ceræ flavę ℥ iij.

Misce, & fiat emplastrum lege artis; tandem ab igne semoto, semique refrigerato, sub continua agitatione, commisce

Camphorę spiritu vini solutę ℥ ij.

Et usui servetur.

Potentisimè resolvit, materiam inspissatam emollit, & discutit; ad dolores arthriticos ex lympha tenuiori productos, prodest: item ad podagram sedandam, tumores induratos; pedum callos emollit, atque resolvit; uterum roborat, umbilico impositum, & menses ciet; ambustis quoque medetur.

Nota: quòd in officinis asservari solet sine camphora, & *Emplastrum Saponis simplex* vocatur; & extemporè, addita camphora, *Emplastrum Camphoratum* habetur.

Ad idem valet, sed minore cum efficacia.

EMPLASTRUM MANUS DEI.

R... *Olei communis* ℔ jv.
Lithargyri preparati ℔ ij.

Misce, & in cacabo æneo amplo, debitè agitentur, deinde addantur

Aquę communis ℔ ij.

Coque, ut artis, est ad emplastri solidi consistentiam, tunc injice,

Ceræ citrinæ ℔ j.

Liquescat, & ab igne semoto, commisce

Gummi Galbani,
Opoponacis,
Ammoniaci,
Sagapeni...ana ℥ iij.

Quibus antea solutis, percolatis, inspissatisque addantur

Terebinthinæ claræ ℥ jv.
Olei Laurini ℥ j ß.
Pulveris Myrrhæ,
Olibani,
Mastiches.... ana ℥ iij.
Æruginis ℥ ij.
Pulveris Lapidis Calaminaris,
Magnetis præparati,
Aristolochiæ longæ,
Rotundæ......ana ℥ j ß.

His omnibus ritè permistis, confectum erit emplastrum. Si verò rubrum desideras, pulvis æruginis cum lithargyro coquendus; si viride, in fine addendus.

Ad maligna ulcera confert; eorum saniem, ac putredinem detergit, & absumit; novam carnem procreat, & ad cicatricem perducit; durities resolvit, ac emollit; apostematibus frigidis aptum est.

Pro Emplastro Paracelso, & Divino inservit.

EMPLASTRUM DE RANIS.

℞..*Ranas aquatiles viventes* n. xl.
Lumbricorum terrestrium ℔ ij.
Radicum recentium Ebuli,
Enulæ...ana ℔ j ß.
Summitatum Anethi,
Florum siccorum Chamæmeli ana ℔ ß.
Lavendulæ,

Matri-

Matricariæ,
Meliloti,
Schœnanthi,
Stœchados. . . . . . ana ℥j.

Omnia incisa, & contusa, infundantur, ac macerentur in
Aquæ communis ℔ *xij.*
Aceti acerrimi ℔ *jv.*
per biduum, dein coquantur igne lento ad quartæ partis consumptionem, exprimantur, & decoctum coletur.

R... *Hujus Decocti* ℔ *vj.*
Olei communis ℔ *xij.*
Misce, & coque ad humiditatis ferè exhalationem, deinde adde
Lithargyri præparati ℔ *vj.*
Olei supradicti defœcati ℔ *jx.*
Axungiæ Porcinæ ℔ *iij.*
Axungia in oleo liquescat, & cum lithargyro omnia simul frigidè in cacabo æneo nutriantur; subinde coquantur, sensim decocti præscripti, quod sat, admiscendo, spathula lignea, assiduè movendo ad humiditatis consumptionem, & ad solidam emplastri consistentiam, adjice
Axungiæ Viperarum, vel Ursi ℥ *vj.*
Olei Baccarum Lauri ℥ *jv.*
Ceræ citrinę ℔ *iij.*
Styracis liquidæ ℥ *jv.*
Terebinthinæ clarę ℥ *ij.*
Benè permistis, & emplastro ab igne remoto, insperge
Pulverum Olibani,
Euphorbii,
Myrrhę,
Croci,
Spicę. . . ana ℥j.

Et fiat emplastrum S. A. quod *Simplex*, seu *sinè Mercurio de Ranis* vocatur.

Ad dolores, ex frigida causa ortos, mirè conducit; etiamque tumores resolvit, atque emollit.

EMPLASTRUM DE RANIS CUM MERCURIO.

R... *Hidrargyri per alutam trajecti* ℔ j.

Extingue cum

Terebinthinę,

Styracis liquidę repurgatæ... ana ℥ ij.

Hidrargyrus exactè extinctus commisceatur cum

Emplastri supradicti ℔ viij.

Ac debitè permistis, servetur emplastrum ad usum.

In dissipandis artuum tumoribus, & omoplatorum doloribus, coxendicumque à lue venerea inveterata, præsertim obortis, valet. Sunt qui ad salivationem excitandam utuntur.

Si verò emplastrum validius exposcitur; Dosis hidrargyri augeri solet, ad duplum, triplum, vel quadruplum.

EMPLASTRUM REGIUM, SEU CONTRA Rupturam.

R... *Picis nigrę* ℔ j ß.

Cerę citrinę,

Terebinthinę clarę ana ℥ viij.

Labdani minutim incisi ℥ ij.

Liquefactis adde

Hypocistidos in decocto nucum cupressi soluti, & ad pultis formam redacti ℥ j.

Ab igne semotis, insperge

Pulverum Mastiches,

Radicis Consolidę majoris.. ana ℥ ij ß.

Terrę sigillatę, seu Boli Armenę,

Lapidis Hęmatitis pręparati ana ℥ j ß.

Nucum Cupressi ℥ j.

Misceantur exactè, & fiat emplastrum lege artis ad usum asservandum.

Laudatur ad hernias, nam partes nimis laxas firmat, & constringit.

EMPLAS-

EMPLASTRUM CATAGMATICUM (VULGO) Confortativum.

R... *Radicum, & foliorum Consolidæ majoris,*
Baccarum Myrti,
Radicis Altheæ,
Rosarum rubrarum,
Foliorum Salicis,
Summitatum Hyperici. . . . . ana ℥ *jv.*

Incisa, & contusa in
Aquæ Chalybiatæ ℔ *jx.*
coquantur ad tertiæ partis consumptionem, tunc

R... *Olei Olivarum* ℔ *jv.*
Sevi Hircini ℔ *j.*

Quibus liquatis, adde
Lithargyri aurei ℔ *ij.*

Exactè misceantur, & lento igne decoquantur sensim addendo decoctum supradictum, ad humiditatis ferè exhalationem, & tenuiorem emplastri consistentiam, subinde in eo liquescant
Ceræ citrinæ ℔ *j.*
Terebinthinæ claræ ℥ *vj.*

Iterum coque ad justam consistentiam, & emplastro ab igne semoto, semique refrigerato, insperge sequentia in pulverem redacta, nempe
Boli Armenæ præparatæ ℥ *jv.*
Olibani,
Mirrhæ,
Mastiches. . . . . ana ℥ *ij.*
Sanguinis Draconis veri ℥ *iij.*
Minii ℥ *vj.*

Misce, & fiat emplastrum S. A.

Vires habet insignes, præcipuè ad fracturas, luxationesque ossium sanandas.

EMPLAS-

EMPLASTRUM AD HERNIAM (VULGO) CONTRA rupturam de Pelle dictum.

R... *Baccarum Myrti contusarum,*
Lumbricorum terrestrium vino lotorum ana ℥ vj.

Coquantur in
Aquæ fabrorum ℔ *viij.*

Ad dimidias: cola, tunc

R... *Hujus decocti* ℔ *iij.*
Olei ℔ *ij.*
Lithargyri ℔ *j.*

Frigidè in cacabo æneo nutriantur, subinde coquantur ad humiditatis consumptionem, & emplastri mollis consistentiam, posteà adjice

Ceræ citrinæ ℔ *j.*
Picis nigræ,
Resinæ,
Colophoniæ... .... ana ℥ jx.

Liquatis superadde
Gummi Ammoniaci
Galbani in aceto solutorum,
& ad mellis consistentiam coctorum. ...... ana ℥ jv.

Benè permistis, ac ab igne emplastro semoto, semique refrigerato, paulatim immisce pulveres sequentes: scilicet

Myrrhæ,
Thuris,
Mastiches,
Saguinis Taurini, seu Porcini, vel Hircini,
Collæ fortis. .... ana ℥ jv.
Radicum Aristolochiæ longæ,
rotundæ,
Consolidæ majoris,
minoris,
Gallarum,

Boli

Boli armenę,

Gypsi,

Mumiæ. . . . . ana ℥ iij.

Et assiduè fortiter agitando fiat emplastrum lege artis.

Ad idem valet, sed majori cum efficacia.

EMPLASTRUM DIABOTANUM.

℞. *Foliorum, & radicum recentium Bardanæ,*
Petasitidis,
Calendulæ,
Cicutę,
Chamępithyos,
Levistici,
Valerianę majoris,
Angelicæ hortensis,
Enulæ campanæ,
Raphani rusticani,
Cucumeris sylvestris,
Scrophulariæ,
Illecebræ,
Chelidonii majoris,
minoris,
Gratiolæ . . . . . ana ℥ iij.

Incisa, & contusa; coque in

Aquę communis ℔ *xij.*

ad tertiæ partis consumptionem, cola, & exprime, in expresso adde

Succorum Cicutæ,
Chelidonii majoris,
Hormini. . . . . ana ℔ *ij.*
Illecebræ ℔ ß.

Vaporent igne lento, seu Balneo Mariæ ad extracti solidioris consistentiam; & unicuique libræ admisce

Gummi Galbani,
Ammoniaci,
Opoponacis,

Sagapeni in aceti ſcillitici,
ſufficienti quantitate ſolutorum,
& inſpiſſatorum . . . . ana ℥ ij.

Interea

R... *Lithargyri pulverati* ℔ j & ℥ jv.
Olei Lumbricorum,
Catellorum,
Meliloti,
Mucaginum. . . . . ana ℔ ß.

Coque ad emplaſtri paulo ſicciorem conſiſtentiam; cui per vices miſce extractum ſupradictum permiſtum cum gummi, lento calore prius liquatis, tunc adde

Pulveris ſulphuris vivi ℥ vij ß.

Poſtea liquefiant

Ceræ citrinæ,
Styracis liquidæ purgatę,
Picis . . . . ana ℥ viij.

Maſſæ ſemirefrigeratæ inſperge pulveres, nempe

Radicum Ireos florentinæ,
Cyclaminis,
Ranunculi tuberoſi,
Coronæ imperialis,
Serpentarię,
Hellebori albi . . . ana ℥ iij.
Sigilli beatæ Mariæ,
Ari. . . . . ana ℥ ß.
Ariſtolochię longæ,
rotundæ,
tenuis ana ℥ j.
Aſari ℥ j ß.
Foliorum Piſtachiorum ʒ ij.
Baccarum Lauri ʒ ij.
Seminum Angelicæ,
Naſturtii . . . . ana ʒ iij.

Cumi-

Cumini ℥ j ß.
Fimi Columbini ℥ ß.
Bituminis Judaici,
Olibani,
Mastiches . . . . *ana* ℥ jv.
Gummi tacamahacæ ℔ ß.
Bdellii,
Myrrhæ. . . . . *ana* ℥ j ß.
Euphorbii ℥ ß.

His rite permistis, adde

Camphorę, in olei Caryophyllorum
semiuncia solutæ, ʒ vj.
Olei de Lateribus ʒ x.

Fiat emplastrum lege artis.

Digerit, & maturat quascumque materias frigidas, & quæ sunt solutu contumaces; scrophulas, nodos, ulcera dura, & callosa, tumores scirrhosos mesenterii, lienis, aliorumque viscerum potentissimè resolvit.

Sunt qui addunt unicuique libræ prædicti emplastri, Mercurii, cum uncia una terebinthinæ extincti, uncias duas, & *Emplastrum Diabotanum cum Mercurio* vocatur.

EMPLASTRUM DE MELILOTO SIMPLEX.

℞... *Summitatum floridarum Meliloti, &*
recentium ℔ jv.

Incidantur, & contundantur in mortario marmoreo, ac immittantur in

Sevi Hircini liquefacti ℔ v ß.

Coque lento igne ad humidi ferè exhalationem, sevo fortiter expresso, immisce

Resinę, ℔ viij.
Ceræ flavæ ℔ jv.

Et factum erit emplastrum, usui asservandum.

Si Compositum volueris.

℞... *Massæ prædicti emplastri* ℔ iij.

Liquescat, & adde

Pulveris florum Chamęmeli,
Meliloti. . . . . *ana* ℥ *iij.*
Radicis Ireos,
Althęę . . . . *ana* ℥ *j.*
Croci ℥ ß.
Gummi Ammoniaci,
Bdellii . . . . *ana* ℥ *ij.*
Fœnugręci ℥ *j.*
Terebinthinę clarę ℥ *vj.*

Fiat emplaſtrum S. A.

Anodinum, carminativum, reſolutivum, & emolliens eſt; omnem ſtomachi duritiem, lienis, hepatis, ac aliorum viſcerum, & reliquarum partium mollificat; flatus diſcutit, ac reſolvit.

EMPLASTRUM DE CICUTA.

R... *Reſinę* ℔ *j &* ℥ *ij.*
Ceræ citrinæ ℥ *x.*
Colophonię ℥ *vij.*
Olei Capparum ℥ *ij.*

Liquatis adde

Cicutę recentis contuſæ ℔ *ij &* ℥ *viij.*

Coque lento igne ad humidi ferè conſumptionem, ſubinde colentur, & validè exprimantur, expreſsioni permiſceantur

Gummi Ammoniaci pulverati, ſeu in aceto Scillitico, & ſucco Cicutæ ſoluti, ad Emplaſtri formam inſpiſſati ℥ *viij.*

Fiat emplaſtrum S. A.

Præſtantiſsimum eſt in tumoribus duris, & ſcirrhoſis, &c.

EMPLASTRUM MAGNETICUM ARSENICALE.

R... *Sagapeni,*
Ammoniaci,
Galbani in aceto ſcillitico ſolutorum . . . . *ana* ℥ *iij.*
Ceræ flavæ,
Terebinthinæ Venetæ . . . . . *ana* ℥ *jv* ß.
Magnetis Arſenicalis

in

in Alkool redacti ℥ iij.
Terræ vitrioli lotæ, seu colcotharis ℥ j.
Olei Succini ℥ ß.

Fiat Emplastrum lege artis.

Anthracibus pestilentibus applicatum, illicò maturat, rumpit, & venenum extrahit, ac certissimum etiam est præsidium contra scrophulas.

EMPLASTRUM DIAPHORETICUM.

R... *Gummi Ammoniaci* ℥ ij.
Galbani ℥ j.

Solvantur in sufficienti aceti quantitate ad pultis formam, tunc

Ceræ flavæ ℔ j.
Terebinthinæ claræ ℥ iij.
Picis Græcæ ℥ jv.

Liquata invicem leni igne cacabo æneo, separatim, & non nimis calidè superioribus gummatibus sensim, ac alternatim sub continua agitatione infusis; hinc etiam inspergantur successivè pulveres, nempe

Gummi Bdellii ℥ jv.
Succini citrini ℥ iij.
Olibani,
Mastiches................ *ana* ℥ j.
Juniperi ʒ vj.

Agitentur assiduè donec omnia commista, atque dexterè unita sint: & fiat emplastrum usui servandum.

Discutit, serosam humiditatem absumit, & extrahit: hinc in fluxionibus dictis frigidis, ischiadico dolore, intumescentia pedum, parotidibus pituitosis, ubi suppurationi incumbere nolumus, efficaciter inservit.

EMPLASTRUM ODONTALGICUM.

R... *Gummi Tacamahacæ,*
Elemi............ *ana* ℥ ß.
Olibani,
Mastiches............... *ana* ʒ ij.

Resinæ ℥j ß.
Camphoræ ℈ jv.
Opii ʒ j.
Petrolei q. s.

Lento igne liquefiat resina, dein admisce Gummi elemi, posteà pulveres cæterorum gummi, & opii, ultimò camphoram in Petroleo solutam: fiat emplastrum S. A. cui olei Caryophyllorum guttæ aliquot admiscebuntur.

In dentium doloribus proficit, temporibus applicatum.

EMPLASTRUM STOMACHICUM.

R... *Ceræ citrinæ* ℥ iij.
Terebinthinæ,
Gummi Tacamahacæ .... *ana* ℥ ij.
Labdani puri,
Styracis Calamitæ .... *ana* ℥ ß.
Benzoini,
Caryophyllorum,
Nucis Moschatæ pulveratorum ana ʒ ij.
Opii pulverati ʒ j.
Oleorum stillatorum Menthæ,
Absinthii ana ℈ ß.

Cera liquefiat, & in calenti mortario Labdanum, ac Styrax contundantur, donec mollescant, mox adde terebinthinam, & ceram liquefactas: dein insperge gummi pulverata, jugiter agitando, ac cæteros pulveres, tandem ferme refrigerato Emplastro instilla olea essentialia, & fiat emplastrum ad usum servandum.

EMPLASTRUM MATRICALE.

R... *Galbani in aceto soluti ad extracti liquidioris consistentiam cocti* ℥ iij.

Paulatim calore lento misceatur cum
Terebinthinæ ℥ j.

Dein adde
Ceræ liquefactæ ℥ viij.

Tunc insperge sequentia in pulverem redacta: scilicet

Taca-

Tacamahacæ,
Assæ fœtidæ ...... *ana* ℥ *j.*
Myrrhæ ℥ ß.
Bdellii ʒ *ij.*
Animę ʒ *vj.*
Castorei,
Cumini.......... *ana* ʒ *iij.*

Et forti agitatione exactissimè misceantur, in fine adde
Olei succini ʒ *ij.*

Fiat emplastrum lege artis.

In uteri affectibus prodest; calefacit, flatus dissipat, doloresque placat, præsertim frigidos dictos: in suffocatione uteri, & strangulatione, umbilico impositum, proficuum valde.

EMPLASTRUM OXYCROCEUM.

R... *Colophoniæ,*
Resinæ,
Ceræ flavæ .... *ana* ℥ *jv.*
Gummi Ammoniaci,
Galbani,
Terebinthinæ .... *ana* ℥ *j* ß.

Gummi aceto solvantur, ac ad mellis spissitudinem coquantur; terebinthina, & gummi inspissata permisceantur: interea colophonia, resina, & cera lento igne liquefiant: his ab igne semotis tantisper refrigeratis, immisce diligenter Gummi, posthac illicò insperge pulveres sequentes, scilicet

Olibani,
Mastiches,
Myrrhæ,
Croci.......... *ana* ℥ *j* ß.

Fiat ex arte Emplastrum.

Ad ossa, & nervos contusos, dolores omnes ex contusione ortos, valet.

EMPLASTRUM GUILLERMI SERVITORIS.

R... *Resinæ,*
Colophoniæ .... *ana* ℔ *ij.*

Ceræ

Ceræ ℔ j.
Terebinthinę ℥ viij.

Liquefiant, & colentur, quibus adde

Pulveris Zingiberis ℥ j ß.
Baccarum Lauri,
Sulphuris,
Seminis Anisi,
Nasturti,
Summitatum Pulegii,
Thuris,
Croci,
Mastiches,
Caryophyllorum,
Cinnamomi . . . . . . ana ℥ j.

Misce exactè, & fiat emplastrum S.A.

Ad eosdem usus, ut Oxycroceum valet.

EMPLASTRUM BENEDICTUM.

R... *Radicis Althææ,*
Arundinis. . . . . ana ℥ ij.
Iridis ℥ iij.

Incisæ, & contusæ macerentur in

Olei communis ℔ iij.

Dein coquantur ad humiditatis consumptionem, ut radices nigrescant: cola, tunc permisce

Cærussæ pulveratę ℥ vj.
Tuthię pręparatæ ℥ iij.

Coquantur, simul spathula semper agitando, donec emplastri consistentiam mollem acquirant, subinde adde

Ceræ citrinæ ℥ jv.

Iterum coque ad debitam consistentiam, ac ab igne semoto, semique refrigerato, immisce

Balsami nigri Peruviani ℥ ß.

Agita, optimè, & fiat emplastrum S. A.

Ad maturanda, rumpenda, & sananda omnia apostematum genera, valere creditur.

EM-

EMPLASTRUM ANODINUM.

℞... *Emplastri Diachyli minoris* ℔ j.
Ceræ albæ ℥ vj.
Axungiæ Gallinę,
Porcinæ,
Sevi Hircini................ *ana* ℥ ij.

Omnia liquefiant, & fiat emplastrum lege artis.

Emollit, maturat, & ad suppurationem deducit; simulque egregiè dolores mitigat, ac demulcet.

EMPLASTRUM DE ANDRÆA A CRUCE.

℞... *Resinæ purę* ℥ xvj.
Gummi elemi ℥ v.
Terebinthinę claræ,
Olei Laurini............... *ana* ℥ ij.
Ceræ albæ ℥ j.

Liquefiant, & colentur, fiatque emplastrum S. A. ad usum.

Ad pectoris, & capitis ulcera, & aliarum corporis partium confert; vulnera mundificat, ac glutinat, callos, etiamque pedum emollit, & eorum dolores mitigat.

EMPLASTRUM DE GALBANO CROCATUM.

℞... *Gummi Galbani in aceto soluti, & inspissati* ℥ vj.
Emplastri Meliloti compositi,
Diachyli minoris.......... *ana* ℥ jv.
Ceræ flavę ℥ ij.
Terebinthinæ ℥ j.

Galbanum, in terebinthina lento igne mistum, cum cera, & emplastris liquatis uniatur, dein adde

Pulveris Croci ʒ vj.

Misce, & fiat emplastrum lege artis.

Commendatur ad emolliendos, & resolvendos tumores duros, ac scirrhosos, necnon ad sedandos, mitigandosque vehementes partium dolores.

EMPLASTRUM CARMINATIVUM.

R... *Gummi Galbani,*
Bdellii,
Ammoniaci .... ℥ iij.
Opii Thebaici ʒ vj.

Dissolve in aceto scillitico, cola, & inspissa ad emplastri consistentiam mollis, tunc adde

Cerę citrinę,
Colophoniæ .... ana ℥ iij.
Terebinthinę ʒ vj.

Liquefactis, & semirefrigeratis, permisce

Pulveris Thuris,
Myrrhæ .... ana ℥ j ß.
Balsami nigri Peruviani,
Olei philosophorum .... ana ʒ vj.
Petrolei ʒ iii.
Carvi distillati ʒ j.

Agita optimè, ut fiat emplastrum S. A.

Ad hydropem valet; flatus dissipat; tumores duros, frigidosque resolvit, colicos dolores mitigat; obstructiones lienis, hepatis, & ventris totius inferioris aperit.

EMPLASTRUM BETONICÆ.

R... *Succi foliorum Betonicæ*
defæcati ℔ j ß.
Foliorum recentium Betonicę,
Plantagini
Lauri,
Apii,
Verbenę,
Salvię .... ana ℔ j.
Ceræ flavæ ℥ xx.
Resinę ℔ ij & ℥ jv.
Picis Grecæ ℥ xjv.
Terebinthinę ℥ xvj.

Masti-

Mastiches,
Olibani,
Gummi Elemi purissimi .... ana ℥ j.

Liquefiant igne lento, liquatis adde herbas contusas, & succum: coque ad humiditatis ferè exhalationem: cola, & fortiter exprime, post denuò liquescant: sinito defœcari: defœcato, adde Gummi Elemi: tandem pulveres Mastiches, & Olibani, misce optimè, & fiat emplastrum.

Ad capitis vulnera detergenda, cicatrizandaque, & aliarum corporis partium utiliter commendatur.

EMPLASTRUM SPERMATIS CETI, SEU MAMMILARE.

R... *Cerę Albę* ℥ jv.
Spermatis Ceti,
Emplastri Diachyli minoris .... ana ℥ ij.
Olei Amygdalarum dulcium, sine igne extracti ℥ ß.

Fiat ex Arte emplastrum ad usum.

Sanguinem, & lac imprimis grumosum, & coagulatum resolvere creditur, hinc sæpiusculè in Mammis, à lacte induratis, in usum venit.

EMPLASTRUM GALBANI.

R... *Galbani aceto pręparati* ℔ j.
Terebinthinæ ℥ v.
Cerę ℥ viij.

Fiat ex Arte emplastrum ad usum servandum.

Tumores duros resolvere creditur, simul scrophulas, & tophos, eorumque sedare dolores; & clavis, callisque pedum convenire.

EMPLASTRUM DIASULPHURIS.

R... *Florum Sulphuris,*
Terebinthinæ Venetæ.................. ana ℔ ß.

Liquefiant simul igne lento, assiduè movendo, donec perfecta fiat solutio; tunc removeatur ab igne, & adde
Terebinthinæ ℔ j.

Agitentur uſque refrixerint, ac iterum ſuperadde

Ceræ ℥ vj.

Liquatis, & ab igne ſemotis, injice

Pulveris Myrrhę ℔ ij.

Camphorę ℥ iij.

Miſce optimè, & fiat ex arte emplaſtrum uſui ſervandum.

In hyſtericis paſsionibus, umbilico applicatum, mirè prodeſt: etiamque dicitur ulcera, vulneraque omnia perfectè curare.

EMPLASTRUM SILIQUARUM.

℞... *Extracti Siliquarum,*

Roris marini. .... *ana* ℔ ß.

Mellis ℥ ij.

Emplaſtri contra rupturam,

ad hernias de Pelle,

Reſinæ Pini,

Picis Græcæ.............. *ana* ℥ jv.

Ceræ citrinæ ℥ vj.

Croci Martis adſtringentis ʒ vj.

Tincturę lapidis Hæmatitis

adſtringentis ℥ ß.

Fiat lege Artis emplaſtrum ad uſum ſervandum.

Ad idem præſtat, ut emplaſtrum de Pelle Arietina, ſed maximè in puerorum rupturis convenit.

EMPLASTRUM IMPERIALE.

℞... *Emplaſtri Regii, ſeu contra rupturam,*

Confortativi Vigonis,

de Pelle Arietina ..... *ana* ℥ jv.

Emplaſtri Guillermi Servitoris,

Siliquarum...... *ana* ℥ ij.

Croci Martis adſtrigentis ℥ ß.

Salis Saturni,

Camphoræ .... *ana* ʒ ij.

Fiat omnium emplaſtrum ex Arte, uſui ſervandum.

Ad Abortum præcavendum pro ſpecifico habetur.

CAPUT

CAPUT VI.

DE CADAVERUM CONDITURA.

PULVIS PRO CORDE CONDIENDO.

R... *Nucis Moschatæ,*
Benzoini,
Caryophyllorum,
Aloes . . . . *ana* ℥ *jv.*
Myrrhæ,
Cinnamomi . . . . *ana* ℥ *viij.*
Fiat omnium pulvis subtilis.

PULVIS AD INTERANEA CONDIENDA, CAVITATES-que implendas.

R... *Salis decrepitati* . . . . ℔ *vj.*
Bituminis Judaici . . . . ℔ *x.*
Aloes,
Myrrhæ . . . . *ana* ℔ *xvj.*
Radicum Asari,
Zingiberis,
Iridis Florentinæ,
Imperatoriæ,
Acori, seu Calami aromatici officinarum,
Angelicæ . . . . . . *ana* ℔ *iij.*
Lignorum Cedrini,
Sassafras,
Juniperi,
Rhodii,
Santali Citrini . . . . . *ana* ℔ *ij.*

Summitatum Absinthii,
Salviæ,
Roris marini,
Stœchados,
Menthæ,
Sabinæ,
Thymi,
Lavendulæ .... ana ℔ j.

Omnia ex arte in pulverem subtilem redigantur.

PULVIS AD CARNES REPLENDAS.

R... *Caryophyllorum,*
Nucis Moschatæ,
Radicum Acori,
Enulę,
Cyperi longi,
Iridis Florentinę,
Piperis Albi,
longi,
Cinnamomi,
Cassiæ Caryophyllatę,
Canellæ albę .... ana ℔ ß.
Aloes,
Myrrhæ .... ana ℔ iij.
Olibani
Benzoini,
Tacamahacæ,
Bituminis Judaici .... ana ℔ ij.
Foliorum Thymi,
Lauri,
Majoranæ .... ana ℔ j.
Lavendulæ ℔ ij.

Fiat omnium ex Arte pulvis subtilis.

BALSAMUM PRO CORPORE LORICANDO.

R... *Styracis liquidę,*
Balsami de Copaiba,

Pera-

Peruviani .... *ana* ℔ *j* ß.

Oleorum Lavendulę

Thymi .... *ana* ℥ ß.

Nucis Moschatę ℔ ß.

Fiat omnium ex Arte Balsamum.

SPARADRAPUS AD CONDITUM CORPUS involvendum.

R... *Oleorum essentialium Citrei,*

Lavendulæ,

Thymi.....*ana* ℥ *jv.*

Nucis Moschatæ ℔ ß.

Cerę albæ ℔ *viij.*

Cera igne lento liquescat, dein ab igne removeatur, & adde olea essentialia, ut fiat ex arte unguentum, in quo panni serici immergantur, & more solito fiat sparadrapus.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS AD SINGULAS lotiones corporis condiendi.

R... *Camphoræ* ℔ *ij.*

Spiritus vini rectificati ℔ *xij.*

Dissolve S. A. & serva ad usum.

PARS SEXTA.

DE OPERATIONIBUS CHYMICIS.

CAPUT I.

DE AQUIS SIMPLICIBUS DISTILLATIS.

AQUA RORIS MAJALIS.

R... *Roris Majalis* *q. v.*

Distilla, lento igne in Cucurbita benè stannata, seu Balneo Mariæ, aut Vaporis, S. A. ad duarum, triumve partium remanentiam: & usui serva.

Aperitiva, diuretica, & deobstructiva est.

Eodem distillantur modo

Aquę Pluviales,
Fontanę,
Fluviatiles,
Serum lactis,
Nix,
& aliæ similes.

AQUA ACETOSÆ.

R... *Herbę Acetosę recentis, antequàm Semine sit prægnatę, collectæ* ℔ *xx.*

Minutim concidantur; mitte in vesicam æneam stanno obductam, & affunde

Aquę communis ℔ *xl.*

Adaptetur capitellum refrigeratorio suo munitum, & addito recipiente, fiat distillatio lege artis, ad viginti librarum remanentiam.

Aqua elicita, per dies aliquot Soli exponatur.

Refri-

Refrigerat, & temperat febrium ardores.

Sic distillantur

Aquæ Herbarum succulentarum,

Lactucæ,
Oxytriphyllii,
Portulacę,
Solani,
Sempervivi,
Chelidonii,
Fumariæ,
Plantaginis,
Borraginis,
Cichorii,
Buglossę,
& similium.

AQUA CARDUI BENEDICTI.

℞. *Cardui benedicti* ℔ xij.

Contundantur in mortario marmoreo, & macerentur per biduum in

Aquę communis ℔ xxxvj.

Distillentur modo prædicto ad remanentiam librarum viginti, & usui serva.

Sudorifera, & antifebrilis est.

Extractum fieri potest ex residuo in vesicam relicto, liquorem exprimendo, clarificando, & ad debitam consistentiam evaporando. Easdem vires habet.

Eodem distillantur modo

Aquæ ex herbis minus succulentis, utpote

Arthemisiæ,
Betonicę,
Argentinę,
Bugulę,
Calendulę,
Centaurii minoris,

Cen-

Centinodii,
Bardanæ,
Consolidæ majoris,
Hederę terrestris,
Euphrasiæ,
Herniariæ,
Sabinæ,
Scabiosæ,
Saniculę,
Veronicæ,
Verbenæ,
Ulmarię,
Tussilaginis, &
similium.

AQUA COCHLEARIÆ.

℞... *Cochleariæ recentis* ℔ *x.*
minutim incisæ, immitte in cucurbitam superaffundendo
Aquę communis ℔ *xx.*

Distillentur lento igne S. A. ad remanentiam librarum decem, & in vase benè obturato ad usum serva.

Etiam fieri potest extractum, modo supradicto

Anti-scorbutica est, obstructiones tollit, urinam ciet, & crassos dissolvit humores.

Pari modo stillantur Aquæ ex herbis succo acri expletis, utpotè

Becabungę,
Berulę,
Lepidii,
Nasturtii,
Raphani,
Trifolii Fibrini,
Hydropiperis, seu Persicariæ urentis,
& similium.

AQUA ABSINTHII.

℞... *Summitatum recentium Absinthii,* *Mun-*

Mundatarum, manibusque discerptarum ℔ *viij.*
Aquę communis ℔ *xxjv.*

Macerentur per viginti quatuor horas : dein distillentur ad libras octo.

Calefacit, & siccat ; in ventriculi affectibus prodest ; in febribus, præsertim declinantibus, plerumque fructuosè exhibetur.

Hoc modo distillantur Aquæ ex summitatibus floridis plantarum aromaticarum, scilicet

Chamæmeli,
Chærophyllii,
Fœniculi,
Hyssopi,
Majoranæ,
Melissæ,
Menthæ,
Rutæ,
Salvię,
Scordii,
Matricariæ,
Tanaceti,
Pulegii,
Thymi,
Myrti,
Lauri,
Lentisci,
& similium.

AQUA BACCARUM JUNIPERI.

R... *Baccarum recentium Juniperi contusarum* ℔ *jv.*
Aquę communis ℔ *xvj.*

Macerentur per horas viginti quatuor, loco tepido dein distillentur S. A. circiter ad medias, & serva ad usum.

Diuretica est, & hinc in renibus expurgandis omnino laudem meretur.

Ex materia residua distillationis extractum fieri potest, & easdem virtutes obtinet, quàm aqua stillata.

A Medicis communiter *Theriaca Germanorum* appellatur.

Simili modo sequentes Aquæ distillantur

Baccarum Lauri,
Seminum Anethi,
Anisi,
Apii,

Carvi,
Cumini,
Dauci,
Fœniculi,
& similium.

AQUA RADICIS TORMENTILLÆ.

℞... *Radicum recentium tormentillę* ℔ *xij.*

Laventur, & contundantur; mittantur in vas idoneum superaffundendo

Aquæ communis calefactę ℔ *lx.*

Digerantur per biduum, posteà distillentur ad remanentiam librarum quadraginta.

Alexipharmaca, adstringens est, ideo in ventris fluxibus sanguinisque sputo prodest.

Dosis ab ℥ jv ad ℥ vj
Admista cum aliis appropriatis medicamentis.

Residuum distillationis coletur, & prælo exprimatur, & igne lento ad extracti consistentiam decoquatur.

Ad idem valet.
Pari modo stillantur
Aquæ Radicum Viperinæ,
Fragorum,
Cichorii, & similium.

AQUA ROSARUM.

℞... *Rosarum mundatarum pallidarum,*
Rubrarum..... ana ℔ *viij.*
Aquę fontis ℔ *xl.*

Macerentur per biduum, & distillentur lege artis ad dimidias.

Communiter in Medicina exteriùs utitur, nempe in collyriis, epithematibus, embrocationibus, & defensivis; resolutiva est, temperat, dolores demulcet, & leviter adstringit: si interiùs cum duplice sacchari quantitate administratur, *Julepus rosatus* vocatur, & pro medicamento cordiali, temperanti, confortantique habere creditur.

Hoc

Hoc modo diſtillantur Aquæ.

Florum Aurantiorum,
Caryophyllorum hortenſium,
Liliorum alborum,
Lavendulæ,
Liliorum convallium,
Anthos,
Calendulæ,
Nimphæę,
Papaveris rhęados,
Pæonię,
Sambuci,
Stœchados,
Tilię, & ſimilium.

Nota: flores iſtos diſtillari poſſe abſque ulla extera humiditate, prius perfectè mundatos, in Balneo Maris, ſeu Vaporis, & elici ex unica florum libra uncias quatuor Aquæ, quæ verè eſſentialis Aqua vocatur.

AQUA CERASORUM NIGRORUM.

℞... *Ceraſorum nigrorum maturorum, cum nucleis contuſorum,*
Aquæ communis . . . . *ana* ℔ *xij.*

Macerentur per biduum, & diſtillentur S. A. ad remanentiam librarum duodecim.

Pro cordiali, & anti-epileptica habetur.

Sic ſtillantur Aquæ fructuum, prius manibus contritorum: ſcilicet

Fragorum,
Frambœſiæ,
Ribium,
Ceraſorum acidorum,
Mororum rubi.

Pari diſtillantur modo Aquæ fructuum priùs depilatorum, in frusta ſectorum, ut

Melonum,
Citrulli,
Cucumeris,
Cucurbitę, & ſimilium.

AQUA TOTIUS CITRI.

R... *Citrorum, ſeu Limonum cum cortice, ſeminibus, & pulpa minutim ſectorum* ℔ *xij.*
Aquæ communis ℔ *xviij.*

Digerantur per biduum, dein diſtillentur lege artis ad libras duodecim aquæ, uſui ſervandæ.

Cordialis, & alexipharmaca eſt, propterea cum fructu in potionibus cordialibus, alexipharmacis, febrifugis, ſtomachicis, & roborantibus additur.

Simili modo diſtillari poſſunt Aquæ
Fructuum Aurantiorum,
Cydoniorum,
Pomorum dulcium,
& ſimilium.

Nota: quòd prædicti fructus, in frusta diſſecti, alio diſtillantur modo: videlicet, abſque ulla aliena humiditate in Balneo Maris, ſeu Vaporis.

AQUA CORTICUM CITRI.

R... *Corticum exteriorum Citri, ſeu Limonum, minutim inciſorum* ℔ *j.*
Aquæ ſimplicis ℔ *vj.*

Macerentur per biduum, dein diſtillentur ad libras tres.

Eaſdem vires obtinet.

Eodem modo diſtillatur
Aqua Corticum Aurantiorum.

AQUA NUCUM.

R... *Iulorum, ſeu florum nucum Juglandium* ℔ *jv.*

Terantur, & infundantur in aliorum

Iulo-

Iulorum decocti ℔ xvj.

Fiat diſtillatio S. A. ad libras duodecim, quas affunde ſuper

contuſarum Nucum immaturarum ℔ iij.

Macerentur per horas viginti quatuor, & altera fiat diſtillatio ad libras decem; aquam diſtillatam affunde, ſupra

nucum maturitati proximarum, & contuſarum ℔ ij.

Macerentur, ut ſupra, & tertia fiat diſtillatio ad libras octo, & ſerva ad uſum.

Sudorifera eſt; febribus malignis, peſtilentialibus, intermittentibus, & variolis auxiliatur; ſtomachum roborat, ac flatus diſsipat.

Doſis ab ℥ *ij ad* ℥ *v.*

Ex reſidentia tertiæ illius materiæ poſt diſtillationem, expreſſa, colata, & purificata, lento igne, fit *Extractum.*

Eaſdem virtutes poſsidet, ſed magis activas, quàm Aqua diſtillata.

AQUA LACTICINOSA, SIVE LAC CINNAMOMI.

R... *Cinnamomi acuti ſelectiſsimi, craſsiuſculè triti* ℥ viij.

Vini albi generoſi ℔ j.

Digerantur ſimul in retorta vitrea optimè clauſa, per ſpatium viginti quatuor horarum, dein ſuperaffunde

Aquę communis ℔ ij.

Et appoſito receptaculo, juncturis clauſis, arenæ Balneo, ferè ad ſiccitatem diſtillentur, cavendo ab empyreumate, liquor lacteus, valde aromaticus prodibit, qui Lac Cinnamomi vocatur, ad uſum ſervandus.

Flatus diſsipat, à frigida cauſa enatos, ſtomachum roborat, apetentiam excitat, imbecilibus confert.

Doſis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

AQUA CINNAMOMI HORDEATA.

R... *Cinnamomi Acuti fruſtulatim, & fracti* ℥ vj.

Decocti

Decocti hordei tepefacti ℔ vj.

Macerentur per triduum, ſubinde diſtillentur S. A. ad Aquæ libras quatuor, & in vaſe vitreo benè obturato ad uſum ſerva.

Cardiaca eſt; parturientibus præſentaneum eſt auxilium; cordis palpitationi, & ſtomachi debilitati ſuccurrit; ſpiritus vitales recreat; ſudorem movet; ac venenis reſiſtit: ideo omnibus ferè potionibus non ſine fructu adhibetur.

Doſis à ʒ ij ad ℥ ij.

Cum pari Cinnamomi quantitate, & libris ſex ſucci Cydoniorum fiat maceratio, poſteà diſtilla, ut ſupra, & Aquam egreſſam ad uſum ſerva, ſub nomine *Aquæ Cinnamomi Cydoniatę.*

Ad idem præſtat, ſed magis roborat.

AQUA CINNAMOMI SPIRITUOSA.

R... *Cinnamomi acuti fruſtulatim, & fracti* ℥ vj.

Vini electi ℔ iij.

Fiat maceratio per quatriduum in vaſe bene obturato: dein diſtilla S. A. ad dimidias, & Aqua ſpirituoſa, lacticinoſaque prodibit: ad uſum in vaſę vitreo, ritè clauſo aſſervanda.

Eaſdem vires habet, ſed efficaciores.

Doſis à ʒ j ad ℥ j.

Nota: quòd ſi prædicta aqua ſuper Cinnamomum alterum cohobetur *Aqua eſſentialis* plus activa, ac ſpirituoſa habebitur.

AQUA ESSENTIALIS SPIRITUOSA CORTICUM Citrei.

R... *Corticum exteriorum recentium Citrei, ſeu Limonum* ℔ iij.

Vini albi optimi ℔ vj.

Digerantur per biduum in cucurbita vitrea idonea benè clauſa, poſteà capitello, & receptaculo inſtructa, juncturiſque obſeratis, igne arenæ, ad libras tres diſtillentur, & liquor prolectus in lagena vitrea ritè obturata, pro ſyrupo conficiendo, ſervetur.

Hìc

Hic obiter animadvertere oportet, quòd cum Syrupus Corticum Citrei Amarus elaboretur, cum unciis tribus essentialis spirituosæ aquæ suprà descriptæ aromaticetur, & simul in defectu recentium Corticum injiciantur unciæ quinque siccarum Corticum.

Pari modo distillatur

Aqua spirituosa Corticum Aurantiorum.

AQUA LIGNI SASSAFRAS.

R... *Radicis, seu Corticis, vel Ligni*
Sassafras contusi ℔ *j.*
Aquæ communis ℔ *viij.*

Macerentur per dies sex in loco tepido, dein per vesicam distilla ad aquæ libras tres, & ad usum serva.

Scorbuto, lui venereæ, doloribus colicis, cachexiæ, uterinis obstructionibus, ac similibus affectibus prodest.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

Sic distillantur Aquæ.

Lignorum Rhodii,
Aloes,
Santali citrini,
Aquilę,
Cupressi,
Juniperi, &c.
Corticum Costi albi,
Casię lignee,
Macis, &c.
Radicum siccarum Enulæ,
Carlinæ,
Meu,
Calami Aromatici,
Aristolochiarum,
Cyperi, &c.

AQUA MILLE FLORUM.

R... *Stertoris Vaccini mense Maio collecti* q. v.

Distil-

Diſtilletur Balneo Mariæ, ſeu Vaporis, fere ad ſiccitatem, cavendo ab empyreumate: & ſerva ad uſum.

Simili modo inſtillantur

Aquę Sperniolæ, ſeu ſpermatis Ranarum,
è Secundinis puerperarum,
è Viperis,
è Albuginibus ovorum,
& ſimilium.

AQUA MELLIS.

℞... *Mellis electi* ℔ *jv.*

Pone in cucurbita vitrea, cujus quintam, aut ſextam capacitatis partem occupet. Diſtilla phlegma Balneo Maris, tum materiæ ſuperſtiti miſce arenæ lotæ, & exiccatæ quantum capere poterit, ac in Balneo Arenæ diſtilletur: prodibit aqua flava, ſeu ſpiritus phlegmati admiſcendus.

Aqua utraque, alba ſcilicet, & flava exteriùs applicata ſuffuſiones, ac albugines oculorum ſanat: capillis producendis prodeſt: interiùs obſtructiones reſerat, calculum, & urinam pellit.

Doſis à ʒ j ad ℥ ß.

Nota: quòd Spiritus, ſeu Aqua flava rectificata, pro extractione Corallorum Tincturæ inſervit.

CAPUT II.

DE AQUIS COMPOSITIS DISTILLATIS.

AQUA REGINÆ UNGARIÆ.

℞... *Summitatum Roris Marini recentium, floribus onuſtarum* ℔ *viij.*

Mitte in cucurbitam vitream, affunde

Aquę vitæ rectificatę ℔ *xx.*

ut optimè imbuantur, dein capitello appoſito, juncturiſque

que occlusis, fiat maceratio per dies quindecim: tunc adhibito excipulo, levi igne, seu Mariæ Balneo, distillentur ad dimidias: & in vase vitreo ritè obturato serva ad usum.

In apoplexia, lethargo, paralysi, & hysterica passione, interiùs accepta prodest, à scrupulo uno, ad drachmam unam; exteriùs etiam in combustionibus, doloribusque, à frigida causa natis, utitur; ad spiritus refocillandos, naribus, ac pulsibus imposita, valet.

AQUA POLYCHRESTA.

℞. *Seminum Coriandri,*
Carvi,
Seseleos,
Cumini,
Anisi,
Fœniculi,
Anethi,
Baccarum Lauri,
Juniperi,
Piperis longi,
rotundi .... *ana* ℥ *vj.*

Contundantur, & infundantur in
Aquæ vitę optimę ℔ *iij.*
Et in vase vitreo bene obturato serventur.

Radicum Pæoniæ maris,
Valerianæ sylvestris,
Galangæ minoris,
Zedoariæ,
Meu,
Spicæ Nardi,
Angelicæ,
Anthorę,
Carlinæ,
Contrayervæ,

Viperinæ virginianę,
Gentianæ,
Imperatoriæ,
Vincetoxici,
Helenii,
Ireos florentinæ,
Acori veri, seu Calami aromatici officinarum,
Zingiberis,
Rubię tinctorum,
Curcumæ,
Filicis majoris,
Aristolochię longę,
rotundę,
tenuis,
Fraxinellę,
Pentaphylli,
Caryophyllatæ,
Pœniculi,
Calcitrapę,
Pimpinellæ saxifragę,
Cynoglossi,
Asari .... *ana* ℥ ß.

Foliorum Betonicæ,
Chamædryos,
Chamępityos,
Majoranæ,
Melissę,
Ocimi,
Origani,
Pulegii,
Polii montani,
Roris marini,
Serpilli,
Thymi,
Hyssopi,

Sal-

Salvię minoris,
Satureiæ,
Mari,
Scordii,
Marrubii albi,
Veronicæ,
Menthę hortensis,
Fumarię,
Absinthii Pontici
minoris,
Bellidis majoris,
minoris,
Tanaceti,
Matricariæ,
Nepetæ,
Dictamni Cretici,
Abrotani,
Centaurii minoris,
Virgę aureę
Hyperici............ ana ℥ ß.

Radices, & folia debito collecta tempore exiccentur, & contusis, contundendis, incisis, incidendis; affunde

Aquę vitę optimę ℔ *xj.*

In Matracio vitreo bene clauso, per quindecim dies macera.

Radicum recentium Ari,
Cyclaminis,
Bryonię,
Raphani rusticani,
Trifolii Fibrini,
Chelidonii utriusque,
Scrophularię,
Foliorum recentium Chærophylli,
Cochlearię,
Becabungę,

 Nastur-

Nasturtii,
Trifolii Fibrini,
Sisymbrii, seu Nasturtii aquatici ana ℥ ß.

His incisis, superaffunde
Aquæ vitæ optimę ℔ ij ß.
Et in vase vitreo, rite obturato, serva.

Florum recentium Roris marini,
Betonicæ,
Lavendulę,
Lilii convallium,
Primulæ veris,
Foliorum recentium Stœchados,
Rosarum rubrarum,
Tiliæ,
Tunicæ,
Sambuci,
Arantiorum,
Genistæ,
Keiri,
Chamæmeli Romani,
Croci. .... *ana* ʒ j ß.

Injiciantur in
Aquæ vitę ℥ xv.
Et in vase vitreo bene clauso, serventur.

Cubebarum,
Macis,
Caryophyllorum,
Cardamomi,
Corticum Citrei,
Arantiorum....... ana ℥ j ß.
Ligni Aloes,
Cedrini, vel Juniperini,
Sassafras,
Santali Citrini,
Rhodii,

Visci

Visci quercini. . . . . *ana* ℥ j.
Cascarillæ, seu Quinę Quinæ optimæ ℥ ij.
Gummi Carannæ,
Mirrhæ,
Tacamahacæ,
Benzoini,
Styracis Calamitę,
Aloes,
Succini,
Castorei. . . . . *ana* ʒ ij.
Opii electi ʒ j.

Contundantur omnia, ac in vase vitreo injiciantur, superaffundendo

Aquæ vitæ ℔ *viij.*

Et vase bene obturato per quindecim dies macerentur; posteà omnes supradictæ infusiones misceantur, ac in vesica ænea optimè stannata, Balneo Vaporisque adaptata, distillentur ad duas tertias liquoris partes; & in vasis vitreis exactissimè clausis ad usum Medicum servetur: dein residuum distillationis coletur cum expresione, liquor per subsidentiam purificatus in Balneo Vaporis ad Mellis spissitudinem redigatur, & servetur pro usu sub nomine *Extracti Polychresti.*

Hujus Aquæ nomen vires indicat, & pro omnibus aquis spirituosis compositis, nempe Alexipharmacis, Epilepticis, Theriacalibus, Hystericis, Scorbuticis, & aliis, tam internè sumpta, quàm externè applicata, mirè præstat.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ j, *sive sola, aut mista cum potionibus appropriatis.*

Extractum Polychrestum ad idem valet internè sumptum.

Dosis à granis sex ad octo, & pro Theriaca Cœlesti inservire potest.

AQUA MELISSÆ COMPOSITA (VULGO) CARmelitana.

℞. *Foliorum Melissæ recentium* ℥ vj.
Corticum exteriorum Citri, seu

Li-

Limonum recentium,
Aurantiorum ana ℥ *ij.*
Nucis moschatæ,
Coriandri. . . . . ana ℥ *j.*
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Radicis Aristolochię tenuis. . . ana ℥ ß.

Contundantur contundenda, macerentur per triduum in
Aquæ vitæ rectificatæ ℔ *iij.*
Melissæ cum vino distillatę . . ℔ *j.*

Posteà distillentur in cucurbita vitrea, cum suo capitello, juncturis clausis, igne leni ad libras tres, & serva ad usum in vase vitreo optimè obturato.

Cephalica, & anti-hysterica est: internè mista cum aliis idoneis medicamentis utitur; externè naribus, pulsibus, & aliis corporis partibus applicatur, utpotè in capitis, podagræ, juncturarum doloribus, ac affectibus similibus, præcipuè ab humoribus crassis productis.

AQUA THERIACALIS TEMPERATA.

R... *Theriacę magnę Matritensis* ℥ *iij.*
Succorum Rutæ Caprarię,
Scordii,
Acetosę,
Acidi Citri, seu Limonum. . . ana ℔ *iij.*

Digerantur per triduum in vase vitreo obturato, subinde distillentur S. A. ad libras octo, usui servanda

In febribus malignis epidemicis magno cum ardore, in quibus aliæ Aquæ Theriacales spirituosæ non habent locum, utitur per se, vel cum aliis potionibus permista: ad stomachi debilitatem, ejusque roborationem cochleatim inservit.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

AQUA THERIACALIS.

R... *Radicum Vincetoxici,*
Carlinę,
Helenii,

Impe-

Imperatoriæ,
Aristolochiæ tenuis,
Contrayervæ,
Valerianæ. . . . . *ana* ℥ j.
Flavedinum Citri, seu Limonum recentium,
Aurantiorum,
Summitatum Scordii,
Salviȩ,
Rutæ,
Baccarum Lauri,
Juniperi. . . *ana* ℥ ß.

Omnia contusa, macerentur per quatriduum, vase vitreo obturato, in

Aquȩ vitæ,
Nucum . . . . *ana* ℔ *jv*.

Tandem dissolve

Theriacæ magnæ Matritensis ℥ *viij*.

Distilla per cucurbitam vitream in Balneo Cinerum ad libras sex.

Alexipharmaca, & diaphoretica est; in peste, febribus malignis, & contagiosis laudatur: qualitatem venenatam, ac pestilentem oppugnat, & extinguit: in syncope, animique deliquio, & vertigine, lethargo, epilepsia, apoplexia, paralysi, tam interiùs, ad unciam unam exhibita, quàm exteriùs superposita, proficit.

Si drachmæ duæ Camphoræ, unciis decem Aquæ Theriacalis supradictæ addantur, tunc *Spiritus Theriacalis Camphoratus* vocatur.

Similes habet vires, ac Aqua Theriacalis superiùs dicta; quamvis ab aliquibus pro majori efficaciorique alexipharmaco habetur.

AQUA EPIDEMICA.

℞. *Foliorum Chelidonii,*
Roris marini,
Rutæ,

Salviæ,
Absinthii,
Agrimoniæ,
Centaurii minoris,
Cardui Benedicti,
Betonicæ,
Menthæ...ana m.ij.
Radicum Angelicæ Hispanicæ,
Zedoariæ,
Gentianæ...ana ℥ j.
Serpentariæ Virginianę ℥ ß.
Macerentur in aquæ vitæ optimę ℔ xij.
Distilla S. A. ad ℔ viij.

In febribus pestilentialibus, mista cum aliis medicaminibus appropriatis, usurpatur.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

AQUA VULNERARIA.

℞... *Radicum, & foliorum Symphyti majoris,*
Foliorum Symphyti minoris,
Bugulę,
Saniculę,
Betonicæ,
Scrophularię majoris,
Plantaginis,
Agrimoniæ,
Hyperici cum summitatibus,
Vincæ pervincę,
Hederæ terrestris,
Arthemisię,
Veronicæ,
Verbenę,
Telephii majoris,
Millefolii........ana ℥ ij.
Foliorum, & summitatum Salvię minoris,
Angelicæ,

Tana-

Tanaceti,
Absinthii vulgaris majoris,
minoris,
Chelidonii,
Fœniculi,
Aristolochię tenuis,
Menthę,
Hyssopi,
Nicotianę. . . . . ana ℥ *jv.*
Rutę,
Chamæmeli,
Scordii,
Majoranę,
Roris marini . . . . . ana ℥ *ij.*
Summitatum Lavendulę floridarum, & siccarum,
Origani,
Calaminthæ. . . . . ana ℥ *iij.*

Concisa omnia macerentur per quatriduum loco calenti, in

Vini albi ℔ *xxxij.*

Distilla igne moderato, seu Balneo Vaporis S. A. ad dimidias.

Ad contusiones, sanguinem coagulatum resolvendum, ad dislocationes, tumores, vulnera, & ulcera mundificanda, ad gangrænam præservandam, partesque roborandas commendatur. Communiter externè applicatur; quandoque tamen internè, sed raro.

Si loco vini albi, Aquæ vitæ eamdem quantitatem supra prædicta simplicia effuderis, *Aquam vulnerariam* plus activam, & *spirituosam* habebis.

℞. AQUA ANTI-APOPLECTICA, ET EPILEPTICA.

Radicum Valerianæ sylvestris minoris,
Pæoniæ maris. . . . ana ℥ *ij.*
Caryophyllatę ℥ *j.*
Carlinæ,

Galangæ. . . . . ana ℥ ß.

Foliorum Dictamni Cretici,

Salviæ. . . . . ana ℥ j ß.

Florum Pæonię,

Tiliæ. . . . . ana ℥ iij.

Lavendulę,

Roris marini. . . . . . . ana ℥ ij.

Stœchados ℥ ß.

Macis,

Caryophyllorum. . . . . ana ʒ ij.

Castorei ʒ j ß.

Incisis incidendis, contusis contundendis, mitte in vas idoneum; affundeque

Vini albi generosi ℔ *xij.*

Macerentur per sex dies, identidem agitando, tunc adde

Aquæ stillatitiæ spirituosæ

Cerasorum nigrorum ℔ *iij.*

Distilla in Balneo Vaporis, seu Maris, & eliciantur Aquæ libræ octo.

Vires ex nomine patent, & ob sal volatile oleosum in aliis quoque affectibus soporosis, & similibus exhiberi poterit, ut in lethargo, vertigine, &c.

Dosis cochleatim, seu ab ℥ ß *ad* ℥ j ß. *& externè etiam applicatur.*

AQUA BRYONIÆ COMPOSITA, SEU ANTI-hysterica.

R. *Radicum Bryoniæ siccarum* ℥ ij.

Levistici,

Fraxinellæ. . . . . ana ℥ ß.

Zedoariæ ʒ ij.

Cinnamomi,

Flavedinis siccæ Aurantiorum amarorum,

Citrorum, seu Limonum ana ʒ iij.

Foliorum Arthemisię,

Pulegii,

Nepe-

Nepetæ .... *ana* ʒ *x*.
Sabinę,
Rutæ,
Ocimi .... *ana* ℥ ß.
Florum Matricarię,
Stœchados......... *ana* ʒ *iij*.
Croci ʒ *ij*.
Baccarum Sambuci ſiccarum ℥ *j* ß.
Cardamomi minoris,
Caſtorei,
Myrrhę................ *ana* ʒ *ij*.
Seminis Dauci,
Cumini,
Rutæ ſylveſtris,
Agni caſti,
Opii.................. *ana* ʒ *j*.
Camphoræ ʒ ß.
Galbani,
Sagapeni.............. *ana* ʒ *j* ß.
Aſſę fœtidæ ʒ *j*.

Inciſis, & contuſis, ſuperaffunde
Vini albi generoſi ℔ *x*.

Digere in calido loco, per dies quindecim, vas identidem agitando. Diſtilla S. A. in Balneo Maris, ſeu Vaporis ad libras ſeptem, & ſerva.

Aperitiva, reſolutiva, & nervina eſt, uterinis affectibus medetur; menſes, fœtum, & ſecundinas pellit; uteri flatus diſcutit; generaliter tamen epilepticis inſultibus, motibus convulſibis, & aliis ſimilibus nervorum morbis convenit.

AQUA CAPONIS (VULGO DE LA PALATA.)

R... *Caponem eviſceratum, atque in fruſta inciſum, dempta pinguedine, n. j.*
Ranarum *n. xij*.
Teſtudinis *n. ij*.

Inciſis, & eviſceratis, immiſce cum

Micę Panis recentis ℔ ß.
Foliorum Borraginis ℔ *ij.*
Aquæ communis ℔ *xvj.*

Coquantur in vase obturato per horas duas, subinde colentur, & exprimantur, ac brodium distilletur in Balneo Maris, seu Vaporis ad remanentiam librarum octo.

Pro Analeptica habetur, hinc tabidis, consumptis, vel longo morbo exhaustis, proficere creditur.

AQUA IMPERIALIS.

℞. *Radicum Imperatoriæ,*
Cyperi,
Radicum Ireos florentinæ,
Calami aromatici,
Carlinę,
Galangę minoris,
Zedoariæ ..ana ℥ ß.
Cinnamomi acuti ℥ *ij.*
Santali citrini,
Summitatum siccarum Hyssopi,
Majoranæ,
Thymi,
Satureię ana ℥ *j.*
Florum Lavendulę,
Salviæ,
Anthos,
Calendulæ,
Betonicę,
Stœchados.......... ana ℥ *ij.*
Caryophyllorum,
Nucis moschatę,
Flavedinum Citrei, seu Limonum,
Aurantiorum recentium.....ana ℥ *ij.*

Omnia contundantur, & macerentur simul per triduum, in
Aquę vitę,
Melissę simplicis. ..ana ℔ *jo.*

Aqua

Aquæ Naphæ ℔ j.

Fiat distillatio in Balneo Maris, seu Vaporis ferè ad siccitatem.

Cephalalgiæ, melancholiæ, paralysi, ventriculi imbecillitati prodest: fœminas fœcundas reddere creditur; morbis epidemicis adversatur.

Dosis à ʒ ij ad ℥ j.

AQUA HIRUNDINUM.

℞... *Pullos Hirundinum vivos discerptos* n. xv.
Visci quercini ℥ iij.
Radicum Pęonię maris,
Valerianæ sylvestris minoris,
Seminis Pęonię excorticati,
Cornu Cervi crudi .... ana ℥ ij.
Aquarum stillatitiarum florum Sambuci,
Pęoniæ,
Tiliæ,
Cerasorum nigrorum ana ℔ j.
Aquæ vitæ ℔ ij.

Macerentur omnia simul per horas viginti quatuor; fiat distillatio Balneo Vaporis ad siccitatem.

Maximè prædicatur contra epilepsiam, spasmum, paralysim, apoplexiam, uteri suffocationes, & similia symptomata.

Dosis ab ℥ j ad ℥ ij.

AQUA CARMINATIVA.

℞... *Florum Chamæmeli* ℔ ij ß.
Corticum exteriorum Aurantiorum ℥ jv.
Herbarum Absinthii,
Centaurii minoris,
Pulegii,
Origani,
Seminis Anethi ....ana ℥ ij.
Anisi,
Fœniculi,
Carvi .... ana ℥ j.

Inci-

Incisa, & contusa infundantur per octiduum, in
Aquæ Chamæmeli ℔ viij.
Vitæ ℔ ij.

Posteà distillentur in Balneo Maris, seu Vaporis ad Aquæ libras octo.

In flatibus discutiendis utilis valde.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *ij.*

AQUA VITÆ MULIERUM, SEU BALSAMUM Embryonum.

R... *Nucis Moschatæ* ℥ iij ß.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Zingiberis,
Cubebarum,
Granorum Paradisi, seu Cardamomi maximi,
Radicis Zedoariæ.....ana ℥ *ij.*
Macis, ℥ j ß.
Radicis Galangæ ʒ vj.
Croci ʒ ij.
Florum Tiliæ ℥ vj.
Lavendulæ,
Tunicæ,
Herbæ Salviæ,
Fœniculi,.... ana ℥ *iij.*
Menthæ crispæ,
Radicis Pæoniæ,
Seminis ejusdem,
Carvi,
Visci quercini . . . .ana ℥ *ij.*

Omnia incisa, & contusa infundantur per biduum loco calido, in
Vini albi generosi ℔ xij.
Aquæ Borraginis,
Buglossi..... ana ℔ *iij.*
Pæoniæ,

Fra-

Fragorum,

Rosarum. . . . ana ℔ *j* ß.

Dein leni calore distillentur S. A. ad libras sexdecim.

Commendatur in fœminis, quæ sæpius abortum passæ sunt, itemque gravidis, quando à subito terrore, aut alia causa languescunt: lipothymias, dolores, & ventris tormina, atque inflationes in eis persanat; infirmum fœtum roborat; (unde nomen traxit) quin etiam parturientes in enixu adjuvat, viresque reficit.

Dosis ab ℥ *j ad* ℥ *ij.*

AQUA LACTIS ALEXITERIA.

R... *Foliorum recentium Cardui benedicti,*
Scabiosę,
Ulmarię,
Melissæ....... ana ℥ *ij.*
Menthę ℥ *j.*
Aristolochiæ ℥ ß.

Incisis, & contusis, affunde
Seri Lactis recentis ℔ *viij.*

Fiat distillatio S. A. ad libras sex.

Temperata, & alexipharmaca est, ac in quibuscumque morbis malignis, utpotè in febribus mali moris, ardentibus, & similibus inservit.

CAPUT III.

DE AQUIS SINE DISTILLATIONE.

AQUA CALCIS.

R... *Calcis vivæ* ℔. *j.*

Sensim affunde
Aquæ cummunis ℔ *viij.*

Post ebullitionem completam, & debitam residentiam, cola ad usum.

De-

Deficcat egregiè, & gangrænæ refiftit, externè applicata.

AQUA PHAGEDÆNICA.

R... *Aquæ Calcis recentis* ℔ j.
Mercurii corrofivi fublimati, g. xx.

Mifce in mortario marmoreo, continuè agitando, donec Aqua optimè rubefcat.

Carnes fuperfluas abfumit; ulcera antiqua mundificat, & deficcat; gangrænæ obfiftit, præfertim fi fpiritus vini commifceatur.

AQUA ALUMINOSA.

R... *Aquarum ftillatitiarum Rofarum,*
Plantaginis,
Centinodii ana ℔ j ß.
Aluminis crudi purgati ℥ ß.

diffolvatur in aquis prædictis, & fervetur ad ufum.

Ad ulcera exiccanda, & cutis vitia infervit.

AQUA ARTHERIALIS, SEU STYPTICA.

R... *Vitrioli albi,*
Aluminis,
Sacchari albi...... ana ℥ ß.
Aquæ Plantaginis ℔ j.

Diffolve, & filtra S. A. & liquor, five Aqua ad ufum fervetur.

Ad omnem fluxum fanguinis, non fine fructu applicatur.

AQUA AD GINGIBAS.

R... *Cinnamomi acuti,*
Gummi Laccæ crudi ana ʒ j ß.
Caryophyllorum ʒ ß.
Aluminis rupei ℥ ß.

Modicè contunde, & in
Aquæ bullientis ℔ ij.

digerantur, ufque dum omnino frigidus fit liquor, tum adde
Aquę Plantaginis ℥ vj.
Naphę ℥ ß.
Spiritus Corticum Citrei, feu Limonum ʒ ij.

Vini

Vini rectificati ℥ vj.

Iterum digerantur per horas viginti quatuor; filtra denique, & ad usum serva.

AQUA OPHTHALMICA.

℞... *Aqua Plantaginis,*
Euphrasiæ,
Chelidonii,
Rosarum.... ana ℥ j ß.
Sacchari Saturni, ʒ ß.
Tuthiæ præparatæ ʒ ij.
Camphoræ ℈ j.

Exactè misceantur, & in vase vitreo bene obturato omnia cuncta serva ad usum.

Commendatur pro usu externo ad ophthalmias, inflammationes, ardores, rubedines, similesque oculorum affectus.

AQUA VITÆ CAMPHORATA.

℞... *Aquæ vitæ rectificatæ* ℔ j.
Dissolve
Camphoræ ℥ ß.

Subinde in vase vitreo ritè obturato serva ad usum.

Diaphoretica, alexipharmaca, cephalica, & antiarthritica est; internè,

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Ut plurimùm externè usurpatur in contusionibus, luxationibus, rheumatismis, & ubi discutione opus est.

CAPUT IV.

DE SPIRITIBUS ARDENTIBUS VOLATILIBUS.

SPIRITUS VINI SIMPLEX.

℞... *Vini generosi* *q. v.*

Mitte in cucurbitam magnam, cujus partem mediam vinum occupet: adapta capitellum, refrigeratorio suo instructum,

 obtu-

obturatis juncturis, igne moderato diſtilla, donec prodiens liquor flammam non concipiat.

SPIRITUS VINI RECTIFICATUS.

R... *Aquæ Vitæ* q. v.

Diſtilla lento igne vaſe idoneo, *quod Serpentina vulgò vocatur*, & habebis ſpiritum vini rectificatum.

Vires longè ſunt præſtantiores, quam aquæ vitæ, ſeu ſpiritus vini ſimplicis, vel communis ſupradicti: calidus, ſiccus, & penetrantiſsimus eſt; putredini reſiſtit, frigidum ſtomachum roborat; concoctionem juvat; flatus diſsipat, & apoplecticos refocillat, in minori quantitate ſuſceptus. Externè ad ambuſta, ſi lintea ſpiritu vini imbuta partibus læſis applicentur; ad ſugillata, luxationes, dolores arthriticos, atque rheumaticos valet, & quaſcumque ſiſtit hæmorrhagias. Etiam inſervit ad eſſentias, tincturas, elixiria, & alia medicamenta elaboranda, ac ad acidos ſpiritus dulcificandos, & volatiliſandos, &c.

SPIRITUS VINI TARTARISATUS.

R... *Spiritus Vini* ℔ *vj.*
Salis Tartari ℔ *j* & ℥ *jv.*

Digerantur igne arenæ per horas duodecim in vaſe vitreo benè obturato; ſubinde liquorem ſpirituoſum effunde per inclinationem, & ſerva.

Ad idem valet.

SPIRITUS VINI CAMPHORATUS.

R... *Spiritus Vini* ℔ *ij* ß.

Diſſolve

Camphoræ ℥ *j.*

Mitte in vas vitreum ritè obturatum, & ſerva ad uſum.

Vires magis activæ ſunt, quàm aquæ vitæ camphoratæ ſupra deſcriptæ.

SPIRITUS ARDENS CERASORUM NIGRORUM.

R... *Ceraſorum nigrorum maturorum,*

cum

cum nucleis contusorum ℔ *xxx.*

Injice in vase terreo capaci, & superaffunde

Mellis optimi ℔ *iij.*

Aquæ Calentis ℔ *xij.*

Vase obturato macerentur in hypocausto, vel in loco tepido, ut fermententur, donec vinosum spiret odorem; tunc ex arte distilla lento igne, seu B. M. spiritus inde prolicitus, repetita distillatione rectificetur.

Cephalicus est, & hinc in quibuscumque capitis affectibus proficere creditur, ut in epilepsia, &c.

Dosis à ʒ j ad ʒ ij.

Simili modo elici possunt

Spiritus ardentes Baccarum recentium Juniperi,
Ebuli,
Sambuci, &c.
Fructuum Fragorum,
Cydoniorum,
Rubi idœi, vel
Framboesiæ, &c.
Herbarum recentium Absinthii,
Roris marini,
Cochleariæ,
Lepidii, &c.
Florum Rosarum,
Stœchados,
Lavendulæ, &c.

Nota: Cochlearia, baccabunga, lepidium, &c. fermentari haud indigent, quoniam salia sua nimis volatilia, fermentatione mediante, in auras quidem velociter effugiunt.

SPIRITUS CARMINATIVUS.

℞. *Radicum Enulæ campanæ,*
Imperatoriæ,
Galangæ . . . . *ana* ʒ *iij.*
Summitatum Roris marini,
Majoranæ,

 Rutæ,

Rutę,
Ocimi citrati,
Centaurii minoris..... ana ℥ iij.
Baccarum Lauri ℥ vj.
Seminum Fœniculi,
Leviſtici,
Aniſi............ana ℥ j.
Zingiberis,
Nucis Moſchatæ,
Macis......... ana ʒ iij.
Cinnamomi ℥ ß.
Caryophyllorum,
Corticum Aurantiorum .... ana ʒ ij.

Conciſis, & craſsè contuſis, affunde

Spiritus vini rectificati ℔ iij ß.

Digerantur in vaſe clauſo, per biduum calore lento, ac diſtillentur Balneo Maris, ſeu Vaporis ad ſiccitatem uſque.

In colicis doloribus, torminibus, ex acido-auſtero oriundis, & flatibus diſcutiendis, magno eſt in uſu.

Doſis à ʒ j ad ʒ iij.

SPIRITUS, SEU OLEUM TEREBINTHINÆ.

R... *Terebinthinę* *q. v.*
Aquæ communis *triplum.*

Inde cucurbitæ vitreæ ſuo capitello inſtructæ, adaptato receptaculo, diſtilla ex arena, uſque ad duas tertias partes. Oleum, receptaculo aquæ ſupernatans pellucidum, & tenue à nonnullis *Spiritus Terebinthinæ*, ob ejus tenuitatem, ac pelluciditatem, dicitur: per infundibulum ab aqua ſeparatum uſui ſervetur.

Calefacit, attenuat. urinam ciet, tartaream mucilaginem evacuat, ac reſolvit: ideoque in colicis doloribus prodeſt, atque nephriticis.

Doſis à guttis duabus ad octo, vel decem.

Pari modo diſtillantur.

Balſama omnia liquida.

SPI-

SPIRITUS TEREBINTHINÆ ACIDUS.

R... *Terebinthinę claræ* ℔ iij.

Liquefacta, adde

Stupæ minutim incisę q. s.

Misce, & immitte in retortam vitream ampliorem, ut duæ tertiæ partes sint vacuæ, adaptato recipienti, clausisque juncturis. Distilla ex arena lento igne, & Spiritus prodibit cum Oleo subtili mistus; dein dempto recipienti, Spiritus ab oleo per infundibulum separetur; & iterum adaptato recipienti, augendo ignem distillatio continuetur, donec Oleum flavum, paulò spissius prodeat, & seorsim usui serventur.

Spiritus diureticus, & vulnerarius est: renes, & ureteres, atque vesicam expurgat.

Dosis guttas aliquot.

Oleum prædictum eisdem inservit usibus, ut oleum aqua antea distillatum.

Flavum oleum externè applicatum, vulnerarium, & balsamicum est.

SPIRITUS, ET SAL VOLATILE SERICI.

R... *Serici crudi, seu Bombylium mundatorum* ℔ ij.

Immitte in retortam vitream loricatam, & igne aperto per gradus aucto, in recipienti amplo, juncturis clausis, fiat distillatio, usquedum nebulæ comparere in eo desinant: subinde vasa refrigerata, Sal volatile colo retortæ adhærens, & liquor in recipienti una cum oleo, ac sale volatili collectus, in Matracium vitreum, suo capitello instructum, immitte, & leni calore Sal sublimetur, quod seorsim in vase vitreo ritè obturato usui servetur.

Liquor superstes filtretur, ut Oleum à spiritu separetur, qui per retortam, sive cucurbitam vitream rectificari debet, & ad usum servetur. Etiam Oleum per retortam rectificari potest cum cineribus mistum, & pro usu externo inservit.

Sal volatile, & Spiritus pro ſpecifico anti-epileptico habetur, ac pro Guttis Anglicanis conficiendis.

GUTTÆ ANGLICANÆ CEPHALICÆ.

R... *Spiritus Serici volatilis,*
Sale ſuo ſaturati, ℥ jv.
Olei. ſtillatitiæ Lavendulæ ʒ j.
Spiritus vini rectificati ℥ ß.

Digere per viginti quatuor horas, ac diſtilla ex arte ad ſiccitatem uſque. Spiritus, ſive Guttæ prolectæ in vaſe vitreo, optimè clauſo, ad uſum ſerventur.

Commendantur, tanquam inſigne remedium anti-epilepticum, apoplecticum, & hyſtericum, ideoque in omnibus affectibus ſoporoſis, ac ſimilibus prodeſt.

Doſis à guttis decem, vel viginti, vel ad ʒ ß, *cum vehiculo convenienti.*

SPIRITUS, OLEUM, ET SAL VOLATILE CORNU Cervi.

R... *Cornu Cervi in*
fruſta conciſi *q. v.*

Imple retortam vitream loricatam, ſeu terream vitreatam. Diſtilla igne aperto S.A. primò phlegmatis prodibit pauxillum, mox Oleum, denique Sal volatile, cujus pars cum phlegmate confunditur; & altera pars vaſis lateribus adhæreſcit, & poſtquàm vaſa refrigerata ſint, recipienti adempto, agita, ut Oleum, Sal volatile, & Phlegma commiſceantur; hæc omnia inde in matracium, & appoſito capitello, blando igne Sal volatile ſublimetur, quod affuſo ſpiritu vini rectificandum: reliquus liquor filtretur, ut Oleum ſpiſſum à Spiritu ſeparetur, Oleum, & Spiritus, ſeorſim rectificentur; ſicut in elaboratione Spiritus Serici dictum eſt: ac ſeparatim ſerventur.

Spiritus, & Sal volatile ſunt Medicamen penetrantiſsimum, alexipharmacum, ſudorificum; cephalicum, anti-apoplecticum, epilepticum, & aſthmaticum; urinam pellit, ac in aliquibus morbis, magnoperè convenit.

Doſis Salis volatilis, à granis quatuor, ad ℈ j. *ſpiritus à* ℈ j. *ad* ʒ j.

Simi-

Simili modo distillantur,

Cranium Humanum,
Ossa,
Viperæ.
Ebur,
Capilli,
Mille pedes,
Spongię,
Bufones,
Lumbrici,
Formicæ, alia Insecta,
Secundinæ,
Ungulæ Alcis,
Equorum,
Cervorum,
Omnes Animalium carnes, &c.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI.

R... *Salis Ammoniaci in pulverem redacti,*
Tartari fixi...... ana ℥ viij.

Sal tartari indatur cucurbitæ vitreæ, & Sal Ammoniacum aqua fontana solutum, simulque filtratum affundatur, & mox imposito alembico, adaptatoque recipienti, juncturis clausis, ex arena igne moderato Spiritus distilletur ad uncias octo; & in vase exactissimè clauso ad usum servetur.

Liquor in cucurbita relictus, lento igne ad siccitatem evaporatus, *Sal Sylvii anti-febrile* præbet.

Spiritus penetrans, & diaphoreticus est, in suffocatione hysterica tam internè exhibitus, quàm naribus admotus, proficit. In obstructionibus aperiendis, urina movenda, & præcipuè in soporosis affectibus cum fructu exhibetur.

Dosis à guttis viginti, usque ad ʒ j præscribitur.

Sal anti-febrile Sylvii in intermittentibus febribus proficuum est; pro digestivo, & deobstruente etiam habetur.

Dosis à ℈ ß ad ʒ ß.

SPI-

SPIRITUS SALIS AMMONIACI URINOSUS.

R... *Salis Ammoniaci* ℥ viij.
Calcis vivæ ℔ ij.

Seorſim pulverentur, & miſta, in retortam capacem immitte: affunde

Aquę vitę ℔ j.

Ori retortæ manum admove, & agita, ſtatimque receptaculum adapta ampliſsimum, commiſſuris non obſeratis (quia vaſa rumpuntur) per ſemihoram, & abſque igne Spiritus diſtillatur; tum commiſſuras obſera, & igne arenæ leniſsimo, primò diſtilla, augendo ad gradum ſecundum, donec nihil amplius Spiritus ſtillet.

Refrigeratis omnibus, Spiritum, è recipiente promptè exceptum, in vaſe rirè obturato ſerva.

Fugaciſsimus, & penetrantiſsimus eſt. Communiter naribus applicatus, lethargicos, & ſoporoſos, hyſtericoſque diſsipat affectus: etiam inſervit ad eoſdem uſus, ut Spiritus præcedens.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI ANISATUS.

R... *Salis tartari* ℥ vj.
Aquæ communis q. ſ.

ad Sal diſſolvendum, his immiſceantur

Seminis Aniſi modicè triti ℥ jv.

Fiat digeſtio per biduum, tum eis adde

Salis Ammoniaci pulverati ℥ vj.

Miſceantur, & in cucurbita immiſsis, capitello appoſito, recipientique optimè adlutato, diſtillentur ex Arena S.A. Spiritus prolectus uſui ſervetur.

In pectoris affectibus, & flatibus debellandis, multùm prodeſt, maximè ab humoribus viſcidis ortis.

Doſis à guttis octo ad ℥ ß miſtis utique cum aliis medicamentis appropriatis.

SPIRITUS SALIS AMMONIACI SUCCINATUS.

R... *Spiritus Salis Ammoniaci ſimplicis* ℔ j.

Olei

Olei Succini rectificati ℥ ß.

Misce, & per triduum digerantur, dein per retortam, seu cucurbitam vitream spiritus distilletur, S. A. qui in vase ritè obturato, usui servetur.

In affectibus cephalicis, nervinis, epilepticis, hystericisque pro magno remedio habetur.

Dosis à guttis sex ad ʒ ß.

Nota: quod si loco olei succini, in Spiritu Salis Ammoniaci simplici injiciatur, & digeratur oleum distillatum nempe *Cinnamomi*, vel *Caryophyllorum*, vel *Lavendulæ*, vel *Absinthii*, seu *Menthę*, &c. obtinebis Spiritum Salis Ammoniaci virtutem habentem olei admisti, servata supradescripta methodo.

SPIRITUS VOLATILIS AROMATICUS OLEOSUS.

R... *Corticum exteriorum siccorum Aurantiorum,*

Citrorum. . . . . ana ʒ *vj.*

Vanillæ Mexicanę ℥ ß.

Macis ʒ *ij.*

Omnia contundantur, dein immitte in matracium vitreum, & addantur.

Salis Tartari,

Ammoniaci. . . . . ana ℥ *jv.*

Affunde

Aquæ Cinnamomi,

Spiritus Vini. . . . . ana ℥ *vj.*

Matracio benè obturato, per aliquot dies digere, identidem agitando, posthac mitte omnia in cucurbitam vitream, capitello & receptaculo instructam, juncturis diligenter clausis; lento igne distilla ad uncias liquoris octo: & usui serva in vase ritè clauso.

In affectibus soporosis, convulsivis, & similibus, animi item deliquiis valde proficuus, & ideo frequenter præscribitur.

Dosis à guttis decem, ad triginta.

SPIRITUS, ET SAL VOLATILE URINÆ.

R... *Urinæ recentis* q. v.

Decoquatur leni calore ad melleam consistentiam, tum hæc sapa in retortam, seu cucurbitam immittatur, capitelo apposito, & receptaculo, commissuris ritè obseratis, igne lenissimo distilla: prodibit primùm phlegma tenue cum olei pauxillo, aucto igne, Spiritus, & Sal volatile ascendet simul, vasis lateribus adhærens, quod rectificabis. Oleumque à Spiritu separabis, ut dictum est. Reserat, & obstructiones aperit; calculum dissolvere creditur.

Dosis Spiritus à guttis quinque, vel sex ad ʒ ß; salis volatilis à granis quatuor ad ℈ j.

Non absimili distillatur methodo
Sanguis Humanus calore leni siccatus,
Sanguis Hirci, &c.

SPIRITUS FULIGINIS.

R... *Fuliginis ligni quercini nigerrimæ compactæ, & splendentis* q. v.

Trituratam immitte in retortam terream, aut vitream loricatam, ut pars quarta impleatur, tum recipienti amplo adaptato, fiat distillatio igne reverberii, gradatim ad mediocritatem aucto: ascendent spiritus sub fumi albicantis forma, dein Oleum cum Sale volatili.

Sal, Spiritus, & Oleum in cucurbita vitrea distillentur lento igne: Sal seorsim, colligatur, & rectificetur, usuique in vase optimè obturato servetur. Reliquus liquor, ab oleo filtratione separatus, igne arenæ rectificetur.

Spiritus, & Sal volatile, internè exhibetur in iisdem affectibus, quibus Spiritus Salis Ammoniaci succurrere solet, & à quibusdam, in febribus pestilentialibus pro cardiaco magno habetur.

Dosis Spiritus, seu Salis volatilis à granis sex ad ℈ j.

SPIRITUS, SAL VOLATILE, ET OLEUM SUCCINI.

R... *Succini flavi* ℔ ij.

Pulverentur, & misceantur cum *Argil-*

Argillę figulinæ pulveratę ℔ j ß.

Immitte in retortam terream, vel vitream loricatam, orificiique amplioris; adapta receptaculum juncturis clausis, distilla igne, primò leni, auge sensim ad gradum tertium, usque nihil amplius stillet, & Sal volatile, Oleum, Spiritumque habebis. Vasis refrigeratis receptaculum agita, ut concretum, & Sal receptaculo hærens, addita aqua calenti, colligatur, ac dissolvatur: oleum à spiritu per chartam bibulam, priùs aqua madefactam, separetur: spiritus sale imbutus, leni igne evaporetur, & in cella reponatur, ut Sal volatile crystallizetur, & à liquore, seu spiritu separatum ad usum serva. Spiritusque dein etiam servetur.

Oleum cum argilla recenti rectificari potest, & tunc subtile, pulcherrimum, & magis album obtinebis, ex quo *Succini Eleo-saccharum* conficitur.

Oleum naribus admotum hystericas succurrit passiones; lethargo, præsertim utile cum spiritus salis ammoniaci mistum, interiùs exhibitum: cum pulvere sacchari permistum, in aqua arthemisiæ solutum, menses movere creditur: frigidis capitis defluxionibus prodest, & urinam pellit: miscetur etiam in uncturis nervinis, anti-hystericis, & aliis.

Dosis pro usu interno à guttis sex ad octo. Spiritus, & Sal volatile similibus viribus instructum est.

Dosis Salis à granis octo ad viginti; spiritus à ℈ ß à ʒ ß.

Simili modo distillari possunt.

Gagates,
Tacamahaca,
Gummi Ammoniacum,
Mastiche, & similia.

CAPUT V.

DE SPIRITIBUS SUB-ACIDIS.

SPIRITUS, ET OLEUM TARTARI.

R... *Tartari contriti* ℔ *jv.*

Immitte in retortam capacem amplo inſtructam receptaculo, igne leni diſtilletur phlegma, donec nebulæ prodeant albæ: phlegmate abjecto, reſtitutoque receptaculo, & juncturis obſeratis, gradatim augeatur ignis ad ſummum gradum, ut Oleum exeat, dein igne ſemoto, infrigiditatiſque vaſis, Oleum fœtidum à ſpiritu (charta emporetica duplicata, ac humectata) ſeparetur. Spiritum, igne arenæ rectificatum, in vaſe clauſo ad uſum ſerva.

Incidit, attenuat, reſolvit, obſtructiones reſerat, ſudores movet, atque urinam ciet.

Doſis à ℈ ß *ad* ʒ *j.*

Oleum rectificari poteſt, ut aliquam fœtoris partem deponat, & ad varios externè deſervit uſus, in unguentis permiſtum: ſcilicèt ad ſcabiem, tumores duros reſolvendos, & artuum dolores mitigandos.

Caput mortuum Calcinatum inſervire poteſt *ad Sal Tartari fixum conficiendum.*

Simili modo ſpiritus, & Oleum omnium ſalium eſſentialium extrahi poſſunt.

SPIRITUS, ET OLEUM LIGNI GUAJACI.

R... *Raſuræ Guajaci* *q. v*

Immitte in retortam vitream benè lutatam, ita ut tertia pars remaneat vacua, & in furno reverberii, amplo applicato recipienti, diſtillatio incohetur; primùm lento igne, ut cale- fiat,

fiat, & phlegma exeat, usquequò guttæ nullæ ampliùs stillent; abjecto phlegmate, receptaculum denuò imponatur, obsEretur optimè, ignisque gradatim augeatur, sic spiritus prodibit, & Oleum sub nebularum forma: vasis refrigeratis, Oleum nigrum à spiritu, per chartam madefactam, separetur: spiritus igne arenæ in cucurbita vitrea rectificetur.

Spiritus sub-acidus urinam ciet, atque sudorem.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Oleum supra cineres, sive ossa calcinata rectificandum: ad externos inservit usus, ut ad dolores venereos, vulnerum mundificationem, fungosarum carnium absumptionem, osium cariem, & squammationem multum prodest; ad dentiumque dolores, optimo cum successu applicatur.

Ex capite mortuo, more solito, *Sal fixum* elicitur.

Pari modo distillantur.

Ligna Buxi,
Juniperi, & similia,

OLEUM CERÆ.

R... *Ceræ flavę* ℔ *j.*
Pulveris tegularum ℔ *ij.*

Liquefacta Cera, tegularum pulverem permisce, remove ab igne, & assiduè agita, donec refrigescat, ex qua materia nondùm indurata, globuli formentur, qui ex retorta vitrea igne arenæ distillentur: prodibit Oleum cum phlegmate pauxillo, quod abjiciatur: Oleum cum tegularum pulvere commistum rectificetur, & usui servetur.

Datur internè à guttis tribus, ad scrupulum semissem in vehiculo diuretico, & in ischuria utitur; externè applicatur, & optimum resolvens est: in tumoribus scirrhosis, ac frigidis nervorum affectibus, paralysi, convulsionibus, & similibus morbis confert.

Eodem modo distillari possunt Olea

De Sapone,
è pinguedinibus, necnon, ex
Gummi, & Resinis, quę in

pri-

pulverem redigi, non possunt.

OLEUM DE LATERIBUS, SEU PHILOSOphorum.

R... *Laterum in frusta mediocria confractorum* q. v.

Candefiant, & illico in oleo olivarum immergantur, donec omne Oleum imbiberint, dein confringantur, & per retortam igne reverberii Oleum distilletur S. A. quod à phlegmate separatum, usui reponatur.

In Paralysi, spasmo cynico, Ischiadi, gonagra, podagra, cæterisque articulorum affectibus, & morbis omnibus frigidis prodest.

CAPUT VI.

DE SPIRITIBUS ACIDIS.

SPIRITUS VITRIOLI.

R... *Vitrioli Viridis ad Albedinem Calcinati* q. v.

Immitte in retortam loricatam, ut duæ tertiæ partes remaneant vacuæ, & in furno reverberii suo cum receptaculo amplissimo imposito, igne primùm lento distilletur phlegma, quo elicito, commissuræ obserentur, ac ad ultimum gradum ignis urgeatur, qui per biduum, vel triduum continuandus: liquor elicitus igne arenæ rectificetur: liquor qui prodierit, spiritus est; residuum in cucurbita oleum, utrumque in vasis idoneis separatim ad usum servabis.

Spiritus refrigerat; bilem compescit, ac urinam promovet.

Dosis à guttis duabus ad sex.

Ex capite mortuo *Sal Vitrioli* conficitur, solutione mediante, filtratione, & evaporatione.

Pari modo distillantur

Spiritus Vitrioli Martis

Vene-

Veneris
Aluminis, & sunt
ejusdem naturę.

SPIRITUS VITRIOLI DULCIS.

R... *Olei, seu spiritus vitrioli* ℥ *vj.*
Vini rectificati ℥ *xij.*

Immitte in Matracium amplum; obturetur altero cum Matracio, ut fiat vas circulatorium, juncturis clausis, per biduum lento igne circuletur, dein in vase idoneo usui servetur.

Ab aliquibus in hæmorrhagiis, sanguinis sputo, cum Aqua Plantaginis permistus ad aciditatem gratam, utitur sub nomine *Aquæ Rabellianę*; febribus ardentibus, & siti convenit; ac urinam ciet.

Dosis à guttis quatuor ad octo in appropriato liquore.

SPIRITUS SALIS.

R... *Salis communis decrepitati* ℔ *j.*
Terræ figulinæ siccatę, & pulveratę ℔ *iij.*

Simul mista in retorta capaci lutata, & apposito receptaculo, igne leni distilla: primùm, phlegma exhibit, dein juncturis clausis ignis urgeatur per horas quatuordecim: receptaculum tepescet, & nihil prodit amplius: vasis refrigeratis, spiritus in vase clauso servetur.

Vires habet aperientes, & diureticas, ob idque appetentiam excitat, sed vix utitur, nisi dulcificatus.

Dosis à guttis quatuor ad decem.

Prædicta methodo, pauca spiritus Salis obtinetur quantitas; sed longè uberior, & longè valentior *Spiritus Salis*, extrahitur hoc modo.

R... *Salis communis pulverati* ℥ *xvj.*
Olei Vitrioli ℥ *viij.*

Excipulum statim adaptetur, benè muniatur: deinde igne arenæ gradatim aucto, distillatio incipiatur, donec guttæ nullæ distillent: Spiritus in vase accuratè obturato servetur.

Ad

Ad idem valet, ut Spiritus præcedens.

Quod in retorta remanet, in crucibulo, igne aperto calcinatum (more solito) præbet *mirabilem Salem Glauberi.*

SPIRITUS SALIS DULCIS.

R... *Spiritus Salis* ℥ *xij.*
Vini rectificati ℥ *xxjv.*

Funde paulatim in retortam vitream capacem, amplissimo receptaculo instructam; digere per horas viginti quatuor, dein lenissimo igne arenæ distilla ad siccitatem usque.

Spiritus hic suavis est, ac temperatus: quapropter, sæpiùs in usu venit; stomachicus, & aperitivus est; appetentiam excitat; in affectibus renum, ac obstructionibus proficuus valde.

Dosis à guttis decem ad ℈ *j.*

SPIRITUS NITRI ACIDUS.

R... *Nitri purissimi triti* ℔ *j.*
Terræ figulinæ siccatæ, & pulveratæ ℔ *iij.*

Exactè misce, & in retortam loricatam immitte, ut duæ tertiæ partes vacuæ remaneant; adapta receptaculum amplissimum, juncturis obseratis, distilla, primùm lento igne, dein gradatim urgeatur, usque guttæ nullæ exeant; posteà, vasis in frigiditatis, Spiritum prolectum serva.

Pro Menstruo corrosivo, sicut Aqua fortis in Chymia deservit; nunquam internè utitur, nisi priùs dulcificetur, & cum appropriatis diluatur liquoribus.

Spiritus precedens methodo sequenti subtilior fit, atque valentior.

R... *Nitri purissimi* ℥ *x.*

Pulverisato, & in retortam vitream immisso, superaffundantur guttatim

Olei Vitrioli ℥ *viij.*

Statim excipulum adaptetur, ac benè obseratum, igne arenæ spiritus distilletur S. A. & usui servetur.

Viribus est consimilis præcedenti.

SPI-

SPIRITUS NITRI DULCIS.

R... *Spiritus nitri* ℥ *vj.*
Vini rectificati ℥ *xij.*

Immitte guttatim in retortam vitream capacem, receptaculo amplissimo ritè obserato instructam; post biduum distilla, ex arena ad siccitatem: & spiritum summè volatilem odoratissimum obtinebis.

Virtutes sunt febrifugæ, anti-pleuriticæ, diureticæ, & anti-colicæ.

Dosis à guttis decem ad ℈ *j.*

SPIRITUS, & OLEUM SULPHURIS.

R... *Sulphuris communis virescentis* *q. v.*

Divide in frusta oblonga, & mitte in vas expansum sive in fictile vitreatum amplum, & capax, ex cujus medio assurgat fulcrum: vas cum sulphure pone super fulcrum, sulphur accende; desuper suspendatur campana vitrea, vel vitreum infundibulum inversum, ita ut liber aeri pateat aditus: Ascendet Spiritus, & stillabit in vas subjectum; absumpto sulphure, novum in frusta divisum reponatur: procede ut suprà, donec Spiritus optatam obtinueris quantitatem, & servetur ad usum.

Nota: quòd feliciùs humido cœlo, opus succedet.

Spiritus hic, ejusdem est naturæ, ac Spiritus Vitrioli, & eadem potest dulcificari methodo. Ad eosdem inservit usus.

Dosis quoque eadem est,

AQUA FORTIS.

R... *Vitrioli viridis ad albedinem calcinati,*
Nitri purissimi.............ana ℔ *ij.*

Seorsim trita, & mista, simul mitte in retortam capacem loricatam receptaculo amplissimo instructam, commissuris clausis; distilla igne reverberii per gradus: dein serva ad usum. Intra horas duodecim finietur operatio.

In Chymia ad Metalla, Mineraliaque dissolvenda, præcipuè inservit.

AQUA REGIA.

R... *Salis Ammoniaci pulverati* ℥ jv.

Aquæ fortis, ſeu Spiritus Nitri ℥ xvj.

Immitte in Matracium vitreum amplum, ac digere ad integram ſalis ſolutionem, decanta, & ſerva.

Ad ſolvendum Aurum deſervit.

SPIRITUS ACETI.

R... *Aceti acerrimi* q. v.

Mitte in cucurbitam ſtanneam aut vitream, capitelo, & receptaculo inſtructam; diſtilla ex arena partem tertiam (quæ phlegma eſt) ſeorſim ſervandam; ulterius diſtillatio continuetur, uſque liquor ſtillans empyreumaticum ſpiret odorem.

Ad variorum corporum ſolutionem inſervit, & ad malignitatem quorundam miſtorum corrigendam; etiam habetur pro antidoto in febribus malignis, ac venenis: reſolvit, refrigerat, & ſitim ſedat.

Doſis à ʒ *ij. ad* ℥ *j.*

CAPUT VII.

DE OLEIS DISTILLATIS EX HERBIS, & Floribus Aromaticis.

OLEUM ABSINTHII.

R... *Herbę Abſinthii inciſę, ſeminibus onuſtę,* q. v.

Aquę fontanæ ad ſuper eminentiam digitorum quatuor.

Digere per biduum, deinde fiat diſtillatio per Alembicum magnum, cum ſuo refrigeratorio, vel per veſicam cupream, ſuo cum operculo, & roſtro oblongo in ſpiras convoluto, per frigidam aquam tranſeunte: Oleum cum Aqua elicitum ſeparetur per infundibulum, vel *Vitrum Separatorium* dictum: Aqua ab oleo ſeparata ad novam diſtillationem ſervetur: ac Oleum in vaſe ritè obturato uſui aſſervetur.

Cale-

Calefacit, roborat, flatus dissipat; lumbricos necat, ac vomitum cohibet.

Dosis à guttis quatuor ad sex.

Pro usu externo in Unguentis stomachicis, & aliis appropriatis miscetur.

Eodem modo parantur Olea

Herbarum Majoranæ,
Menthæ,
Thymi,
Pulegii,
Roris marini,
Rutæ,
Sabinæ,
Salviæ,
Lavendulæ;
Florum Rosarum, & ex aliis floribus, & herbis calidis.

OLEUM ANISI.

℞. *Seminis Anisi contusi* q. v.
Aquæ fontanæ s. q.

Infunde, & macera per dies aliquot, posteà distilla per vesicam, suo refrigeratorio, & receptaculo instructam. Refrigeratis vasis oleum ab aqua separetur, usuique servetur.

Flatus dissipat; pectoris affectibus, & colicis doloribus mirè succurrit, ventriculi concoctionem adjuvat, ac ventris tormina, à causa frigida orta, sedat.

Dosis à guttis ij ad ℈ ß.

Aqua spirituosa essentialis idem præstat, sed minore cum efficacia.

Dosis ab ʒ j ad ʒ ij.

Simili modo distillantur Olea.

Seminum Anethi,
Carvi,
Cymini,
Dauci,

Fœniculi.

Baccarum Lauri,

Juniperi, &

similium.

OLEUM CARYOPHYLLORUM.

R... *Caryophyllorum contusorum* ℔ *j.*

Aquæ communis ferventis ℔ *xij.*

Macerentur in vase benè cooperto per quindecim dies; dein distillationi committe, in vesica cum Alembico, & serpentina instructa, igne nudo ad liquoris medietatem. Oleum, posteà ab Aqua spirituosa separetur, usuique reponatur.

Ventriculum corroborat; cephalalgiæ, vertigini, & similibus succurrit affectibus; febribus intermittentibus, à pituita, flatulentisque humoribus deductis, prodest: sudores etiam movet.

Dosis à gutta una ad quatuor. Externè applicatum, dentium mitigat dolores.

Aqua spirituosa essentialis ad idem valet.

Dosis à ʒ iij ad ℥ ß.

Similiter distillantur Olea nempe;

Cinnamomi.

Macis,

Nucis moschatæ,

Piperis.

Lignorum Rhodii,

Sassafras, & similium.

OLEUM CORTICUM LIMONUM.

R... *Corticum exteriorum Limonum* *q. v.*

Incidantur, ac macerentur in sufficienti Aquæ quantitate per biduum, in vase optimè clauso: dein in vesica suo Alembico, & Serpentina instructa, distilla: Oleum ab aqua separetur, & utrumque usui servetur.

Stomachum roborat; appetentiam excitat; flatus discutit; & colicis doloribus proficit.

Dosis

Dosis à guttis duabus ad sex. Aqua essentialis idem præstat ab ℥ j ad ℥ ij.

Eodem modo parantur Olea
Corticum Aurantiorum,
Citrorum, & similium,

℞. OLEUM MYRRHÆ PER DELIQUIUM.

... *Ova ad duritiem cocta, & per medium secta.*

Vitelli eximantur: tum albuminum Myrrha trita cavitates impleantur, ac denuo eorundem conjungantur partes, filoque leviter compressæ, & sic paratæ, immittantur in pannum lineum, & filo appensum in cella, vel humido loco subterraneo, in paropsidem Myrrhæ liquatus humor distillabit.

Vulnerarium, & anti-hystericum est.

Sic fiunt:
Oleum Benzoini,
Styracis, &c.

PARS

PARS SEPTIMA.

DE MEDICAMENTIS CHYMICIS.

CAPUT I.

DE TINCTURIS, SEU ESSENTIIS, ET ELIXIRIIS.

TINCTURA SUCCINI.

R... *Succini subtilissimè pulverati* ℥ ij.
Liquoris Tartari, seu Nitri fixi, ejus defectu Salis Tartari, seu Nitri fixi in aqua soluti ℥ ß.

Misce, & macera per biduum, dein humiditas evaporetur; affundanturque

Spiritus Vini ℥ xij.

Digerantur simul in vase optimè clauso, ut Tinctura extrahatur, & à foecibus per filtrum separata, usui asservetur.

Adversus omnes matricis passiones, cephalalgias, & similes affectiones pro magno remedio habetur.

Dosis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

Essentia, quoque vocatur Succini.

Eadem parantur methodo Tincturæ, seu Essentiæ,

Castorei,
Balsami albi,
Kinę Kinæ,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Contrayervæ,
Coccinellę,
Myrrhæ,

Cher-

Chermes,
Benzoes,
Aloes.
Ligni Aloes,
Macis,
Croci, & similium,

TINCTURA CRANII HUMANI SUCCINATA.

R... *Cranii Hominis non humati* ʒ vj.
Succini subtiliter pulveratorum ʒ iij.
Liquoris Tartari, vel ejus in defectu
Salis tartari aquæ parum soluti, ʒ ij.
Spiritus Vini rectificati ℥ vj.

Mitte in Matracium vitreum exactè clausum, ac arenæ Balneo ex arte Tinctura extrahatur, quam filtra, & usui serva.

Anti-epileptica, cephalica, & anti-hysterica est.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

TINCTURA, SEU ESSENTIA CORTICUM Aurantiorum.

R... *Corticum exteriorum recentium Aurantiorum modicè siccarum* ℥ v.
Spiritus Vini à Corticibus, post triduanam digestionem, distillati ℥ xvj.

Digerantur simul in vase vitreo ritè sigillato, & ex Arte, arenæ Balneo, Tinctura extrahatur, quam filtra, usuique serva.

Similiter fiunt
Tincturæ, seu essentiæ Corticum Citrei,
Limonum, & similium.

TINCTURA BEZOARDICA.

R... *Radicum Cardopatii, seu Carlinæ,*
Imperatoriæ,
Vincetoxici,
Valerianæ,
Helenii,
Contrayervæ,

Fra-

Fraxinellę,
Aristolochię tenuis,
Zedoarię,
Myrrhę . . . . *ana* ℥ j.
Herbarum Scordii
Rutæ,
Cardui benedicti,
Dictamni Cretici ana ℥ ij.
Baccarum Juniperi,
Corticum Citri,
Aurantiorum . . . . *ana* ℥ jß.
Florum Tunicę
Croci,
Hyperici,
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Camphorę . . . . *ana* ℥ ß.

Scindantur, & grossiter contundantur, ac in Matracio amplo simul injiciantur, superaffundendo
Spiritus Vini ℔ *vj*
Tartari rectificati ℔ ß.

Per octiduum S. A. digerantur, dein Tinctura filtretur, & usui servetur.

Pro magno Bezoardico, seu Alexipharmaco habetur: & ideo in febribus continuis, ac mali moris, seu malignis, in variolis, morbillis, pestilentialibus, vel in ipsa peste utiliter præscribitur.

Dosis à ʒ ß *ad* ʒ *ij.*

TINCTURA, SEU ELIXIR VITÆ.

R... *Spiritus Vini* ℔ *iij.*
Rosarum rubrarum recentium,
Alexandrinarum . . . . ℔ ß.

Misceantur, & per biduum macerentur, dein lento igne Spiritus distilletur, cui adde
Ligni Aloes gummosi,

Cinna-

Cinnamomi electi .... ana ℥ j.
Flavedinis Citri, seu Limonum recentium ℥ ij.
Aurantiorum recentium ℥ j.
Coccinellę modicè contusæ ʒ iij.

Fiat omnium Tinctura in vase vitreo optimè clauso S.A. filtretur, & usui servetur.

Cardiaca est, & stomachica, lipothymiæ, ac omnibus frigidis cordis affectibus convenit, refocillat, exhilarat, & cerebrum roborat.

Dosis à guttis decem ad ʒ ß.

Nota, quòd Tinctura hæc, seu Elixir, pro omnibus elixiriis Vitæ, sive alexipharmacis, & roborantibus Tincturis inservire potest.

TINCTURA, SEU ESSENTIA UTERINA.

R... *Myrrhę electæ,*
Assæ fœtidę,
Croci,
Castorei........ ana ʒ j ß.
Camphoræ ʒ j.
Salis volatilis Ammoniaci ʒ ij.
Olei distillati Succini ʒ ß.
Spiritus vini rectificati ℥ viij.

Fiat omnium Tinctura ex Arte, quam filtra, & usui serva, in vase ritè clauso.

In affectibus hystericis, epilepticis, & paralyticis, valdè proficua.

Dosis à guttis decem ad ʒ ß.

TINCTURA ABSINTHII.

R... *Summitatum floridarum Absinthii siccatarum, à stipitibus mundatarum ℥ jv.*
Spiritus Vini ℔ ij.

Digerantur igne leni per quatriduum, posteà Tinctura filtretur, & denuò alteras adde Absinthii summitates, procede ut supra, ac Tinctura usui asservetur.

Stomachica est, vermes necat, putredini resistit, ac in fe-

bribus intermittentibus, hypochondriacis, & hystericis affectibus, mirè prodest.

Dosis à ʒ j ad ʒ iij.

Eodem modo fiunt Tincturæ, nempè

Herbarum Abrotani,
Arthemisię,
Hyperici,
Cardui benedicti,
Scordii,
Rutæ,
Lavendulæ,
Baccarum Juniperi, & similium.

TINCTURA, SIVE GUTTÆ ANGLICANÆ Anodinæ.

℞... *Corticis Saffafras,*
Radicis Asari..... ana ℥ j.
Ligni Aloes ℥ ß.
Opii selecti ʒ iij.
Salis volatilis Serici ʒ j.
Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Omnia simul in Matracium vitreum injiciantur, & per viginti dies digerantur: dein Tincturam filtra, & usui serva.

In epilepticis, hypochondriacis, ac uterinis affectibus perutilis valde.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

LAUDANUM LIQUIDUM.

℞... *Opii electi in taleolas dissecti* ℥ ij.
Croci ℥ j.
Cinnamomi,
Caryophyllorum pulveratorum ana ʒ j.

Mitte in Matracium vitreum, & affunde
Vini albi optimi ℔ j ß.

Digere per mensem, dein cola, & usui serva.

Ad mitigandos corporis dolores, vigilias coercendas, & fluxus sistendos deservit.

Dosis

Dosis à guttis sex ad ℈ j.

TINCTURA ROSARUM.

℞. *Rosarum rubrarum exungulatarum,*
& siccatarum ℥ ß.
Aquæ ferventis ℔ iij.

Infundantur in vase figulino vitreato per horæ quadrantem: addendo

Spiritus Vitrioli ℈ j.

coletur ad usum.

Ab aliquibus cum saccharo, vel syrupo appropriato dulcoratur.

Refrigerat, sitim sedat, & stomachum roborat.

Dosis ab ℥ j ad ℥ jv.

In sanguinis sputo, cuique libræ hujus Tincturæ additur Aluminis crudi crystallisati drachma una.

TINCTURA ODONTALGICA.

℞. *Radicis Pyrethri* ʒ vj.
Rasuræ Ligni sancti ℥ ij.
Sassafras ℥ j.
Foliorum Nicotianæ ʒ iij.
Thymi,
Origani. . . . . *ana* ʒ ij.
Caryophyllorum ʒ j.
Camphoræ,
Opii. . . . . *ana* ʒ ß.

Omnia incisa, & mista infundantur in

Aquæ Vitæ rectificatæ ℔ iij.

Digerantur per duodecim dies, coletur & usui servetur.

In dentium doloribus, si parum in ore detineatur, humorem stagnantem, & acidam lympham dolores producentem, resolvit.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS.

℞. *Myrrhæ,*
Aloes pulveratarum...ana ℥ j.
Croci minutim concisi ℥ ß.

Mitte in vas vitreum, seu Matracium, & affunde

Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Benè obturato vase, digere per mensem loco tepido, identidem vas agitando; posteà Tincturam decanta, & usui serva.

Si prædicta Tinctura distillatur, elicitur *Elixirium proprietatis album* (quod à Medicis *Helmontii* vocatur) & si loco Spiritus Vini, cum aqua Cinnamomi Tinctura extrahatur, ac distilletur, nobilius erit.

Stomachichum est; appetentiam movet, in putredine, peste, scorbuto, febribus intermittentibus egregium est; in affectibus hypochondriacis, hystericis, & omnibus obstructionibus prodest. Vermes necat, sudores pellit; leviter alvum solvit, ictero que medetur.

Dosis à guttis octo ad ℈ ß.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS CUM ACIDO.

℞... *Spiritus sulphuris, seu Vitrioli* ℥ iij.

Superstiti materiæ Elixirii præcedentis affunde.

Digere per aliquot dies igne arenæ, tum adde

Elixirii sine acido, ℔ j.

Iterum digere per dies decem; dein Tincturam decanta, & usui serva.

Easdem habet virtutes ac præcedens; sed in affectibus renum, & urinæ efficacius est.

Dosis eadem.

ELIXIRIUM PROPRIETATIS DULCE.

℞... *Aloes succotrinæ,*

Myrrhæ .... *ana* ℥ j.

Croci ℥ ß.

Pulveratis, & in Matracium immisis, affunde

Liquoris Nitri, seu Tartari ℥ ij.

Digere per biduum, dein adde

Spiritus Vini ℔ j ß.

Leni digestione per triduum Tincturam extrahe, decanta, & usui serva.

Elixirio hoc utuntur Medici in ægrotis, qui acidum abhorrent.

Dosis

Dosis à guttis sex ad ℈ j. & dulce vocatur, quia acido caret.

ELIXIRIUM CAMPHORÆ.

R... *Camphoræ* ℥ ß.
Croci optimi ʒ ij.
Spiritus vini rectificati ℥ vj.

Fiat lege artis Tinctura in vase vitreo idoneo ritè obturato, posteà filtretur, & usui servetur.

Valet in peste, in hysterica passione, & aliis cordis affectibus.

Dosis à ℈ ß ad ℈ j.

ELIXIRIUM VITÆ MAJUS.

R... *Radicum Zedoariæ,*
Angelicæ,
Gentianæ,
Valerianæ,
Tormentillæ,
Galangæ,
Ligni Aloes,
Santali citrini ana . . . . . ℥ j ß.
Foliorum Melissæ,
Menthæ,
Majoranæ,
Hyssopi . . . . *ana* ʒ ij.
Baccarum Lauri,
Juniperi,
Corticis Limonum,
Arantiorum,
Seminis seseleos,
Fœniculi,
Anisi,
Citri,
Cardui Benedicti . . . . . *ana* ʒ j.
Caryophyllorum,
Cinnamomi,
Macis,

Zingi-

Zingiberis,
Cubebarum,
Cardamomi,
Piperis longi,
Nigri,
Spicæ Nardi..... ana ʒ *vj.*
Benzoini,
Myrrhæ,
Olibani,
Mastiches........ ana ʒ *iij.*
Florum Roris marini,
Salvię,
Stœchados,
Lavendulę..ana ℥ ß.
Mellis optimi ℔ ß.
Aquæ vitæ rectificatæ ℔ *vj.*

Fiat infusio, & digestio per octiduum in vase ritè clauso: posteà distillentur ad ℔ jv.

Quibus adde
Granorum Kermes tritorum ℥ ß.
Croci integri ʒ *j.*
Sacchari canti ℥ *jv.*

Fiat Tinctura S. A. filtretur, & usui servetur.

Anti-epilepticum est; in paralysi, apoplexia, lethargo, lipothymia, asthmate prodest, & in stomachi affectionibus utile valde.

Dosis à ʒ *j ad* ʒ *iij.*

ELIXIRIUM VITÆ MINUS.

R... *Radicis Gentianę* ℥ *j* ß.
Galangæ,
Cinnamomi,
Macis,
Caryophyllorum
Florum Salviæ,
Roris marini .... ana ℥ ß.

Vini

Vini optimi ℔ iij.

Digerantur per octiduum, posteà distillentur ad ℔ j ß. Quib us adde

Corticum aurantiorum ℥ ß.

Granorum Kermes ʒ j.

Fiat Tinctura S. A. filtra, & usui serva.

Ad idem valet.

Dosis eadem est.

R... TINCTURA STOMACHICA.

Cinnamomi acuti ℥ j.

Caryophyllorum,

Nucis moschatę............ ana ℥ ß.

Macis ʒ ij.

Calami aromatici ʒ iij.

Contusa, & incisa, simul infundantur in

Aquæ Vitæ optimæ ℔ jv.

Identidem agitando, per aliquot dies digerantur: Tincturæ per decantationem separatæ, adde

Syrupi Corticum Citri, seu Limonum ℥ jv.

Misce, & usui serva.

In iis, qui stomacho laborant, à frigida causa, & flatulenta, prodest.

Dosis à cochleari uno, ad duo, vel tria in quacumque hora.

R... TINCTURA LACCÆ AQUOSA.

Gummi Laccæ recentis, suis è bacillis exemptæ ℥ j.

Aluminis usti ℥ ß.

Aquæ Plantaginis,

Salviæ,

Rosarum........... ana ℥ viij.

Simul digerantur, donec Tinctura rubicundissima extrahatur: filtretur, & usui servetur.

Ad gingivas putridas, laxas, & fœtentes corrigendas, & ad cariem dentium, nigredinemque inservit.

R... TINCTURA GUMMI LACCÆ SPIRITUOSA.

Gummi Laccę recentis, suis è bacillis exemptæ ℥ j.

Alu-

Aluminis usti ʒ j.

Spiritus ardentis Cochleariæ ℥ viij.

Digerantur simul in arena, donec rubedine Tinctura saturata appareat, quam decanta, & serva.

Eisdem inservit usibus, ac præcedens Tinctura.

TINCTURA POLYCHRESTA.

R... *Extracti Polychresti supradicti* ℥ j.

Aquæ Polychrestæ ℔ j.

Immittantur in Matracium, & benè obturatum per sex dies loco calido digerantur, posteà Tincturam filtra, & usui serva.

Bezoardica est, sudorifica, cephalica, alexipharmica, hysterica, ac stomachica, & si aliquot guttæ Spiritus Nitri dulcis addantur, anticolica quoque redditur, & carminativa.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *j.*

TINCTURA AMBRÆ GRISSEÆ.

R... *Ambræ grisseæ* ʒ j.

Sacchari ʒ ij.

Pulverentur simul, & superaffunde

Aquæ Cinnamomi spirituosæ ℥ vj.

Digerantur per dies decem in matracio benè obturato: dein Tincturam filtra, & usui serva.

Cephalica, & alexipharmaca est: in apoplexia, vertigine, lipothymia, memoriaque roboranda prodest.

Dosis à guttis octo ad viginti.

TINCTURA, SEU ANIMA RHABARBARI.

R... *Radicis Rhabarbari electi, & contusi* ℥ ß.

Salis Tartari ʒ ij.

Aquæ Communis ℥ viij.

Digerantur simul per horas tres lenissimo calore; dein Tinctura filtretur.

Pro Medicamento anti-icterico, hydropico, & cachectico habetur.

Dosis ab ℥ ß *ad* ℥ *j.*

TINCTURA CORALLIORUM.

R... *Fragmentorum Corallii rubri* ℥ iv.

Insi-

Injice in Matracio, & superaffunde

Spiritus Mellis ℔ j.

Mediante digestione in igne arenæ Tinctura extrahatur, quam posteà decanta: eidem Corallio totidem Spiritus Mellis affunde: digere, & decanta ut suprà: hæc toties repete, usquedum Corallium album appareat. Tincturæ omnes misceantur, & evaporentur, ferè ad siccitatem: extracto superstiti affunde

Spiritus Vini rectificati ℔ j.

Digere, donec rubicundissima Tinctura extrahatur, quæ filtretur, & reponatur.

Sanguinem puriorem reddit; viscerum obstructiones aperit: cephalica, corroborativa, & alexipharmaca dicitur.

Dosis à ʒ *j ad* ʒ *ij.*

TINCTURA MARTIS APERITIVA TARTARISATA.

℞... *Limaturę Ferri nitidæ* ℥ viij.
Tartari albi ℥ xvj.
Aquæ communis ℔ xvj.

Coquantur simul identidem spathula ferrea agitando per horas duodecim, aquam ferventem superaddendo, dein supernatantem liquorem decanta, filtra, & in vase fictili vitreato ad extracti consistentiam vaporetur.

℞... *Extracti prędicti* ℥ iij.
Vini albi electi ℔ j.

Digerantur simul per aliquot dies in vase vitreo benè obturato; posteà Tincturam filtra, & usui serva.

Egregiè deobstructiva est, in affectibus cachecticis, mensium retentione, & hydrope mirè præstat.

Dosis à ʒ *j ad* ʒ *ij.*

TINCTURA MARTIS VOLATILIS.

℞... *Florum Salis Armoniaci Chalybiatorum* ℥ ij.
Spiritus Vini rectificati ℔ j.

Fiat omnium Tinctura S. A. quam filtra, & serva.

In obstructionibus hypochondriorum, mesenterii, panchreatis, & viscerum prodest; virgineo morbo, ac cachexiæ inservit.

Dosis à guttis decem ad ℈ j.

Pari modo fit *Tinctura Lapidis Hæmatitis volatilis.*

TINCTURA LAPIDIS HÆMATITIS ADSTRINGENS.

℞... *Lapidis Hæmatitis lævigati* ℥ jv.
Salis Armoniaci ℥ vj.

Exactè mista, crucibulo imponantur, & leni igne per horam unam, vel alteram detineantur, donec non exeant vapores; tum ignem auge ad incandescentiam per semihoram, & posteà massa pulverisetur.

℞... *Hujus pulveris* ℥ ij.
Spiritus Vini ℔ j.

Digerantur per biduum, & ex Arte Tinctura extrahatur, quam filtra, & serva.

In fluxibus quibuscumque potenter adstringit, ut in diarrhœa, dyssenteria, lochiis nimiis, & similibus.

Dosis à guttis sex ad ℈ ß.

TINCTURA AURI, SEU AURUM POTABILE.

℞... *Auri purissimi* ʒ ß.
Aquæ Regiæ ℥ ij.

Fiat ex Arte solutio, cui affundatur,
Olei essentialis Roris marini, seu
Lavendulæ, vel similium ℥ j.

Liquores confusi agitentur, posteà reponantur: subsidebit Aqua regia, flavo colore, & Auro spoliata: Oleum verò roris marini flavo colore tinctum, & Auro impraegnatum supernatabit. Oleum ab Aqua regia ritè separetur: misceatur cum
Spiritus Vini exactè rectificati ℥ v.

Digerantur simul in loco tepido per quadraginta dies, dein Spiritus tinctus usui servetur.

Tinctu-

Tinctura hæc ex Sale Ammoniaco, Auro, Oleoque essentiali composita est: & ideo humorum transpirationem per diaphoresim movet.

Dosis à guttis octo ad sexdecim.

TINCTURA ANTIMONII.

R... *Antimonii electi* ℔ ß.
Salis Tartari, ex æqualibus partibus Nitri, & Tartari facti, ℔ j.

Pulverentur, & in crucibulo injiciantur; probè simul in igne forti fluant, eisque adjice sensim carbones in pulverem redactos; quòd reiterabis, donec carbones super massam fluentem non ampliùs alacriter deflagrentur; tunc relinquatur massa in igne per horas duas; posteà effundatur in conum calefactum, ac statim calidè pulveretur: immittaturque in Matracium vitreum, affundendo

Spiritus Vini rectificati ℔ iij.

Optimè vas obturetur, & per triduum lento calore digerantur; dein Tinctura filtretur, ac in vase vitreo exactissimè clauso usui servetur.

Laudatur in morbis, qui per sudorem terminare solent, uti in lepra, lue venerea, scabie inveterata, & maligna, contracturis, apoplexia, ac similibus.

Dosis à guttis jv ad ℈ ß.

Eadem Tinctura ex Scoriis reguli Antimonii simplicis in crucibulo optimè calcinatis obtineri potest.

TINCTURA SULPHURIS.

R... *Sulphuris electi* ℥ jv.

Injice in patina terrea, igne lento liquefac, deinde adde

Salis Tartari ℥ ij.

Continuò agita, usque dum crassam consistentiam, & atrorubentem habeat colorem. Massam effunde in vas ligneum madefactum, quæ *Hepar Sulphuris* vocatur.

R... *Massæ prędictæ pulveratæ* ℥ iij.
Spiritus Vini ℔ j ß.

 Immit-

Immitte in Matracium benè obturatum, ac digere per dies aliquot leni calore, uſque rubicundiſsima appareat Tinctura, filtretur, & in vaſe ritè clauſo uſui aſſervetur.

Internè pectoris affectibus propinatur.

Doſis à guttis ſex ad ℈ ß.

Externè in affectibus fiſtuloſis, cancroſis, & aliis vitiis cutaneis prodeſt.

TINCTURA SALIS TARTARI.

℞... *Salis Tartari albiſsimi* ℔ ß.

Funde in valido crucibulo intenſo igne, & in fluore permaneat, donec in cœruleum è rubro tranſierit colorem, tunc crucibulum ab igne tolle; effundatur in mortarium ferreum, priùs calefactum, ut pulveriſetur, cui adde

Spiritus Vini rectificati ℔ j ß.

Mitte in matracium vitreum colli oblongi, rite obſeratum, & in arenæ igne per aliquot dies digerantur, interdùm agitando, donec ſpiritus vini rubicundo tingatur colore, quo decantato, novum vini ſpiritum affunde quando, & quantum opus fuerit: liquores tinctos filtra, ac arenæ Balneo ad tertiam partem diſtilla, & ſerva pro ſpiritu vini tartariſato; & quod in matracio remanet erit Tinctura, quam optimè clauſam ad uſum ſervabis.

In Melancholia hypochondriaca, ſcorbuto, hydrope, & obſtructionibus perutilis habetur.

Doſis à guttis ſex ad ℈ ß.

CAPUT II.

DE PRÆPARATIONIBUS ANTIMONII.

REGULUS ANTIMONII SIMPLEX.

℞... *Antimonii crudi* ℔ ij.
Tartari ℔ j ß.
Nitri puri ℥ jx.

Scor-

Seorsim, & tenuissimè trita, mistaque in crucibulum ignitum cochleatim detonentur; dein igne forti liquefiant, & in conum ferreum calefactum, ac sevo illitum affunde; conum ut in fundum abeat regulus concutiendo: tandem scorias ab eo separando, & regulum aqua abluendo, serva ad usum.

Virtutem habet vomitivam, & ad pocula, pilulas emeticas perpetuas formandas, ac varia medicamenta conficienda inservit.

REGULUS ANTIMONII MARTIALIS.

R... *Apicum clavorum ferreorum* ℥ viij.
Antimonii pulverati ℔ j ß.

Clavi candesiant in crucibulo, statimque Antimonium mitte; igne fortissimo liquefiant, & suprafussam massam paulatim projice

Nitri puri benè exiccati ℥ iij.

ad fusionem perficiendam; tum in conum sevo illitum, & calefactum, materiam effunde, & à scoriis Regulum separa; dein Regulus pulveretur, ac in crucibulo liquetur, addendo

Nitri puri, & exiccati ℥ iij.
Antimonii pulverati ℥ ij.

Quòd semel, & iterum repete, omisso Antimonio, & usui serva.

Eisdem inservit usibus, ut praecedens.

REGULUS ANTIMONII JOVIALIS.

R... *Stanni Anglicani optimi* ℥ iij.
Reguli Antimonii pulverati ℥ ij.

Liquefiat regulus in crucibulo, posteà injice stannum minutim sectum; materiamque liquatam statim effunde in conum fusorium calefactum, & sevo illitum, ut abeat in Regulum.

Ad conficiendum Anti-Hecticum, &c.

REGULUS VENERIS.

R... *Cupri in frustula divisi* ℥ iij.

Injice in crucibulo, ut excandescat, & adde

Reguli Antimonii triti ℥ iij.

Mate-

Materiam liquatam effunde in conum fusorium, & Regulum ad usum serva.

REGULUS ANTIMONII MEDICINALIS.

R... *Salis communis* ℥ *jv.*
Tartari ℥ *j.*
Antimonii crudi ℥ *v.*

Pulverata, & mista, exactè fundantur, fusaque ad refrigerandum reponantur, & à Regulo in fundo seposito, scoriæ sejungantur. Regulus hic est friabilis, & purpurei coloris, qui pulveratus aqua dulcoretur, & usui servetur.

In febribus quibuscumque intermittentibus à nonnullis pro Panacea habetur.

Dosis à granis quinque ad ℈ j vel ʒ ß. sed majori Dosi sæpe vomitum excitare solet: laudatur etiam ab aliquibus in scabie, & aliis cutis vitiis.

HEPAR ANTIMONII.

R... *Antimonii crudi,*
Nitri. . ... ana ℥ *vj.*

Subtiliter pulverentur, & misceantur.

Mistura cochleatim injiciatur in crucibulo, seu olla non vitreata candefacta, ut detonetur, & fundatur: Pars massæ superior, quæ instar scoriarum est, ab inferiore parte lucida (quæ ob colorem, Hepar Antimonii dicitur) separetur.

Pro conficiendis diversis medicamentis vomitivis, ut *Vinum, Oxy-saccharum, ac Tartarum emeticum, &c.* inservit.

CROCUS METALLORUM.

R... *Hepatis Antimonii tenuissimè triti q.v.*

Aqua calida multoties ablue, usquequò insipida evadat, deinde sicca, & serva ad usus supernè dictos.

VITRUM ANTIMONII.

R... *Antimonii subtilissimè triti* ℔ *j.*

Calcina in humili olla non vitreata supra ignem lentum spathula indesinenter movendo, donec fumum amplius non emittat, & in pulverem cinerei coloris convertatur; tum pulvis gryseus in crucibulo igne forti liquetur, & materiam fusam,

ſam, ſupra patinam æneam effunde, & habebis *Vitrum hyacinthinum*, ſi benè exierit operatio.

Ad varias deſervit operationes.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM USUALE.

R... *Antimonii crudi pulverati* ℔ ß.
Nitri ſicci, & pulverati ℔ j ß.

Exactè miſceantur, & cochleatim injiciantur in crucibulum candens, ut ſingulis vicibus detonentur: dein peracta detonatione, ignis per horam augeatur, mox injiciantur in aqua fervente, ut omnia cum fragore diſſolvantur ſalia; miſturaque agitetur, donec lacteſcat, & per vices omnis Antimonii calx ſeparetur; aqua dulcoretur & pulverem inſipidum ſicca, & uſui ſerva.

CERUSSA ANTIMONII, SEU ANTIMONIUM Diaphoreticum.

R... *Reguli Antimonii* ℥ jv.
Nitri puriſsimi ℔ j.

Seorſim pulverentur, & miſceantur, ac in operatione procede ut ſuprà.

Corpus ad ſudorem diſponit; corrigitque humorum acrimoniam; in ſcabie, ac aliis cutis infectionibus commendatur.

Doſis à ℈ ß *ad* ℨ ß.

Miſtum cum Unguento roſato, aut alio ſimili eiſdem affectibus cutaneis maximè prodeſt.

Nota: Antimonium diaphoreticum uſuale, etiam fieri poteſt, ex Scoriis à Regulo Antimonii relictis, exiccatis, & cum tribus Nitri partibus miſtis, procedendo, ut in capite de Antimonio diaphorerico dictum eſt.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM MARTIALE.

R... *Limaturę ferri* ℥ ij.

In

In crucibulo ignito injiciantur; dein succeſsivè adde

Antimonii crudi pulverati ℥ jv.

Et inter liqueſcendum, maſſam continuò cum ſpathula agita, ut in ſcorias abeat, quas à crucibulo ſepara; & ſi quid reſtet Antimonii, quod nondum in ſcorias ſit redactum, ei adde novam ferri limaturam: ac fuſionem, & agitationem repete, & ſic omne in ſcorias redactum habebis Antimonium, quas ſubtiliſsimè pulvera, ac cum tribus pulcherrimi nitri partibus miſce, & detona, atque per horam calcina: poſtremò pulvis luteus aqua tepida dulcoretur, ſiccetur, & uſui ſervetur.

In cachexia, ſcabie, & ſimilibus morbis inſervit; ſudorem pellit; nonnunquam catharſim movet.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ *j.*

Nota: ex ſcoriis reguli Martialis fit etiam Antimonium diaphoreticum Martiale, ſervata methodo ſuprà deſcripta.

ANTI-HECTICUM POTERII.

R... *Reguli Antimonii Martialis,*

Stanni Anglicani.......... ana ℥ *ij.*

Liquefiant ſimul in crucibulo; refrigerata, ſubtiliter pulverentur, & miſceantur cum

Nitri puriſsimi, & pulverati ℔ *j.*

Omnia ſimul per vices in crucibulo detonentur, & calcinentur, ut in Antimonio diaphoretico: materiam calcinatione ex cinereo albeſcentem projice in aquam calidam per ſex horas renovandam: lotiones repete, dum inſipida ſuperſit aqua; exiccatum pulverem ſerva ad uſum.

In affectibus hyſtericis, phthiſi incipiente, febre hectica, & ſimilibus pro ſpecifico habetur, ſi ſæpiuſculè in diem exigua ejus

Doſis à ſumatur, ut à granis quinque ad ℈ *j.*

FLORES ANTIMONII RUBRI.

R... *Antimonii crudi,*

Salis Ammoniaci................ ana ℥ *vj.*

Singula ſubtiliſsimè ſeorſim pulverentur, & probè miſta, injiciantur cucurbitæ terræ humili, alembico vitreo munitæ, ac in

in arenæ moderato igne ſublimentur, dum tota ferè aſcenderit maſſa: flores rubri exempti, aqua tepida edulcorandi ſunt; lotiones floribus admiſtis trajice per chartam, ac pulverem chartæ inſidentem exicca, & uſui ſerva.

Si moderato igne ſublimatio inſtituatur, flores, qui aſcendunt, diaphoreticam vim ſaltem obtinent; ſi verò fortiori igne, purgantes ſunt.

Doſis à granis duobus ad decem.

KERMES MINERALE.

℞... *Antimonii optimi in fruſtula effracti* ℔ *jv.*

Immitte in ollam vitreatam, & affunde

Nitri fixati ℥ *xvj.*

Aquæ fontanæ ℔ *x.*

Bulliant per horas duas igne æquali, & moderato: liquoris ferventis duas tertias partes per chartam bibulam filtra, tertiæ partis ſuperſtiti affunde

Aquæ ferventis ℔ *vj.*

Nitri fixi ℥ *vj.*

Coquantur, ut antea, ac duæ tertiæ liquoris partes filtrentur; tertiò adhuc ſuperſtiti affunde

Aquę ferventis ℔ *vj.*

Nitri fixati ℥ *viij.*

Ebulliant ut ſupra; dein totus filtretur liquor: omnes filtrati liquores miſceantur in vaſe terreo vitreato, quieſcant per horas viginti quatuor; poſteà liquor decantetur: pulvis reſiduus rubens ſuper papyrum emporeticam expanſus, aqua multoties edulcoretur, donec inſipida evadat.

Pulvis exiccatus mittatur in fictile, cui affuſa ſpiritus vini rectificati ſufficiens quantitas accendatur, ut artis eſt, quod bis repetendum.

A multis pro Medicamento catholico habetur; ſanguinem per ſudorem purificat, ac per inſenſibilem tranſpirationem, ejuſque fluorem conſervat; cruditates primarum viarum, per vomitum, & ſeceſſium leniter evacuat; in pectoris affectibus prodeſt; in febribus intermittentibus, & continuis, hydrope,

vertigine, apoplexia, epilepsia, aliisque capitis, ac nervorum affectibus proficere dicitur.

Dosis à grano uno ad tres, quatuor, vel quinque, cum eadem sacchari quantitate mistum, in vehiculo appropriato propinatum.

SULPHUR AURATUM ANTIMONII.

R... *Scoriarum reguli Antimonii simplicis q. v.*

Coquantur in sufficienti aquæ quantitate per semihoram, calidè filtretur solutio, & affusione aceti, vel alterius acidi, ut Aquæ fortis, Olei vitrioli, &c. præcipitetur: pulvis ad fundum subsidens, repetita affusione aquæ, per decantationem edulcoretur: dein siccetur, & usui servetur.

Febribus intermittentibus, morbisque spasmodicis inservit.

Dosis à gr. jv ad ℈ ß.

SULPHUR ANTIMONII INFLAMMABILE.

R. *Antimonii crudi pulverati* ℥ j.
Aquæ regiæ ℥ jv.

Contineatur Aqua in vase, seu cucurbita vitrea, ac per vices injiciatur aliquid Antimonii crudi pulverati; semper autem inspectando, donec effervescentia sit peracta: posteàquàm verò omne fuerit injectum Antimonium, cucurbita vitrea in digestione ponatur per horas quatuor, tum effundatur solutio in ollam vitreatam aqua pura repletam, & aqua evadet lactea, quæ decantetur statim in alteram ollam mundam, & in fundo remanebit pulvis crassus, & gravis, qui est ipsum Antimonii sulphur inflammabile, quod siccetur, usuique servetur.

Habetur pro Diaphoretico.

Dosis à granis duobus ad grana quatuor.

Aqua lactea, quæ sic decantata fuerit, si ad aliquod tempus reponatur, & quiescat, particulæ albæ fundum petunt: aqua verò supernatans decantetur, & nova aqua addita, pulvis edulcoretur; per filtrum separetur, & in charta siccetur, ac sic habebis *Magisterium, seu flores albos Antimonii.*

Purgant leniter per alvum.

Dosis à granis tribus ad grana quatuor.

BUTY-

BUTYRUM ANTIMONII.

R... *Reguli Antimonii* ℥ jv.
Mercurii sublimati corrosivi ℥ xj.

In Mortario lapideo seorsim pulverentur, & misceantur cautè (quia corrosivus, ac venenosus est) deinde indantur retortæ vitreæ brevioris, ac latioris colli (namque si orificium retortæ angustum fuerit, & Butyrum crassum cum impetu ascenderet, obstiparet quidem sua butyrosa crassitie vasis orificium summoque cum fragore diffringeretur) adapta receptaculum amplum, & juncturis clausis, applicetur ignis in Arenæ Balneum; hac tamen conditione, quòd ignis primò ad spatium horæ unius sit lenis, posteà fortior, ac denique fortissimus evadat; ac tunc primò liquor quidam pellucidus, tenuis, & acidus ascendet, postea vero aucto jam igne liquor ascendet glacialis, qui frigido aeri expositus in veram convertitur glaciem. Si verò collo retortæ butyrum aliquod concretum sit, carbone ardente admoto, liquabitur; liquatum jam extrahe, & usui in vase ritè clauso serva.

Ob adjunctum Salis communis Spiritum causticam vim obtinet, carnem supercrescentem exedit; ulcera callosa abstergit: & si drachma una huius Butyri ad libram semissem Spiritus rectificati vini admisceatur, podagricorum externè applicata, demulcet dolores; & ad conficiendum *Mercurium vitæ, Bezoardicum minerale*, aliaque medicamenta inservit.

Nota quòd si volueris cum Antimonii butyro Cinnabarim elicere, Butyrum conficies ex una parte Antimonii crudi, & duabus sublimati corrosivi, procedendo ut supra; extractoque butyro, iterum ignem auge per aliquot horas, & *Cinnabaris Antimonii* in retortæ collum sublimabitur, quod rectificetur.

Cinnabaris habetur pro specifico in capitis, & nervorum affectibus, ut in vertigine, convulsionibus, epilepsia, febribus continuis, & similibus.

Dosis à granis sex ad ℈ j.

BUTYRUM ANTIMONII JOVIALE.

℞... *Reguli Antimonii Jovialis* ℥ v.
Mercurii sublimati corrosivi ℥ xij.

Pulverentur, ac misceantur, & ut suprà distilletur butyrum.

Causticum est, ac eisdem usibus inservit, ut præcedens, & etiam pro conficiendo Bezoardico Joviale.

BEZOARDICUM MINERALE.

℞... *Butyri Antimonii rectificati* q. v.
Spiritus Nitri optimi q. s.

ad Butyrum solvendum, nec ulla observetur effervescentia: quo facto, Spiritus omnis ad siccitatem usque abstrahitur; tum materia sicca ex vitreo eximatur, & per semihoram sub camino calcinetur, postea aqua edulcoretur, siccetur, usuique servetur.

Febribus tum intermittentibus, tum malignis prodesse creditur, & tunc alexipharmacis, vel febrifugis immisceri solet.

Dosis à gr. vj ad ℈ ß.

BEZOARDICUM JOVIALE.

℞... *Butyri Antimonii Jovialis* q. v.

Fixetur cum spititu nitri, ut in præcedenti operatione dictum. Calcinetur, ac dulçoretur, sicceturque, & usui servetur.

In affectibus uterinis, aliisque mulierum morbis, magnopere laudatur. Pro diaphoretico habetur: in febribus, & epidemicis morbis, scorbuticis, ac hypochondriacis proficuum valdè.

Dosis à gr. iij ad jv.

Nota: pro conficiendis Bezoardicis mineralibus compositis, ut *Lunari*, *Solari*, & *Venereo*, solutiones metallorum miscentur cum Antimonii Butyro, ac cum Spiritu nitri fixantur, calcinantur, dulcorantur, & usui servantur. V. g. *Bezoardicum Solare* fit dissolvendo in sufficienti quantitate Aquæ regiæ unciam semissem Auri puri, & miscendo uncias duas Butyri Antimonii rectificati, soluti in sufficienti quantitate Spiritus Nitri optimi: tunc solutiones mistas per Alembicum igne arenæ abstrahe ad siccitatem massæ, cui in cucurbita guttatim Spiritus nitri uncias quatuor affunde; & igne arenæ exicca, ulti-

ultimò fortiori igne ad spirituum corrosorum totalem expulsionem calcina; dein massam relictam diligenter edulcora, & usui serva.

Vires cum prædictis habet æquales, nisi ratione Auri majores esse credantur.

Dosis à granis quinque ad viij.

℞... MERCURIUS VITÆ, SEU PULVIS ALGAROTH.
Butyri Antimonii rectificati q. v.

Huic in capace vitro magna aquæ quantitas superaffundatur, & statim pulvis albus ad fundum præcipitabitur, qui sæpiùs edulcorandus, & usui servandus.

Internè raro utitur, quia efficaciter sursum, & deorsum purgat.

Dosis à grano uno ad grana tria.

Nota: si præcipitatio fiat cum urina humana in loco communis aquæ, Mercurius vitæ rubicundi coloris erit, quem aliqui *Mineralem rosam* nominant: si Mercurius vitæ, seu Antimonii Magisterium cum triplo nitri in crucibulo calcinetur, & dulcoretur *Bezoardicum minerale* verè vocatur, & eisdem usibus inservit.

Si liquor Acidulus à præcipitatione Mercurii vitæ residuus, rectificetur ex cucurbita igne arenæ, nihil aliud est, quàm Spiritus Salis, priùs in butyro Antimonii concretus, ad Mercurii sublimationem impensus, & iterum suo iuri redditus, & resolutus, liberatusque à dicto Magisterio. *Spiritus* iste ab aliis *Vitrioli Philosophicus* perperam vocatur.

Hujus Spiritus usus, idem est ac Spiritus Salis communis.

CAPUT III.

DE PRÆPARATIONIBUS MERCURII.

℞... MERCURIUS PRÆCIPITATUS ALBUS.
Mercurii vivi optimè depurati ℥ jv.
Spiritus Nitri, seu Aquæ fortis ℥ vj.

Vel

Vel quod ſufficiat: ſtent per noctem in Matracio vitreo, vel donec Mercurius ſolutus fuerit, deinde

R... *Aquę communis* ℥ xvj.
Salis communis ℥ ij.

Fiat ſolutio, & filtratio, affundatur diſſolutioni Mercurii, & fiet præcipitatio, cui adde uncias ſexdecim Aquæ fontanæ; ſicque ad fundum præcipitabitur pulvis albus: poſteà liquorem decanta, & Aquæ puræ lotionibus pulverem edulcora, ac in umbra exicca, & uſui ſerva.

Externè utitur miſtus in unguèntis contra lichenes, ſcabiem, pruritum, & ſimiles affectus.

Doſis à ʒ ß ad ʒ j pro quacumque unguenti uncia.

Internè quoque à quibuſdam adhibetur ad ſalivationem excitandam.

Doſis à granis quatuor ad quindecim.

Vomitum etiam movet, ac ſeceſſum; ſed magna cum cautela adminiſtrari debet.

Nota: ex hoc præcipitato Mercurius ſublimatus dulcis fieri poterit, ſi in phiala vitrea poſitus, igne arenæ ſublimetur.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS RUBER.

R... *Solutionis Mercurii factę, ut in prædicta operatione,* q. v.

Mitte in cucurbitam vitream, & igne arenæ ad ſiccitatem evaporetur, dein aucto igne ad intenſam rubedinem calcinetur, & uſui ſervetur.

Intrinſecùs eo nonnunquam, ſed malè utitur ad ſalivationem promovendam, quin & ſanguinis infectionem veneream tollendam.

Doſis à grano uno ad grana quinque.

Extrinſecùs potius, & cum ratione uſurpatur, in detergendis, mundificandiſque quibuslibet ulceribus inveteratis fiſtuloſis, venereis, & ſimilibus.

ARCANUM CORALINUM.

R... *Mercurii pręcipitati rubri* q. v.

Immit-

Immitte in Matracium vitreum, & igne arenæ calcinetur, uſquequò Matracium candeſcat; remove ab igne, & ſuper materiam pulveratam affunde Spiritum Vini rectificatum ad eminentiam tranſverſi digiti: accende, & ſæpiùs repete Spiritum Vini, uſque ad ſiccitatem ſemper deflagrando, & uſui ſerva.

In morbo gallico, in obſtructionibus contumacibus, podagra, & hydrope inſervit.

Doſis à granis duobus ad grana ſex.

Externè pro medicamento exiccativo in ulceribus venereis, & ſimilibus applicatur.

TURPETHUM MINERALE, SEU PRÆCIPITATUS flavus.

℞... *Mercurii vivi* ℥ ij.
Olei Vitrioli rectificati ℥ vj.

Mercurium mitte in retortam, & affunde oleum vitrioli, dein vas impone igne arenæ, dum bulliat liquor, & Mercurius ſolvatur: peracta ſolutione, aucto igne, ad ſiccitatem evaporetur: materiam exemptam tere in mortario vitreo, tritamque conjice in aquam calentem, & præcipitabitur pulvis flavus, qui repetitis aquæ lotionibus dulcoretur, ſiccetur, & uſui ſervetur.

Salivationem, & alvum movet, ac ſæpe vomitum.

Doſis à grano uno ad grana quinque.

Nota: Medicamentum prædictum videtur eſſe illud tantopere à Paracelſo laudatum ſpecificum, & pro maximo arcano in morbis venereis ab eo habitum.

Si autem Spiritus Vini tartariſatus prædictæ operationi addatur, & per aliquot dies digeratur, ac deinde accendatur ad ſiccitatem, benigniùs operatur; ſemper autem cum cautela uti debet.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS VIRIDIS.

℞... *Mercurii vivi* ℥ ij.
Limaturæ Cupri ℥ ß.
Seorſim diſſolve in aquæ fortis q. ſ.

So-

Solutiones misceantur, & per retortam igne arenæ Aqua fortis evocetur usquequò fumus à Mercurio exiens crassus appareat: igne aucto materiam calcina; exemptam, & pulveratam in Aceto distillato per biduum digere: ultimò ebulliat acetum per horam circiter, dein filtretur; materiæ superstiti novum acetum distillatum adde: digere, & filtra ut suprà; liquores tandem misceantur, ac ad Mellis consistentiam vaporentur, quæ ad frigus indurata in vase vitreo serventur.

Ad extirpandas gonorrhœas virulentas cum Extracto Catholico, vel Terebinthina cocta, vel gummi Ligni Guajaci, vel aliis appropriatis immiscetur, ac Pilulæ exinde efformantur.

Dosis à granis duobus ad grana sex.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS PER SE.

℞... *Mercurii vivi puri* q. v.

Inde pluribus ampullis fundo planis, taliter ut uni uscujusque ampullæ fundus tantummodò obtegatur, ex arena digere igne leni, & gradatim aucto per mensem & ultra, usquequo ebullire videatur: sicque pulverem subrubrum obtinebis: in Mercurio superstiti superiorem processum repete, donec omnis Mercurius in rubicundum pulverem abjerit.

Ad exterminandam luem veneream, cunctosque ab ea ortos affectus, à quàmplurimis summopere extollitur, suas autem exerit vires per vomitum, secessum, salivationem, ac diaphoresim, ut & alia prædicta medicamenta mercurialia.

Dosis à granis duobus ad grana quinque.

SUBLIMATUS CORROSIVUS.

℞... *Mercurii puri* ℔ j.

Mitte in Matracium, & affunde

Spiritus Nitri, seu Aquę fortis ℥ xvj.

Impone arenæ calidæ ad absolutam dissolutionem; dein in cucurbita vitrea igne arenæ leni, ad siccitatem evapora: massam superstitem in mortario marmoreo pulvera, & misce cum

Vitrioli ad albedinem calcinati,
Salis marini decrepitati. . . . . ana ℔ *j.*

Misturam inde in Matracium triplo capacius, ita tamen ut dimidia Matracii pars in arena demergatur, deinde ignem admove per gradus ad summum urgendum, duodecim fermè horarum spatio. Mercurius vasis lateribus adhærens sublimabitur: refrigerato vase exime, & usui serva.

Externè utitur in aqua solutus, seu mistus cum unguentis, ad carnem supercrescentem exedendam, & scabiem, impetigines, similesque affectus cutaneos sanandos: internè verò nunquam utitur, quia præsentaneum venenum est.

SUBLIMATUS CORROSIVUS ALIO MODO FIERI potest.

℞... *Mercurii crudi,*
Vitrioli ad flavedinem calcinati. . . . . ana ℔ *j.*
Nitri purificati,
Salis communis . . . . ana ℔ ß.

Seorsim pulverentur, misceantur, & dividantur in duodecim partes æquales, dein

℞... *Mercurii Crudi* ℥ *j.*
Salium mistorum ℥ *ij.*

Triturentur in mortario ligneo cum pistillo, donec in pulverem reducantur, nec ampliùs Mercurii globuli sub conspectum cadant: mistura servetur, & prædicta operatio repetatur, usque ad salium, & Mercurii consumptionem in eadem quantitate. Misturæ omnes indantur in Matracium ejus capacitatis, ut non ultra tertiam sphericam cavitatem implere posśint. Collocetur vitrum ultra medietatem in arena, & fornaci convenienti; ubi supposito, & per gradus, ad summum aucto igne, duodecim vel sexdecim horarum spatio peracto, Mercurius superiori vasis parti sublimatus adhærebit. Vase refrigerato sublimatum exime, & usui serva.

Eosdem usus habet, quàm præcedens.

MERCURIUS SUBLIMATUS DULCIS.

R... *Mercurii ſublimati Corroſivi* ℥ viij.
Mercurii crudi puri ℥ vj.

Sublimatum tere in Mortario marmoreo miſcendo paulatim Mercurium crudum, donec penitus reddatur inconſpicuus: divide in ampullas igni arenæ ſuperpoſitas: ignem per gradus augendo, ſublimationem aggredere: Mercurium per aliquot horas, vaſorum lateribus hærentem, exime, ac eundem à ſordibus ſeparatum, tere; ſublima iterum ex aliis ampullis: ſublimationes ſexies ſaltem repete, uſquedum ad guſtum nullum corroſionis indicium deprehendatur, vel ſi cum pauxillo Salis Tartari ſit admiſtum, & in aqua ſolutum, color niger evadat: ſi tamen pallidus, aut rubicundus appareat, indicium verum eſt, non eſſe ſatis ſublimatum, nec dulcificatum.

Omnibus præparationibus Mercurialibus, præcipua, magis & uſitatior eſt, uſurpaturque ut plurimùm ad omnes affectus venereos; ad obſtructiones reſerandas; maſſamque ſanguineam depurandam; vermes etiam necat. Si autem crebriùs propinetur, vel in magna Doſi, ſalivationem ſæpè excitare ſolet. Modus utendi eſt ſub forma pilulari.

Doſis à granis quinque ad ℈ *j vel* ʒ ß.

Externè in ſcabie, fiſtulis venereis, aliiſque ejuſmodi exulcerationibus prodeſt: applicatur miſtus, aut decoctus in aqua calcis vivæ, &c.

Nota: Mercurius dulcis ab aliquibus diſpenſatur ſub nomine *Calomelas.*

PANACEA MERCURIALIS.

R... *Mercurii dulcis* ℥ vj.

Lævigetur in mortario marmoreo, & mittatur in ampullam vitream capacem, arenæ impoſitam, igne leni primò (poſteà per gradus augendo) ſublimetur, & peracta ſublimatione, ampullam refrigeratam frange, ſublimatum facilè exemptum, iterum lævíga, & ſublima ex alia ampulla, idque ſepties repete, ſem-

ſemper fœcibus abjectis : ſublimato , lævigato , & cucurbitæ vitreæ indito , ſpiritum vini rectificatum affunde , & aliquibus reſinoſis aromatum partibus imprægnatum , ad quatuor digitorum eminentiam : digere per dies quindecim , maſſam ſæpiùs agitando : tunc vaſis refrigeratis , ſpiritum vini per inclinationem effunde , Panaceam exime, exicca , & ſerva.

Ad ſalivationem excitandam in morbis venereis præſcribitur.

Doſis à granis decem ad ʒ ß.

MERCURIUS VIOLACEUS.

R... *Florum Sulphuris* ℥ jv.

Mitte in vas terreum , liqu efiant, & vaſe ab igne remoto, ſenſim adde

Mercurii vivi puri ʒ vj.
Salis armoniaci pulverati ℥ jv.

Omnia ſpathula ferrea move , & miſce : fluentem adhuc materiam extrahe , & ſtatim ac materia frigeſiat, pulveretur, & capaci Matracio indatur ; poſteà ſublimetur , igne ſenſim aucto ad tertium gradum. Diſruptis vaſis , albos flores exime,& abjice. Subtractam materiam omnem tere, ac in Matracio iterum ſublima ; idem adhuc bis repete , ac habebis maſſam ſupernè luteam , & levem ; infernè verò ponderoſam , nigricantem,quandoque violaceam: hanc portionem ſuper porphyritem læviga, & Mercurium Violaceum obtinebis , quem ſpiritu vini ſuper accenſo edulcorabis.

Medicamentum hoc pro diaphoretico habetur , & nihil aliud eſt quàm Æthiops mineralis : in obſtructionibus, rheumatiſmis , & infirmitatibus venereis ; in epilepſia, ſcrophulis, aſthmate , ac ſimilibus prodeſt; vermes etiam necat.

Doſis à granis decem ad ʒ ß.

ÆTHIOPS MINERALIS.

R... *Mercurii vivi puri* ℥ ij.
Florum ſulphuris, ſeu ſulphuris puri ℥ jv.

 Miſce

Miſce, & tere in mortario vitreo, donec Mercurius reddatur inconſpicuus, ac pulvis intensè nigreſcat: reponatur, & ſervetur.

Ad enecandos lumbricos, & expellendos pro ſpecifico habetur.

Doſis à ℈ ß ad ℥ j.

Cum Balſamo Copaive, vel Rob Juniperino in Pilulas redactus propinatur: ad ſcabiem, luem veneream, gonorrhœam, & ſimiles affectus inſervit.

Nota: Mercurii, & ſulphuris miſtura in patella terrea levi igne calcinetur ad ſulphuris deflagrationem, reſtabit pulvis niger, ſeu fuſcus, qui *Æthiops mineralis cum combuſtione* vocatur.

Doſis à granis ſex ad ℨ ß.

CINNABARIS ANTIMONII.

℞... *Maſſam ſuperſtitem ex Antimonii Butyro, cum una antimonii crudi parte, & duabus ſublimati corroſivi confecto* in retortam immitte, ſive in ampullam, & igne arenæ per gradus aucto ad ſummum, ſublimabitur: Cinnabaris in collo retortæ, ſeu ampullæ adhærens, ſeparetur, & aqua dulcoretur, tum nova ſublimatione rectificetur, ac uſui ſervetur.

Vires ejus prædicantur ſpecificæ ad epilepſiam, vertiginem, & ad humores coagulatos reſolvendos.

Doſis à granis ſex ad ℈ j.

CINNABARIS COMMUNIS, SEU OFFICINARUM.

℞... *Sulphuris communis citrini* ℔ *j.*

In olla terrea liquefiat, eique admiſceantur ſenſim, continuò agitando

Mercurii vivi ℔ *iij.*

Donec Mercurius extinctus conſpiciatur, quibus peractis, maſſam in cucurbitam terream humilem immitte, & patella terrea foraminulata tegatur, igne aperto ſublimetur in maſſam rubram, quæ à vaſis ſeparata ſervetur.

Ad

Ad eosdem usus, ac Æthiops mineralis inservire dicitur; quia nil aliud est, quàm Æthiops mineralis per sublimationem factus.

SACCHARUM MERCURII, SEU VERMIFUGUM.

R... *Mercurii purissimi* ℥ ij.
Sacchari albissimi ℥ jv.

Tere simul in mortario marmoreo, donec Mercurius penitus sit extinctus, qui ad usum servetur.

In infantibus pro vermibus necandis, eo utuntur Medici.

Dosis à granis sex ad ℈ j.

CAPUT IV.

DE CROCIS.

CROCUS MARTIS (VULGO) APERIENS.

R... *Limaturę ferri* q. v.

Aqua pluviali, vel rore majali identidem irroretur, donec in rubiginem redigatur, dein supra porphyritem lævigetur, & usui tandem servetur.

In absorvendis acidis in primis viis, singulare remedium esse dicitur: propterea in obstructionibus corporis totius, & in affectibus ab eis productis, mirè prodest.

Dosis à granis quinque ad ℈ j vel ad ʒ ß.

Nota: Idem crocus fieri potest cum *urina, aqua communi, aceto, & similibus liquoribus; si limatura ferri irroretur aqua addito Spiritu nitri, Sulphuris, Vitrioli, Salis, &c.* ut acida redatur, idem fit *Crocus.*

CROCUS MARTIS (VULGO) ASTRINGENS.

R... *Limaturæ Martis* q. v.

Inji-

Injice in crucibulum, patinam, ſeu ollam terream, deinde in igne reverberii calcinetur, donec in pulverem rubrum, & leviuſculum abjerit, qui multoties aqua ablutus, exiccatus, & lævigatus, uſui ſervetur.

In morbis, quibus adſtrictione opus eſt, perutilis cenſetur.

Doſis à granis quinque ad ℈ j.

GLOBULI MARTIALES, SEU MARS POTABILIS, vulgò de Vvilliſio vocatus.

R... *Limaturæ ferri* ℥ *viij.*

Tartari albi pulverati ℥ *xij.*

Miſceantur in cucurbita terrea, & affundatur Aqua vitæ ad digiti eminentiam, deinde in radiis Solaribus, vel alio lento calore ad ſiccitatem digerantur. Maſſæ exiccatæ, ac pulveratæ iterum aquam vitæ affunde: digeratur ut ſuprà, idque toties repete, donec Maſſa exiccata, quaſi reſinoſa appareat, ex qua globulos efformabis ad ovi magnitudinem, ad uſum ſervandos.

Ex globulis in aqua communi maceratis, fit Aquæ ſpecies Mineralis, quæ in omnibus affectibus, in quibus Marte utitur, mirè præſtat; ſi in aqua vitæ diſſolvatur, hæc tinctura ulceribus cavernoſis, ſeu fiſtuloſis per ſyringam injecta, ſive applicata, prodeſt.

GLOBULI, SEU MARS POTABILIS MAGIS activus.

R... *Limaturæ Martis,*

Lapidis Hæmatitis præparati . . . . ana ℥ *vj.*

In patella terrea miſceantur cum vino electo ad digiti eminentiam, dein radiis Solaribus, vel alio tepido loco ad ſiccitatem digerantur. Maſſa pulveretur, & denuò cum vino irroretur, digeratur, ac exiccetur: idque toties repete uſquequò Maſſa tanquàm reſinoſa appareat, ac deinde

Recip.

R... *Mastiches,*
Croci,
Aloes,
Myrrhæ.................. ana ℨ ß.

Omnia subtiliter pulverata cum sufficienti quantitate vini misceantur, ut liquida Massa fiat; tunc digerantur ad spissam consistentiam, ut Globuli possint efformari, qui exiccati, usui serventur.

Externè, ac internè utitur, & virtutes efficaciores sunt, quàm prædictorum.

CAPUT V.

METHODUS GENERALIS CONFICIENDI EX Vegetabilibus Sal Alkali Fixum, seu Lixiviosum.

R... *Plantam mediocriter siccam, ut Absinthium;* concrema igne moderato in cineres albos, quos decoque in
Aquę fontanæ *s. q.*

Ut inde fiat lixivium, filtra; cineribus relictis, novam aquæ quantitatem affunde: procede ut supra, sic repete, quousque aqua omnis salsedinis, atque pinguedinis expers fuerit: lixivium filtratum ad siccitatem evapora; tunc igne moderato, (ita tamen, ut candescat aliquantùm, & neutiquam autem fluat) ad albedinem calcina; quo facto, mediante solutione, filtratione, evaporationeque Sal obtinebis candidum; sed si satis candidum non fuerit, calcinatio, solutio, filtratioque repetendæ.

Generaliter exhibentur ad infringendum acidum, ad humorumque visciditatem incidendam; quare non modò sudorem movent; sed subducunt insuper alvum, stimulando, ac irri-

irritando inteſtina. Juxta Medici mentem variis a dmiſceri ſolent medicamentis.

Doſis à ℈ ß ad ʒ j.

Sic parantur Salia ex Plantis , nempè

Centauri minoris,
Arthemiſię,
Cardui benedicti,
Imperatorię,
Petroſelini,
Ononidis,
Fraxini,
Thymi,
Roris marini,
Ebuli,
[illegible]aci,
Buxi,
Hyperici,
Betonicæ,
Eupatorii,
Meliſſæ,
Gentianæ,
Scordii, & ſimilium.

METHODUS GENERALIS CONFICIENDI EX VEGEtabilibus Sal Eſſentiale.

R... *Plantæ alicujus recentis, & ſucculentæ magnam ſatis quantitatem.*

Contundatur in mortario lapideo, dein ſuccum per torcular exprime, & per manicam trajice: ſuccus colatus vaporetur ad mellis liquidi ſpiſsitudinem, reponatur in vaſe vitreo, vel fictili vitreato, loco frigido per octiduum ſaltem; & in cryſtallos albas concreſcit liquor, quo effuſo, propria aqua abluantur, & ſiccentur ad uſum.

Pari modo parantur Salia eſſentialia

Abſinthij,

Car-

Cardui benedicti,
Arthemifiæ,
Acetofellæ,
Agreftę, & fimilium.

Nota: Herbas vifcofas, igne leni, emolliendas; antequàm prælo committantur, atque etiam ficciores, aquæ fufficienti quantitate elixandas.

Nonnulli falia effentialia fequenti conficiunt modo, videlicet: herbas recentes contufas, magna in Aquæ copia ad dimidias circiter decoquendo, colando, ac prælo fortiter exprimendo, & in reliqua ut fuprà procedendo, cujus methodus, haud eft contemnenda.

Non abfimili modo, falia effentialia ex fuccis fructuum præparantur.

Effentialia nominantur, quoniam poffident (quamvis non penitus) vires fimplicium ex quibus extrahuntur.

CAPUT VI.

DE SALIBUS FIXIS ACIDIS.

SAL PRUNELLA, SEU CRYSTALLUS MINERALIS.

℞. *Nitri puri* ℔ ij ß.
Florum Sulphuris, feu Sulphuris puri ℥ ß.

Mitte in ollam terream igne impofitam; liquefacto nitro, per vices fulphuris flores injice: deflagratione peracta, olla parum infrigidata, Nitrum in pelvim effunde continuò verfandam, ut expandatur, quod exime, & ferva. In febribus malignis, & ardentibus magni ufus eft; humores craffos incidit, æftum febrilem mitigat; inflammationibus conducit.

Dofis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

SAL SULPHURIS.

R... *Salis Prunellę* ℔ ß.

Mitte in cucurbitam vitream, ſolve in

Aquæ communis *ſ. q.*

Affunde

Spiritus Sulphuris ℥ jv.

Miſtura filtretur, & arenæ lento igne ad ſiccitatem evaporetur.

Refrigerans eſt egregium, & ſat gratum in febribus ardentibus; bilis efferveſcentiam compeſcit; gargariſmatibus miſtum putredinem dentium, oriſque fœtorem emendat.

Doſis à granis tribus ad ℈ j.

SAL VITRIOLI.

R... *Colcotharis* ℔ vj.

Aquæ ferventis *q. ſ.*

Stent per biduum, ſæpiùs agitando, dein parùm bulliant, & quiete ſubſideant; decantetur liquor, tunc alteram aquam affunde, digere, & decanta, ut ſupra, idque pluries, donec inſipida exeat aqua: ſolutiones omnes filtrentur, ac lento igne ad ſiccitatem evaporentur: Sal reſiduum uſui ſerva.

Emeticum eſt, ac errhinum; & ad conficiendum Sal Volatile anodinum, ſeu ſedativum inſervit.

Doſis à ℈ ß *ad* ℥ ß.

Nota: Sal hoc ſpecies Vitrioli albi eſt: propterea ab aliquibus *Gilla Vitrioli* vocatur. Communiter fit hoc modo.

R... *Vitrioli albi* ℥ jv.

diſſolve in

Aquę communis *ſ. q.*

Filtra per chartam, evapora in vaſe vitreo igne arenæ ad pelliculam: dein ad cryſtalliſandum in loco frigido repone, liquorem decanta, & cryſtallos omnes collectas uſui ſerva.

Doſis, & uſus ſunt ut prędentis.

SAL

℞... SAL, SEU VITRIOLUM MARTIS.

Limaturæ ferri	℔ *j.*
Aquæ communis	℔ *jv.*
Spiritus Vitrioli	℔ *j* ß.

Mittantur in matracium amplum, & lento igne arenæ per viginti quatuor horas digerantur, ſæpius agitando: liquor decantetur, filtretur, ac ad pelliculam evaporetur: tandem in frigido loco imponatur ut concreſcant cryſtalli, quæ ſeparentur, & prædictæ repetantur operationes, donec nullæ appareant cryſtalli, & uſui ſerventur.

Obſtructiones viſcerum omnium aperit; aliquando nauſeas excitat, & vomitum, ſi in majori doſi propinetur.

Doſis à granis tribus ad ℈ ß.

Nota: ſi in vaſe ferreo injiciantur C[illegible]itrion, & Spiritus Vini ana partes æquales, & in lento calore Solis, ſeu arenæ per triduum digerantur, ac in frigido loco reponantur, fiunt cryſtalli diverſi coloris, quæ communiter *Sal Martis Riberii* vocantur.

Eoſdem uſus, & Doſim ut præcedens habet.

℞... SAL, SIVE SACCHARUM SATURNI.

Ceruſſæ electæ	*q. v.*

Inde in vas vitreum; affunde

Acetum ad eminentiam quatuor digitorum.

Efferveſcentia peracta, digeratur igne arenæ per triduum, identidem agitando; tunc ſolutionem decanta, materiæ ſuperſtiti adjice novum acetum, digere, & decanta, ut ſuprà; idque toties repete, donec acetum non amplius dulceſcat.

Liquor primò decantatus *Acetum Saturni eſt.*

Liquores omnes decantati in vaſe vitreo, igne lento arenæ, ad pelliculam decoquantur, & frigido loco impoſiti in cryſtallos concreſcunt; evaporationem, cryſtalliſationemque repete, donec nullæ exeant cryſtalli, ſicca, & ſerva ad uſum.

Nota: ſi magis album, nitidumque Sal deſideretur, ſolve in aceti diſtillati, & aquæ partibus æqualibus, liquorem filtra,

 eva-

evapora, ac denuò cryſtalliſa, ſicca, & uſui ſerva. Loco Ceruſſæ, injici poſſunt *Minium*, *Lithargyrum*, ſeu aliæ Saturni Calces.

Internè raro utuntur Medici, propter partes arſenicales; ſed ab aliquibus in febribus, æſtuque nimio ſanguinis, phthiſi, gonorrhœa utraque, & ſimilibus adminiſtratur; libidinemque veneream etiam extinguit.

Doſis à granis tribus ad grana ſex.

Externè confert ophthalmiæ, lippitudini oculorum, ulceribus ſordidis, membris ambuſtis, imò quibuſcumque cutis affectibus.

Doſis ad libitum.

SAL JOVIS, SEU STANNI.

R... *Calcis Stanni* ℔ ß.
Aceti diſtillati ℔ ij.

Injice in cucurbitam vitream, digere per quatriduum igne arenæ, dein ſolutionem per chartam bibulam filtra; materiæ ſuperſtiti adde acetum diſtillatum, digere, & filtra, ut ſuprà; id repete uſquequò acetum non amplius Stannum diſſolvat.

Omnium ſolutionum fiat evaporatio, igne lento, ad pelliculam, deinde in frigido loco reponantur ad cryſtalliſationem, cryſtalli ſeparentur; liquor denuò, ut antea evaporetur, ac in loco frigido imponatur, ut in cryſtallos concreſcat, quæ exiccatæ ſerventur ad uſum.

In affectibus uterinis, & hypochondriacis magnopere dicitur prodeſſe.

Doſis à granis duobus ad ſex.

Nota: Stannum ſi non benè calcinatum, neutiquam ab aceto diſſolvitur, quia ſulphureæ particulæ aceti penetrationem impediunt, ac diſſolutionem; propterea in igne reverberii per triduum calcinetur. Si ſolutioni addatur Oleum per deliquium Tartari, fit præcipitatio, & pulvis, qui in vaſis fundo reperitur, *Stanni Magiſterium* vocatur.

SAL, SEU VITRIOLUM VENERIS.

R... *Viridis Æris, ſeu Cupri Limaturę* q. v.

Immite

Immite in cucurbitam vitream, & superaffunde

Aceti distillati q. s.

Ut supereemineat duos digitos, digere in lento igne arenæ per biduum, solutionem filtra, idque repete, usquedum in fundo nihil ampliùs nisi pars impura, seu terrestris remaneat; solutiones misceantur, & ad cuticulam evaporentur; loco frigido reponantur ad crystallisandum, crystalli separentur; liquoremque remanentem, ut suprà evapora, crystallisa, & usui serva.

Hoc Vitriolum pro distillatione Veneris Spiritus inservit; sed nihil aliud est, quàm spiritus aceti reconcentratus. Externè in ulceribus mundificandis, ac exiccandis prodest.

ALUMEN TINCTUM.

R... *Aluminis rupei* ℥ ij.

Sanguinis Draconis electi ℥ j.

Liquefiat alumen in scutella super prunas, illicò adde sanguinem Draconis, tenuissimè pulveratum, agita super ignem lentum, ut ritè misceantur; refrigerata massa servetur, vel ex eadem adhuc calenti, pilulæ formentur usui servandæ.

In sanguinis sputo, & in hæmorrhagiis omnibus perutile habetur.

Dosis à ℈ ß *ad* ℥ *j.*

ALUMEN SACCHARINUM.

R... *Aluminis electi* ℔ *iij.*

Indantur in retortam vitream, ac igne lento arenæ distilla phlegma, dein super caput mortuum injice, & digere per integram diem, tum distilla denuò phlegma: operatio hæc sexies repetatur, retorta cum residua materia frigido loco, humidoque imponatur, ut in liquorem convertatur; posteà liquor injiciatur in circulatorio vase, & in arenæ igne per duodecim dies digeratur, quibus peractis, humidi-

miditas ad ſiccitatem evaporetur; id quod remanet *Aluminis Saccharum* vocatur.

In dentium doloribus inſervit: ab aliquibus creditur in febribus hecticis, & ſimilibus prodeſſe.

Doſis à ℈ ß.

CAPUT VII.

DE SALIBUS ALKALIIS.

SAL TARTARI.

℞... *Tartari albi crudi triti* *q. v.*

Corniculis papyraceis madentibus include; fiat ſtratum, ſuper ſtratum cum carbonibus intra furnum, in igne aperto calcina ad albedinem, ex calcinata maſſa, fiat lixivium, filtra, & ad ſiccitatem evapora.

Sal hoc valde alkalinum eſt, & ideò in aperiendis, ſeu reſerandis mineralibus corporibus, vegetabilibus, & animalibus; ad elaborandas eorum Tincturas, ſive Eſſentias magno in uſu eſt: humores viſcidos, craſſoſque attenuat, & diſſolvit.

Doſis à ℈ ß *ad* ʒ ß.

OLEUM PER DELIQUIUM TARTARI.

℞... *Salis Tartari* *q. v.*

Pone in vaſe vitreo plano, & in humido loco in liquorem faceſsit, quem filtra, ac uſui ſerva.

Eiſdem inſervit uſibus, ac præcedens.

NITRUM CUM CARBONIBUS FIXATUM.

℞... *Nitri puri* ℔ *j* ß.

Liqueſcat in crucibulo capaci, tum carbonum pulveratorum cochlear unum adde, detonatione peracta, alterum cochlear injice: repete, donec Nitrum neque ampliùs fluat, nec deto-

detonet; Nitrum adhuc calens ex crucibulo exemptum, aqua calenti solve, filtra, & ad siccitatem evapora; & Nitrum fixatum obtinebis, quod si in humido loco imponatur, in liquorem liquescit, qui *Alkaest Glauberi* dicitur.

A Sale tartari, ratione virtutum, & Dosis haud multùm discrepat.

NITRUM EX TARTARO FIXUM.

R... *Nitri puri,*

Tartari crudi exiccatorum, & pulveratorum ana q. v.

Misce, & in olla terrea non vitreata candefacta per vices injice, ut detonentur, facta detonatione, massam solve in

Aquæ communis q. s.

Filtra per chartam, & ad siccitatem evapora, idque in cella liquatum *Helmontii Alkaest* vocatur.

Eisdem usibus, ac præcedens inservit.

Nota: Si Nitri, & Tartari mistura in ollam fictilem non vitreatam injiciatur, & candenti carboni applicetur, illicò cum detonatione deflagratur, posteà refrigerata massa, in aqua dissolvatur, solutio filtretur, & ad siccitatem evaporetur.

CAPUT VIII.

DE SALIBUS NEUTRIS.

TARTARUS VITRIOLATUS.

R... *Olei per deliquium tartari, seu*

Salis Tartari, optimè depurati, q. v.

Affunde Spiritum, seu Oleum Vitrioli rectificatum, & limpidum, ad saturationis punctum, effervescentia sedata, mistura igne leni ad pelliculam evaporetur: mox in frigido loco ad crystallisationem reponatur; crystallis separatis, liquorem effunde, ac denuò ad pelliculam vaporet, addendo prius non nihil Salis Tartari: repone, ut antea, & concrescent novæ crystalli: & ad usum serva.

Va-

Valet ad digerendam, & incidendam humorum viſciditatem, ob id in omnibus viſcerum obſtructionibus prodeſt.

Doſis à ℈ ß ad ℈ j vel ad ʒ ß.

Nota: ſi à drachmis tribus ad drachmas ſex adminiſtretur, alvum ſolvit.

ARCANUM DUPLICATUM, SEU SAL DE DUOBUS.

℞... *Nitri,*
Vitrioli viridis.................... *ana p. aq.*

Miſce, & igne aperto calcina, uſque ad intenſam rubedinem, ac nulli vapores exhalent, tum

Solve in
Aquæ ferventis *ſ. q.*

Filtra per chartam, & lixivium ad pelliculam evaporetur, ac in frigido loco imponatur, ut in cryſtallos albas concreſcat, ad uſum ſervandas.

Nota: ſi cryſtalli viridæ ſint, iterum calcinationi ſubjiciendæ ſunt, ſolutioque repetenda, & cryſtalliſatio, ut metallica Vitrioli pars omnino ſegregetur. Si ex capite mortuo Aquæ Fortis optimè calcinato lixivium fiat, filtretur, evaporetur, & ut ſuprà cryſtalliſetur, præbet Sal, quod etiam *Arcanum duplicatum*, ſive *Sal de duobus* eſt.

Non abſimili modo idem Sal confici poteſt, ex reſidua materia in Spiritus Nitri diſtillatione, Oleo Vitrioli facti, quod ab aliis *Sal Nitri mirabile* vocatur.

Ad idem valet, ac Tartarus Vitriolatus.

Doſis eadem.

SAL FEBRIFUGUM SYLVII.

℞... *Materiæ ſuperſtitis à Spiritu volatilis Salis Armoniaci cum Tartari Sale diſtillato,* *q. v.*

Solve in
Aquæ communis *q. ſ.*

Filtra per chartam, & in vaſe vitreo, igne arenæ ad pelliculam evapora: in frigido loco reponatur, ut liquor in cryſtallos

los concrescat, qui per decantationem effundatur: & crystalli usui serventur.

Deobstructivum, diureticum, ac febrifugum est.

Dosis à ℈ ij ad ʒ ij.

SAL MIRABILE.

℞... *Salis marini, seu communis purificati* ℥ *xvj*
Olei vitrioli ℥ *xij.*

Misceantur in retortam vitream, & recipienti amplo applicato, igne arenæ distillentur, & spiritus Salis fortissimus prodibit, qui servetur ad usum. Massam in retorta superstitem exime, ac igne aperto calcina, donec ampliùs non exhalet fumus, fac lixivium aqua ferventi, & filtra: solutio igne arenæ in vase vitreo ad pelliculam vaporet, & ad crystallisandum, frigido loco reponatur: Crystallos separa, & usui serva.

Ad obstructiones inveteratas aperiendas pro magno remedio habetur.

Dosis à ʒ ß ad ʒ ij. Si Dosis augeatur ad ʒ vj. vel ad ℥ j vim catharticam obtinet.

Nota, quòd ab aliis *Catharticum Sal* vocatur; & differt à Sale *Ebsoniense*, seu *Angliæ*, vel de *Vacia Madrid* in hoc, quòd salia prædicta naturalia sunt, illud vero artificiale.

SAL POLYCHRESTUM.

℞... *Nitri pulverati* ℔ *ij.*
Florum Sulphuris ℔ *j.*

Mista, per vices in crucibulum candens projice, nec nova projiciatur materia, quin prior prorsus deflagrata sit: deflagratione peracta, ignis per horam urgeatur. Massam refrigeratam, ex aqua calenti solutam, filtra: liquor in vase vitreo igne arenæ ad pelliculam vaporet, & in frigido loco crystallisetur: crystallos separa, ad usum servandas.

Pro incidendis, & detergendis humoribus viscido-tenacibus, viscera obstruentibus, inservit: ideò pro stimulo purgantium miscetur.

Dosis à ʒ ß ad ʒ ij.

TARTARUS SOLUBILIS, SEU SAL VEGETABILE.

R... *Salis Tartari* ℔ ß.
Solve in
Aquę communis calidæ ℔ vj.
Tunc adde
Cremoris, seu Cryſtalli tartari tenuiſsimè pulverati ℔ j.

Leviter in ollam fictilem vitreatam ebulliant, refrigeratum liquorem per chartam filtra. Vaporet ad pelliculam, ut cryſtalliſetur, vel ad ſiccitatem. Etiam *Tartarus Laxativus* vocatur.

Deobſtructivum valdè, & diureticum eſt: ob id cachexiæ, hydropi, & obſtructionibus inſervit.

Doſis à ℈ j ad ℈ jv.

TERRA FOLIATA TARTARI.

R..*Salis Tartari puriſsimi* ℥ jv.
Inde in cucurbitam vitream, affunde
Spiritus aceti acerrimi ℥ xvj.
Donec ſpiritus non amplius effervescat: vaporet ad ſiccitatem, ſeu diſtilletur, dein iterum affunde
Spiritus aceti q. ſ.
ad ſaturationis punctum.

Vaporet ad ſiccitatem, ut ſuprà, & hoc repete donec ſpiritus ſtillet acidus: tunc maſſam ſuperſtitem ſolve in
Spiritus vini communis q. ſ.

Filtra, & ad ſiccitatem vaporet: ſolutionem, & vaporationem repete, donec materia ſicca, alba, & foliacea appareat, quæ uſui ſervetur.

Magnum, & admirabile deobſtructivum eſt: ob id in ſchirro, & aliis obſtructionibus tenacibus magnopere laudatur.

Doſis à gr. x ad ℈ j.

SAL POLYCHRESTUM, SEU TARTARUS SOLUBILIS (vulgò) de Seignette.

R... *Salis Kali* (vulgo) *Sosa* ℥ *viij.*

Dissolve in

Aquæ communis *s. q.*

Sulutioni adde

Crystalli Tartari subtiliter triti ℥ *xjv.*

Post effervescentiam, seu saturationem factam, filtretur, & lento igne ad cuticulam evaporetur, ac frigido in loco crystalisetur: crystalli ad usum serventur.

Tartarus hic pro diuretico magno, litho ntryptico, digestivoque, & aperitivo habetur. Communiter in Gallia tanquàm specificum medicamentum in omnibus viscerum obstructionibus usurpatur.

Dosis à ℈ *j ad* ʒ *ij.*

Nota: idem Sal fieri etiam potest, si crystallus tartari pulverisata (super lixivium Kali filtratum) injiciatur usque ad saturationem: dein liquorem evapora, & ad crystallisandum repone.

NITRUM STIBIATUM.

R... *Lotiones Antimonii Diaphoretici, seu Anti-hectici Poterii*

Injice in vase fictili vitreato, & igne lento ad siccitatem vaporent, seu ad pelliculam, si crystallos volueris, quas ad usum separa: & Nitrum antimoniatum, sive *Sal Polychrestum stibiatum* obtinebis.

Crassos humores incidit, febribus adversatur, æstumque febrilem mitigat.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

TARTARUS CHALYBIATUS, SEU MARTIALIS.

R... *Crystalli tartari pulverati* ℔ *j &* ℥ *jv.*
Limaturæ ferri præparati ℥ *jv.*

Miſce, coquantur in

Aquæ communis ℔ *viij.*

Soluto Tartaro, calidè liquorem filtra per manicam, in cella reponendum, ut cryſtalli concreſcant: his exemptis, iterum liquor ebulliat ad cuticulam, & procede ut ſuprà, donec omnes cryſtallos obtinueris.

Aperitivus eſt, viſcerum obſtructiones tollit, & earum fibras laxatas, roborat.

Doſis ℈ ß *ad* ʒ ß.

TARTARUS CHALYBIATUS SOLUBILIS.

R... *Tartari ſolubilis* ℥ *jv.*

Tincturæ Martis ℔ *j.*

Miſceantur, & ad ſiccitatem in vaſe vitreo igne arenæ decoquantur: poſteà in vaſe ritè clauſo uſui ſervetur.

Ad idem valet, ac præcedens, quamvis vires ejus efficaciores.

Doſis à gr. x ad ℈ *j.*

TARTARUS EMETICUS.

R... *Vitri Antimonii,*

Croci metallorum .... *ana* ℥ *vj.*

Cremoris Tartari ℥ *xvj.*

Fiat omnium pulvis, & injice in

Aquę ferventis ℔ *viij.*

Bulliant in vaſe fictili vitreato, ſeu ferreo per duodecim horas, addendo identidem aquam ferventem, liquor calens filtretur, & ad ſiccitatem evaporetur.

Vires nomen indicat.

Doſis à gr. ij ad jv, vel ad vj.

Nota: ſi loco Cremoris Tartari, Tartarus ſolubilis injiciatur, *Tartarum Emeticum* habebis *ſolubile.*

Doſis à gr. j ad ij vel ad jv.

SAL

SAL, ET MAGISTERIUM MATRIS PERLARUM.

R... *Matris Perlarum pulveratæ* ℥ vj.

Mitte in matracium vitreum, & affunde sensim

Aceti distillati ℥ x.

Donec acetum nihil amplius effervescat: finita effervescentia, digere ex arena per quatriduum, solutionem decanta, & filtra: dein liquor lenissimo calore ad siccitatem ebulliat, & *salem* obtinebis.

Magisterium verò fit, si solutio, mediante Oleo Tartari, in pulverem albissimum præcipitetur, aqua communi multoties dulcorandum, & siccandum, usui serva.

Ad diarrhœas, hæmorrhagias, dyssenterias, & similes fluxiones sistendas, inservit.

Dosis à ℈ ß *ad* ℈ *ij.*

Simili modo parari possunt Salia, & Magisteria

Margaritarum,
Oculorum Cancrorum,
Coralli rubri,
Crystalli montani, &
similium.

FLORES BENZOINI.

R... *Benzoini electi crassiusculè triti* q. v.

Mitte in ollam fictilem, desuper ritè adaptato corniculo papyraceo, seu capitello ligneo intùs papyro involuto; igne leni fiat sublimatio, refrigerato vase, & corniculo, flores obtinebis albos, singulis horis colligendos, donec flavi sublimentur.

Flores saporis sub-acidi sunt, ob id pectoris affectibus perutiles habentur, præsertim in anti-asthmaticis, bechicisque immisceri solent.

Dosis à gr. iij ad ℈ ß.

FLO.

FLORES LAPIDIS HÆMATITIS, SEU MARTIS.

R... *Salis Armoniaci,*
Lapidis hæmatitis, vel limaturę Martis. . . . . . ana p.æq.

Simul pulverata, inde in cucurbitam ſuo capitello inſtructam, adaptato recipienti, & digeſtione facta perbiduum, ſublimentur igne primò leni, dein gradatim aucto, Spiritum Salis Armoniaci, & Lapidis Hæmatitis Flores obtinebis, & ſeorſim ſerva.

Diaphoretici, diuretici, & deobſtructivi ſunt.

Doſis à gr.vj ad ℈j.

Spiritus Salis Armoniaci eiſdem gaudet virtutibus.

Nota: ſi caput mortuum in humido loco imponatur in liquorem faceſſit; & Tincturam Lapidis Hæmatitis adſtringentem magnarum virium habebis.

Doſis à guttis ij ad guttas jv.

Si ex prædictis floribus Tinctura Spiritu Vini extrahatur, *Tincturam Martialem*, ſeu *Lapidis Hæmatitis*, *aperitivam volatilem* obtinebis: & in menſenterii obſtructionibus præſcribitur.

Doſis à guttis vj ad guttas x.

FLORES SULPHURIS.

R... *Sulphuris communis triti . . . . . q.v.*

Mitte in ollam fictilem ſuo capitello vitreo inſtructam, igne arenæ ſublima; identidem capitellum renova, ut flores colligantur, donec totum Sulphur (relictis in fundo fœcibus) in flores ſublimetur.

Flores Sulphuris eaſdem habet virtutes, quas Sulphur commune purificatum, quamvis præſtantiores.

Doſis à ℈ß ad ʒß.

ENS VENERIS.

R... *Vitrioli veneris optimè reverberati,*
& dulcificati . . . . . ℥jv.
Salis Armoniaci . . . . . ℥viij.

Seor-

Seorſim pulverentur, & miſceantur, immittantur in cucurbitam terream vitreatam, ſeu vitream loricatam, appoſito capitello juncturiſque clauſis, perbiduum leni igne digerantur, dein igne aperto, & aucto gradatim S. A. Flores ſublimentur: poſteà denuò pulverentur, ſimul cum capite mortuo, & ut ſuprà ſublimentur: quod repete duo, vel ter ſemper cohobando: flores exceptos flaveſcentes, in vaſe idoneo, ad uſum ſerva.

In rachitide, & in febribus intermittentibus, præſertim quartana, pro inſigni habetur remedio.

Doſis à granis v ad ℈ ß.

SAL ARMONIACUM VOLATILE.

R... *Salis Armoniaci*	℔ *j.*
Tartari fixi	℔ *ij.*
Spiritus vini rectificati	℥ *jv.*

Salia benè exiccata pulverentur ſeorſim, & miſta in retortam mitte, ac per duodecim horas macera, dein affunde Spiritum Vini, retorta benè obturata per alias duodecim horas deſine; admove receptaculum, juncturis obſeratis, arenæ igne leni S. A. diſtilla, diſtillatione finita, & vaſis refrigeratis Sal Volatile, à ſpiritu ſeparatum, ſeorſim utrumque ſerva.

Omnes acidos liquores domat, & deſtruit: ob id humorum viſciditatem tollit.

Doſis à gr. jv ad ℈ ß.

SAL VOLATILE AROMATICUM.

R.. *Salis volatilis Armoniaci prædicti*	℥ *ij.*
Olei diſtillati Roris marini, Salviæ, Lavendulæ, aut alterius cujuslibet aromatici,	ʒ *j.*

Mitte in cucurbitam vitream, & capitello poſito, juncturiſque clauſis, igne arenæ ſublima S. A. & Sal ſublimatum collige, ac ad uſum in vaſe exactiſsimè clauſo ſerva.

Ad idem valet.

FLO-

FLORES, SEU SAL ARMONIACUM RECTIFICATUM.

R... *Salis Armoniaci,*
Communis decrepitati. ....ana ℥ jv.

Pulverata, ſimul immitte in cucurbitam vitream capitello ſuo inſtructam, & igne primùm leni, dein gradatim aucto in flores albos ſublimentur, uſui ſervandos.

Ad idem valet.

SAL SEDATIVUM.

R... *Salis Colcotharis ex Vitrioli diſtillatione ſuperſtitis* ℥ ij.

Solve
in aquæ ferventis q. ſ.
Boracis tritæ ℥ ij.

Pariter ſolve
In aquæ ferventis q. ſ.

Solutiones miſceantur, & filtrentur, dein mittantur in cucurbitam vitream humili fundi latioris: vaporentur ad pelliculam; tunc capitellum, receptaculumque adaptetur, & igne arenæ ad ſiccitatem diſtillentur: aqua omnis elicita abjiciatur, exceptis quatuor ultimis unciis, quæ ſervantur; cùm verò nihil humoris ſtillet amplius, Sal volatile, nivis inſtar, ſublimatur, finita ſublimatione, ac vaſis refrigeratis, flores ſeparentur: ex quatuor unciis ſuprà aſſervatis fiat, cum materia in cucurbitæ fundo reſidua, cohobatio: diſtilletur, & liquorem ſerva. Sublima, ut ſuprà, & ſublimatio hæc erit priori copioſior: cohobationes, diſtillationes, ac ſublimationes repete, donec ampliùs nulli ſublimentur flores.

Effervescentias ſanguinis mirè compeſcit, in febribus continuis, ac deliriis ſalubris eſt.

Doſis à gr. ij ad iij vel vj.

Nota: idem Sal parari poteſt ex una parte Olei Vitrioli, loco Salis Colcotharis, & duabus, tribuſve partibus Boracis: eadem methodo ſuprà deſcripta.

In

In Phthisicis affectibus, vel pectoris, propter aciditatem, à Medicis non præscribitur.

AURUM FULMINANS.

R... *Auri limati* ℨ j.
Aquæ Regiæ recenter factæ q. ſ.

ut Aurum omninò diſſolvatur: ſolutione facta, duplum Aquæ calentis ei addatur, dein guttatim inſtilla

Olei per deliquium Tartari q. ſ.

ad præcipitationem, ſine ut liquor reſideat, qui per inclinationem effundatur: pulverem in fundo præcipitem aqua tepida ablue, donec inſipida evadat: exicca, & uſui ſerva.

Blandè alvum in parva doſi movet; pro diaphoretico, & epileptico medicamento exiſtimatur.

Doſis à grano j ad jv.

MAGNESIA ALBA (VULGO) LAC TERRÆ.

R... *Aquæ matris Nitri, ſeu reſiduæ poſt Nitri Salis extractionem,* q. v.

Evaporetur in vaſe fictili vitreato ad ſiccitatem; materia ſuperſtes calcinetur optimè; dein in pulverem redactam multoties aqua tepida ablue: Sicca, ac denuò iterum calcina, & ablue, uſque aqua inſipida reddatur: tum materia ex crucibulo excepta, ſubtiliſsimè pulveretur, & uſui ſervetur.

Abſorvens eſt: ob id in affectibus omnibus, in quibus Alkalinum remedium deſideratur, utitur; pro blando laxativo etiam adminiſtratur; & humorem omnem ſalſum, viſcidumque, &c. evacuat.

Doſis à ℨ ß ad ℨ ij.

Nota: hoc remedium *Panacea ſolutiva*, ſeu *anti-hypochondriaca* ab aliis vocatur.

LAPIS MEDICAMENTOSUS.

R... *Vitrioli ad rubedinem calcinati* ℥ ij.
Lithargyri,

Boli armenę,

Aluminis........ana ℥ jv.

Imponantur in olla terrea vitreata superaffundendo

Aceti acerrimi q. s.

ad duorum digitorum eminentiam, vase obturato, perbiduum, vel triduum macerentur, materiam identidem agitando, tum adde

Salis Nitri ℥ viij.

Armoniaci ℥ ij.

Coquantur igne lento ad siccitatem, materia exiccata vehementi igne per horam calcinetur, & usui servetur.

Si unciæ duæ hujus lapidis in libris duabus aquæ plantaginis, seu communis dissolvantur, pro *Aqua Arteriali* usurpatur. In ulceribus, & defluxionibus applicata prodest, etiam ad exiccanda vulnera, ulceraque inveterata.

LAPIS DIVINUS, SEU OPHTHALMICUS.

R... *Vitrioli Cœrulei Cyprini crystallisati,*

Nitri,

Aluminis rupei..............ana ℥ vj.

Exactè pulverentur, ac misceantur, dein mittantur in matracium, liquescant igne arenæ, liquefactis adde

Camphorę pulveratæ ʒ ij.

Materiam refrigeratam, effracto vase, excipe, & serva.

In oculorum affectibus, Aqua Rosarum, Euphrasiæ Chelidonii, & similium admistus prodest.

LAPIS MAGNES ARSENICALIS.

R... *Antimonii nostratis,*

Sulphuris flavi,

Arsenici albi pulveratorum.....ana ℥ jv.

Excipiantur omnia in cucurbitula vitrea, igneque arenæ lento liquescant, quæ refrigerata serventur ad usum, pro conficiendo Emplastro Magnetico Arsenicali.

BAL-

BALSAMA ARTIFICIALIA
OMISSA
SUO CAPITE ADDENDA.

BALSAMUM SULPHURIS TEREBINTHINATUM.

Fol. 285. post Balsamum, seu Butyrum Saturni.

R... *Florum Sulphuris* ℥ iij.
Olei Terebinthinæ ℔ j.

Omnia in Matracium vitreum immittantur, & igne arenæ ad sulphuris solutionem digerantur, vel usque Oleum ex rubro-nigricanti tingatur colore, tunç decanta, & serva.

In affectibus pectoris, & pulmonum, &c. inservit, ac in ulceribus fistulosis externè applicatur.

Dosis pro usu interno à guttis iij ad guttas viij.

Nota: cum Sulphuris pari Florum quantitate, Olei Succini, vel Anisi distillati, sive expressi fit *Balsamum Sulphuris Anisatum, & Sulphuris Succinatum*, & si eorum loco Nucum Juglandium addatur Oleum, *Rulandi Balsamum* erit.

BALSAMUM APOPLECTICUM.

R... *Olei Nucis moschatæ expressi* ℥ ij.
Oleorum stillatorum Roris marini,
Majoranę,
Thymi,
Salvię ..... *ana* ʒ j.
Corticum Citri,
Arantiorum... *ana* ℈ ij.
Cinnamomi,
Caryophyllorum ...... *ana* ℈ j.
Rutę,
Succini rectificati..... *ana* ʒ j ß.

 Cam-

Camphoræ ʒ ij.

Fiat omnium ex Arte Balſamum.

In apoplecticis inſultibus mirè confert.

Doſis à ℈ ß *ad* ℈ j.

In aquis appropriatis ut in Polychreſta, Carmelitana, &c.

In hyſtericis affectibus, flatulentiſque à nimia ſtomachi cruditate pendentibus, utiliter exhibetur.

Concoctionem adjubat, ſpiritus reficit, cor, & ſtomachum roborat.

Doſis à gr. vj ad viij.

BALSAMUM VIRIDE.

℞... *Olei Seminis Lini,*
Olivarum .... *ana* ℥ jx.
Laurini ℥ j ß.
Terebinthinæ Venetæ ℥ iij.

Liquefiant igne lento, & refrigeratis adde
Pulveris Viridis Æris ʒ jv ß.
Aloes Succotrinæ ʒ iij.
Vitrioli albi ʒ ij.
Oleorum diſtillatorum Baccarum Juniperi ʒ vj.
Caryophyllorum ʒ j ß.

Fiat ex Arte Balſamum.

Vulnerarium eſt optimum, mundificat, & cicatrizat, etiam in animalium venenatorum morſibus valet.

INDEX

INDEX RERUM ALPHABETICUS.

A

Rosa-

Aqua

Corti-

B

Be-

C

Can-

Cha-

Com-

D

E

Emplaft.

Extra-

F

Fari-

G

H

I

K

L

Liqui-

M

Mars

Mistu-

O

Oleum

Oleum

P

Præpa-

Præpa-

Radi-

R

Scu-

Spi-

Spiri-

Syru-

Succus

T

Tabe-

Tin-

Tin-

V

Vinum

X

Z

ERRATA TYPOGRAPHICA.

PAg. 39. lin. 35. *late*, lege *lacte*. Pag. 43. lin. 14. *levissimus*, leg. *lævissimus*. Pag. 49. lin. 26. *Aplopexia*, leg. *Apoplexia*. Pag. 58. lin. 6. *callidissimum*, leg. *calidissimum*. Pag. 61. lin. 10. *orinam*, leg. *urinam*. Pag. 70. lin. 6. *vocantur*, leg. *vocatur*. Pag. 71. lin. 21. *tenuum*, leg. *tenuium*. Pag. 75. lin. 28. *Æthopia*, leg. *Æthiopia*. Pag. 76. lin. 33. *emanentem*, leg. *emanantem*. Pag. 85. lin. 25. *istar*, leg. *instar*. Pag. 94. lin. 2. *THYDRAGOGUM*, leg. *HYDRAGOGUM*. Pag. 115. lin. 28. *ALUMNIS*, leg. *ALUMINIS*. Pag. 116. lin. 28. *VITIOLI*, leg. *VITRIOLI*. Pag. 121. lin. 27. 28. *stercor*, leg. *stercus*. Pag. 129. lin. 3. *separatur*, leg. *separetur*. Pag. 129. lin. 11. *confrincentur*, leg. *confricentur*. Pag. 150. lin. 15. *uterumque*, leg. *uterique*. Pag. 166. lin. 1. *nausam*, leg. *nauseam*. Pag. 194. lin. 10. *Foliorum*, leg. *Florum*. Pag. 264. lin. 10. *semenibus*, leg. *seminibus*. Pag. 268. lin. 33. *Trichiscatio*, leg. *Trochiscatio*. Pag. 294. lin. 2. *Baccini*, leg. *Vaccini*. Pag. 294. lin. 12. *Felis*, leg. *Fellis*. Pag. 298. lin. 5. *Baccæ*, leg. *Vaccæ*. Pag. 303. lin. 2. *unciam unam*, leg. *uncia una*. Pag. 353. lin. 5. *Aqua*, leg. *Aquæ*. Pag. 355. lin. 27. *Baccabunga*, leg. *Becabunga*. Pag. 365. lin. 24. *phlegmate*, leg. *phlegmatis*. Pag. 392. lin. 30. *à sumatur*, leg. *assumatur*. Pag. 394. lin. 3. *tres*, leg. *tria*. Pag. 424. lin. 17. *humili*, leg. *humilem*.

His erratis ita correctis, omnia respondent exemplari. Matriti jv. Idus Decembris, An. M D C C XXXVIII.

Lic. D. Emmanuel Licardus de Rivera.
C. M. Generalis Corrector.

SUMA DEL PRIVILEGIO.

TIene el Real Protomedicato Licencia, y Privilegio de S. M. para que ninguno, sin su permisso, pueda imprimir el Libro intitulado: *Pharmacopœia Matritensis, &c.*

SUMA DE LA TASSA.

TAssaron los Señores del Consejo el Libro intitulado: *Pharmacopœia Matritensis* à diez y seis maravedis cada pliego. Madrid, y Diciembre 12. de 1738.

PHARMACO
POEIA
MATRITENS

colorchecker CLASSIC
calibrite
mm